

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 276**7129 Sayılı Bankalar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname ile Bankalar Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/16,1/17)**

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : 101 - 1/20/02414

31.8.1979

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«7129 sayılı Bankalar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname» bugünkü Resmî Gazetede yayımlanmış ve Anayasanın 64 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ilişik olarak gönderilmiştir.

Gereğinin yapılmasını izinlerine saygıyla sunarım.

Bülent Ecevit
Başbakan

7129 SAYILI BANKALAR KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME TASARISI**GENEL GEREKÇESİ**

Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında da öngörüldüğü üzere, belirlenen sektörel üretim ve yatırım hedeflerinin kredi gereklerinin yeterli ölçüde sağlanması, bu kredilerin etkinlikle, yöreler ve gelir grupları açısından dengeli gelişmeyi gözeterek biçimde kullanılması ilkeleri dikkate alınarak, bankacılık sistemine tasarrufları planlanan ekonomik ve toplumsal hedeflere yöneltecek yapı ve işleyiş kazandırılması amacıyla ve 2171 sayılı Yetki Kanununa dayanılarak 7129 sayılı Bankalar Kanununun bazı maddelerinin, günün koşullarına uygun bir biçimde yeniden düzenlenmesi gerekli görülmüştür.

Bu tasarı ile,

- Banka sahipliğinin yaygınlaştırılarak sermayenin belli ellerde toplanmasının önlenmesi,
- Kararlara katılmada küçük pay sahiplerine de olanak tanınması,
- Holdingleşme ve banka sahipliği arasındaki karşılıklı ilişkiler gözönünde bulundurularak, bankaların belirli sermaye gruplarının eline geçmesi yoluyla halktan toplanan mevduatların belirli kişilerce kullanılmasının önüne geçilmesi,
- Bankaların sermayelerini artırmalarını özendirmek amacıyla aynı kent içinde de olsa, her şube için ayrı sermaye ayrılmasının sağlanması,
- Mevcut parasal limitlerin günün koşullarına uygun hale getirilmesi,
- Yurt dışında çalışan mühendislik ve müteahhitlik firmalarının banka teminat alımlarını kolaylaştırmak amacıyla bankalar arasında işbirliği yapılmasını sağlayacak hükümler getirilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 4. — Yürürlükteki Kanunda 20 olarak saptanmış bulunan «oya katılma hakkına sahip» ortak sayısı, bankaların halka açık ortaklar haline gelmelerini sağlamak amacıyla artırılarak 100 ortağa çıkarılmış,

Bankaların, sermayelerinden çok halktan topladıkları fonları kullandıkları gerçeği dikkate alınarak, belli sayıda kişinin bu fonların kullanımındaki aşırı etkinliğini önlemek için bir kişinin, ailenin ya da gurubun banka sermayelerindeki payları sınırlandırılmış,

Ayrıca, bu değişikliklerin etkisini artırıp denetimi mümkün kılabilmek için, banka hisse senetlerinin % 51 olan ada yazılı kısmı % 100'e çıkarılmış, bulunmaktadır.

Yürürlük maddesindeki hükümde belirtilen uyum dönemi sonunda, ada yazılı hale getirilmeyen ya da yasal oranlara indirilmeyen sermaye paylarının sahipleri, yasal hüküm yerine getirilinceye değin, hissedarlık haklarından yararlanamayacaklardır.

MADDE 6. — Bankaların şube sayılarını öz sermayeleriyle uyumlu hale getirmek ve şubelerin ülke düzeyinde daha dengeli dağılımını sağlamak amacıyla, bir bankanın aynı kent sınırları içindeki şubelerini tek şube itibar eden yürürlükteki madde hükmü kaldırılarak, merkez şube dışında açılacak her şube için ayrı sermaye ayrılması zorunlu görülmüştür.

Ayrıca, her bankanın sahip olması gereken en az sermaye tutarı, para değeri dikkate alınarak, 25 milyon liraya yükseltilmiştir.

Maddedeki sermaye tutarı gerektiğinde ilerideki yıllarda, Bakanlar Kurulu tarafından üç katına kadar artırılabilir.

MADDE 14. — Yürürlükteki, madde, anasözleşmeye bir hüküm konulmak suretiyle, ortakların genel kurulda oy kullanma hakkını 20 pay senedine sahip olmaları koşuluna bağlı tutabilme olanağını vermektedir. Büyük paylar yanında küçük pay sahiplerinin de kararlara katılabilmesini sağlamak amacıyla maddenin Türk Ticaret Kanunundaki ilke doğrultusunda değiştirilmesi yoluna gidilmiştir.

Vekil olarak oy kullanma olanağı kısıtlanmak suretiyle de 4 üncü madde ile getirilen düzenlemenin etkisiz hale gelmesi önlenmiştir.

Yapılan bu değişikliklerle banka genel kurulları daha demokratik hale getirilmekte ve halka açık şirket anlayışı pekiştirilmektedir.

MADDE 26. — Tasarruf sayılmayacak paraların tasarruf mevduatına tanınan ayrıcalıklardan yararlanmasını önlemek amacıyla bu tür mevduat yeniden tanımlanmış, evvelce bu grup içinde gösterilen paraların «diğer mevduat» adı altında yeniden ihdas olunan mevduat türü içinde yer alması sağlanmış,

Sadece 1 yıldan fazla vadeli mevduat yerine vade kaydı taşıyan bütün mevduatın vadeli mevduat olarak kabulü yoluna gidilmiş,

Resmî mevduatı kabul edebilecek bankaların Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenmesine olanak verilmiş,

Kalkınma ve yatırım bankalarının diğer bankalardan uzun vadeli fon sağlamalarını kolaylaştırıcı bir hükme yer verilmiş,

Yukarıda belirtilen nedenlerle, madde uygulamadaki duraksamaları giderecek biçimde de yeniden düzenlenmiş,

bulunmaktadır.

MADDE 28. — Bankaların kabul edebileceği tasarruf mevduatı kabul sınırları, 20 yıllık parasal genişleme dikkate alınarak yeniden düzenlenmiştir.

Tasarruf mevduatı kabul sınırını aşan bankaların T.C. Merkez Bankasına yatıracakları mevduat mürzam karşılığı oranına da esneklik kazandırılmıştır.

MADDE 31. — Sahipleri tarafından 10 yıl aranmadığı için Hazineye kalması söz konusu olan mevduat tutarları günün parasal değerleri seviyesine yükseltilmiş, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıca Res-

mî Gazete ile bir kez ilanı öngörülmüş ve reşit olmayan küçüklerle ait mevduatın zamanasını konusuna açıklık getirilmiştir.

MADDE 38. — Sermaye ve yedeklerin % 25'ine kadar kredi verilebilmesi olanağı kalkınma planı yıllık programlarında gösterilen sektörlerle tanınmak suretiyle durağan bir kredi teşviki anlayışı yerine dinamik bir kredi özendirme anlayışına yönelinmiştir.

Büyük bayındırlık işleri yapan, yurt dışında iş alan veya dış kredi sağlayan girişimcilerin gereksinme duydukları teminat mektuplarının bankalar tarafından daha geniş biçimde karşılanabilmesi olanağı yaratılmıştır.

20 yıllık uygulama ve gelişme nedenleriyle yürürlükteki maddenin dolaylı kredi tanımı yeniden yapılmıştır.

Maddenin istisnaları arasına getirilen yeni hükümlerle;

Bir banka tarafından karşılanamayacak boyuttaki teminat mektuplarının, oluşturulacak bir bankalar konsorsiyumu tarafından verilebilmesi olanağı yaratılmıştır.

Bankaların yabancı para üzerinden yaptıkları işlemlerle kur değişikliğinden doğan farkların kredi sınırları dışında tutulması sağlanmıştır.

MADDE 39. — 38 inci maddede yapılan değişikliğe paralel olarak, bankaların belirli sektörlerde çalışan, % 20'nin üzerinde sermayesine katıldıkları iştiraklerine açabilecekleri krediler de sınırsız olmaktan çıkarılarak kredi sınırları içine alınmış, halktan toplanan paraların iştirakler lehine ayrıcalıklı kullanımı önlenmiştir.

MADDE 44 ve 45. — Banka yetkili organlarının bir gerçek veya tüzelkişiye açabilecekleri teminatlı kredilerle açık kredilerin tutarı günün parasal değerleri gözönünde tutularak yeniden düzenlenmiş ve bunların Maliye Bakanlığı tarafından zaman zaman ayarlanabilmesine olanak verilmiştir.

MADDE 46. — Bankaların, hesap durumu olmadan verebilecekleri kredi tutarı 3 500 liradan 25 bin liraya yükseltilmiş ve bu tutarın 3 kata kadar da artırabilmesi sağlanmıştır.

Kredi müşterilerinin bankaya verdiği hesap durumları ile vergi dairelerine verdikleri bilanço ve hesap özetleri arasındaki farklılığı giderici yönde önlemler getirilmiştir.

MADDE 48. — Bankaların iştiraklerine yatıracakları sermaye oranının (yani % 10'unun) istisnaları yeniden belirlenmiştir. İstisnadan yararlanacak iştiraklerin faaliyet gösterdiği sektörlerin kanunda sayılmasından vazgeçilerek, kalkınma planı ile ilişki kurmak bakımından, yıllık programlarda belirtilecek sektörlerin esas alınması yoluna gidilmiştir.

Gereksinme duyulan konularda kanunla kurulacak ortaklıklara, kalkınma ve yatırım bankalarına, ihtisas bankalarının özel giderlerini gerçekleştirmek üzere kuracakları ortaklıklara yatırılacak sermayelerin de sınırlandırılmaması ulusal ekonomi bakımından yararlı görülmüştür.

Bankaların büyük hissedarlarının yöneticilerinin kuracakları ortaklıklara, bankaların ve belirli iştiraklerinin de katılması suretiyle kaynak sağlamaları yasaklanmıştır.

MADDE 50. — Yürürlükteki maddenin ipotekli kredi işlemlerine getirdiği karışık ve yetersiz düzenleme ortadan kaldırılarak, bankaların taşınmaz mal üzerine hangi işlemleri yapamayacakları ve hangi işlemleri yapabilecekleri konusunda açık ve ayrıntılı hükümler getirilmiştir. Bu arada bankaların, büyük şehirlerimizdeki konut gereksinmesi dikkate alınarak, toplu ve sosyal konut yapacaklara kredi açabilmesi, bu krediyi ipotek karşılığı olarak da verebilmesi olanağı yaratılmıştır.

MADDE 54. — Bankaların bütün defter ve kayıtları arasında uyum bulunması doğal bir muhasebe ilkesi olmakla beraber, uygulamada aksine örnekler saptandığından, bu ilkenin yasal bir zorunluluk haline getirilmesi gerekli görülmüştür.

MADDE 60. — Bir bankanın mali bakımdan güç duruma düşmesi halinde Hükümetin müdahale yetkisini düzenleyen yürürlükteki hükümler, bu konuda başarılı sayılabilecek bir deneme istisna edilirse, özellikle müdahale sonrasında alınabilecek önlemlerin kapsamını tayindeki güçlükler nedeniyle uygulamada iyi

sonuçlar vermemiştir. Tasfiye halinde işlemlerin uzamasına, para değerindeki değişmeler sonucu mevduat sahiplerinin zarara uğramalarına mani olunamamıştır. Tasfiye Fonundan denecek kati ve nihai açığın hissedarlar dışında bütün banka alacaklılarının alacaklarını içerecek Şekilde tanımlanması dolayısıyla da sözü edilen fon aşırı mali yük altında kalmış ve adil olmayan bir sigorta fonu görünümünü kazanmıştır.

Maddede yapılan değişiklikler yukarıda sayılan sakıncaları ortadan kaldırmayı amaçlamaktadır :

Maliye Bakanlığına, bankanın parasal bakımdan g duruma düşmesinden önce de kimi önlemler alma yetkisi tanımıştır.

Mali bakımdan g duruma düştüğü için idaresine müdahale edilen bir bankanın, tasfiyesine karar verilmeyen önce, başka bir banka ile birleştirilmesi veya devri olanakları araştırılabilecek, aktif ve pasifini devralacak bankaya Tasfiye Fonundan faizsiz dn Şeklinde mali yardım da yapılabilir.

MADDE 61. — Bankalar Yeminli Murakıp ve Muavinlerinin bankaları murakabedeki etkinliklerini artırmak üzere, bankaları ilgilendiren başlıca kanun hükümleri bu defa açıkca belirtilmiş ve karşıt inceleme yapabilme olanağı sağlanmak suretiyle de incelemelerin bütünlüğü ilkesine işlerlik kazandırılmıştır.

CEZA MADDELERİ : 66, 68, 69, 70, 72, 73, 74,75,76

Yirmi yıl önceki para değerlerini yansıtan para cezaları etkinlik sağlayacak biçimde ykseltilmif ve önceki maddelerde yer alan değişikliklere uygun eklemeler yapılmıştır.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

7129 Sayılı Bankalar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname

23.6.1958 günlü ve 7129 sayılı Bankalar Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi; 26.9.1978 günlü ve 2171 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 23.7.1979 gününde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. — 23.6.1958 günlü ve 7129 sayılı Bankalar Kanununun 4, 6, 14, 26, 28, 31, 38, 39, 44, 45, 46, 48, 50, 54, 60, 61, 66, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75 ve 76 ncı maddeleri aşağıdaki biçimde değiştirilmiştir.

Hisse senedi ve ortaklar

«Madde 4. — Bankacılıkla uğraşmak amacıyla kurulmuş ve kurulacak anonim ortaklıklarda;

1. Hisse senetlerinin nakit karşılığında çıkarılması ve tamamının ada yazılı olması,
2. Hisse senetlerinin itibari değerinin 10 bin lirayı geçmemesi,
3. Bütün hisse senetlerinin menkul kıymetler borsasına kote edilmesi,
4. Ortak sayısının yüzden az olmaması,
5. Çalışanların çoğunluğunun yararlandığı yardım ve sosyal güvenlik vakıfları, dernekleri ve sandıkları ile sendikalara ait sermaye payları toplamının % 40'dan; diğer ortakların herbirine ait sermaye payının ana, baba, kardeş, eş ve çocuklar ile bunların sermayesinin çoğunluğuna tek başına ya da birlikte sahip oldukları ortaklıklara ait paylar bir tek kişiye ait sayılır) % 30'dan fazla olmaması,

Zorunludur.

Kamu İktisadi Teşebbüsü durumunda olan ya da sermayesinin çoğunluğuna kamu kurumlarının sahip olduğu bankalar için 4 ve 5 inci bent hükümleri uygulanmaz.

Ortak sayısının yüzden aşağı düşmesine ve 5 inci bentte yazılı sınırların aşılmasına yol açan işlemler pay defterine kaydolunmaz.

Belirlenen süre sonunda ada yazılı duruma getirilemeyen hamiline yazılı eski hisse senetleri ile yasal sınırlar üzerinde sermaye payı sahipleri bu maddenin 1 inci ve 5 inci fıkralarındaki koşullar yerine getirilinceye kadar temettü hariç ortaklık haklarından yararlanamazlar.

Bu maddenin 5 inci bendindeki oranların aşılması halinde;

- a) Pay sahiplerince sermaye artırımı dolayısıyla ortaya çıkabilecek rüçhan hakları kullanılmaz,
- b) Yeni pay senedi satın alınmaz.

Yukarıdaki hükümlere aykırı işlemler geçersizdir.»

En az sermaye

«Madde 6. — Türkiye'de kurulan bankaların ödenmiş sermayeleri ile yedek akçeleri ve yabancı ülkelerde kurulmuş olup Türkiye'de şube açarak çalışan bankaların Türkiye'ye ayırdıkları sermaye ve yedek akçeleri toplamı 25 milyon liradan az olamaz.

Bankaların merkez şubesi dışında açılmış ve açılacak her şubesi için ayrıca;

1. Nüfusu 1 milyondan fazla olan kentlerde 5 milyon lira,
2. Nüfusu 500 binden fazla 1 milyondan az olan kentlerde 3 milyon lira,
3. Nüfusu 50 binden fazla 500 binden az olan kentlerde 1 milyon lira,
4. Nüfusu 50 binden az olan kentlerde 500 bin lira sermaye ayırmaları,

Zorunludur.

Bankalar, genel nüfus sayımlarından sonra geçici sonuçların Devlet İstatistik Enstitüsünce yayımlanmasını izleyen bir yıl içinde en az sermaye tutarlarını bu madde hükümlerine göre ayarlamak zorundadırlar.

Başka yerde şubesi bulunmayan ve nüfusu 250 binden az olan kentlerdeki bankalar için bu maddedeki en az sermaye tutarları aranmaz.

Ödenmiş sermaye ve yedek akçelerin tutarı 100 milyon liradan az olan bankalar için yukarıdaki tutarlar % 50 oranında uygulanır.

Bu maddede yazılı en az sermaye tutarları, Ticaret Başkanlığının olumlu görüşü alınarak Maliye Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından üç katına kadar artırılabilir.

İstanbul Emniyet Sandığı için bu madde hükümleri uygulanmaz.

Genel Kurulda oya katılma

«Madde 14. — Genel Kurulda ortakların, sahip oldukları pay sayısı kadar oy hakları vardır.

Esas sermayenin % 10 ve daha fazlasına sahip ortaklar ile idare meclisi başkan ve üyeleri ve birinci derecede imza yetkisine sahip olanlar vekil olarak oy kullanamazlar.

İkinci fıkra dışında kalan kimselerin vekil olarak kullanabilecekleri oy sayısı 50'yi ve banka sermayesini temsil eden payların % 1'ini geçemez.»

Mevduat çeşitleri

«Madde 26. — Bankalar, mevduat hesaplarını aşağıdaki türlere göre birbirinden ayırmak ve bunları vadelerine göre sınıflandırmak zorundadırlar.

1. Resmî Mevduat : Genel ve katma bütçeli daire ve kurumlara, yerel yönetimlere, kanunla kurulmuş döner sermayeli kuruluşlara, mahkemelere, savcılıklara, icra ve iflas dairelerine, tereke hâkimliklerine ve kanunla kurulmuş sosyal sigorta kurumlarına ait mevduat resmî mevduattır.

2. Ticarî Mevduat : Gerçek kişilerin ticarî işletmelerine, kooperatifler dahil her çeşit ortaklıklara, vakıflar, dernekler, sendikalar, birlikler ve meslekî kuruluşların kurdukları veya katıldıkları ticarî işletmelere, Kamu İktisadî Teşebbüsleri ile bunların işletme ve kuruluşlarına, genel ve katma bütçeli daire ve kuruluşlarla yerel yönetimlerin ticarî işletmelerine ait mevduat ticarî mevduattır.

3. Bankalar Mevduatı : Bankaların (Kamu İktisadî Teşebbüsü halindeki bankalar ve Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası dahil) ve özel kanunlarına göre mevduat kabulüne yetkili kılınan kuruluşların birbirlerine yaptıkları mevduat bankalar mevduatıdır.

4. Tasarruf Mevduatı : Gerçek kişilerce bu nam altında bankalara yatırılan paralar ile vakıflara, dernek ve birliklere, sendikalara, kanunla veya bir kanuna dayanarak kurulmuş tasarruf sandıklarına ve bu Kanunun 25 inci maddesinde belirtilen sandıklara ait mevduat tasarruf mevduatıdır.

5. Diğer Mevduat : Yukarıda sayılanların dışında kalan her türlü mevduat diğer mevduat sayılır.

Resmî mevduatı kabul edebilecek bankalar Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenebilir.

Kalkınma ve Yatırım Bankalarının diğer bankalardan 1 yıl ya da daha uzun vade ile sağladıkları paralar mevduat kabul edilmez.»

Tasarruf mevduatı kabul sınırı

«Madde 28. — Bir bankanın kabul edebileceği tasarruf mevduatı tutarı, ödenmiş ya da Türkiye'ye ayrılmış sermayesiyle yedek akçeleri toplamı :

1. 50 milyon liraya kadar olan bankalarda 12 katını,
2. 50 milyon liradan 250 milyon liraya kadar olan bankalarda 15 katını,
3. 250 milyon liradan 1 milyar liraya kadar olan bankalarda 18 katını,
4. 1 milyar liradan 2 milyar liraya kadar olan bankalarda 20 katını,
5. 2 milyar liradan fazla olan bankalarda 22 katını,

Geçmez.

Ancak, uygulanan en yüksek mevduat munzam karşılık oranının % 50 fazlası üzerinden Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasındaki hesaba yatırılmak koşuluyla, bankalar yukarıdaki sınırlar üzerinde tasarruf mevduatı kabul edebilirler.»

Mevduatta zamanaşımı

«Madde 31. — Bankalar ve mevduat kabulüne yetkili diğer kuruluşlar, mevduat sahiplerine, aksine yazılı istekleri olmadıkça her yıl Ocak ayı içinde birer hesap özeti gönderirler.

Her türlü mevduat, emanet ve alacaklardan son istem, işlem ya da müddin herhangi bir şekilde yazılı talimatı tarihinden başlayarak on sene geçtiği halde sahipleri tarafından aranmamış olanları, bu sürenin bitişini izleyen takvim yılı başından başlayarak 6 ay içinde banka ve kurumlarca sahiplerinin isim, kimlik, adresleri ve haklarının faizleriyle birlikte ulaştıkları tutarlar gösterilerek düzenlenecek bir cetvel ile Maliye Bakanlığı emrine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına devredilir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, devredilen bu tür haklardan 1 000 liradan fazla olanları 5 yıl süre ile saklamak ve bu süre içinde sahip ve mirasçılarını araştırmakla beraber en az bir kez Resmî Gazetede sahip ve mirasçılarının bankaya başvurularının gereğini duyurur. Sahip ve mirasçılarını çıkmayan mevduat, emanet ve cari hesap bakiyeleri, 5 yılın bitiminde 1 000 liraya kadar olanlar ise bu süre beklenmeksizin Hazine hesabına geçirilir.

Küçükler adına ve yalnızca bunlara ödeme yapılmak kaydıyla açtırılan hesaplarda, bu maddede yazılı zamanasını süreleri küçüğün reşit olduğu tarihte işlemeye başlar.»

Kredi sınırları

«Madde 38. — 1. Bir banka, gerçek ya da tüzel bir kişiye doğrudan doğruya veya dolaylı olarak nakit, mal, kefalet, teminat biçiminde ve niteliğinde ya da başka bir biçimde kendi ödenmiş veya Türkiye'ye ayrılmış sermayesi ile yedek akçeleri toplamının % 10 undan fazla kredi veremez, kefaletlerini kabul edemez veya tahvillerini satın alamaz.

2. Bu oran, kalkınma planı yıllık programlarında belirtilen sektörlerdeki işlerde ve dışarıda kullanılmak üzere açılan kredilerde % 25 dir. Kalkınma planı yıllık programlarında belirtilen türlerdeki ortaklıklara açılan krediler ile gerice yörelerdeki işler için kullanılan kredilerde anılan oran % 30'a kadar artırılabilir. Bu oran önemli projeler için ilgili Bakanlık ve Devlet Planlama Teşkilatının olumlu görüşü alınması kaydı ile Maliye Bakanlığınca % 40'a kadar artırılabilir.

Ancak, kredinin fiilen bu işlerde kullanıldığının Maliye Bakanlığınca saptanacak biçimde belgelenmesi zorunludur.

Yıllık programlarda belirtilen sektörlerde değişiklik yapılması halinde yukarıda oranlardan yararlanan kredilerin durumu değişmez.

3. İkinci fıkradaki oranların hesabında, teminat mektupları ve kefaletler % 25 oranında nazara alınır. Maliye Bakanlığınca belirlenecek büyük kamu ihaleleri için bu oran % 10'a kadar indirilebilir.

4. Bu maddenin uygulanmasında,

a) Lehine kredi açılan bir gerçek kişinin sermayesinin % 10'ndan fazlasına sahip olduğu ortaklıklar ile yönetim kurulu başkanı, üyesi, genel müdürü, genel müdür yardımcısı, müdürü bulunduğu ortaklıklara,

b) Lehinde kredi açılmasa bile,

ba) Bir gerçek kişinin sınırsız sorumlulukla katıldığı ortaklıklara,

bb) Bir gerçek ya da tüzelkişinin sermayesinin en az % 40'ına sahip olduğu ortaklıklara,

bc) Bir gerçek ya da tüzelkişinin ve sermayesinin % 50 sinden fazlasına sahip oldukları ortaklıklarının ayrı ayrı ya da birlikte sermayesinin çoğunluğuna sahip oldukları ortaklıklarına,

Açılan krediler bu gerçek ya da tüzelkişiye dolaylı olarak verilmiş kredi sayılır.

Dolaylı kredi ilişkisi içerisinde bulunan gerçek ya da tüzelkişilerin bu krediler için bankaca kabul edilen kefaletleri kredi sınırının hesabında dikkate alınmaz.

Yukarıdaki dolaylı kredi ilişkisinin hesaplanmasında, bir gerçek kişi ile eşine ve reşit olmayan çocuklarına ait paylar bir kişiye ait sayılır.

Bankalar, kredi verdikleri kişilerden, yukarıdaki hükümlerin uygulanmasının gerektirdiği bilgileri almak zorundadırlar.

5. Yukarıdaki hükümler aşağıdaki işlemlere uygulanmaz.

a) Özel kanun hükümlerine göre yapılan işlemler;

b) Maliye Bakanlığı ile ya da bu Bakanlığın uygun görmesi üzerine Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile yapılan işlemler;

- c) Vadesinin bitimine en çok iki yıl kalan Hazine Bonoları ve Hazine kefaletini haiz bonolar karşılığında yapılan işlemler;
- d) Karşılığı Devlet iç istikraz ve Devlet Yatırım Bankası tahvili olan kredi işlemleri;
- e) Bankaların kendi aralarındaki kredi işlemleri;
- f) Yabancı bankaların veya benzeri kredi kurumlarının Maliye Bakanlığınca belirlenen limitler içindeki mukabil kefaleti ile verilen kefalet mektupları;
- g) Diğer bankaların kendi kredi sınırları içindeki mukabil kefaleti ile verilen teminat mektupları (teminat mektuplarının mukabil kefaletler tutarına aşan kısmı için bu maddedeki sınırlara uyulur.)
- h) En az üç bankanın riski paylaşarak yurt dışı ihale işlemleri için verecekleri teminat mektupları;
- i) Dış işlemlerde kur değişikliklerinin doğurduğu kredi aşmaları;
- Bankalar, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açtıkları kredilerden bu maddede belirtilen koşullara aykırı olanları, madde hükümlerine uygun hale getirinceye kadar artıramazlar.»

Bankaların iştiraklerine verebileceği kredi toplamı

«Madde 39. — Bir bankanın kendi iştirak ya da kuruluşlarının tümüne ya da bu iştirak ve kuruluşların kefaletleri ile diğer gerçek ve tüzelkişilere açacağı kredilerin toplamı, bankanın ödenmiş ya da Türkiye'ye ayrılmış sermaye ve yedek akçeleri toplamının % 20'sini geçemez.

Bankalar, kalkınma planı yıllık programlarında belirtilen sektörlerde iş yapan iştirak ve kuruluşlarının tümüne, yalnızca bu sektörlerdeki işlerinde kullanılmak ve 38 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bir önceki yıl bilançosunda mevcut nakdi kredi tutarının % 15'ine veya ödenmiş ya da Türkiye'ye ayrılmış sermayeleriyle yedek akçeleri toplamının 3 katına kadar kredi verebilirler.

Ancak bu işlemler her ne suretle olursa olsun üçüncü kişilere kredi sağlanması amacına yönelik olmazlar.

Kamu İktisadi Teşebbüsü niteliğindeki iştirak ve kuruluşlara açılan krediler 1 inci ve 2 nci fıkradaki sınırlamalara tabi değildir.

Banka iştiraki deyimi, bankaların sermayesinin en az % 20 sine sahip olduğu ortaklıkları belirtir.

Bankalar, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği günden önce açtıkları kredilerden bu maddede belirtilen koşullara aykırı olanları, madde hükümlerine uygun hale getirinceye kadar artıramazlar.

Kredi açma yetkileri

«Madde 44. — Gerçek ya da tüzel bir kişiye verilecek kredilerden;

1. Toplamı ödenmiş ya da Türkiye'ye ayrılmış sermaye ve yedek akçelerinin % 10'unu geçmemek üzere 2 milyon liraya kadar olanları banka Genel Müdürlüklerince ya da kendilerine verilen yetki içerisinde bölge ya da şube müdürlüklerince,

2. Toplamı ödenmiş ya da Türkiye'ye ayrılmış sermaye ve yedek akçelerinin % 10'unu geçmemek üzere 2 milyon liradan fazla 10 milyon liradan az olanları Genel Müdürlüğün yazılı önerisi ve idare komitesinin kararı ile,

3. 10 milyon liradan fazla olanları Genel Müdürlüğün yazılı önerisi üzerine yalnızca idare meclisinin kararı ile,

açılabilir.

Yetki sınırlarının saptanmasında bir kişiye ve onun sınırsız sorumlulukla katıldığı ortaklıklara açılan kredilerin toplamı göz önünde tutulur.

Krediler (yabancı bankaların ya da benzeri kredi kuruluşlarının mukabil kefaleti ile verilen kefalet mektupları hariç) ancak adına açıldığı kişilere kullanılabilir.»

Açık krediler

«Madde 45. — Ödenmiş ya da Türkiye'ye ayrılmış sermaye ile yedek akçeleri toplamının % 10'unu geçmemek üzere verilecek açık (kişisel taahhüde dayanan ve tek imzalı) kredilerden;

1. 250 bin liraya kadar olanları genel müdürlükçe ya da kendilerine verilen yetki içerisinde bölge ya da şube müdürlüklerince,
2. 250 bin liradan fazla ve 1 milyon liradan az olanları idare komitesi kararı ile,
3. 1 milyon liradan fazla olanları yönetim kurulu kararı ile,
açılır.

Yetki sınırlarının saptanması ve kredilerin kullanılabilmesi hakkında 44 üncü madde hükümleri saklıdır.

Kredi açma yetkilerine ilişkin yukarıdaki ve 44 üncü maddedeki sınırlar T. C. Merkez Bankasının görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca artırılabilir.»

Hesap durumu alınması

«Madde 46. — Bankalar, Devlet ve Devlet Kuruluşları ile olan ya da 25 bin lirayı geçmeyen işlemler ile nakit, borsada kote hisse senedi ve tahviller, Hazine Bonoları ve Hazine kefaletini haiz bonolar ya da altın rehin edilmesi karşılığında açılacak krediler ve yalnızca çiftçilere verilecek tarımsal amaçlı krediler dışında, açacakları krediler ve verecekleri kefalet ya da teminatlar için, istemde bulunanlardan, Bankalar Birliğince saptanacak örneklerine uygun ve yetkililerin imzalarını taşıyan en son hesap durumunu almak zorundadırlar. Bu hesap durumlarının, kredilerin kullanıldığı sürece her yıl hesap dönemini izleyen 7 ay içinde alınmasına devam edilir.

Kurumlar vergisi ya da yıllık beyanname veren gelir vergisi yükümlüsü olan kredi müşterilerine ait hesap durumlarında bağlı bulunan vergi dairesi ve hesap numaralarının gösterilmesi gereklidir. Bu hesap durumlarına vergi dairesine verilen bilanço ya da işletme hesap özeti eklenir.

Özel kanunları gereğince taşınmaz mal ipoteki karşılığında kredi açmaya yetkili bankaların ve İstanbul Emniyet Sandığının ticari kredi dışındaki işlemlerinde hesap durumu aranmaz.

Maliye Bakanlığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görüşünü de alarak birinci fıkrada yazılı 25 bin liralık sınırı üç katına kadar artırmaya yetkilidir.»

İştiraklere sermaye yatırımı

«Madde 48. — Bankaların, iştirak ve kuruluşlarına yatıracakları sermayelerinin toplamı; ödenmiş ya da Türkiye'ye ayrılmış sermayeleri ile yedek akçeleri toplamının % 10'unu geçemez.

Ancak Bankaların;

1. Kalkınma planı yıllık programlarında belirtilecek sektörlerde iş yapan ya da yapacak olan ortaklık ve kuruluşlara,
2. Kanunla kurulan ortaklıklara,
3. Kalkınma ve Yatırım Bankalarına,
4. «İktisadi Devlet Teşekkülleriyle Müesseseleri ve İştirakler Hakkında Kanun» kapsamına giren bankaların, kendilerine verilen özel görevleri gerçekleştirmek amacıyla kuracakları ya da sonradan katılacakları ortaklık ve kuruluşlara,

Yatırılmış buldukları ya da yatıracakları sermayeleri için birinci fıkradaki sınırlayıcı hüküm uygulanmaz.

Yıllık Programlarda belirtilen sektörlerde değişiklik yapılması halinde, eski listelere göre sınırlama dışı bırakılan iştiraklerin durumu değişmez.

Bankalar ve sermayesinin % 50'sinde fazlasına sahip oldukları iştirakleri, banka sermayesinin % 10'undan fazlasına sahip olan hissedarların (Kamu kuruluşları dışında) idare meclisi başkan ve üyelerinin, genel müdür ve genel müdür yardımcılarının ayrı ayrı ya da birlikte sermayelerinin % 25'inden fazlasına sahip oldukları ortaklıklara katılamazlar.

Bankaların doğrudan ya da dolaylı olarak sermayelerinin en az % 20'sine sahip buldukları iştirakleri ana banka hisse senetlerini satın alamazlar, rehin olarak kabul edemezler ve karşılığında avans veremezler.

Bankaların yatıracakları sermaye deyimini, iştirak payını elde etmek için fiilen yapılan ödemeler ile henüz ödenmemiş sermaye taahhüdü toplamını belirtir.

Bankalar, bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yürürlüğe girmesinden önce, iştiraklerine ayırdıkları sermaye tutarlarını bu madde hükümlerine uygun duruma getirinceye kadar mevcut iştiraklerine yeniden sermaye ayıramazlar ve yeni iştirakte bulunamazlar.»

Taşınmaz mal üzerine işlemler

«Madde 50. — 1. Bankalar, ticaret amacıyla taşınmaz mal alım ve satımı ile uğraşamazlar ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca alınan kararlara uygun olarak bankacılık işlerini yürütebilmek için gereksindikleri sayı ve vüsatın üstünde herhangi bir biçimde taşınmaz mal edinemezler.

Bankaların sermayesine % 10'un üstünde katıldıkları ortaklıklarla bunların ortağı olduğu kuruluşların iş konularının gerektirdiği iş yeri, fabrika, imalathane ve eklentileri gibi taşınmaz mallar dışında taşınmaz mal edinmeleri Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının iznine bağlıdır.

2. Bankalar, taşınmaz mal yapımı işleri ya da ticareti ile uğraşan ortaklıklara katılamazlar ve bu konuda iş yapan gerçek ve tüzelkişilere kredi açamazlar. Ancak aşağıda belirtilen iştirak ve kredilere bu hüküm uygulanmaz.

a) Yol, köprü, baraj, liman, okul ve hastane gibi bayındırlık tesisleri ile sanayi ve turistik tesislerin inşaat taahhüdü ile uğraşan ortaklıklara bankalarca yapılan iştirakler;

b) Yukarıda 2 (a) bendinde belirtilen konularda iş yapan banka iştiraklerine ve diğer gerçek ya da tüzelkişilere yalnızca bu alanlarda kullanılmak üzere açılan krediler;

c) Kendisine ya da eşine ait konutu bulunmayanlara satılmak ya da kiralanmak üzere, nüfusu 100 bini aşan kentlerin belediye sınırları ya da mücavir alanlar içerisinde, İmar ve İskân Bakanlığınca onanmış projeleri gereğince toplu ve sosyal konut yapacak kamu kuruluşları ile kooperatiflere ya da bunların müteahhitlerine açılan krediler;

d) Her çeşit taşınmaz mal yapımının taahhüdü işleriyle uğraşan gerçek ve tüzelkişilere verilen teminat mektupları;

3. Bankalar;

a) Tarım, sanayi madencilik, enerji, bayındırlık, ulaştırma, dışsatım ve turizm işleri ile 2/c bendindeki toplu ve sosyal konut yapımına yönelik krediler;

b) Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununun ya da özel şartnamelerinin hükümlerine göre resmî daire ve kurumlara, İktisadî Devlet Teşekküllerine ve müesseselerine, kanunla kurulmuş teşekküllere, banka, ortaklık, dernek ve vakıflara ihaleye koydukları çeşitli işler için ve ayrıca mahkemelere, vergi ve icra daireleriyle gümrüklere hitaben bunlar tarafından istenen konular için verilecek teminat mektupları;

c) Kredi sağlamak amacıyla kalkınma ve yatırım bankalarına ve (a) bendindeki işler için diğer bankalara hitaben verilecek teminat mektupları;

Dışında taşınmaz mal ipoteği karşılığında kredi açamazlar.

Yeniden kredi açılmaması koşuluyla, verilen kredilerden tahsili tehlikeye düşenlerin sağlamaştırılması için sonradan ipotek tesis olunabilir.

4. Bankalar, alacaklarından dolayı edinmek zorunda kaldıkları taşınmaz malları, enidme gününden başlayarak 3 yıl içinde elden çıkarmak zorundadırlar. Busüre içinde elden çıkarmamanın olanaksız olduğunun ya da banka için büyük zarar doğuracağına belgelendiği hallerde bu süre Maliye Bakanlığı tarafından uzatılabilir.

Bankalara taşınmaz mal üzerine borç verme konusunda yetki veren özel kanun hükümleri saklıdır. İstanbul Emniyet Sandığı ve bu kanun kapsamına giren bankaların yabancı memleketlerdeki şubelerine 3 üncü fıkraya hüküm uygulanmaz.»

Hesap uygunluğu

«Madde 54. — Bankalar, yasal ve yardımcı defterleri ve kayıtları arasında olduğu gibi, şubeleri, yurt içindeki ve dışındaki muhabetleri ile de hesap uygunluğu sağlamadan bilançolarını kapatamazlar.»

Murakabede hükümetin yetkileri

«Madde 60. — 1. Bankalar Yeminli Murakıplarınca yapılan inceleme sonucunda, bir bankanın yasalara, bankacılık ve muhasebe ilkelerine aykırı işlemleri nedeniyle malî bünyesinin ciddi şekilde zayıflamakta olduğu anlaşıldığında, 80 inci madde hükmü saklı kalmak kaydıyla, Maliye Bakanlığı uygun bir süre verecek kanuna aykırı durumların düzeltilmesini, bankacılık ve muhasebe ilkelerine uygunluğun sağlanmasını ve malî bünyenin güçlendirilmesini isteyebilir.

2. Verilen süre içinde bankaca gerekli önlemlerin kısmen ya da tamamen alınmaması ve Bankalar Yeminli Murakıplarınca yapılan incelemeler sonucunda Bankanın malî bünyesinin taahhütlerini karşılayamayacak derecede zayıflamış bulunduğu ya da bu durumun gerçekleşmek üzere olduğunun saptanması halinde; T. C. Merkez Bankasının da görüşünü alarak geçici bir Yönetim Kurulu oluşturmaya ve gerekli bütün önlemleri almaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Geçici Yönetim Kurulu, göreve başlama gününe göre düzenlenecek ara bilançosunu ve alınması gereken önlemlere ilişkin görüş ve önerilerini içeren bir raporu en kısa zamanda Maliye Bakanlığına verir.

3. Maliye Bakanı alınan önlemlere karşın Bankanın çalışmasının sürdürülmesine olanak görmediğinde, öncelikle bir başka banka ya da bankalarla birleşme ya da devir olanaklarını araştırır. Bu amaçlar için, bankanın aktif ve pasifini devralacak bankaya, bu Kanunun ek birinci maddesi gereğince tesis olunan Bankalar Tasfiye Fonundan uzun süreli faizsiz ödünç şeklinde malî yardım yapılabilir.

Bu durumdaki bankaların ortaklar genel kurulu ancak Maliye Bakanının gerekli görmesi halinde toplanabilir ve genel kurul kararları Maliye Bakanının onayı ile hüküm ifade eder.

4. Bankanın birleşme ya da devrine olanak bulunamaması durumunda, Hükümet, Maliye Bakanlığının önerisi üzerine tedricen tasfiyesi için Maliye Bakanına yetki verebilir.

Tedrici tasfiye, Maliye Bakanının belirleyeceği bir bankanın gözetiminde ve bu bankanın malî ve teknik yardımı ile yapılır.

Tedricen tasfiye karar ve işlemlerinde Türk Ticaret Kanunu, İcra ve İflas Kanunu ve diğer mevzuatın tasfiye ile ilgili hükümleri ile bu Kanunun tasfiyeye ilişkin diğer maddeleri hükümleri uygulanmaz. Ancak, tasfiye memurlarının işlem ve tasarruflarından doğan borçları dolayısıyla haciz yoluyla takip yapılabilir.

Tedricen tasfiye halindeki bankanın ortakları tasfiye işlemlerine herhangi bir biçimde karışamaz ve hesap isteyemezler.

Tasfiye kararı gününden başlayarak mevduata ve bankanın rehin ile temin edilmemiş borçlarına faiz yürütülmez.

Tedrici tasfiyeye giren bankadaki tasarruf mevduatı, tasfiye sonucu beklenmeden ve Bankalar Tasfiye Fonundan gereksinme oranında verilecek avanslarla karşılanmak suretiyle, en geç 3 yıl içinde hak sahiplerine geri ödenir. Bu sürenin sonunda sahipleri tarafından aranmayan tasarruf mevduatı hesapları bu Kanunun 31 inci maddesi gereğince işlem yapılmak üzere T. C. Merkez Bankasına devredilir.

Tasfiyeye giren bankanın aktifleri, öncelikle tasarruf mevduatının ve tasfiye giderlerinin karşılanması amacıyla Fondan alınmış olan avansların geri verilmesine ayrılır. Bankalar Tasfiye Fonu, yukarıdaki fıkra gereğince ödediği tasarruf mevduatı için toplamı üzerinden tasfiye halindeki bankanın bütün aktifleri üzerinde imtiyazlı alacaklı sıfatını kazanır. Maliye Bakanı, Fon adına bankanın iflasını isteyebilir.

Fondan ödenen tasarruf mevduatının ve tasfiye giderlerinin bankanın aktifleriyle karşılanamayan kısmı, tasfiye sonunda kat'i ve nihai açık olarak Fon tarafından yüklenilir.

5. Bankalar Tasfiye Fonu mevcudunun bu madde gereğince yapılacak ödemeleri karşılamaya yetmediği yıllar için, bankaların Fona bu Kanunun Ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince yatırmakla yükümlü oldukları tutarların bir katı tutarında ek ödeme yapmalarına, Maliye Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca karar verilebilir. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyen Bankalar hakkında bu Kanunun 69 uncu maddesi hükmü uygulanır.

6. Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği günde tedricen tasfiye halinde olan bankalar hakkında 7129 sayılı Kanunun 153 sayılı Kanunla değişik 60 ıncı maddesi hükmünün uygulanmasına devam olunur.

Bankaların 5 inci fıkra gereğince Fona ödemekle yükümlü oldukları tutarlar kurumlar vergisi matrahının saptanmasında gider sayılır.»

Bankalar yeminli murakıpları

«Madde 61. — Bankalar Kanunu ile diğer Kanunların bankalarla ilgili hükümlerinin uygulamasının ve her türlü bankacılık işlemlerinin murakabesi; bankaların varlıkları, alacakları, özkaynakları, borçları, kâr ve zarar hesapları arasındaki ilgi ve dengelerin ve malî bünyeyi etkileyen diğer tüm öğelerin tespit ve tahlili Maliye Bakanına bağlı Bankalar Yeminli Murakıpları ve Muavinleri tarafından yapılır.

Bankalar Yeminli Murakıpları ve Muavinleri; Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun Hükmüne aykırı hareket eden banka ve ilgilileri hakkında adı geçen Kanunun Ek 1 inci maddesindeki yetkilere ve Bankalar Kanununda yazılı görevleri ile kayıtlı olmak üzere vergi inceleme yetkisine sahip oldukları gibi Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası ve tüm bankaların kuruluş kanunları hükümleri ile diğer kanunların bankalarla ilgili hükümlerinin uygulamasını da murakabeye yetkilidirler.

Bankalar Yeminli Murakıp ve Muavinleri; bankalar, bankaların iştirak ve müesseseleri ile bunlarla ilişkisi olan gerçek ve tüzelkişilerden yukarıda yazılı kanun hükümleri ile ilgili görecekları bütün bilgileri istemeye, bunların tüm defter, kayıt ve belgelerini incelemeye yetkili olup, bunlar da istenilen bilgileri vermekle, defter, kayıt ve belgeleri incelemeye hazır bulundurmakla yükümlüdürler.

Devlet Daire ve Teşekkülleri, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Türkiye Bankalar Birliği ve benzeri kuruluşlar ile risk santrali teşkilatı istenecek her türlü bilgiyi gizli de olsa Bankalar Yeminli Murakıplarına verirler.

Bankalar Yeminli Murakıp Muavinleri konuları ile ilgili dallarda yükseköğrenim yapmış adaylar arasından sınavla seçilerek memuriyete alınırlar. En az üç yıl Bankalar Yeminli Murakıp Muavinliği yaptıktan sonra yeterlik sınavında başarı gösterenler ortak kararla Bankalar Yeminli Murakıpları olarak atanırlar. Bankalar Yeminli Murakıpları Kurulu Başkanının da Bankalar Yeminli Murakıpları sıfat ve yetkisi vardır.

Bankalar Yeminli Murakıp ve Muavinleri Ankara'da Asliye Ticaret Mahkemesinde yemin etmedikçe murakabe yapamazlar.

Bankalar Yeminli Murakıplarının çalışma yöntemleri bir yönetmelikle düzenlenir.»

Ceza hükümleri

«Madde 66. — Bu Kanunun 7 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları ile 8 inci maddesinin birinci fıkrası ve 13 üncü maddesinde yazılı izinleri almadan bankacılık işlemleri ile uğraşmaya ve mevduat kabulüne başlayan ya da 9 uncu ve 24 üncü madde hükümlerine aykırı olarak mevduat kabul eden tüzelkişilerin işlerini fiilen yöneten görevli ve ilgili yönetim kurulu başkan ve üyeleri ya da genel müdür, genel müdür yardımcıları ya da müdürleri 100 bin liradan 500 bin liraya kadar ağır para cezasına mahkum edilmekle birlikte, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

24 üncü madde hükmüne aykırı hareket eden gerçek kişiler için de bu madde hükmü uygulanır.

Ayrıca, Maliye Bakanlığının isteği üzerine bu kuruluş ve teşekküllerin çalışmalarının geçici ya da sürekli olarak yasaklanmasına mahkemece karar verilebilir.»

«Madde 68. — Bu Kanunun 10, 14, 16, 17, 18, 19, 21, 23, 26, 30, 31, 34, 37, 41, 42, 44, 45, 46, 51, 54, 55, 56, 59, 61 ve 65 inci maddeleri ile 15 inci maddesinin son fıkrasında yazılı yükümlülük ve zorunlulukları yerine getirmeyen ya da bu yükümlülük ve zorunluluklara uymayan ya da Bankalar Yeminli Murakıpları ve Muavinleri ile 62 inci maddede yazılı hususî murakıplarının görevlerini yapmalarına engel olan ya da istenilen bilgi ve belgeleri vermeyen bankaların ve diğer tüzelkişilerin Yönetim Kurulu Başkanları ya da üyeleri ile murakıpları, genel müdür, genel müdür yardımcıları, memurları, tasfiye memurları ile gerçek kişiler için görev ve ilgilerine göre 50 bin liradan 200 bin liraya kadar ağır para cezası hükmolunacağı gibi, bu fiilleri bankanın emin bir biçimde çalışmasını engelleyici nitelikte görülen banka mensuplarının üç yıl süre ile bankalarda çalışmaları yasaklanır.

Ayrıca, 10 uncu maddeye aykırı olarak izin alınmaksızın açılan veya nakledilen şubelerin mahkemece kapatılmasına karar verilir.»

«Madde 69. — Bu Kanunun 28, 35 ve 36 nci maddelerinde yazılı hükümlere ve sınırlara uymayan bankalar, Maliye Bakanlığınca bir aydan az olmamak kaydıyla bildirecek süreler içerisinde bu durumlarını düzeltmezlerse bunların Yönetim Kurulu Başkanları ya da üyeleri, genel müdür, genel müdür yardımcıları, memurları görev ve ilgilerine göre 200 bin liradan az olmamak üzere ağır para cezası ile cezalandırılırlar.»

«Madde 70. — Bu Kanunun 32, 38, 39, 40, 48, 49, 50, 63 ve 64 üncü maddelerinde yazılı hükümlere uymayan ya da bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde yazılı yükümlülük ve zorunlulukları süresi içinde yerine getirmeyen bankaların ve 50 inci maddenin 1 inci fıkrası hükmüne aykırı hareket eden iştiraklerin ve iştiraklerin ortak olduğu müesseselerin işlerini fiilen yöneten görevli ve ilgili Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcıları ve müdürleri görev ve ilgilerine ve fiile katılma derecelerine göre 100 bin liradan 200 bin liraya kadar ağır para cezası ile birlikte 6 aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

Şu kadarki; yukarıda yazılı maddelerin hükümlerine aykırılık bankaya ya da iştirak ve müesseselerine ya da ilgili kişilere yarar sağlamayı hedef tuttuğunda ya da bu tür hareketler sonucunda fiilen böyle bir yarar sağlandığında, ağır para cezası 200 bin liradan az olmamak üzere bu yararların 5 katı olarak hükmedilir.

Bankaların 49 ve 50 nci madde hükümlerine aykırı olarak edindikleri taşınır ve taşınmaz malların, mahkûmiyet hükmü ile birlikte satılarak tasfiyesine karar verilir.

Satış ve tasfiye İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre adliye icra memurları tarafından yapılır. Satış bedelinden satış ve tasfiye giderleri indirilerek artanı bankaya verilir.

Yukarıdaki fıkra gereğince satış bedelinden indirilecek giderler, önceden Maliye Bakanlığı bütçesinin mahkeme harçları tertibinden avans suretiyle ödenir.»

«Madde 72. — Bu Kanunun 57 ve 58 inci maddelerinde yazılı yükümlülüklere uymayan bankalara uygulanacak para cezaları Bankalar Birliği Yönetim Kurulunca saptanır ve karara bağlanır. Bu para cezaları 200 bin liradan çok olmaz.

Para cezaları, birliğin yazacağı müzekkere üzerine yetkili Adliye İcra Dairesince tahsil ve birliğe gelir kaydolunur.

Yetkili İcra Dairesi, birliğin merkezinin bulunduğu yer icra dairesidir.

Birliğin yazacağı bu müzekereler İcra ve İflas Kanununun değişik 68 inci maddesinde gösterilen belgelerden sayılır.»

Sahte belge düzenlenmesi.

«Madde 73. — Maliye ve Ticaret bakanlıkları ile T.C. Merkez Bankasına verilen hesap hülasasında ya da yayımlanan ve ilan olunan bilançolarda yapılan sahte beyanlardan dolayı bunları imza eden kişiler için altı aydan beş yıla kadar hapis ve 200 bin liradan az olmamak üzere ağır para cezası hükmolunur.

Sırların saklanması

«Madde 74. — Sıfat ve görevleri dolayısıyla öğrendikleri bankaya ya da bankanın müşterilerine ait sırları bu konuda yasal olarak açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayan banka mensupları ile diğer görevliler 1 aydan 1 yıla kadar hapis cezası ve 10 bin liradan 40 bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Birinci fıkrada yazılı kimseler bu sırları kendileri ya da başkaları için yarar sağlamak amacıyla açıklarlarsa, altı aydan 2 yıla kadar hapis ve 20 bin liradan 100 bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılmakla birlikte, ayrıca, geçici ya da sürekli olarak bankalarda çalıştırılmalarının yasaklanmasına ya da memuriyetten mahrumiyetlerine de hükmolunur.

Bu madde hükmü banka mensupları ile diğer görevlilerin işlerinden ayrılmalari halinde de ayrıldıkları tarihten başlayarak 3 yıl süre ile uygulanır.»

Bankalar yeminli murakıplarının sorumlulukları

«Madde 75. — Görevleri dolayısıyla öğrendikleri sırları yetkili mercilerden başkasına açıklayan Bankalar Yeminli Murakıpları ve Muavinleri için 6 aydan 2 yıla kadar hapis ve 40 bin liradan az olmamak üzere ağır para cezası hükmolunur.

Birinci fıkrada yazılı kimseler sırları kendileri ya da başkaları için yarar sağlamak amacıyla açıklarlarsa, bir yıldan 3 yıla kadar hapis cezasına ve 100 bin liradan az olmamak üzere ağır para cezasına mahkûm edilmekle birlikte ayrıca, sürekli ya da geçici olarak memuriyetten mahrumiyetlerine ve bankalarda çalıştırılmalarının yasaklanmasına da hükmolunur.

Bu madde hükmü yukarıda yazılı kimselerin görevlerinden ayrılmaları halinde de ayrıldıkları tarihten başlayarak 3 yıl süre ile uygulanır.»

Asılsız yayın ve haber yayma

«Madde 76. — Bir bankanın itibarını kırabilecek ya da şöhretine ya da servetine zarar verebilecek bir hususa neden olan ya da bu yolda asılsız haber yayanlar için üç aydan iki yıla kadar hapis, 10 bin liradan 100 bin liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

Bu fiilin Basın Kanununda yazılı yayın araçlarından biri ile ya da radyo ve televizyon ile işlenmesi ya da nakledilmesi halinde altı aydan 3 yıla kadar hapis ve 20 bin liradan 200 bin liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.»

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanun Hükmünde Karar namenin yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak bankalar, anasözleşmelerini iki yıl içinde yeni ve değişen hükümlere uygun duruma getirmek; banka ve banka ortakları, 4 üncü maddede belirtilen koşullara uyabilmek için yapılması gereken işlemleri iki yıl içinde tamamlamak; sermaye ve yedek akçelerini 6 ncı maddede yazılı tutarlara iki yıl içinde çıkarmak; mevduatın 26 ncı maddeye göre tasnifini 31.12.1979 gününe kadar tamamlayarak bilanço ve hesap hulasalarında göstermek zorundadırlar.

MADDE 2. — Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı gününde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun Hükmünde Kararnameyi Bakanlar Kurulu yürütür.

F. S. Korutürk
Cumhurbaşkanı

Başbakan
B. Ecevit

Devlet Bakanı - Başbakan Yrd.

O. Eyüboğlu

Devlet Bakanı

H. Korkut

Devlet Bakanı

A. Şener

İçişleri Bakanı

H. F. Güneş

Millî Eğitim Bakanı

N. Uğur

Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı

M. Tan

Gıda - Tarım ve Hay. Bakanı

M. Yüceler

İşletmeler Bakanı

K. Bulutoğlu

İmar ve İskân Bakanı

A. Karaaslan

Gençlik ve Spor Bakanı

Y. Çakmur

Devlet Bakanı - Başbakan Yrd.

F. Sükan

Devlet Bakanı

L. Doğan

Adalet Bakanı

M. Can

Dışişleri Bakanı V.

H. Çetin

Bayındırlık Bakanı

Ş. Elçi

Gümrük ve Tekel Bakanı

T. Mataracı

Çalışma Bakanı

A. B. Ersoy

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

D. Baykal

Köy İşleri ve Koop. Bakanı

A. Topuz

Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Yıldız

Yerel Yönetim Bakanı

M. Özdemir

Devlet Bakanı - Başbakan Yrd.

H. Çetin

Devlet Bakanı

M. Kılıç

Millî Savunma Bakanı

N. Akmandor

Maliye Bakanı

Z. Müezzinoğlu

Ticaret Bakanı

T. Köprülüler

Ulaştırma Bakanı

G. Öngüt

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

O. Alp

Turizm ve Tanıtma Bakanı

A. Coşkun

Orman Bakanı

V. İlhan

Kültür Bakanı

A. T. Kışlalı

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : K. K. T. D. 18/101-

1/73/05596

22 . 7 . 1983

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

**Maliye Bakanlığınca hazırlanan «Bankalar Hakkında Kanun Hükmünde Kararname» ile gerekçesi bu-
günkü Resmî Gazetede yayımlanmış ve Anayasanın 91 inci maddesine göre ekli olarak gönderilmiştir.
Gereğini arz ederim.**

Bülend Ulusu

Başbakan

BANKALAR HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME TASARISININ GEREKÇESİ

I. GENEL GEREKÇE

1. Bankacılık alanını düzenleyen 23.6.1958 tarih ve 7129 sayılı Bankalar Kanunu çeyrek yüzyıla ulaşan yürürlük dönemi içinde 18, 153, 301, 123, 1211 sayılı Kanunlar ve nihayet 28 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile pek çok değişikliğe uğramış olmakla beraber ekonomik ve sosyal alanda meydana gelen gelişmeleri bir çok yönden karşılayamaz duruma gelmiştir.

2. Bilindiği gibi bankacılık alanındaki düzenlemelerin temelde 2 amacı vardır. Birinci amaç bankalara tevdi edilen mevduatı, başka bir ifade ile tasarrufları korumaktır. Bankalara yatırılan tasarrufların korunmasının aynı zamanda onların teşviki sonucunu doğuracağı ise ayrıca izaha gerek olmayan bir gerçektir. Bu bakımdan, kanun koyucu, ülkeden ülkeye farklılık arz etmekle beraber, bankalar kanunlarıyla mevduatı doğrudan veya dolaylı olarak koruyucu hükümler getirmekte ve bankaların, banka işletmeciliğinin temel ilkeleri olan likidite, emniyet ve rantabilite ilkeleri çerçevesinde kurulmalarını, faaliyet göstermelerini ve denetlenmelerini sağlayacak düzenlemeler yapmaktadır. Bankacılık alanında yapılan düzenlemelerin ikinci amacı ise, banka kaynaklarının ekonominin ihtiyaç duyduğu miktar ve şartlarda karşılanmasını sağlamaktır. Kanun koyucu bu amaçla bankacılık kesiminin teşkilatlanmasına ve kaynaklarının kullanımına müdahalelerde bulunmaktadır.

3. Bankalar Hakkında Kanun Hükmünde Kararname tasarısı da temelde bu amaçlarla düzenlemeler getirmektedir. Tasarısının bu temel amaçlar çerçevesinde getirdiği düzenlemelere geçmeden önce, düzenleme ihtiyacını doğuran nedenlere kısaca bir göz atmakta yarar vardır. Tasarının hazırlandığı dönemde bankacılığımızın temel karakteristiklerini şu noktalarda toplamak mümkündür.

a) Gerek özkaynak, yabancı kaynak, gerekse maliyet ve randımanı itibariyle kaynak tahsis dengelerinin bozulması, kredilerinin seyyaliyetini giderek kaybetmesi bankalarımızın mali bünyelerinin bozulmasına yol açmıştır.

b) Düşük faiz politikalarının uygulandığı dönemlerde faiz üzerine rekabet etmeyen, rekabeti ilan, reklam, lüks lokaller ve binalar kurmak ve çok sayıda şubeler açmak suretiyle yapan, pahalı çalışan irrasyonel bir bankacılık örgütlenmesi ortaya çıkmıştır.

c) Özel bankaların büyük çoğunluğunun mülkiyet ve yönetimi muayyen ellerde toplanmıştır. Bunun sonucu olarak, bu bankalar tarafsızlıklarını büyük ölçüde kaybetmiş, gerek yönetim ve gerekse kaynakların kullanımında bankacılık ilkelerinden uzaklaşarak mülkiyet ve yönetimlerini ellerinde bulunduranların amaçları doğrultusunda faaliyet gösterir hale gelmişlerdir. Bu durum bazı bankalarda önemli yönetim bozuklukları ve istismar yaratmıştır.

d) Bankacılık faaliyetlerinden sapmalar meydana gelmiş ve bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabulü hususunda yetkili olmayan kişi ve kuruluşların bankacılık yapmaya başladığı ve mevduat kabul ettiği

bankaların da bankacılıkla bağdaşmayan ve tasarruf sahiplerini ızrar eden uygulamalara geçtiği gözlenmiştir.

e) Bankaların malî yapıları ve faaliyet hacimleri arasındaki farklar daha da artmış, temerküz hızlanmış, piyasanın homojenliği ve rekabet ortamı daha da bozulmuştur.

f) Ve nihayet bankacılık alanındaki güven giderek azalmaya, bankalara karşı şüphe ve güvensizlik giderek artmaya başlamıştır.

4. Bankalar Hakkında Kanun Hükmünde Kararname Tasarısı bankacılığımızın yukarıda kısaca açıklanan genel rahatsızlık ve bozukluklarını onarmak ve gidermek üzere hazırlanmıştır. Tasarı, bankacılık alanındaki düzenlemelerin evrensel ilkeleri olan mevduatın korunması ve banka kaynaklarının ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak kullanılması ilkelerinden hareket etmekte ve bankaların kuruluşunu, yönetimini, çalışma esaslarını, devir, birleşme ve tasfiyeleri ile denetlenmelerini yeniden düzenlemektedir.

II. MADDE GEREKÇELERİ :

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

MADDE 1. — Bu madde Kanun Hükmünde Kararnamenin amacını belirlemektedir. Amaç yukarıda değinildiği üzere mevduatı ve dolayısıyla tasarrufları korumak ve ekonomik kalkınmanın gereklerine göre kullanılmalarını sağlamaktır.

MADDE 2. — Kanun hükmünde kararnamenin kapsamını gösteren bu madde yürürlükteki Kanunun 1 inci maddesinin karşılığı olup dilinin sadeleştirilmesi dışında hiçbir değişiklik yoktur. Buna göre Türkiye'de faaliyet gösteren bütün bankalar bu kararnamê hükümlerine tabi olacaktır, Kalkınma ve yatırım bankaları mevduat kabul etmedikleri sürece bazı hükümlerden müstesnadır.

MADDE 3. — Yürürlükteki Kanunun 2 nci maddesi karşılığı olan bu maddeye diğer maddelere açıklık getirmek amacıyla merkez şube ve tekrarları önlemek için özkaynak tanımları eklenmiş, özkaynaklardaki değişmelerin bu kararnamenin uygulamasında 3 aylık dönemler halinde nazara alınması sağlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Bankaların Kuruluşu

MADDE 4. — Banka kurulmasının Bankalar Kurulunun iznine tabi olduğu bu maddede sarîh bir şekilde ifade edilmiştir Bu hüküm 7129 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde yer almaktadır.

MADDE 5. — 7129 sayılı Kanunun 4, 7 ve kısmen de 6 ncı maddeleri karşılığı olan bu maddede yapılan değişikliklerle, banka kurulması için gerekli özkaynak tutarı günün şartlarına göre yükseltilmiş, kuruluştan sonra ortakların izlenebilmesi için sermayenin en az % 75'inin gerçek kişilere veya sermayesine gerçek kişilerin sahip olduğu ortaklıklara ait olması şartı getirilmiş, maddenin istisnaları buna göre yeniden düzenlenmiştir. Böylece 28 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile getirilen banka sahipliği sınırlaması kaldırılmakta fakat banka sahiplerinin müteber kimseler olmalarını sağlayacak hükümler getirilmektedir.

MADDE 6. — Bu maddede yabancı bankaların Türkiye'de şube açma şartları düzenlenmiştir. Birinci fıkranın (c) bendi ile ikinci fıkrası dışındaki hükümler 7129 sayılı Kanunda aynen mevcuttur.

Bankacılığımızın dışa açılma sürecinde ihtiyaç duyulabileceği düşüncesi ile maddenin ikinci fıkrasında, Türkiye'de faaliyet gösteren yabancı bankaların kuruldukları ülkeler ile müteakabiliyet şartlarının düzenlenmesine imkân sağlanmıştır.

MADDE 7. — 7129 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yer alan başvuru şekli, bu maddede dil sadeleştirilerek yeniden düzenlenmiştir.

MADDE 8. — İzin verilme usulü, 7129 sayılı Kanunun 7 nci maddesindeki esaslar muhafaza edilerek, bu maddede gösterilmiştir. Ayrıca, yabancı bankaların Türkiye'de şube açmak için izin talep etmeleri halinde, Bakanlar Kuruluna yapılacak öneriye yabancı sermaye mevzuatına göre yetkili daire görüşü eklenmesi hükmü getirilmiştir.

MADDE 9. — Bu hüküm 7129 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına tekabül etmektedir. Yürürlükteki 9 uncu madde hükümleri sadeleştirilerek aynen muhafaza edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bankaların Faaliyete Geçmesi

MADDE 10. — Kuruluştan sonra verilecek beyannameler 7129 sayılı Kanunun 12 nci maddesinde yer almaktadır. Sadece, yabancı bankaların Türkiye'de açtıkları ikinci şubeyi açtıktan sonra bunlardan birini merkez tayin ederek Maliye Bakanlığına bildirme süresi işlemlerde çabukluk sağlamak için iki aydan bir aya indirilmiştir.

MADDE 11. — Bu madde ile yeni bir hüküm getirilmemiş, 7129 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin 1 ve 2 nci fıkraları, dili sadeleştirilerek yeniden yazılmıştır.

MADDE 12. — Bu hüküm 7129 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde kısmen yer almaktadır. Ancak yürürlükteki hükme göre mevduat kabul etmesinde sakınca görülen bir bankanın mevduat kabul yetkisi kaldırılabilmekte fakat bankacılık işlemi yapması önlenememekteydi. Yeni metinle, izinle verilen bankacılık işlemi yapma yetkisinin, kötüye kullanıldığı hallerde kaldırılabilmesi mümkün kılınmıştır.

MADDE 13. — Bu madde 7129 sayılı Bankalar Kanununun 13, 24 ve 25 inci maddelerinin birleştirilmiş şeklidir. Yürürlükteki kanunda mevduat tanımının bulunmaması bazı kişi ve kuruluşların çeşitli adlarla mevduat toplamasına yol açtığı ve bu durumu hukuken önleme imkânı olmadığı için mevduatın tanımlanması ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu maddede yer alan tanımla mevduat olarak adlandırılan ve Devlet tarafından hi-maye ve kontrol edilen fonların kararnamenin öngördüğü usul ve prensipler dışında toplanması ve kullanılması önlenmektedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Şubeler

MADDE 14. — 7129 sayılı Kanunun 10 ve 11 inci maddelerinde yer alan şubelerle ilgili hususlar bu maddeden itibaren daha açık ve anlaşılır şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Maddede şube açmanın izne tabi olduğu belirtilmiş, izin verilen yerde açılan şubelerin daha sonra başka yerlere nakledilerek banka şubelerinin belli merkezlerde yoğunlaşmasını önlemek üzere şube naklinin de izne tabi olduğu açıkça ifade edilmiştir.

MADDE 15. — Şube açmaya ilişkin esaslar bu maddede basitleştirilmiş, daha anlaşılır bir biçimde kaleme alınmıştır.

MADDE 16. — 7129 sayılı Kanunun 6 nci maddesinde yer alan şubeler için gerekli öz kaynak tutarları, günün şartlarına göre yetersiz kaldığı ve şube sayısının hızla artırılarak masraflarının banka sisteminin taşıyamayacağı boyutlara ulaşmasını önleyemediği için yeniden tespit edilmiştir.

Maddenin üçüncü fıkrası ile de şube açmayı gerektirmemekle birlikte banka hizmeti götürülmesinin yararlı olacağı yerlerde TCMB'nin muhabepleri tarafından şubelere bağlı büro açılması kolaylaştırılmıştır.

MADDE 17. — Bu madde ile bankaların malî bünyeleri ve kanunî yükümlülüklerinin yerine getirilmesi göz önünde bulundurularak rasyonelizasyon ve gereğinde idarî tedbir mülahazası ile banka şubelerinin birleştirilmesine imkân sağlanmaktadır. Faiz oranlarının düşük olduğu dönemde maliyetine bakılmaksızın açılan pek çok banka şubesi banka malî bünyelerinde olumsuz etki yapmakla beraber, bankalarca olumsuz tereddütlere yol açabileceği endişesi ile kapatılmamaktadır. Bu nedenle Maliye Bakanlığı genel veya banka bazında değerlendirme yaparak birleştirme istemek suretiyle banka malî bünyeleri üzerindeki yükleri hafifletebilecektir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Teşkilat ve Organlar

MADDE 18. — Bu madde 7129 sayılı Kanunun 28 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile değişik 14 üncü maddesine karşılıktır. Bu madde esas itibariyle aynen korunmakta, ancak vekâleten oy kullanmadaki hisse tahdidi daha da daraltılarak % 10'dan % 1'e düşürülmekte ve denetçiler de vekâleten oy kullanma yasağı kapsamına alınmış olmaktadır. Böylece hissedarların banka yönetimi ile daha fazla ilgilenmeleri amaçlanmaktadır.

MADDE 19. — Bu madde ile banka genel kurullarında Ticaret Bakanlığı komiseri dışında bir Maliye Bakanlığı temsilcisinin de bulunması suretiyle bankaların genel kurul faaliyetlerinin de gözetim altına alınması sağlanmaktadır.

MADDE 20. — Bu maddenin birinci fıkrası ile getirilen hüküm yenidir. Kararnamenin 63 üncü maddesine göre yapılan denetlemeler sonunda bir bankanın malî bünyesinin ciddi bir şekilde zayıflamakta olduğunun tespit edilmesi halinde Maliye Bakanlığı bankadan sermayenin artırılmasını isteyecektir. İşte bu halde Türk Ticaret Kanununun genel nisapları karşısında genel kurulların toplanamamasının yaratabileceği sakıncalar bu hükümle bertaraf edilmektedir. Hükümün uygulaması istisnaidir. Bankalar sermaye artırımlarında esas itibariyle Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tabi olacaktır.

Maddenin ikinci fıkrası 7129 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin son fıkrasına karşılık olup herhangi bir değişiklik yoktur.

MADDE 21. — 7129 sayılı Kanunun 15 inci maddesinde mevcut olan yönetim kurulu üyeleri ile ilgili hükme, genel müdürün bulunmadığı hallerde vekilinin yönetim kurulu tabii üyesi olacağı, hükmü eklenerek uygulamada görülen bir tereddüt giderilmiştir.

Diğer taraftan, açıklık ve uygulama birliği sağlamak üzere 7129 sayılı Kanunun 19 uncu maddesine yabancı bankaların Türkiye şubeleri için öngörülen «İdare uzvu», yönetim kurulu yetki ve sorumluluklarını taşıyan müdürler kuruluna dönüştürülmüştür.

MADDE 22. — Bu hüküm 7129 sayılı Kanunun 16 ncı maddesine tekabül etmektedir. Yapılan değişiklik, sadece, yönetim kurulu üyelerinin görevlerinden doğan malî sorumlulukları için teminat niteliği taşıyan tevdi yükümlülüğü tutarının günün şartlarına uydurulması şeklinde olmuştur.

MADDE 23. — 7129 sayılı Kanunda yer alan ve yönetim kurulunun işlerini hafifletmek üzere kurulan idare komitesi münhasıran kredi işlemleri ile görevli olduğu için bu maddede kredi komitesi adıyla yeniden düzenlenmiştir. Diğer taraftan, idare komitesi önceden yalnızca anonim ortaklık şeklindeki bankalarda kurulabiliyor iken, yeni hükümler başka statüdeki bankalara da bu imkân verilmiştir.

MADDE 24. — Önceden mevcut olmayan bu madde hükmü ile banka üst yönetiminin belli bir birikime ulaşmış, uzmanlık ve tecrübesi olan kimselerden oluşması ve bu suretle bu kuruluşlarda yönetimden doğan problemlerin asgarîye indirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 25. — 7129 sayılı Kanunun 15 inci maddesindeki denetçilerin ikiden az olamayacağı hükmü muhafaza edilmiş, ortaklar genel kurulu adına hareket eden denetçilerin etkin bir denetim yapabilmeleri için bunlarda yükseköğrenim görme, bankacılık konusunda bilgi ve tecrübe sahibi olma gibi nitelikler aranması öngörülmüştür.

MADDE 26. — Bu madde 7129 sayılı Kanunun 23 üncü maddesine tekabül etmektedir. Yürürlükteki hükme göre murakıplar, Bankalar Kanununa ve banka esas mukavelenamesine aykırı işlemleri gördükleri takdirde bunları bir raporla genel kurula bildirmek, raporun bir örneğini de Maliye Bakanlığına göndermekle yükümlü idiler. Uygulamada işlemeyen bu usul terkedilmekte, denetçilerin, banka genel kuruluna hitaben düzenleyecekleri yıllık raporlardan başka bankanın kanun ve kararnameler karşısındaki durumu hakkında

her üç ayda bir rapor düzenlemeleri öngörülmektedir. Bu raporların ayrıca gereği için ilgili yerlere gönderilmesi esası getirilmekte, böylece banka genel kurul denetçilerinin daha etkin bir iç denetim yapmasını sağlayacak bir usul konulmaktadır.

MADDE 27. — Bu madde ile bankaların, müfettiş çalıştırmaları kanunî bir esasa bağlanmaktadır.

MADDE 28. — Banka yöneticilerinin yemin etme yükümlülüğü 7129 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde mevcuttur. Görev ve statüleri esas alınarak denetçilerin de yemin etmesi gerektiği düşünüldüğünden yürürlükteki hüküm, sadece bu konuda yapılan bir ek ile muhafaza edilmiştir. Diğer taraftan maddeye eklenen bir hükümle de yemin etmekle yükümlü kişilerin aynı göreve tekrar seçilmeleri ve atanmalarında yeniden yemin etmeleri şeklinde bugün mevcut uygulama kaldırılmış, böylece ilgili mahkemelerin hayli yüklü olan işlerinin hafifletilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 29. — Bankalar, tasarrufların toplandığı ve ülkenin ekonomik kalkınmasında kullanıldığı önemli malî kuruluşlardır. Banka yöneticiliği de bu açıdan önem kazanmaktadır. Banka sisteminin güven ve istikrar içerisinde faaliyet gösterebilmesi için banka yöneticilerinin mal beyanında bulunması meslekî disiplinin sağlanması bakımından yararlı görülmüştür.

MADDE 30. — Bu madde 7129 sayılı Kanunun 21 inci maddesine tekabül etmektedir. Ancak madde yeniden düzenlenirken, kredi komitesi karar defterine ek olarak yönetim kurulu, yabancı bankaların müdürler kurullarının tutacağı karar defterleri de özel esas ve usule tabi tutulmuştur.

MADDE 31. — 7129 sayılı Kanunun 15 ve 17 nci maddelerinde düzenlenmiş olan bankalarda çalıştırılmayacak kişiler, bir bütünlük arz etmek üzere bu maddede birlikte sayılmış, müeyyidelerin etkinliğini ve böylece banka sisteminin disipline edilmesini sağlamak amacıyla yürürlükteki hükümlere ek olarak Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine aykırı hareketlerinden dolayı bir defadan fazla ağır para cezasına mahkûm olanların önemli görevlerde çalıştırılmasının önlenmesi sağlanmıştır.

Diğer taraftan, bankalarda çalışması yasak olan veya sonradan yasak kapsamına giren kişilerin işlerine son verilmesi gerektiği maddede açıkça belirtilmiştir.

ALTINCI BÖLÜM

Yedek Akçeler ve Mevduata Ait Hükümler

MADDE 32. — Bu madde 7129 sayılı Kanunun 35 inci maddesine tekabül etmektedir. Eski hüküm dili sadeleştirilerek aynen muhafaza edilmiştir.

MADDE 33. — Bu madde 7129 sayılı Kanunun 36 ve 37 nci maddesinin karşılığıdır. Yürürlükteki Kanunda yer alan hükümler yedek akçeler karşılığında tahvil alınmasını ve muhafazasını amirdir. Denetiminin arz ettiği güçlük yanında tahvillerin aynen muhafazasının yarattığı külfet göz önünde bulundurularak yedek akçeler karşılığında tahvil bulundurma yükümlülüğü kaldırılmış, bu yükümlülüğün Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki tahvil hesabına nakden yatırılmak suretiyle yerine getirilmesi esası benimsenmiştir.

MADDE 34. — Kararnamenin birinci derecede korumaya aldığı mevduat tasarruf mevduatıdır. Bu amaçla tasarruf mevduatı tanımlanmış ve diğer mevduatın tasnifi Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca tespit olunacak esaslara tabi tutulmuştur. Böylece mevduatın günün şart ve gereklerine göre tasnifine imkân veren esnek bir usul getirilmiştir.

MADDE 35. — Yürürlükteki Kanunun 30 uncu maddesine tekabül etmektedir. Dilinin sadeleştirilmesi dışında herhangi bir değişiklik yoktur.

MADDE 36. — 7129 sayılı Kanunun 31 inci maddesine karşılıktır. Yürürlükteki Kanuna göre değişik olan hükümler şunlardır :

Birinci değişiklik maddedeki 1 000 liralık sınırın 5 000 liraya çıkarılması ile ilgilidir.

İkinci değişiklik Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına devredilen paraların 5 yıl yerine bir yıl saklanmasıdır.

Böylece bu iki değişiklikle Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının bu işlemlerden doğan iş yükü hafifletilmektedir.

Üçüncü değişiklik, zamanaşımına uğrayan ve sahipleri bulunamayan paraların Hazine yerine tasarruf mevduatı sahiplerinin haklarını korumak üzere kurulmuş olan tasarruf mevduatı sigorta fonuna gelir kaydedilmesidir.

MADDE 37. — Halen 2279 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Kanununun 9 uncu maddesinde yer alan mevduat faiz oranlarını tespit yetkisi bankalara ait, özel bir düzenlemede yer alması daha uygun olacağından bu Kararnameyle düzenlenmiştir. Esasen mevduat kabul yetkisi münhasıran bankalara ait bulunduğundan konunun yanlış anlama ve uygulamaları ortadan kaldırmak bakımından bankalarla ilgili bir düzenleme kapsamında bulunması bir zorunluluktur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Krediler ve Diğer Yatırımlar

MADDE 38. — 1. Bu madde 7129 sayılı Bankalar Kanununun 28 ve 38 inci maddelerini bünyesinde mezcetmektedir. Şöyleki 7129 sayılı Bankalar Kanununun 28 inci maddesinde bankaların özkaynakları ile kabul ettikleri tasarruf mevduatı arasında bir salvobilite oranı tesis edilmiş iken, tasarıda, özkaynaklarla tasarruf mevduatı arasındaki bir salvobilite oranının yetersizliği göz önünde tutularak daha kapsamlı bir salvobilite ilişkisinin kurulması yoluna gidilmiştir. Buna göre bir bankanın nakdi ve gayri nakdi kredilerinin toplamı özkaynaklarının 20 katı ile sınırlandırılmıştır. Kredilerin genel sınırını teşkil eden bu sınır hiç şüphesiz dönük bir sınır değildir. Bu sınıra ulaşan bankalar daha fazla kredi verebilmek için ya özkaynaklarını artıracaklar, ya da topladıkları kaynakları tamamen risksiz görülen kredilere veya diğer bankalara tahsis edeceklerdir. Böylece özkaynaklarını artırmayan bankaların artan kaynakları ya risksiz kredilere ya da diğer bankalara yönelecek, bu bankaların plasmanlarının artması onları özkaynaklarını artırmak durumunda bırakacaktır. Bu süreç içinde bankalararası fon hareketleri artacağı gibi sistemin özkaynakları sürekli artacaktır.

2. Maddenin 2 nci fıkrasında bir bankanın birgerçek veya tüzelkişiye açabileceği kredilerin azamî sınırı belirlenmektedir. Buna göre, bir bankanın bir gerçek veya tüzelkişiye verebileceği azamî kredi miktarı genel olarak kendi özkaynaklarının % 10'u ile sınırlıdır. Bu oran ekonomik gelişme bakımından önem arz eden ihracat kredilerinde % 25'e kadar çıkarılabilecektir. Tabii ki, kredilerin fiilen ihracatta kullanıldığı belgelenmek zorundadır. Bir kişiye verilecek genel azamî kredi sınırı olan % 10'a getirilen ikinci istisna Bakanlar Kurulunca belirlenecek sektör ve yörelerde yapılacak yatırımların finansmanında kullanılmak üzere açılan kredilerdir. Bu alanda yapılacak yatırımların finansmanı için açılan ve fiilen bu alanda kullanıldığı tevsik olunan bir kişiye açılacak kredinin tutarı, bankanın özkaynakları toplamının % 75'ine kadar çıkarılabilecektir. Ancak 5 büyük kredinin tutarı banka özkaynaklarının 3 katını ve toplam büyük krediler de banka özkaynaklarının 10 katını aşamayacaktır. Buna göre, 5 büyük kredi açan bir bankanın vereceği her büyük kredinin tutarı, özkaynakların % 60'ı ile sınırlı olacak, toplam büyük krediler de özkaynakların 10 katını ve 20/1 olan kredi özkaynak ilişkisi içinde bankanın toplam kredilerinin % 50'sini aşmayacaktır. Büyük kredi uygulaması kalkınan ekonominin ihtiyaç duyduğu büyük ölçekli yatırımların finansmanına yöneliktir. Uygulama şekil olarak yenilik arz ediyorsa da esas itibariyle yeni değildir. 7129 sayılı Kanunun 38 inci maddesinde de teşvik mülahazası ile şahsî kredi haddi % 30 ve 40 oranlarına kadar çıkarılabilmektedir. Yenilik usuldedir. Bankalar, büyük kredileri açmalarını izleyen 1 hafta içinde denetleme mercilerine bildirecek, bu suretle büyük krediler daha yakından kontrol altında tutulacaktır.

3. Yürürlükteki Kanundan farklı olarak tasarı dolaylı kredi ilişkisi kapsamına giren bir ilişkili kişi ve kuruluşlar grubuna açılacak azami kredi miktarını, kredi sınırından ayırarak ayrı bir sınıra tabi tutmuştur. Bir banka aralarında dolaylı kredi ilişkisi bulunan bir gruba mensup kişi ve kuruluşların tümüne banka özkaynakları tutarında kredi verebilecektir. Ancak, gruba dahil kişi ve kuruluşlar ayrı ayrı ferdi kredi sınırlarına tabi olacaktır. Bu hüküm, tasarıda dolaylı kredi ilişkisinin daha kapsamlı tanımlanmasından doğabilecek tikanlıkları önlemeyi amaçlamaktadır.

4. Maddedeki kredi sınırlamalarının hesabında gayri nakdi krediler % 40 oranında nazara alınacaktır. 7129 sayılı Kanunun 28 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 38 inci maddesinde teminat mektupları ve kefaletler % 25 oranında nazara alınmaktadır. Ancak bu oran münhasıran teşvik edilen sektörlerle açılan krediler için uygulandığından tasarı bir daraltma getirmemektedir. Ayrıca konsorsiyum suretiyle verilmeleri kaydıyla teminat mektuplarına % 20 oranında nazara alınma imkânı sağlanmaktadır. Amaç, riskin mümkün mertebe yayılmasını sağlamaktır.

5. Tasarının 5 nci fıkrasında risksiz işlemler sayılmıştır.

MADDE 39. — 7129 sayılı Kanunun 28 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 39 uncu maddesine karşılık olan bu maddede bir yandan kredi sınırlamasına tabi iştiraklerin kapsamı genişletilirken diğer yünden gayri nakdi krediler de sınırlama kapsamına alınmıştır. Madde bankaların kendi iştiraklerini finanse eden kuruluşlar olmaktan çıkarılarak daha geniş kesimlere kredi imkânı sağlamalarını amaçlamaktadır. Buna göre bir bankanın maddede belirtilen nitelikteki iştiraklerinin tümüne açacağı kredilerin toplamı, banka özkaynaklarının 3 katını ve tabiidir ki, 38 inci maddedeki 20/1 kredi özkaynak ilişkisi içinde toplam kredilerin % 15'ini aşamayacaktır. Her bir iştirake açılan kredi miktarının 38 inci maddede belirtilen ferdi kredi sınırlarına tabi olduğu açıktır.

MADDE 40. — Bu madde Meri Kanununun 40 inci maddesine karşılıktır. Ancak 2279 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Kanununun 9 uncu maddesindeki bankalarla ilgili yetki de takviye edilerek bu maddeye alınmıştır.

MADDE 41. — Bu madde Meri Kanununun 41 inci maddesine karşılıktır. Tasarı ile, Meri Kanundan farklı olarak banka ortaklarına verilecek krediler de sınırlamaya tabi tutulmuştur. Amaç, bankaların daha geniş kesimleri finanse eden, açık finansman kurumları olmalarını sağlamaktır. Tasarının 1 inci fıkrasına göre her birine açılacak kredi miktarı 38 inci maddedeki ferdi kredi sınırlarına tabi olmak kaydıyla, bir banka, sermayesine % 5 ve daha fazla oranda sahip olan ortaklarına ve bunların dolaylı kredi ilişkisi içinde buldukları gerçek ve tüzelkişilerin tümüne kendi özkaynaklarından fazla kredi veremeyecektir. Tabidir ki 38 inci maddede 20/1 olarak öngörülen, toplam kredi - özkaynak ilişkisi içinde toplam kredilerin % 5'i kadardır.

Tasarı, uygulamadaki boşlukları kapatmak amacıyla banka mensuplarına kredi yasağının kapsamını daha da genişletmiştir.

MADDE 42. — Bu madde 7129 sayılı Bankalar Kanununun 42 nci maddesine tekabül etmektedir. Dilin sadeleştirilmesi dışında bu maddede değişiklik yapılmamıştır.

MADDE 43. — Bu maddede 7129 sayılı Kanunun 43 üncü maddesine karşılıktır. Maddede bir değişiklik yapılmamıştır.

MADDE 44. — 7129 sayılı Kanunun 28 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 44 üncü maddesine tekabül eden bu maddede, bir yandan banka organlarının kredi açma yetkileri günün şartlarına uygun düzeye çıkarılırken, diğer yandan uygulamada ortaya çıkan sorunların çözülmesi amacıyla, yurt dışı müteahhitlik hizmetleri için yurt dışına verilen teminat mektuplarının mektup lehdarının kredilendirilmesi şartı aranmaksızın verilebilmesine imkân sağlanmıştır.

MADDE 45. — Meri Kanununun 45 inci maddesine karşılık olan bu maddede banka organlarının açık kredi açma yetkilerinin günün şartlarına uygun düzeye çıkarılmasından başka bir değişiklik söz konusu değildir.

MADDE 46. — Meri Kanununun 46 ncı maddesine tekabül eden bu maddede yegâne değişiklik maddenin esnek bir yapıya kavuşturulmasından ibarettir. Buna göre, hesap durumu aranmayacak işlemler günün şart ve icaplarına göre Maliye Bakanlığınca tespit olunacaktır.

MADDE 47. — Bu madde 7129 sayılı Bankalar Kanununun 28 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 48 inci maddesine karşılıktır. Madde ile meri maddedeki istisnalar kaldırılarak bir bankanın iştiraklerine tahsis edeceği sermayenin toplamı özkaynakları ile sınırlandırılmıştır. İştiraklere tahsis edilen sermaye 38 inci maddedeki kredi - özkaynak ilişkisinde kredi gibi mütalaa edilecektir. Amaç bankaların iştiraklerine tahsis edecekleri kaynakları sınırlandırarak ekonomide daha geniş kesimlere hizmet etmelerini sağlamaktır.

Maddenin 2 nci fıkrası, banka ortakları ile mensuplarına sermaye iştiraki suretiyle kaynak tahsisini önlemeyi amaçlamakta olup Meri Kanununun 48 inci maddesinin 4 üncü fıkrasından aynen alınmıştır.

MADDE 48. — Bu madde Meri Kanununun 48 inci maddesinin 5 inci fıkrasına karşılıktır. Bankalarla iştirakleri arasında sermaye azaltıcı veya suni sermaye artırıcı işlemler yapılmasını önlemek amacıyla düzenlenen bu maddede, uygulamadaki boşlukları doldurmak amacıyla Meri Kanunundaki % 20 iştirak oranı tamamen kaldırılmıştır. Böylece, bankaların iştirakleri, iştirak oranı ne olursa olsun banka sermayesine iştirak edemeyecektir.

MADDE 49. — Meri Kanununun 49 uncu maddesine karşılık olan bu maddede dilinin sadeleştirilmesi dışında bir değişiklik yapılmamıştır.

MADDE 50. — Meri Kanununun 50 inci maddesine tekabül eden bu maddede 1, 3 ve 4/c fıkraları dışında bir değişiklik yoktur.

1 inci fıkrada, bir bankanın gayri menkullere yatıracağı kaynakları özkaynakları ile sınırlandırılmıştır. Bu sınırlama aslında yeni değildir. Halen Banka Kredileri Tanzim Komitesinin yürürlükte olan 105 sayılı Kararı ile bankaların bankacılık işleriyle ilgili olarak sahip olacakları gayrimenkullerin defter kıymetleri toplamı özkaynaklarla sınırlıdır. Bu bakımdan getirilen hüküm, bir bakıma mevcut kararın kararname metnine ithali mahiyetindedir. Hükümün amacı, bankaların topladıkları mevduatı gayrimenkullere yatırarak dondurmalarını ve gayrimenkul spekülasyonunu önlemektir.

3 üncü fıkradaki değişiklik, bankaların iştiraklerinin gayrimenkul edinmelerinin daha etkin şekilde disipline edilmesine yöneliktir. Meri Kanununun 50 inci maddesinin 2 nci fıkrasında yer alan hüküm, iştirak oranlarının açıkca belirtilmesi suretiyle netleştirilmiştir.

4 üncü maddenin (c) bendindeki değişiklik bankaların konut finansmanında daha etkin bir rol oynamalarını sağlamaya yöneliktir. Açılacak konut kredilerinin esas ve şartlarının özel kanununda belirtilmesi daha uygun olacağından kredi verilecek konutlara ilişkin esas ve şartlar metinden çıkarılmış, özel kanunlarındaki esas ve şartlar dahilinde yapan ve yaptırnanlar dışında sosyal konut edinmek isteyenlere de kredi verilmesine imkân sağlanmıştır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Hesap ve Kayıt Düzeni

MADDE 51. — Maddenin birinci fıkrası hükmü ilk olarak bu Kanun Hükmünde Kararname ile getirilmektedir. Hesap döneminin takvim yılı olarak tespiti ile uygulamada birlik sağlanmaktadır.

Tip bilanço ile kâr ve zarar cetveli ve bunların izahnameye göre düzenlenmesini amir ikinci fıkra hükmü 7129 sayılı Kanununun 51 inci maddesinde mevcuttur. Bu hükme, hesapları ihtiva ettiği işlemlere göre tasnif edebilmek, böylece resmî mercilere gönderilen cetvel ve hesap özetlerinin veya yayımlanarak ilan edilen bilanço ve kâr ve zarar cetvellerinin gerçeğe uygun olarak düzenlenmesini sağlamak, bu belgeler üzerinden yapılacak değerlendirmelere göre bankaların malî bünyelerini yakından izleyebilmek amacıyla, hesapların, Türkiye Bankalar Birliğince düzenlenerek Maliye Bakanlığınca uygun görülecek tek tip hesap planına göre tutulması hükmü eklenmiştir.

Maddenin üçüncü fıkrası 7129 sayılı Kanunun 52 nci maddesini karşılamaktadır. Yabancı bankalara ait cetvel ve bilançolarla ilgili hükümler, değişiklik yapılmaksızın bu fıkra ve 54 üncü maddede düzenlenmiştir.

Maddenin son fıkrası hükmü 7129 sayılı Kanunun 53 üncü maddesine tekabül etmektedir. Ancak, uygulamaya açıklık getirmek üzere kâr ve zarar cetvellerinin de Türk Parası üzerinden düzenleneceği hükmü eklenmiş, hesap ve işlem kolaylığı sağlamak için de gerek bilançoların, gerekse kâr ve zarar cetvellerinin, kuruluşlar atılarak düzenlenmesi imkânı sağlanmıştır.

MADDE 52. — Bu madde 7129 sayılı Kanunun 28 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 54 üncü maddesinin karşılığıdır. Yürürlükteki hükme, bankaların, işlemlerini kayıt dışı bırakamayacakları ve gerçek mahiyetlerine uygun düşmeyen bir şekilde muhasebeleştirilmeyecekleri hükmü eklenerek hesap ve işlemlerin kontrol dışı bırakılmaması amaçlanmakta ve kanundaki bir boşluk giderilmektedir.

MADDE 53. — Madde 7129 sayılı Kanunun 55 inci maddesinin karşılığıdır, Yürürlükteki hüküm dili sadeleştirilerek yeniden düzenlenirken, bankaların yazdıkları mektupları ciltlettirme yükümlülüğü kaldırılmış, böylece bankalar önemlice bir masraf ve külfetten kurtarılmıştır. Diğer taraftan saklama zorunluluğu olan defter ve belgelerin fazlalığının yarattığı arşiv genişlemesinin yükünü azaltmak üzere, bunların Maliye Bakanlığının tespit edeceği şartlara göre mikrofilm olarak saklanması imkânı getirilmiştir.

MADDE 54. — Bu maddede 7129 sayılı Kanunun 51 inci maddesine tekabül etmektedir. Yürürlükteki hükme göre yapılan değişiklikler şöyledir.

Birincisi, bilançoların mahallî gazetelerde yayımlanarak mevduat sahipleri ve diğer kişilerin bilgisinden uzak tutulmasını önlemek amacıyla, yurt çapında yayın yapan bir gazete ile ilanı şart koşulmuştur.

İkincisi, gerçeğe aykırı olduğu tespit edilen bilanço ile kâr ve zarar cetvelinin Maliye Bakanlığının talimatı ile yeniden yayımlanması suretiyle kamuoyunun gerçeğe uygun olmayan bilgilerle yanıltılmasının önüne geçilmektedir.

Diğer taraftan 7129 sayılı Kanunun 52 nci maddesinde mevcut olan yabancı bankalara ait bilançolarla bunların yayımlanmasına ilişkin esaslar, bu maddenin 2 nci fıkrası olarak bu hükümlerde değişiklik yapılmaksızın düzenlenmiştir.

MADDE 55. — Bu madde 7129 sayılı Kanunun 56 inci maddesine tekabül etmektedir. Yürürlükteki madde dili sadeleştirilerek aynen muhafaza edilmiştir.

MADDE 56. — 7129 sayılı Kanunun 51 inci maddesindeki üç aylık hesap özetlerine bu maddede yer verilmiştir. Maddede üç aylık hesap özetlerinin düzenleneceği tarihler ile kimler tarafından imzalanacağı açıkça ifade edilmiştir.

Maddenin ikinci fıkrası ile Maliye Bakanlığının, denetim ve izleme amacıyla bankalardan tespit edilecek örneklerle uygun cetvel ve raporlar istemeye yetkili kılınmıştır. 7129 sayılı Kanunun yürürlükteki 51 inci maddesinde de bankaların Maliye ve Ticaret Bakanlıkları ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına aylık kredi ve mevduat cetveli vermesi zorunludur. Bu kerre yeni hükümle cetvel adı zikredilmeyerek uygulamaya esneklik verilmiştir.

Maddenin getirdiği bir yenilik ve Maliye Bakanlığının, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Türkiye Bankalar Birliğinin görüşlerini alarak, bankaların malî bünyeleri ve kaynaklarının kullanımı ile ilgili standart rasyolar tespit edebilmesidir. Bu hüküm de uygulama ve kontrolde esneklik sağlayacak, ekonomik konjoktüre göre, bankaların varlıklarını sıhhatli bir şekilde sürdürmesine, risklerinin kontrol altında tutulmasına imkân verecektir. Örnek olarak, kambiyo tahditlerinin kaldırılması halinde bu hükme dayanarak bankaların döviz spekülasyonu yapmaları önenebilecek veya mevcutlarının tümünün uzun vadeli olarak plase edilmesi-ne imkân verilmeyerek mevduatın geri çekilmesi garanti altına alınabilecektir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Mesleki Disiplin ile Denetime İlişkin Hükümler

MADDE 57. — Bu hüküm 7129 sayılı Kanunun 57 inci maddesine tekabül etmektedir. Yürürlükteki hükme göre hiçbir değişiklik yoktur.

MADDE 58. — Bu maddenin ikinci 7129 sayılı Kanunun 57 inci maddesinde mevcuttur. Yürürlükteki hüküm, Bankalar Birliğinin görevleri arasına, bankaların ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak çalışmalarını sağlamak hususu da eklenerek dili sadeleştirilmek suretiyle aynen alınmıştır.

Maddenin ikinci fıkrası yenidir. Bankacılık mevzuatının dağınıklığını önlemek, bankalar ile Maliye Bakanlığı arasında iletişim imkânlarını geliştirmek amacıyla öngörülmüştür.

MADDE 59. — Bankalar Birliğinin tüzüğüne ilişkin bu hüküm 7129 sayılı Kanunun 57 inci maddesinde mevcuttur.

MADDE 60. — Bu hüküm, 7129 sayılı Kanunun 58 inci maddesini karşılamaktadır. Yürürlükteki hüküm dili sadeleştirilerek aynen alınmıştır.

MADDE 61. — Bu madde esas itibariyle 7129 sayılı Kanunun 28 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 61 inci maddesinin aynıdır. Ancak geçmiş tecrübelerden yararlanılarak murakıpların bilgi isteme ve inceleme yetkisi üçüncü fıkra ile genişletilmiştir. Bilindiği gibi mevduat kabul edemeyecek kişiler bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesinde sayılmış ve mevduatın tanımı yapılmıştır. Geçmiş yıllarda Kanunun bu boşluğundan yararlanarak izin almaksızın mevduat toplayan ve bankacılık işlemi yapan kişi ve kuruluşların bu faaliyetlerinden bilgi edinilmesi ve Kanuna aykırı işlemlerin derhal durdurulması, bankalar yeminli murakıplarının bu kişi ve kuruluşlardan bilgi, isteme veya onları inceleme yetkisinin bulunmaması dolayısıyla mümkün olamamıştır. Bu hüküm, Kanuna aykırı olarak mevduat toplayan veya bankacılık işlemi yapanların denetimi için gerekli görülmüştür.

Maddede yapılan diğer bir değişiklik, üçüncü fıkrada bankalar yeminli murakıp yardımcılarının incelemeleri ile ilgili göreceklere bilgileri ilgili mercilerden talep etme yetkisinin açıklığa kavuşturulmasıdır. Murakıp sıfat ve yetkisini haiz olan bankalar yeminli murakıp yardımcılarının yapacakları incelemelerde bazen gerekli bilgileri temin edememeleri dolayısıyla incelemenin eksik kalması ya da gecikmesi bu suretle önlenmektedir.

MADDE 62. — Bu madde denetleme merciine daha etkin bir denetim imkânı yaratmak üzere düzenlenmiştir. Birinci fıkra hükmüne göre yapılan denetlemeler sonucunda bu Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili diğer mevzuata aykırı ve bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek nitelikte işlemleri tespit olunan banka mensuplarının bir yandan haklarında cezaî kovuşturma yapılmakla beraber Maliye Bakanlığının talebi üzerine bankalarca görevlerine son verilmesi ile ilgilidir. Uygulamada bu kabul işlemleri görülen banka mensupları hakkında cezaî kovuşturma yapılmakla beraber bu davaların çok uzun süreler aldığı ve bu süre içinde bu kimselerin görevde kalmasının banka malî bünyesini tahrip ettiği görülmüştür. Tasarı ile bir idarî tedbir mahiyetinde bu kimselerin görevleri ile ilişkilerinin kesilmesi banka malî bünyesi üzerindeki tahripkâr davranışların önlenmesi bakımından zorunlu bulunmaktadır. Görevleri ile ilişkisi kesilen bu kimseler Maliye Bakanlığının izni olmadıkça bir başka bankada da çalıştırılmayacaklardır. Fıkra hükmü yönetim kurulu ve denetim kurulu dışındaki banka mensuplarını kapsamaktadır. Aynı mahiyetteki işlemleri banka yönetim kuruluna ait olması halî 63 üncü maddenin ikinci fıkrasında düzenlenmiştir.

Maddenin ikinci fıkrası bu Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili diğer mevzuata aykırı işlemleri tespit olunan bankaların bu işlemlerini Maliye Bakanlığınca verilecek süre içinde düzeltmemeleri ve mevzuata aykırılıkların giderilmesi ve önlenmesi konusunda bu Bakanlıkça alınması istenen tedbirleri almamaları halinde Maliye Bakanlığının bildirimini üzerine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası bu bankalarla olan ilişkileri kredi çerçevesinde kredilerin dondurulması, tasfiyesi, kısıtlanması gibi tedbirleri alabilecektir. Sorumlular hakkında cezaî kovuşturma saklıdır. Bu suretle denetim etkinliği daha da artmış olacaktır.

Üçüncü fıkra hükmü kamu düzeni ile ilgilidir. Bu Kanun Hükmünde Kararnameye veya özel kanunlarına göre yetkili olmadıkları halde bankacılık veya mevduat kabulü faaliyetine girişenlerin haklarında kanuni kovuşturma yapılmakla birlikte gecikmesinde sakınca görülen hallerde mahkeme kararından önce işyerleri geçici olarak kapatılabilecek, ilan veya reklamları durdurulabilecek veya toplatılabilecektir. Böylece bu gibi davranışların topluma zarar vermesi önlenmiş olacaktır.

MADDE 63. — Yürürlükteki Kanunun 61 inci maddesine karşılıktır. Madde uygulamada görülen aksaklık ve boşluklar göz önünde bulundurularak takviye edilmiştir.

Birinci fıkra, bir bankanın malî bünyesinin zayıflamakta olduğunun tespiti halinde malî bünyesinin güçlendirilmesine yöneliktir.

İkinci fıkra, birinci fıkraya göre alınması istenen malî bünyeyi güçlendirici tedbirlerin alınmaması veya malî bünyeyi zayıflatan karar ve işlemlerin yönetim kuruluna ait olması halinde banka yönetimine geçici bir yönetim kurulu teşkili suretiyle devletçe el konulmasını düzenlemektedir. Böylece yürürlükteki maddeden farklı olarak banka malî bünyesi tamamen tahrip olmadan müdahale imkânı sağlanmaktadır.

Üç ve dördüncü fıkralar bankanın taahhütlerini karşılayamayacak derecede zaafa düştüğü hallerde alınacak tedbirleri düzenlemektedir. Bu konuda duruma önce yönetime el konularak bankanın malî bünyesini güçlendirici ve ayakta kalmasını sağlayıcı tedbirler alınması konusunda Maliye Bakanına yetki verilmektedir. Bankanın malî bünyesinin bu tedbirlerle güçlendirilmesine imkân görülmeyen hallerde ise mevduat sahiplerinin haklarını korumak ve tasfiyenin yaratacağı olumsuz etkileri ortadan kaldırmak bakımından bankanın devir veya birleştirilmesi hususunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

ONUNCU BÖLÜM

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu

MADDE 64. — Bankalara duyulan güveni artırmak suretiyle tasarrufları korumak ve Türk malî sistemine istikrar kazandırmak amacıyla bu Kararname ile ilk olarak mevduat sigortası uygulaması getirilmektedir. Mevduat sigortası uygulaması tasarruf mevduatı ile sınırlı tutulmaktadır. Bunun gerekçesi tasarruf mevduatı dışında kalan mevduat sahiplerinin basiretli davranışları gerektiğidir. Bu kişiler yayımlanan bilançolara kâr ve zarar cetvellerine bakarak mevduat hesabı açacakları bankayı isabetle seçmek durumundadırlar.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ayrı bir mal varlığına ve önemli yetkilere sahip olacağından tüzelkişi niteliği bulunacaktır. Fon yönetmelik çerçevesinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıyla idare ve temsil olacaktır.

MADDE 65. — Bu madde Fonun kaynaklarını düzenlemektedir. Fonun kaynakları normal ve olağanüstü olmak üzere iki türdür. Normal kaynakları esas itibarıyla bankalarca ödenecek primlerdir. Ayrıca Bankalar Tasfiye Fonu Fona devredilecek, bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı fiiller dolayısıyla hükümlenacak para cezaları, 36 ncı maddeye göre zaman aşımına uğrayan paralar Fona gelir kaydolunacaktır. Fonun olağanüstü kaynağı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından sağlanacak avanslardır.

MADDE 66. — Tasarruf mevduatının sigorta ettirilmesi zorunludur. Bir bankadaki bir kişiye ait en çok 3 milyon lira sigorta kapsamındadır. Bu miktar 76 ncı madde çerçevesinde Bakanlar Kurulunca artırılabilir.

Maddenin üçüncü fıkrası, muhtemel suistimalleri önlemeye yöneliktir.

MADDE 67. — Bir bankanın malî bünyesinin taahhütlerini karşılayamayacak derecede zayıflaması halinde 63 üncü madde uygulanarak malî bünyesinin güçlendirilmesi ve devir veya birleştirilmesine imkân görülmediği takdirde bankanın mevduat kabul ve bankacılık işlemleri yapma yetkisi Bakanlar Kurulunca kaldırılacak ve tasarruf mevduatı, Maliye Bakanlığınca gösterilecek bir bankaya devrolunacaktır. Devredilen tasarruf mevduatının karşılığı Fon tarafından devralan bankaya yatırılmak suretiyle bu devirle tasarruf sahiplerinin hakları bankanın değişmesi dışında aynı şartlarla devam edecektir.

Bu şekilde tasarruf mevduatı bir başka bankaya devredilen bankanın tasfiyesi için yürürlükteki Kanundan farklı olarak özel bir tasfiye rejimi öngörülmemek te, banka iflas hükümlerine tabi tutulmaktadır.

MADDE 68. — Bu madde 7129 sayılı Kanunun 78 inci maddesine karşılıktır. Yürürlükteki Kanuna göre yapılan değişiklikler şahsî sorumluluğun iflas dışında 63 üncü maddeye göre hükümetin müdahale etmesi halinde de uygulanması ve sorumlulukları gördüğü takdirde ortakların da şahsî sorumlulukları yoluna gidilmesinden ibarettir. Bu hüküm ile yürürlükteki Kanunun şahsî sorumluluğu münhasıran iflasa bağlaması ve 60 inci maddede sonradan yapılan değişikliklerle iflasın uygulanamaz hale gelmesinden doğan boşluk doldurulmakta ve hükümet müdahalesi halinde de şahsî sorumluluklarına başvurulmasına imkân verilmesi suretiyle yönetimdeki sorumsuzluk ortadan kaldırılmaktadır.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Devir, Birleşme ve Tasfiye

MADDE 69. — Bu madde 7129 sayılı Kanunun 63 üncü maddesine karşılıktır. Yapılan değişiklik ilandan itibaren 3 ay bekleme usulünün kaldırılmak suretiyle devir ve birleşme sürecinin kısaltılması ve kolaylaştırılmasından ibarettir.

MADDE 70. — Yürürlükteki Kanunun 64 üncü maddesine karşılık olan bu maddede herhangi bir değişiklik söz konusu değildir.

MADDE 71. — Bu madde 7129 sayılı Kanunun 65 inci maddesine karşılıktır. Maddede iflas veya tasfiye memurlarının rapor verme yükümlülüğü, daha esnek bir esasa bağlamak amacıyla ayda bir yerine Maliye Bakanlığınca uygun görülen sürelerle bağlanmıştır.

ONİKİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

MADDE 72. — Bu madde, bankacılığımızın, banka kaynaklarının plan ve program hedeflerine uygun olarak kullanılmasını ve selektif kredi politikasının daha etkin bir şekilde uygulanmasına imkân verecek bir şekilde teşkilatlandırılabilmesi amacıyla düzenlenmiştir.

MADDE 73. — Bu madde, 7129 sayılı Kanunun 59 uncu maddesine karşılıktır. Türkiye'de kurulan bankaların hariçte şube açmaları halen 7129 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle Türk Parası Kıymetini Koruma Mevzuatına göre yürütülmektedir. Temsilcilik açmak ise sadece Türk Parası Kıymetini Koruma mevzuatı çerçevesinde düzenlenmiş ve izne tabi tutulmuştur. Uygulamada ortaya çıkan tereddütleri gidermek ve bankacılığımızın dışa açıldığı bir dönemde konuyu bankalara özel bir düzenleme kapsamına almakta yarar gördüğünden dışarıda şube ve temsilcilik açılması bu maddede ayrıca düzenlenmiştir. Maddenin 2 nci fıkrası yürürlükteki 59 uncu maddenin 2 nci fıkrasına tekabül etmekte olup bir değişiklik söz konusu değildir.

MADDE 74. — Her türlü bankacılık faaliyetinin tek bir kanunî metinde düzenlenmesi esas olduğundan, bugüne kadar 1567 sayılı Kanuna ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı ve bu karar uyarınca tebliğlerle düzenlenen yabancı bankaların Türkiye'de temsilcilik açmak suretiyle faaliyeti, bu maddede düzenlenmiştir.

MADDE 75. — Bankaların aralarındaki rekabeti daha çok ilan ve reklamlarla sürdürmek eğilimi göz önüne alınarak, maliyetlerini yükselten bu faaliyetlerin bankacılık vakar ve ciddiyeti içerisinde yürütülmesini sağlamak üzere bu hüküm getirilmiştir. Bankacılık sektörünün iç disiplinini sağlayıcı nitelikte bir hükümdür.

MADDE 76. — Bu hükümle, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin ihtiva ettiği parasal miktar ve sınırların zamanla aşınmasını önlemek ve günün şartlarına intibak ettirilmesini sağlamak suretiyle sık sık kanun değişikliği yapmak gereğini ortadan kaldırmak amaçlanmıştır.

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ceza Hükümleri

MADDE 77. — Bu maddenin birinci fıkrası 7129 sayılı Kanunun 67 nci ikinci fıkrası 73 üncü, üçüncü fıkrası da 69 uncu maddelerinin karşılığıdır. Cezalar günün şartlarına göre yükseltilmiş ve uygulamada ortaya çıkan boşlukları gidermek üzere gerçeğe aykırı belge düzenlenmesine ilişkin ikinci fıkra hükmü daha kapsamlı bir şekilde düzenlenmiştir.

MADDE 78. — Bu madde 7129 sayılı Kanunun 70 inci maddesine karşılıktır. Maddedeki birinci değişiklik cezaların günün koşullarına uydurulması amacıyla yapılmıştır.

Diğer taraftan yeminli murakıpların görevlerini yapmalarına engel olunması veya istedikleri bilgi ve belgelerin verilmemesi, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin ve ilgili diğer mevzuatın uygulamasının denetimini imkânsız kılacağından Meri Kanunda öngörülenden daha vahim bir suçtur. Bu bakımdan, daha ağır bir müeyyide altına almak amacıyla yeminli murakıpların görevlerini yapmalarına engel olunması ve istedikleri bilgi ve belgelerin verilmemesi bu madde kapsamında düzenlenmiştir.

MADDE 79. — Bu madde 7129 sayılı Kanunun 66 ncı maddesine tekabül etmektedir. Maddedeki para cezaları günün şartlarına uydurulmuş, diğer hükümler de değişiklik yapılmamıştır.

MADDE 80. — Bu madde yürürlükteki Kanunun 68 inci maddesine tekabül etmektedir. Maddedeki para cezası günün şartlarına göre yeniden tespit olunmuştur. Banka müfettişleri ile ilgili 27 ve mal bildirimini ile ilgili 29 uncu maddelerin müeyyidesi de bu maddede gösterilmiştir. Ayrıca Bankalar Birliğine üye olmayan bankalar hakkındaki cezaların bu maddeye göre verilmesi öngörülmüştür.

MADDE 81. — Bu madde yürürlükteki Kanunun 28 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 72 nci maddesinin karşılığıdır. Bu maddeye göre eskiden olduğu gibi Bankalar Birliğince verilebilecek mesleki disiplinle ilgili para cezaları günün şartlarına göre yükseltilemekle birlikte Bankalar Birliğine, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna gelir kaydedilmesi esası konulmuştur.

MADDE 82. — Bu hüküm 7129 sayılı Kanunun 28 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile değişik 74 üncü maddesinin karşılığıdır. Eski hüküm ve para cezaları günün şartlarına uydurularak muhafaza edilmiştir.

MADDE 83. — Bu hüküm yürürlükteki Kanunun 28 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile değiştirilen 76 ncı maddesine karşılıktır. Yapılan değişiklik para cezaları günün şartlarına göre yükseltilmesi ve teknolojik gelişmeler dikkate alınarak ikinci fıkraya video'nun eklenmesi ile sınırlıdır.

MADDE 84. — 7129 sayılı Kanunun 28 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 75 inci maddesinin karşılığıdır. Eski hüküm para cezası günün şartlarına uydurularak aynen alınmıştır.

MADDE 85. — Bu maddenin birinci fıkrası 7129 sayılı Kanunun 77 nci ikinci fıkrası 79 uncu maddelerinin karşılığıdır. Eski hükümler dili sadeleştirilerek aynen muhafaza edilmiştir.

MADDE 86. — Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları 7129 sayılı Kanunun 80 inci maddelerinde yer almaktadır.

Açılacak davaların bu Kanuna aykırı fiillerde ihtisaslaşmış bir mahkemede görülmesi, müeyyidelerin önleyici etkinliğini artıracığından, bu Kanun Hükmünde Kararname ile ilgili davaların banka merkezlerinin bulunduğu yerlerde görülmesi ve bu yerlerde birden fazla Asliye Ceza Mahkemesi varsa davalara 2 numaralı Asliye Ceza Mahkemelerince bakılması esası getirilmiştir.

Diğer taraftan, maddenin son fıkrası ile de mahkemeler koğuşturma ve duruşmalarda bilirkişi teşkilini gerekli gördükleri takdirde özel uzmanlık isteyen bankacılık konusunda mütalaa verecek bu bilirkişilerin resmi bilirkişi listelerinden seçilmesi esası getirilmiştir. Böylece bilirkişi müessesesinin daha etkili biçimde mahkemelere hizmet vermesi sağlanmıştır.

MADDE 87. — Bu hüküm 7129 sayılı Bankalar Kanununun 81 inci maddesinin karşılığıdır. Yürürlükteki hüküm dili sadeleştirilerek aynen muhafaza edilmiştir.

MADDE 88. — Bu maddede yer alan hükümler 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 68 inci ve 2279 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Kanununun 17 nci maddesinde yer alan ve 7129 sayılı Kanuna atıf yapan hükümlerdir. 7129 sayılı Kanun yürürlükten kaldırıldığında söz konusu maddelerin müeyyidesiz kalmaması için, mevcut hükümlerde hiçbir değişiklik yapılmaksızın bu madde ile intibak sağlanmaktadır.

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İstisnalar, Saklı ve Kaldırılan Hükümler

MADDE 89. — Bu maddenin birinci fıkrası 7129 sayılı Kanuna 123 sayılı Kanunla eklenen Ek Madde 4'ün karşılığıdır. Kalkınma ve yatırım bankaları mevduat kabul etmedikçe bu Kanun Hükümünde Kararnamenin mevduat ve kredilerle doğrudan veya dolaylı olarak ilgili bulunan ve maddede sayılmayan hükümleri uygulanmayacaktır.

Maddenin ikinci fıkrası 7129 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin son fıkrasında yer alan hükmün aynen muhafaza edilmiş şekildir.

MADDE 90. — Bankacılık sistemi geliştikçe malî piyasalarda bankaların dışında ve bunlara benzer nitelikleri olan kuruluşlar da faaliyete geçmektedir. Avrupa ve Amerika ülkelerindeki kredi kira ortaklıkları, yakın ilişkilerde bulunduğumuz Orta Doğu ülkelerindeki kâr ve zarar ortaklığına dayanan teşebbüsler bu tür kuruluşlardır. İleride ülkemizde faaliyet gösterebilecek bu tür kuruluşların faaliyetleri bu Kanun Hükümünde Kararname ile düzenlenmemiştir. Ancak muhtemel gelişmeler göz önüne alınarak bankalar dışındaki bu tür benzeri malî kuruluşların faaliyetlerinin Bakanlar Kurulu Kararları ile düzenlenmesi öngörülmüştür.

MADDE 91. — Bu maddede yer alan hükümlerin karşılıkları 7129 sayılı Kanunun 6, 29, 46 ve 50 nci maddelerinde yer almaktaydı. Çeşitli maddelere dağılmış olan istisnai hükümler, bu Kanun Hükümünde Kararname ile tek bir maddede toplanmış, sandığın sermayesi bulunmadığından, kredilerin azami sınırı bakımından, bağlı bulunduğu Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının kredileri ile birlikte sınırlamaya tabi tutulması esas getirilmiştir.

MADDE 92. — Bu maddede, Kanun Hükümünde Kararnamenin yürürlüğe girmesi ile yürürlükten kaldırılacak hükümleri yer almaktadır.

MADDE 93. — Kararnamenin uygulama esaslarının Maliye Bakanlığınca çıkarılacak tebliğlerle düzenlenmesi öngörülmüştür.

GEÇİCİ MADDE 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 — Bu maddelerde yeni esaslara geçiş hükümleri düzenlenmiştir.

MADDE 94. — Bu madde yürürlük maddesidir.

MADDE 95. — Bu madde yürütme maddesidir.

Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sanayi ve Teknoloji ve

Ticaret Komisyonu

Esas No. : 1/16 - 1/17

Karar No. : 6

27.6.1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7129 sayılı Bankalar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ilişkin 26.9.1978 günlü ve 2171 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca düzenlenen 23.7.1979 tarih ve 28 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bankalar Hakkında 5.4.1983 tarih ve 2810 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca düzenlenen 28.6.1983 tarih ve 70 sayılı Kanun Hükmünde Kararname; Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımıyla Komisyonumuzun 19.6.1984, 20.6.1984 ve 21.6.1984 tarihlerinde yaptığı 7, 8 ve 9 uncu birleşimlerinde yaptığı toplantılarda incelenip görüşüldü.

Komisyonumuz aynı konuları esas alan iki kararnamenin birleştirilerek görüşülmesini karar altına almıştır.

Ancak 7129 sayılı Bankalar Kanununun Bazı Maddelerini Değiştiren 28 sayılı Kanun Hükmünde Kararname; 70 sayılı Bankalar Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 7129 sayılı Bankalar Kanununu yürürlükten kaldırması dolayısıyla, Komisyonumuz halen yürürlükte bulunan 70 sayılı Bankalar Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameyi incelemelerinde esas almıştır. Kararnamenin gerekçesi uygun görülerek maddeleri ayrı ayrı tartışılmış, maddelere ilişkin kabul, ilave ve değişiklikler aşağıda açıklanmıştır.

I. - Kararnamenin 1, 2, 3, 5, 6, 11, 13, 23, 26, 31, 33, 38, 56, 61, 62, 63, 65, 76, 89, 90, 91, 92 Geçici Madde 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ve 93, 94, 95 inci maddelerindeki düzenlemelerin kanunla gerçekleştirilebilmesi sebebi ile Kanun Hükmünde Kararnameye yapılan atıf, kanuna atıf biçiminde düzeltilmiştir.

II. - Kararnamenin 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 17, 19, 20, 26, 28, 29, 30, 33, 38, 44, 46, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 58, 59, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 86, 88 Geçici Madde 5, 10 ve 93 üncü maddelerinde yer alan Ticaret Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı tabirlerinde 14 Aralık 1983 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan Kanun Hükmünde kararnameler ile gerçekleştirilen yeni düzenlemeye uygun olarak gerekli değişiklikler yapılmıştır.

III. - Kararnamenin 3 üncü maddesine 1 inci fıkra olarak maddelerdeki tekrarları önlemek için «Bakanlık tanımı» eklenmiştir.

Ayrıca aynı maddenin 5 inci fıkrasında yapılan değişiklikle yedek akçelerin tanımı basitleştirilerek daha önce kanunun uygulanmasında dikkate alınmayan ihtiyarî yedek akçelerin hesaba katılması suretiyle usulüne uygun olarak ayrılmış her türlü yedek akçenin özkaynak sayılmasına imkân verilmiştir.

IV. - Kararnamenin 5 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (e) bendinde yapılan değişiklikle bankaların sermaye sahiplerinin yetkili organlarca bilinmesini sağlamak ve pay sahibi sermaye şirketlerinin kimlere ait olduğunun ortak çoğunluğu yerine; sermaye çoğunluğu ile tespiti sağlanmıştır.

Maddenin 2 nci fıkrasının (d) bendi ile (f) bendi birleştirilerek; pay sahipliği esasen kontrol altında tutulan bir bankanın başka bir bankayı kontrolü altında bulundurabilmesine Bakanlar Kurulunca gerekli görülen hallerde izin verebilmesini sağlamak amacıyla yeniden düzenlenmiştir.

V. - Kararnamenin 12 nci maddesine; Bakanlar Kurulunca kaldırılan bir yetkinin sakıncanın ortadan kalkması halinde ilgili müsteşarlık yerine yine Bakanlar Kurulunca verilmesinin daha uygun olacağı düşünüldükçe 2 nci bir fıkra eklenmiştir.

VI. - Kararnamenin 13 üncü maddesine; kalkınma ve yatırım bankalarının kullanacakları bazı araçlar dolayısıyla mevduat kabul ettikleri gerekçesi ile Kanunun bütün hükümlerine uymak zorunda bırakılmalarına imkân vereceği düşüncesiyle 4 üncü fıkra ilave edilmiştir.

VII. - Kararnamenin 34 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının son cümlesi mevduatın vadesinin tespitini tamamen Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasına bırakmak ve böylelikle konjoktüre göre faiz politikasının yürütülmesinde vade tespitine esneklik sağlamak için metinden çıkarılmıştır.

VIII. - Kararnamenin 38 inci maddesinin 2 - b bendi; ülke kalkınmasında büyük ümitler bağlanan yurt dışı müteahhitlik hizmetlerinin ve ihracatın desteklenmesi amacıyla gerekli düzenleme yapılmıştır.

Aynı maddenin 3/b - (ii) bendinde % 10 katılma oranı bankaların yıllık olarak yayınladıkları bilanço ile diğer bir firmada hâkimiyet sağlanmayacağı göz önüne alınarak oranın % 25'e yükseltilmesi öngörülmüştür.

IX. - Kararnamenin 43 üncü maddesi banka personelinin iştiraklerde bankayı temsilen görev almasını, diğer maddelerle aykırılık teşkil etmeyeceği düşüncesiyle değiştirilmiştir.

X. - Kararnamenin 50 nci maddesinin 5 inci fıkrası ipotek alacaklısı yerine borçluyu himaye eder durumda bulunması ve ipotek yasayı uygulamasının bankaların takdirine bırakılmasını sağlamak amacıyla metinden çıkarılmıştır.

XI. - Kararnamenin 56 ncı maddesinin 3 üncü fıkrası bankaların yıllık olarak yayınladıkları bilanço ile kâr ve zarar cetvelinden başka, ilgili makamlarca gerekliğinde üç ayda bir mali tablolar veya standart raporlar düzenlenmesini ve yayımlanmasını istemeye imkân vermek için yeniden düzenlenmiştir.

XII. - Kararnamenin 57 nci maddesinde yapılan değişiklikle Anayasanın 135 inci maddesine uygunluğu sağlanmıştır.

XIII. - Kararnamenin 59 uncu maddesi; kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu statüsü taşıyan Türkiye Bankalar Birliği organ seçimleri ile ilgili esasların Anayasaya uygun olarak düzenlenmesini sağlamak amacıyla madde başlığıyla birlikte yeniden kaleme alınmıştır.

XIV. - Kararnamenin 63 üncü maddesinde bankacılık sektörünün son derece hassas ve söylentilerden aşırı ölçüde etkileneceği göz önüne alınarak, bankaların mali bünyesinde zaaf unsurları görüldüğü takdirde şüyu bulmadan hükümetçe her türlü tedbirin alınması ve bunun içinde gerekli enstürümanların sağlanmasının gerektiği aksi halde zaafa düştüğü şüyu bulan bir bankanın tekrar düze çıkarılması son derece güç; bazı hallerde ise imkânsız olacağı düşünilerek maddede yapılan değişikliklerle hükümet yetkilerine bazı ilaveler yapılmıştır.

Ayrıca Bakanlıkça, bir bankanın genel kurulundan, mali bünyesinin iyi olmadığını ileri sürerek yönetim kurulunu değiştirmesini istemesi uygulamada çalıştırılması mümkün olmayan bir hükümdür ve madde metninden çıkarılmıştır.

Yukarıda bahsedilen nedenlerden dolayı 63 üncü maddenin 1, 2 ve 3 üncü fıkraları, 1 ve 2 nci fıkra olarak yeniden tanzim edilmiştir.

XV. - Kararnamenin 64 üncü maddesinin 3 üncü bendinde yer alan 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu tabiri 2886 sayılı Devlet İhale Kanunuyla yürürlükten kaldırılması dolayısıyla madde metni yeniden düzenlenmiştir.

XVI. - Kararnamenin 67 nci maddesi; iflasına hükümlenen bir bankanın, İcra, İflas Kanunu hükümlerine göre daha hızlı bir şekilde tasfiyesi suretiyle, sigortaya tabi tasarruf mevduatı dışında alacakları olanların, alacaklarını biran önce tahsili; bankanın yönetiminin geçici bir süre için tasarruf mevduatı, sigorta fonu veya başka bir bankaya verilmesi ve icra takipleri iflas talebine kadar durdurulması suretiyle bütün alacaklar için eşit işlem yapılması imkânlarını getirecek şekilde düzenlenmiştir.

XVII. - Kararnamenin 68 inci maddesinin 4 üncü satırındaki 2 ve 3 üncü fıkralarının ibaresi; 2 veya 3 üncü fıkralarının ibaresi olarak düzeltilmiş ayrıca maddedeki fıkralardan biri dolayısıyla dava açmayı kolaylaştırmak üzere maddeye 2 nci bir fıkra eklenmiştir.

XVIII. - Kararnamenin 88 inci maddesinin 2 nci satırındaki hakaret kelimesi hareket olarak düzeltilmiştir.

XIX. - Kararnamenin 89 uncu maddesinin 1 inci fıkrasında yapılan değişiklikle kalkınma ve yatırım bankalarının kanununun 40/3, 41/1 inci maddelerine tabi olmaması, buna karşılık 43, 58, 59, 60 ncı maddelerine tabi tutulması sağlanmaktadır.

İkinci fıkrada yapılan değişiklikle de kalkınma ve yatırım bankalarının, bankalardan kaynak sağlama ve kredi verdikleri firmalardan para kabulü imkânı getirilmiştir.

XX - Kararnamenin 90 ıncı maddesi; bankalar dışında inans kurumları teşkili için Bakanlar Kuruluna düzenleme yetkisi vermektedir. Bu maddeye göre kurulacak finans kurumları için yapılacak düzenlemeler Türk Ticaret Kanunu ve diğer ilgili kanun hükümlerine göre özel hüküm niteliğinde olduğu takdirde de Bakanlar Kurulu kararında esas olan hükümlerin, Bakanlar Kurulu kararında temas edilmeyen konularda ise Türk Ticaret Kanunu ve ilgili kanun hükümünün uygulanması gerektiği için 2 nci fıkra yeniden düzenlenmiştir.

XXI - Kararnamenin Geçici 9 uncu maddesi, bankaların hesap ve işlemlerini tek düzen hesap planına göre yürütülmesini, bilanço ve kâr ve zarar cetvelleri ile üç aylık hesap özetleri ve aylık mevduat ve kredi cetvellerini tespit edilecek bir formüle göre düzenlenmesini hükme bağlamıştır. 1.1.1985'te yürürlüğe girecek olan bu belge ve formüllerin hazırlıkları halen sürdürülmektedir. Yapılan hazırlıkların tamamlanması ve olgunlaştırılması için yürürlüğe girme tarihinin bir yıl ertelenmesi yararlı görülmektedir.

XXII - Kararnamenin 94 üncü maddesi Anayasanın 91 inci maddesi hükümleri gereğince yeniden tanzim edilmiştir.

XXIII - Kararnamenin 4, 16, 18, 21, 22, 24, 25, 27, 32, 35, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 45, 47, 48, 52, 60, 66, 70, 81, 82, 83, 84, 85, 87 ve geçici 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İşbu raporumuz Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan <i>Fahir Sabunîş</i> Bursa	Başkanvekili <i>Cevdet Karakurt</i> Diyarbakır	Sözcü <i>Rüşti Kâzım Yücelen</i> İçel
Kâtip <i>Gürbüz Şakranlı</i> Manisa	Üye <i>Kâzım İpek</i> Amasya	Üye <i>Seçkin Fırat</i> Bolu
Üye <i>Turgut Yaşar Güllez</i> Bolu	Üye <i>Kemal İğrek</i> Bursa	Üye <i>Seyit Hüsamettin Konuksever</i> Edirne
Üye <i>İsmet Oktay</i> Eskişehir (İmzada bulunamadı)	Üye <i>Mustafa Kemal Togay</i> Isparta	Üye <i>Mucip Ataklı</i> İstanbul
Üye <i>Sadettin Ağaçık</i> Kastamonu	Üye <i>Mustafa Şahin</i> Kayseri	Üye <i>İsmet Turhangil</i> Manisa
Üye <i>Faruk Dırık</i> Nevşehir	Üye <i>Nabi Poyraz</i> Ordu (İmzada bulunamadı)	Üye <i>Berati Erdoğan</i> Samsun
	Üye <i>Cemal Özdemir</i> Tokat	Üye <i>Bahri Karakeçili</i> Urfa (İmzada bulunamadı)

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/16-1/17.

Karar No. : 107.

5 4 1985

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

26.9.1978 tarih ve 2171 sayılı «Yetki Kanunu» çerçevesinde Bakanlar Kurulunca hazırlanıp, Resmî Gazetede yayınlanarak yürürlüğe konulan ve aynı tarihte Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sevk edilen «7129 sayılı Bankalar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin 28 sayılı Kanun Hükmünde Kararname» ile «5.4.1983 tarih ve 2810 sayılı Yetki Kanunu»na dayanılarak hazırlanan «28.6.1983 tarih ve 70 sayılı Kanun Hükmünde Kararname», ön havafesi uyarınca «Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu» tarafından değiştirilerek kabul edilen yeni metni ve raporu Komisyonumuzun 13 Mart 1985 - 3 Nisan 1985 tarihleri arasında yapılan 9 birleşimde ilgili hükümet temsilcilerinin de katılımıyla görüşüldü.

Bilindiği gibi bankacılık alanındaki düzenlemelerin iki amacı vardır. Bu amaçlardan birincisi bankalara tevdi edilen mevduatı korumaktır. Bu amaçla kanun koyucu, Bankalar Kanunu mevduatı doğrudan veya dolaylı olarak koruyucu hükümler getirmekte ve bankaların, banka işletmeciliğinin temel ilkeleri olan likidite, emniyet ve rantabilite ilkeleri çerçevesinde kullanılmasını, faaliyet göstermelerini ve denetlenmelerini sağlayacak düzenlemeler yapmaktadır. İkincisi ise, banka kaynaklarının ekonominin ihtiyaç duyduğu miktar ve şartlarda karşılmasını sağlamaktır. Kanun koyucu bu amaçla bankacılık kesiminin teşkilatlanmasına ve kaynaklarının kullanımına müdahalelerde bulunmaktadır.

Bankalar Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameler temelde bu amaçlarla düzenleme getirmektedir. Ayrıca bankacılığımızın genel rahatsızlık ve bozukluklarını onarmak ve gidermek yanında, bankacılık alanındaki düzenlemelerin evrensel ilkeleri olan mevduatın korunması ve banka kaynaklarının ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak kullanılması ilkelerinden hareketle, bankaların kuruluşunu, yönetimini, çalışma esaslarını, devir, birleşme ve tasfiyeleri ile denetlenmelerini yeniden düzenlemektedir.

Komisyonunda söz alan üyeler;

Bazı bankaların kuruluş amaçları dışında kredi kullandırdıkları; Türkiye'de bankacılığın millileştirilmesi hususuna çok dikkat edildiği ve bu sebeple zaman içinde yabancı bankaların tasfiyesine gidildiğini hatırlatarak, şimdi ise bunların teşvik edildiğini ileri sürerek bunun bankacılık sistemimizi olumsuz yönde etkileyeceği endişesinde olduklarını; bankaların televizyonda reklam vermelerine izin verilmesinin doğru olmayacağını, zira ülkemizde zaten pahalı olan banka hizmetlerinin bu sebeple daha da pahalılaşacağını; kendi bankalarımızı «Bankalar Kanunu» ile sıkı bir denetim altına alırken yabancı finans kuruluşlarını bu denetimden ayrı tutmanın doğru olmadığını, onların da «Bankalar Kanunu» kapsamına alınmasının doğru olacağını; ülkemizde kısa bir süre önce yaşanan bankerler krizi dikkate alınarak, bankaların içine düştüğü zaafaların ve banker krizini doğuran faktörlerin neler olduğunun tespit edilerek bu tespitler doğrultusunda kararnamelerin tadil edilmesi gerektiğini; kararnamenin bankacılık sisteminin bir hastalığı haline gelen holdingleşmeyi önlemeye yeterli olamayacağını, oysa holding bankalarının haktan topladıkları tasarrufları kendi kuruluşlarına kaydırarak haksız rekabete sebebiyet verdiğini; banka yönetim kurullarının meslekten olmayan kişilerden oluştuğunu ve bunun engellenmesinin gerektiğini; her ne kadar banka faizlerinin yüksek olduğundan bahsediliyorsa da, bunun enflasyon karşısında gerçek faiz olmadığını ifade ederlerken; diğer bir görüşe göre de kararname bankaların özkaynaklarını artırmasını öngörmesi, kredi kaynaklarını memleket ihtiyaçlarına göre yönlendirmesi açısından olduğu gibi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ihdas etmesi açısından da son derece isabetli yenilikler getirdiği bu sebeple kararnameyi olumlu bulduklarını açıklamışlardır.

Bu görüşler doğrultusunda söz alan Hükümet temsilcileri, tasarı ile holdinglere bankalarca açılan kredilere bir sınırlamanın getirildiğini; bankaların sıkı bir denetim altına alındığını; banka reklamlarına, yanıltıcı olmaması şartı ile izin verilmesinin düşünüldüğünü, yabancı bankalara verilecek çalışma izinlerinde Türk ekonomisine yapacakları katkının dikkate alınacağını; yüksek faizin banka kâr haddini menfi yönde etkile-

mediğini; tasarı ile, açılacak kredilere sınırlamalar getirildiğini, bankaların malî tablolarının gerçeği yansıtması konusunda da yenilikler öngörüldüğünü ifade etmişlerdir.

Kararnemelerin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde; ekonomide önemli yer işgal eden bu sektör temsilcilerinin görüşlerini öğrenmek ve konuyu bütün boyutlarıyla değerlendirebilmek amacıyla gerek Bankalar Birliği temsilcileri ve gerekse kamu ve özel sektör bankalarından temsilciler davet edilmek suretiyle görüşleri dinlenmiş ve daha isabetli karar verilmesine çalışılmıştır.

Daha sonra «Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu» metni esas alınmak suretiyle maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 1, 4, 6, 12, 13, 18, 22, 23, 27, 34, 36, 39, 40, 42, 43, 45, 47, 48, 52, 62 ve geçici 2 nci maddeleri aynen; metne ilave edilen ve çıkartılan maddeler nedeniyle 65, 66, 69, 70, 72, 79, 82, 85, 87, 90, 92, 93, 94, 95 ve geçici 6 ncı maddeler; 66, 67, 70, 71, 73, 80, 83, 86, 88, 96, 97, 98, 99, 100 ve geçici 4 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiş, metne yeni eklenen ve çıkartılan maddeler nedeniyle 64, 73, 74 ve 75 inci maddeler; 65, 75, 76 ve 77 nci maddeler olarak değiştirilmiş, bu maddeler ile 7, 8, 10, 11, 14, 15, 19, 20, 28, 29, 30, 33, 38, 44, 46, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56 ve 58 inci maddelerde yer alan «Bakanlığın, Bakanlığa, Bakanlık, Bakanlıklarca, Bakanlıkça, Bakanlıkları, Bakanlıklarına ve Bakanlıktan» ibareleri 13.12.1983 tarih ve 188 sayılı Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile paralellik sağlamak amacıyla «Müsteşarlığın, Müsteşarlığa, Müsteşarlık, Bakanlığınca, Müsteşarlıkça, Bakanlığı, Bakanlığına ve Müsteşarlıktan» şeklinde değiştirilmiş,

Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 2 nci maddesinin 2 nci fıkrası, fıkraya açıklık getirilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulmuş ve «... kanunlarındaki hükümler...» ibaresi «... kanunlarında yer alan hükümler...» şeklinde değiştirilmiş,

Tanımlara ilişkin 3 üncü madde, 13.12.1983 tarih ve 188 sayılı Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname doğrultusunda Müsteşarlık tanımının yapılmasının gerekliliği göz önüne alınarak, sözkonusu Müsteşarlık tanımı yeni 2 nci fıkra olarak madde metnine eklenmiş ve takip eden fıkra numaraları yeniden düzenlenmiştir

Tasarının 5 inci maddesinin 1 inci fıkrasını «e» bendi müktesep hakları zedeleyeceği, beklenen faydayı sağlayamayacağı ve bankaların bu maddeye uyumunu zorlaştıracağı gerekçesi ile, ve buna ilişkin istisnaları düzenleyen 2 nci fıkrası madde metninden çıkartılmış 3 üncü fıkrada yer alan «Bakanlığın» kelimesi «Müsteşarlığın» şeklinde değiştirilmiş,

Tasarının 9 uncu maddesine, maddeye açıklık getirmek amacıyla, «... en az 1 yıl süre ile ara veren...» ibaresinden sonra «veya kuruluş kararnamesindeki şartları yerine getiremeyen» ibaresi eklenmiş,

Tasarının 16 ncı maddesi redaksiyona tabi tutularak 1 inci fıkra sonunda yer alan «ayrıca» kelimesi «en az» şeklinde değiştirilmiş,

Tasarının 17 nci maddesinin 1 inci fıkrasında «... bir hafta içinde» ibaresinden sonra gelen «anılan» kelimesi, tasarıda daha önce geçen «Maliye Bakanlığı» kelimesinin «Bakanlık» şeklinde değiştirilmesi nedeniyle gereksiz görülerek madde metninden çıkartılmış, maddede yer alan «Bakanlığa, Bakanlık, Bakanlıklarınca ve Bakanlıkça» ifadeleri, «Müsteşarlığa, Müsteşarlık, Bakanlığınca ve Müsteşarlıkça» şeklinde değiştirilmiş,

Tasarının 21 inci maddesinin 1 inci fıkrasının sonuna, günümüzde bankacılığın artık özel ihtisası gerektiren bir meslek olduğu ve yöneticilerinde de bazı özelliklerin bulunmasının gerektiği görüşü ile, banka genel müdürleri için aranan şartların yönetim kurulu üyelerinin yarısından bir fazlası için de aranmasını öngören bir cümle eklenmiş,

Tasarının 24 üncü maddesine, artık bir ihtisas dalı haline gelen işletmeciliğin banka üst yöneticilerinin vasıfları arasında bulunması gerektiği görüşü ile, madde metninde yer alan «iktisat,» ibaresinden sonra «işletmecilik» ibaresi eklenmiş,

Tasarının 25 inci maddesinin 2 nci fıkrasında yer alan, «... görmüş ve bankacılık konusunda...» ibaresi, denetçilerde bankacılık dışında muhasebe konusunda da bilgi ve tecrübe aramanın gerektiği görüşü ile «... görmüş bankacılık ve muhasebe konusunda...» şeklinde değiştirilmiş,

Tasarının 26 ncı maddesinde rakamla ifade edilen süreler, kanun tekniğine uygun hale getirilmek amacıyla yazı ile ifade edilmiş, ayrıca madde metninde yer alan «Bakanlığa» tabiri «Müsteşarlığa» şeklinde düzeltilmiş,

Tasarının 31 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (b) bendi, Bakanlar Kurulunun 2.10.1984 gün ve 84/8581 sayılı kararı ile kabul edilen «Menkul Kıymetler Borsalarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik» hükümleri çerçevesinde yeniden düzenlenmiş,

Tasarının 32 nci maddesine, hangi kredilerin, hangi oranda ve ne zaman karşılığa tabi tutulması gerektiği hususunun usul ve esaslarının tespitini Bakanlar Kuruluna bırakan yeni bir fıkra eklenmiş,

Tasarının 35 inci maddesinin 2 nci fıkrasında belirtilen hükmün günümüzde faiz kararnamesinin etkinliğinin azalmasına yol açtığı gerekçesi ile fıkra bu konuya adil bir çözüm getirecek şekilde yeniden düzenlenmiş,

Tasarının 37 nci maddesinin 1 inci fıkrasının sonundaki «yetkilidir» ibaresinin yerine, mevduata verilecek asgarî veya azamî faiz oranlarının ve temin edilecek diğer menfaatlerin tespitine, mevduat faiz oranlarının kısmen veya tamamen serbest bırakılmasına ve bunların yürürlük zamanını tespite, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına Bakanlar Kurulunun yetki devredebilmesini sağlamak amacıyla «veya Bakanlar Kurulunun salâhiyetli kılması halinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası yetkilidir» ibaresi eklenmiş, ayrıca fıkrada yapılan bu düzenleme paralelinde 2 nci fıkrada yer alan «Bakanlar Kurulunca» ibaresi metinden çıkarılmış,

Tasarının 41 inci maddesinin 1 inci fıkrasında belirtilen kredi işlemlerine açıklık getirmek amacıyla «.. öz kaynaklarını ve herhalde..» ibaresi «öz kaynaklarını veya» şeklinde değiştirilmiş, madde metnine ayrıca ihracata dönük büyük tarımsal işletmelere sahip çok ortaklı Tarım Satış Kredi ve Üretim Kooperatif ve Birliklerinin hissedar oldukları bankaların imkânlarından Hükümetin destekleme ve para - kredi politikasına paralel olarak istifade ettirilmesini amaçlayan yeni bir 5 inci fıkra eklenmiş,

Tasarının 57 nci maddesi, Bankalar Birliğine üyelik başvurusunun başlangıcını kurulma tarihi yerine faaliyetine izin verildiği tarih olarak öngörecektir şekilde yeniden düzenlenmiş,

Tasarının 59 uncu maddesinin 3 üncü fıkrasında yer alan «tüzüğünde» ibaresi ile 4 üncü fıkrada yer alan «Tüzüğüne» ibaresini, Bankalar Birliğinin çalışma esaslarında ortaya çıkacak yeni ihtiyaçların Bakanlar Kurulu kararlarıyla süratle karşılanmasını mümkün kılmak amacıyla «Statüsünde» ve «Statüsüne» şeklinde değiştirilmiş, tasarının 60 ıncı maddesinde yer alan «Tüzük gereğince» ifadesi de aynı gerekçe ile «statü gereğince» şeklinde düzeltilmiş,

Tasarının 61 inci maddesinin 1 inci fıkrasında yer alan «öğelerin» ibaresi «unsurların» şeklinde değiştirilmiş, ayrıca 188 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesi ile uyum sağlamak amacıyla «Bakana bağlı bir kurul teşkil eden» ibaresi metinden çıkartılmış,

Tasariya «İdarî denetim» başlığı altında, 63 üncü madde olarak, mevduat toplamı belirli bir miktarı aşan bankalarda, mevcut denetçilere ilave olmak üzere, Devletçe atanacak denetçi ile denetim kadrosunun kamu ağırlıklı olarak desteklenmesi ve belirli bir faaliyet dönemi içindeki işlemlerin mevduat açısından etkili bir biçimde denetlenmesine imkân sağlamak amacıyla yeni bir madde eklenmiş,

Tasarının 63 üncü maddesi 64 üncü madde olarak ve 3 üncü fıkrasının son paragrafı, devralınan bankalardaki kamu kararlarının asgariye düşürülmesini sağlamak amacıyla yeniden düzenlenmiş,

Tasarının 67 nci maddesi 68 inci madde olarak ve 1 inci fıkrasında yer alan «63» üncü madde «64» olarak, 5 inci fıkrasında yer alan «Bakanlıkça» ibaresi «Müsteşarlıkça» ve 7 nci fıkrasında yer alan «68» inci madde «69» olarak değiştirilmiş,

Tasarının 68 inci maddesi 69 uncu madde olarak ve 1 inci fıkrasında yer alan «63» üncü madde «64» olarak değiştirilmiş, ayrıca banka ile ilgili olarak iflasına karar verilen kişilerle ilgili takibatı, o bankayı devralan banka veya banka iflas idaresinin yürütülmesini öngören yeni bir fıkra 2 nci fıkra olarak ilave edilmiş ve fıkra numaraları buna göre yeniden sıralanmış,

Tasarının 71 inci maddesi 72 nci madde olarak ve 1 inci fıkrasında yer alan «.. hakkında Bakanlığa bu bakanlığın..» ibaresi «hakkında müsteşarlığa bu müsteşarlığın..» şeklinde değiştirilmiş, 2 nci fıkranın başında yer alan «Bakanlık» ibaresi «Müsteşarlık» olarak değiştirilmiş ve «murakıpları» ibaresinden sonra «ve yardımcıları» ibaresi eklenmiş,

Tasarıya maüde 74 olarak serbest bölgelerde bankacılık faaliyetlerini düzenlemek amacıyla yeni bir madde eklenmiş,

Tasarının 76 ncı maddesi 78 inci madde olarak ve 1 inci fıkrasında yer alan «Bakanlıkça» ibaresi «Müşteşarlıkça» şeklinde değiştirilmiş, ayrıca «1983 yılı» ibaresi de, esas alınacak bazı açık bir şekilde belirlemek amacıyla «1 Ocak 1983 tarihi» şeklinde değiştirilmiş, 2 nci fıkrada yer alan «Bakanlığın» ibaresi de «Müşteşarlığın» şeklinde düzeltilmiş,

Tasarının 77 ve 78 inci maddeleri «Ağır para cezası ve hapis cezası başlığı altında 79 uncu madde olarak, 77 nci maddenin 2 nci fıkrası ile 3 üncü fıkrasının yerleri değiştirilmiş ve 78 inci maddedeki fıkra numaraları buna göre yeniden düzenlenmiş, 4 üncü fıkrada yer alan 41 inci maddeyi takiben 47 nci madde eklenmiş ve yeni madde düzenlemesi uyarınca 63, 69 ve 70 inci maddeler 64, 70 ve 71 inci maddeler şeklinde değiştirilmiş, 7 nci fıkrada yer alan «hakkında da birinci» ibaresi yapılan yeni düzenleme nedeniyle «hakkında da dördüncü» olarak değiştirilmiş,

Tasarının 80 inci maddesi 81 inci madde olarak ve 1 inci fıkrasında yer alan 66, 71, 72, 73, 74 ve 75 inci maddeler, 67, 72, 73, 75, 76 ve 77 nci maddeler şeklinde değiştirilmiş,

Bankalar Birliğince verilecek cezalara ilişkin 81 inci madde 82 nci madde olarak değiştirilmiş ve 2 nci fıkrasının sonuna «ve bası yoluyla ilan eder» ibaresi eklenmiş,

Tasarının 83 üncü maddesi 84 üncü madde olarak değiştirilmiş ve bankalar hakkında asılsız yalan haber yayılmasında kasıt unsurunun aranmasının gerektiği görüşü ile «.. bir hususa» ibaresinden sonra «kasten» kelimesi ilave edilmiş,

Tasarının 84 üncü maddesi 85 inci madde olarak kabul edilmiş ve 82 nci madde ile paralellik arz etmek amacıyla 3 üncü fıkrası madde metninden çıkartılmış,

Tasarının 86 ncı maddesi 87 nci madde olarak ve 3 üncü fıkrasında yer alan «82 ve 83 üncü maddeler» «83 ve 84 üncü maddeler» şeklinde değiştirilmiş,

Tasarının 88 inci maddesi 89 uncu madde olarak ve 1 inci fıkrasında yer alan 77 ve 78 inci maddeleri daha önce yapılan madde numaraları değişikliği sebebiyle, 80 inci madde ise, 92 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bu tasarı arasında paralellik sağlamak amacıyla 79 uncu madde olarak değiştirilmiş, ayrıca 2 nci fıkrada yer alan 86 ve 87 nci maddeler 87 ve 88 inci madde olarak, 3 üncü fıkradaki 82 nci madde 83 üncü madde olarak ve 4 üncü fıkradaki 86 ncı madde de 87 nci madde olarak düzeltilmiş,

Tasarıya «Ondördüncü Bölüm, Bankaların Kredi işlemlerinden doğan alacaklarının tahsilinin hızlandırılması» ana başlığı altında yeni bir bölüm eklenmiş,

90 ncı madde olarak, müşterinin hesap özetine zamanında itiraz etmesini sağlamak, böylece takip aşamasına geçilmeden, daha normal kredi ilişkileri sürerken, yani kaynakta çekişmeleri önleyerek, ileride ortaya çıkabilecek takiplerin süratle bitirilmesini ve alacaklı ile borçlunun menfaatleri arasında uzun zamandır özlenen uyumu sağlamak amacıyla yeni bir madde eklenmiş,

91 inci madde olarak, ipoteğin paraya çevrilmesi ve icra takibinde uygulanacak yolu ifade eden yeni bir madde eklenmiş,

92 nci madde olarak kanunî takibe maruz kalan kötü niyetli borçlunun, her türlü takibi sürüncemede bırakarak zaman kazanmak yolundaki girişimlerini etkisiz kılmak amacıyla, tasarıya «Borçlunun Müracaatıyla İflas» başlığı altında yeni bir madde eklenmiş,

93 üncü madde olarak, iflasla ilgili kanunî düzenlemeler getirmek ve kötü niyetli kişilerin girişimlerini önlemek amacıyla yeni bir madde ilave edilmiş,

Özel görevli bankaların ipotekli alacakları tahsilini öngören yeni bir madde, Madde 94 olarak tasarıya eklenmiş,

Tasarının «Ondördüncü Bölümü» yeni ilave edilen bölüm nedeniyle «Onbeşinci Bölüm» olarak değiştirilmiş ve bu bölümde «Kalkınma ve yatırım bankaları» başlığı altında 89 uncu madde 95 inci madde olarak ve 1 inci fıkrasında yer alan «73 üncü» madde «75 inci» madde şeklinde düzeltilmiş,

Tasarının «İstanbul Emniyet Sandığı» başlıklı 91 inci maddesi, adı geçen sandığın 10.10.1983 tarih ve 107 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 4 üncü maddesi ile Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına devredilmesi nedeniyle, tasarı metninden çıkartılmış,

Geçici Madde 1'de yer alan «.. yayımını izleyen 2 yıl içinde..» ibaresi, 70 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile tanınan sürenin bitimi olan «22.7.1985 tarihine kadar» şeklinde değiştirilmiş,

Geçici Madde 3'ün başında yer alan «Bankalar, bu Kanunun yayımını izleyen 2 yıl içinde özkaynaklarının» ibaresi aynı gerekçe ile «Bankalar, 22.7.1985 tarihine kadar özkaynaklarını» şeklinde düzeltilmiş.

Tasarının 4 üncü ve 5 inci Geçici maddeleri, tanınan sürenin dolması nedeniyle gereksiz görülerek tasarı metninden çıkartılmış,

Tasarının Geçici 7 ve 8 inci maddeleri Geçici 5 ve 6 nci maddeler olarak ve 2 nci fıkralarında yer alan iki yıllık süreler «22.7.1985 tarihine kadar» şeklinde düzeltilmiş,

Tasarının Geçici 9 uncu maddesi Geçici 7 nci madde olarak ve «tek düzen hesapları..» ibaresi redaksiyona tabi tutularak «tek düzen hesap planı..» şeklinde değiştirilmiş,

Geçici Madde 10, Geçici Madde 8 olarak ve 1 inci fıkrası madde metninden çıkartılmış, takip eden fıkra numaraları buna göre yeniden düzenlenmiş ve yeni düzenlenen 2 nci fıkranın son cümlesi verilen sürenin sona ermesi nedeniyle gereksiz görülerek çıkartılmış,

Tasarıya Geçici Madde 9 olarak, 70 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 64 üncü maddesine göre devralınan bankaların alacaklarının, devralan bankalarca 6183 sayılı Kanuna göre tahsil edebilmelerini sağlayabilmek amacıyla yeni bir madde eklenmiş,

Ayrıca kanun tasarısının başlığı «Bankalar Kanunu Tasarısı (7129 sayılı Bankalar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin 31.8.1979 tarihli ve 28 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bankalar Hakkında 22.7.1983 tarihli ve 70 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı)» şeklinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Metin Emiroğlu</i> Malatya	Başkanvekili <i>Aycan Çakıroğulları</i> Denizli	Sözcü <i>Alaattin Fırat</i> Muş
Kâtip Üye <i>Kadir Demir</i> Konya	<i>Ahmet Akgün Albayrak</i> Adana	<i>Mehmet Deliceoğlu</i> Adıyaman
<i>A. Sirri Özbek</i> Adıyaman Muhalefet şerhi eklidir.	<i>Sururi Baykal</i> Ankara Tümüne karşıyım.	<i>Nabi Sabuncu</i> Aydın
<i>M. Fenni İslimyeli</i> Balıkesir Tümüne muhalifim.	<i>Ahmet Şamil Kazokoğlu</i> Bolu	<i>N. Oğuzhan Artukoğlu</i> Burdur
<i>İlhan Aşkın</i> Bursa	<i>C. Tayyar Sadıklar</i> Çanakkale Muhalefet şerhim eklidir.	<i>Ünal Akkaya</i> Çorum
<i>İsmail Şengün</i> Denizli Tümüne karşıyım.	<i>Ahmet Sarp</i> Diyarbakır	<i>İsmail Dayı</i> Balıkesir
<i>Metin Yaman</i> Erzincan	<i>İlhan Aras</i> Erzurum	<i>Togay Gemalmaz</i> Erzurum

Mustafa Rifki Yaylalı
Erzurum

M. Hayri Osmanlıoğlu
Gaziantep
Tümüne muhalifim.

İbrahim Fevzi Yaman
Isparta

Tülay Öney
İstanbul
Karşı oy yazım eklidir.

Fikret Ertan
İzmir
Tümüne muhalefetim.

Özdemir Pehlivanoğlu
İzmir

İbrahim Özbıyık
Kayseri
İmzada bulunamadı.

Cengiz Tuncer
Kayseri

Erol Ağagil
Kırklareli
Karşı oy yazım ektedir.

Mehmet Budak
Kırşehir

İsmet Ergül
Kırşehir

Ayhan Fırat
Malatya
Karşı oy yazım eklidir.

Haydar Özalp
Niğde

Fehmi Memişoğlu
Rize

H. Barış Can
Sinop
İmzada bulunamadı.

Enver Özcan
Tokat
Muhalefet şerhim ektedir.

Fahrettin Kurt
Trabzon
İmzada bulunamadı.

Ferit Melen
Van
Tümüne muhalifim.

KARŞI OY YAZISI

Bankalar hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin değiştirilerek kabulüne dair kanun tasarısı :

1. Bankalara pahalı çalışma kapılarını açan reklama ve mevduat sahibine faizden başka menfaatler sağlamaya müsaade etmektedir.
 2. Kamu idarelerinin tasarruflarının kamu bankalarına yatırılmasına ve bunların banka muamelelerinin özellikle kamu bankalarında yapılmasına dair bir hüküm ihtiva etmemektedir.
 3. Bankalarda çalışan personelin, her bankada ayrı ücret statüsüne tabi olmasını önleyici bir hüküm getirmemektedir.
 4. Holding bankacılığını tümü ile önlemeye imkân vermemektedir.
 5. Küçük esnaf ve küçük çiftçi için kredi almayı yine uzun formalitelere bağlı tutmaktadır.
 6. İflas durumuna gelmekte olan bir bankanın bir başka banka ile birleşmesi veya bir başka bankaya devri sözkonusu olduğunda, iflas durumuna gelen bankayı devralacak bankanın mutabakatının alınmasını sağlamamaktadır.
 7. Banka kredilerinin süratle geri dönüşünün sağlanmasına yönelik tedbirleri öngörmemektedir.
 8. Kanun Tasarısında birçok maddede belirli TL. değerleri vardır. Enflasyonist bir dönemde bu değerler devamlı düşmekte ve etkinliğini kaybetmektedir. Yasanın ilgili maddelerinin Bakanlar Kurulunca sürekli değiştirilmesi ise pratik değildir. Bu hususlarda kanunda değişken bir sistem, getirilmemiştir.
- Bu nedenlerle, kanun tasarısının yukarıda belirtilen konuları düzenleyen maddelerine karşıyız.

Tülay Öney
İstanbul

Ayhan Fırat
Malatya

Erol Ağagil
Kırklareli

Enver Özcan
Tokat

A. Sırrı Özbek
Adıyaman

MUHALEFET ŞERHİ

70 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamede Komisyonlarda yapılan değişiklikler genelde çok detaya inmiştir. Bankalar Kanunu espirisi kaybolmuştur.

Bu itibarla yapılan değişikliklere genelde karşıyım.

Cafer Tayyar Sadıklar
Çanakkale

KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Bankalar Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

KHK/70

Bankaların kuruluş, yönetim, çalışma esasları, devir, birleşme ve tasfiyeleri ile denetlenmelerinin yeniden düzenlenmesi 5.4.1983 tarih ve 2810 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 28.6.1983 tarihinde kararlaştırılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, tasarrufları korumak ve ekonomik kalkınmanın gereklerine göre kullanılmalarını sağlamak üzere bankaların kuruluşunu, yönetimini, çalışma esaslarını, devir, birleşme ve tasfiyeleri ile denetlenmelerini düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2. — 1. Türkiye'de kurulmuş ve kurulacak bankalar ile yabancı ülkelerde kurulmuş olup da Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyette bulunan veya bundan sonra Türkiye'de şube açarak faaliyete geçecek olan bankalar bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabidir.

2. Özel kanunlarla kurulan bankalar da kanunlarındaki hükümler dışında bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabidir.

3. Bu Kanun Hükmünde Kararnamede açıklık olmayan hallerde genel hükümler uygulanır.

Tanımlar

MADDE 3. — Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanmasında;

1. Millî banka; Türk kanunlarına göre kurulan, sermayesi Türk parası olarak konulan ve sermayesinin çoğunluğu ile yönetim ve denetimi Türklere ait olan bankaları,

2. Banka şubesi; ayrıca belirtilmesine gerek kalmaksızın bankaların şube, ajans ve banka işlemleri veya mevduat kabulü ile uğraşan sabit ya da seyyar büroları gibi her türlü mahallî teşkilatını,

3. Merkez şube; bankaların bu ad altında merkezlerinin bulunduğu yerde açtıkları şubelerini,

4. Ödenmiş sermaye; bankaların, üç aylık hesap özetlerindeki fiilen ödenmiş veya Türkiye'ye ayrılmış

SANAYİ VE TEKNOLOJİ VE TİCARET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Bankalar Hakkında Kanun Hükmünde Kararname-
nin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun Tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, tasarrufları korumak ve ekonomik kalkınmanın gereklerine göre kullanılmalarını sağlamak üzere bankaların kuruluşunu, yönetimini, çalışma esaslarını, devir, birleşme ve tasfiyeleri ile denetlenmelerini düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2. — 1. Türkiye'de kurulmuş ve kurulacak bankalar ile yabancı ülkelerde kurulmuş olup da Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyette bulunan veya bundan sonra Türkiye'de şube açarak faaliyete geçecek olan bankalar bu Kanun hükümlerine tabidir.

2. Özel kanunlarla kurulan bankalar da kanunlardaki hükümler dışında bu Kanun hükümlerine tabidir.

3. Bu Kanunda açıklık olmayan hallerde genel hükümler uygulanır.

Tanımlar

MADDE 3. — Bu Kanunun uygulanmasında;

1. Bakanlık, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı bulunduğu bakanlığı,

2. Millî banka; Türk kanunlarına göre kurulan, sermayesi Türk parası olarak konulan ve sermayesinin çoğunluğu ile yönetim ve denetimi Türklere ait olan bankalar,

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU METNİ

Bankalar Kanunu Tasarısı

(7129 Sayılı Bankalar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin 31.8.1979 Tarihli ve 28 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bankalar Hakkında 22.7.1983 Tarihli ve 70 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı)

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kapsam

MADDE 2. — 1. Türkiye'de kurulmuş ve kurulacak bankalar ile yabancı ülkelerde kurulmuş olup da Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyette bulunan veya bundan sonra Türkiye'de şube açarak faaliyete geçecek olan bankalar bu Kanun hükümlerine tabidir.

2. Özel kanunlarla kurulan bankalar da kanunlarında yer alan hükümler dışında bu Kanun hükümlerine tabidir.

3. Bu Kanunda açıklık olmayan hallerde genel hükümler uygulanır.

Tanımlar

MADDE 3. — Bu Kanunun uygulanmasında;

1. Bakanlık, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı bulunduğu bakanlığı,

2. Müsteşarlık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığını,

3. Millî banka; Türk kanunlarına göre kurulan, sermayesi Türk parası olarak konulan ve sermaye-

(Kanun Hükümünde Kararname)

ve ödenmiş sermayelerinden, bilançoda görülen zararın yedek akçelerle karşılanamayan kısmı ile yabancı ülkelerdeki şubelerine ayırdığı sermaye düşüldükten sonra kalan bakiyeyi,

5. Yedek akçeler; bu Kanun Hükümünde Kararnamenin 32 nci maddesine Türk Ticaret Kanununun 466 ve 467 nci maddelerine ve bankaların anasözleşmelerine göre ayrılan ve bankanın üç aylık hesap özetlerinde görülen yedek akçeler toplamından, varsa, bilanço zararının düşülmesi sonunda elde edilen bakiyeyi,

6. Özkaynak; bankaların ödenmiş veya Türkiye'ye ayrılmış sermayeleri ile yedek akçelerinin toplamını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bankaların Kuruluşu

Kuruluş izni

MADDE 4. — Türkiye'de bir bankanın kurulması veya yabancı ülkelerde kurulmuş bir bankanın Türkiye'de şube açması için Bakanlar Kurulundan izin alınması şarttır.

Kuruluş şartları

MADDE 5. — 1. Türkiye'deki bankaların;

- a) Anonim ortaklık şeklinde kurulmaları,
 - b) Ortak sayısının 100'den az olmaması,
 - c) Kurucularının müflis olmaması veya yüz kızartıcı suçlardan mahkûmiyetlerinin bulunmaması,
 - d) Hisse senetlerinin tamamının ada yazılı olması, nakit karşılığı çıkarılması, itibarî değerlerinin 100 bin liraya geçmemesi ve menkul kıymetler ve kambiyo borsasına kote edilmesi,
 - e) Sermayelerinin en az % 75'inin gerçek kişilere veya şahıs şirketleriyle sermayedeki payları % 10'u aşmamak kaydıyla hisse senetleri ada yazılı ve ortaklarının en az % 51'i gerçek kişi olan sermaye şirketlerine ait olması,
 - f) Merkez şube dışındaki her şube için sahip olmaları gerekli özkaynak tutarı hariç olmak üzere, özkaynaklarının 1 milyar liradan az olmaması,
 - g) Anasözleşmelerinin bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerine uygun olması,
- Şarttır.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

3. Banka şubesi; ayrıca belirtilmesine gerek kalmaksızın bankaların şube, ajans ve banka işlemleri veya mevduat kabulü ile uğraşan sabit ya da seyyar büroları gibi her türlü mahallî teşkilatını,

4. Merkez şube; bankaların bu ad altında merkezlerinin bulunduğu yerde açtıkları şubelerini,

5. Ödenmiş sermaye; bankaların, üç aylık hesap özetlerindeki fiilen ödenmiş veya Türkiye'ye ayrılmış ve ödenmiş sermayelerinden, bilançoda görülen zararın yedek akçelerle karşılanmayan kısmı ile yabancı ülkelerdeki şubelerine ayırdığı sermaye düşüldükten sonra kalan bakiyeyi,

6. Yedek akçeler : Bu Kanunun 32 nci maddesine, Türk Ticaret Kanunu ve ilgili kanunlar ile bankaların anasözleşmelerine, göre ayrılan ve bankanın üç aylık hesap özetlerinde görülen yedek akçeler toplamından, varsa bilanço zararının düşülmesi sonucunda elde edilen bakiyeyi,

7. Özkaynak; bankaların ödenmiş veya Türkiye'ye ayrılmış sermayeleri ile yedek akçelerinin toplamını,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
Bankaların Kuruluşu

Kuruluş izni

MADDE 4. — Kanun Hükmünde Kararname-
nin 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kuruluş şartları

- MADDE 5. — 1. Türkiye'deki bankaların;
- a) Anonim ortaklık şeklinde kurulmaları,
 - b) Ortak sayısının 100'den az olmaması,
 - c) Kurucuların müflis olmaması veya yüz kızartıcı suçlardan mahkûmiyetlerinin bulunmaması,
 - d) Hisse senetlerinin tamamının ada yazılı olması, nakit karşılığı çıkarılması, itibarî değerlerinin 100 bin lirayı geçmemesi ve menkul kıymetler ve kambiyo borsasına kote edilmesi,
 - e) Sermayelerinin en az % 75 inin gerçek kişilere veya şahıs şirketleriyle her birinin banka serma-

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

sinin çoğunluğu ile yönetim ve denetimi Türklere ait olan bankaları,

4. Banka şubesi; ayrıca belirtilmesine gerek kalmaksızın bankaların şube, ajans ve banka işlemleri veya mevduat kabulü ile uğraşan sabit ya da seyyar büroları gibi her türlü mahallî teşkilatını,

5. Merkez şube; bankaların bu ad altında merkezlerinin bulunduğu yerde açtıkları şubelerini,

6. Ödenmiş sermaye; bankaların, üç aylık hesap özetlerindeki fiilen ödenmiş veya Türkiye'ye ayrılmış ve ödenmiş sermayelerinden, bilançoda görülen zararın yedek akçelerle karşılanmayan kısmı ile yabancı ülkelerdeki şubelerine ayırdığı sermaye düşüldükten sonra kalan bakiyeyi,

7. Yedek akçeler: Bu Kanunun 32 nci maddesine, Türk Ticaret Kanunu ve ilgili kanunlar ile bankaların anasözleşmelerine göre ayrılan ve bankanın üç aylık hesap özetlerinde görülen yedek akçeler toplamından, varsa bilanço zararının düşülmesi sonucunda elde edilen bakiyeyi,

8. Özkaynak; bankaların ödenmiş veya Türkiye'ye ayrılmış sermayeleri ile yedek akçelerinin toplamını,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
Bankaların Kuruluşu

Kuruluş izni

MADDE 4. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kuruluş şartları

- MADDE 5. — 1. Türkiye'deki bankaların;
- a) Anonim ortaklık şeklinde kurulmaları,
 - b) Ortak sayısının 100'den az olmaması,
 - c) Kurucularının müflis olmaması veya yüz kızartıcı suçlardan mahkûmiyetlerinin bulunmaması,
 - d) Hisse senetlerinin tamamının ada yazılı olması, nakit karşılığı çıkarılması, itibarî değerlerinin 100 bin lirayı geçmemesi ve menkul kıymetler ve kambiyo borsasına kote edilmesi,
 - e) Merkez şube dışındaki her şube için sahip olmaları gerekli özkaynak tutarı hariç olmak üzere, özkaynaklarının 1 milyar liradan az olmaması,

(Kanun Hükümünde Kararname)

2. Birinci fıkranın (e) bendi hükmü;
 - a) Genel ve katma bütçeli idarelere,
 - b) İktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunların müessese ve bağlı ortaklıklarına,
 - c) Tarım satış, kredi ve üretim kooperatiflerine,
 - d) Sermayenin % 20'sini aşmamak kaydıyla mevduat kabul eden millî bankalara,
 - e) Sermayenin % 40'ını aşmamak kaydıyla banka mensuplarının çoğunluğunun kurduğu sendikalar ile yardım ve sosyal güvenlik vakıfları, dernekleri ve sandıklarına,
 - f) Bakanlar Kurulunca uygun görülen yabancı ortaklara, ait sermaye payları hakkında uygulanmaz.
3. İktisadi devlet teşekkülleri veya kamu iktisadi kuruluşlarının bağlı ortaklığı şeklindeki bankalar 1 inci fıkranın (b) bendi hükmüne tabi değildir.
4. Sermayenin % 10 ve daha fazlasını temsil eden veya bir kişiye ait sermaye payının bu oranı aşması sonucunu veren hisse senedi devirleri Maliye Bakanlığının iznine tabidir. Sermayenin % 10 ve daha fazlasına sahip olan ortakların kurucularda aranan nitelikleri taşıması şarttır. Bu nitelikleri kaybeden ortaklar temettü dışındaki ortaklık haklarından yararlanamaz. Bu halde, diğer ortaklık hakları Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından kullanılır.
5. Ortak sayısının yüzden aşağı düşmesine yol açan işlemler ile 4 üncü fıkraya göre izin alınmadan yapılan devirler pay defterine kaydolunmaz.
6. Hisse senetlerinin ada yazılı olması şartı özel kanunla veya özel kanuna dayanılarak kurulan bankalar hakkında da uygulanır.

Yabancı bankaların Türkiye'de şube açma şartları

MADDE 6. — 1. Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyet gösteren yabancı bankaların;

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

yesindeki payı % 10'u aşmamak kaydıyla hisse senetleri ada yazılı ve sermayelerinin en az % 51'i gerçek kişilere ait olan sermaye şirketlerine ait olması.

f) Merkez şube dışındaki her şube için sahip olmaları gerekli özkaynak tutarı hariç olmak üzere, özkaynaklarının 1 milyar liradan az olmaması,

g) Anasözleşmelerinin bu Kanun hükümlerine uygun olması, şarttır.

2. Birinci fıkranın (e) bendi hükmü;

a) Genel ve katma bütçeli idarelere,

b) İktisadî devlet teşekkülleri ve kamu iktisadî kuruluşları ile bunların müessese ve bağlı ortaklıklarına,

c) Tarım satış, kredi ve üretim kooperatiflerine,

d) Bakanlar Kurulunca uygun görülecek mevduat kabul eden millî bankalar ile yabancı ortaklara,

e) Sermayenin % 40'ını aşmamak kaydıyla banka mensuplarının çoğunluğunun kurduğu sendikalar ile yardım ve sosyal güvenlik vakıfları, dernekleri ve sandıklarına ait sermaye payları hakkında uygulanmaz.

3. İktisadî devlet teşekkülleri veya kamu iktisadî kuruluşlarının bağlı ortaklığı şeklindeki bankalar 1'inci fıkranın (b) bendi hükmüne tabi değildir.

4. Sermayenin % 10 ve daha fazlasını temsil eden veya bir kişiye ait sermaye payının bu oranı aşması sonucunu veren hisse senedi devirleri Bakanlığın iznine tabidir. Sermayenin % 10 ve daha fazlasına sahip olan ortakların kuruculara aranan nitelikleri taşıması şarttır. Bu nitelikleri kaybeden ortaklar temettü dışındaki ortaklık haklarından yararlanamaz. Bu halde, diğer ortaklık hakları Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından kullanılır.

5. Ortak sayısının yüzden aşağı düşmesine yol açan işlemler ile 4'üncü fıkraya göre izin alınmadan yapılan devirler pay defterine kaydolunmaz.

6. Hisse senetlerinin ada yazılı olması şartı özel kanunla veya özel kanuna dayanılarak kurulan bankalar hakkında da uygulanır.

Yabancı bankaların Türkiye'de şube açma şartları

MADDE 6. — 1. Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyet gösteren yabancı bankaların,

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

f) Anasözleşmelerinin bu Kanun hükümlerine uygun olması,

Şarttır.

2. İktisadî devlet teşekkülleri veya kamu iktisadî kuruluşlarının bağlı ortaklığı şeklindeki bankalar 1 inci fıkranın (b) ve (d) bendi hükümlerine tabi değildir.

3. Sermayenin % 10 ve daha fazlasını temsil eden veya bir kişiye ait sermaye payının bu oranı aşması sonucunu veren hisse senedi devirleri müsteşarlığın iznine tabidir. Sermayenin % 10 ve daha fazlasına sahip olan ortakların kuruculara aranan nitelikleri taşıması şarttır. Bu nitelikleri kaybeden ortaklar temettü dışındaki ortaklık haklarından yararlanamaz. Bu halde, diğer ortaklık hakları Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından kullanılır.

4. Ortak sayısının yüzden aşağı düşmesine yol açan işlemler ile 3 üncü fıkraya göre izin alınmadan yapılan devirler pay defterine kaydolunmaz.

5. Hisse senetlerinin ada yazılı olması şartı özel kanunla veya özel kanuna dayanılarak kurulan bankalar hakkında da uygulanır.

Yabancı bankaların Türkiye'de şube açma şartları

MADDE 6. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Kanun Hükümünde Kararname)

- a) Sermayesinin tamamına yabancı bir devletin sahip olduğu bankalar hariç, uyruğunu taşıdıkları ülke kanunlarına göre anonim ortaklık veya eşiti bir statüye sahip olmaları,
 - b) Türkiye'ye ayrılan ödenmiş sermayelerinin 5 inci maddede belirtilen miktardan az olmaması,
 - c) Anasözleşmelerinin bu Kanun Hükümünde Kararnameye aykırı hükümler taşımaması,
 - d) Kuruldukları veya faaliyette buldukları ülkelerde mevzuata aykırı hareketlerinden dolayı mevduat kabul veya bankacılık işlemleri ile uğraşmaktan men edilmiş olmaları,
 - e) Yönetim merkezi müdürü ile şube müdürlerinin veya bunların yardımcılarının Türkiye'de mükim veya Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması,
 - f) Bakanlar Kurulunca gerekli görülecek diğer şartları taşımaları,
- Şarttır.

2. Türkiye'de şube açan veya açacak olan yabancı bankaların kuruldukları ülkelerde, millî bankaların şube açarak faaliyet göstermek istemeleri halinde, o ülkeler mevzuatına göre tabi olacakları şartlar, bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yabancı bankalar için koyduğu şartlardan daha ağır olduğu veya sonradan ağırlaştığı takdirde, Bakanlar Kurulu karşılık olarak ilgili yabancı bankalardan aynı şartları yerine getirmelerini isteyebilir ve bu talebe uymayanların izinlerini iptal edebilir.

Başvuru

MADDE 7. — Türkiye'de banka kurmak veya yabancı ülkede kurulmuş bankalarca Türkiye'de şube açmak üzere Maliye Bakanlığına verilecek başvuru dilekçelerine;

1. Banka kurulmasında;
 - a) Kurucuların, Maliye ve Ticaret bakanlıklarınca hazırlanmış örneğe uygun şekilde ve noter huzurunda düzenleyip imza edecekleri birer beyannamenin,
 - b) Ortaklık anasözleşmesinin,
 - c) Bankanın kurulması nedenlerini ayrıntılı olarak gösteren bir raporun,
 - d) Maliye Bakanlığı tarafından gerekli görülecek diğer bilgi ve belgelerin,
 2. Yabancı bankaların Türkiye'de şube açmalarında ilgili ülke resmî makamlarınca onaylı;
 - a) Banka anasözleşmesinin,
 - b) Türkiye'de şube açılması nedenlerini ayrıntılı olarak açıklayan bir raporun,
 - c) Bankanın son 5 yıla ait bilanço ve kâr - zarar cetvelleri ile Maliye Bakanlığınca istenecek diğer bilgi ve belgelerin,
- Eklenmesi gerekir.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

a) Sermayesinin tamamına yabancı bir Devletin sahip olduğu bankalar hariç, uyruğunu taşıdıkları ülke kanunlarına göre anonim ortaklık veya eşiti bir statüye sahip olmaları,

b) Türkiye'ye ayrılan ödenmiş sermayelerinin 5 inci maddede belirtilen miktardan az olmaması,

c) Anasözleşmelerinin bu Kanuna aykırı hükümler taşımaması,

d) Kuruldukları veya faaliyette buldukları ülkelerde mevzuata aykırı hareketlerinden dolayı mevduat kabul veya bankacılık işlemleri ile uğraşmaktan men edilmemiş olmaları,

e) Yönetim merkezi müdürü ile şube müdürlerinin veya bunların yardımcılarının Türkiye'de mukim veya Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması,

f) Bakanlar Kurulunca gerekli görülecek diğer şartları taşımaları,

Şarttır.

2. Türkiye'de şube açan veya açacak olan yabancı bankaların kuruldukları ülkelerde, millî bankaların şube açarak faaliyet göstermek istemeleri halinde, o ülkeler mevzuatına göre tabi olacakları şartlar, bu Kanunun yabancı bankalar için koyduğu şartlardan daha ağır olduğu veya sonradan ağırlaştığı takdirde, Bakanlar Kurulu karşılık olarak ilgili yabancı bankalardan aynı şartları yerine getirmelerini isteyebilir ve bu talebe uymayanların izinlerini iptal edebilir.

Başvuru

MADDE 7. — Türkiye'de banka kurmak veya yabancı ülkede kurulmuş bankalarca Türkiye'de şube açmak üzere Bakanlığa verilecek başvuru dilekçelerine;

1. Banka kurulmasında;

a) Kurucuların, Bakanlık ve Sanayi ve Ticaret bakanlıklarınca hazırlanmış örneğe uygun şekilde ve noter huzurunda düzenleyip imza edecekleri birer beyannamenin,

b) Ortaklık anasözleşmesinin,

c) Bankanın kurulması nedenlerini ayrıntılı olarak gösteren bir raporun,

d) Bakanlık tarafından gerekli görülecek diğer bilgi ve belgelerin,

2. Yabancı bankaların Türkiye'de şube açmalarında ilgili ülke resmî makamlarınca onaylı;

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

Başvuru

MADDE 7. — Türkiye'de banka kurmak veya yabancı ülkede kurulmuş bankalarca Türkiye'de şube açmak üzere Müsteşarlığa verilecek başvuru dilekçelerine;

1. Banka kurulmasında;

a) Kurucuların, Müsteşarlık ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanmış örneğe uygun şekilde ve noter huzurunda düzenleyip imza edecekleri birer beyannamenin,

b) Ortaklık anasözleşmesinin,

c) Bankanın kurulması nedenlerini ayrıntılı olarak cetvelleri ile Müsteşarlıkça istenecek diğer bilgi

d) Müsteşarlık tarafından gerekli görülecek diğer bilgi ve belgelerin,

2. Yabancı bankaların Türkiye'de şube açmalarında ilgili ülke resmî makamlarınca onaylı;

(Kanun Hükümünde Kararname)

İzin verilme usulü

MADDE 8. — 1. Maliye Bakanhğı 7 nci maddeye göre yapılan başvuruları inceledikten sonra izin istemini uygun gördüğü takdirde, başvuru dilekçelerini ekleri ile birlikte Ticaret Bakanhğına gönderir. İzin istemi Ticaret Bakanhğı tarafından da uygun görüldüğü takdirde, Maliye Bakanhğı izin verilmesini Bakanlar Kuruluna önerir.

2. Yabancı bankaların Türkiye'de şube açmalarına izin verilmesi için Bakanlar Kuruluna yapılacak önerilere, 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu ve ilgili mevzuata göre yetkili merciin uygun görüşü eklenir.

3. Verilen izinlere ilişkin Bakanlar Kurulu Kararları Resmî Gazetede yayınlanır. Yabancı bankaların Türkiye'de şube açmaları için özel şartlar öngörüldüğü takdirde, bunlar kararlarda gösterilir.

Kuruluş izninin iptali

MADDE 9. — Kuruluşuna veya Türkiye'de şube açmasına izin verilen bankalardan, izin verilmesine ilişkin Bakanlar Kurulu Kararının yayımından itibaren 1 yıl içinde faaliyete geçmeyen veya herhangi bir şekilde faaliyetlerine sürekli olarak en az 1 yıl süre ile ara veren bankaların bu izinleri Maliye Bakanhğının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca iptal olunur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bankaların Faaliyete Geçmesi

Kuruluştan sonra verilecek beyannameler

MADDE 10. — 1. Kuruluş izni alan bankalardan, Türkiye'de kurulanlar, Ticaret Mahkemesince kuruluşları onaylandıktan ve ticaret siciline tescil ve ilan edildikten; yabancı ülkelerde kurulan bankaların Türkiye'deki şubeleri ise ticaret siciline tescil ve ilan edildikten ve Türkiye'ye ayrılan özkaynakları döviz olarak

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

- a) Banka anasözleşmesinin,
 - b) Türkiye'de şube açılması nedenlerini ayrıntılı olarak açıklayan bir raporun,
 - c) Bankanın son 5 yıla ait bilanço ve kâr - zarar cetvelleri ile Bakanlıkça istenecek diğer bilgi ve belgelerin,
- Eklenmesi gerekir.

İzin verilme usulü

MADDE 8. — 1. Bakanlık 7 nci maddeye göre yapılan başvuruları inceledikten sonra izin istemini uygun gördüğü takdirde, başvuru dilekçelerini ekleri ile birlikte Sanayi ve Ticaret Bakanlığına gönderir. İzin istemi Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından da uygun görüldüğü takdirde, Bakanlık izin verilmesini Bakanlar Kuruluna önerir.

2. Yabancı bankaların Türkiye'de şube açmalarına izin verilmesi için Bakanlar Kuruluna yapılacak önerilere, 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu ve ilgili mevzuata göre yetkili merciin uygun görüşü eklenir.

3. Verilen izinlere ilişkin Bakanlar Kurulu Kararları Resmî Gazetede yayınlanır. Yabancı bankaların Türkiye'de şube açmaları için özel şartlar öngörüldüğü takdirde, bunlar kararlarda gösterilir.

Kuruluş izninin iptali

MADDE 9. — Kuruluşuna veya Türkiye'de şube açmasına izin verilen bankalardan, izin verilmesine ilişkin Bakanlar Kurulu Kararının yayımından itibaren 1 yıl içinde faaliyete geçmeyen veya herhangi bir şekilde faaliyetlerine sürekli olarak en az 1 yıl süre ile ara veren bankaların bu izinleri Bakanlığın önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca iptal olunur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Bankaların Faaliyete Geçmesi

Kuruluştan sonra verilecek beyannameler

MADDE 10. — 1. Kuruluş izni alan bankalardan, Türkiye'de kurulanlar, Ticaret Mahkemesince kuruluşları onaylandıktan ve ticaret siciline tescil ve

- a) Banka anasözleşmesinin,
 - b) Türkiye'de şube açılması nedenlerini ayrıntılı olarak açıklayan bir raporun,
 - c) Bankanın son 5 yıla ait bilanço ve kâr - zarar cetvelleri ile müsteşarlıkça istenecek diğer bilgi ve belgelerin,
- Eklenmesi gerekir.

İzin verilme usulü

MADDE 8. — 1. Müsteşarlık 7 nci maddeye göre yapılan başvuruları inceledikten sonra izin istemini uygun gördüğü takdirde, başvuru dilekçelerini ekleri ile birlikte Sanayi ve Ticaret Bakanlığına gönderir. İzin istemi Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından da uygun görüldüğü takdirde, Bakanlık izin verilmesini Bakanlar Kuruluna önerir.

2. Yabancı bankaların Türkiye'de şube açmalarında izin verilmesi için Bakanlar Kuruluna yapılacak önerilere, 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu ve ilgili mevzuata göre yetkili merciin uygun görüşü eklenir.

3. Verilen izinlere ilişkin Bakanlar Kurulu kararları Resmî Gazetede yayınlanır. Yabancı bankaların Türkiye'de şube açmaları için özel şartlar öngörüldüğü takdirde, bunlar kararlarda gösterilir.

Kuruluş izninin iptali

MADDE 9. — Kuruluşuna veya Türkiye'de şube açmasına izin verilen bankalardan izin verilmesine ilişkin Bakanlar Kurulu kararının yayımından itibaren 1 yıl içinde faaliyete geçmeyen veya herhangi bir şekilde faaliyetlerine sürekli olarak en az 1 yıl süre ile ara veren veya kuruluş kararnamesindeki şartları yerine getirmeyen bankaların bu izinleri Bakanlığın önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca iptal olunur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Bankaların Faaliyete Geçmesi

Kuruluştan sonra verilecek beyannameler

MADDE 10. — 1. Kuruluş izni alan bankalardan, Türkiye'de kurulanlar, Ticaret Mahkemesince kuruluşları onaylandıktan ve ticaret siciline tescil ve

(Kanun Hükümünde Kararname)

getirilip Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına satılarak karşılığı ilgili hesaplara geçirildikten sonra Maliye ve Ticaret bakanlıklarına birer beyanname verirler.

2. Türk kanunlarına göre kurulan bankaların beyannamelerinde;

- a) Bankanın unvanı ve kuruluş tarihi,
- b) Bankanın merkezi ve şubelerinin bulunduğu yerlerin adresleri,
- c) Sermaye miktarı ile bunun ne kadarının ödenmiş, ne kadarının henüz ödenmemiş olduğu,
- d) Varsa yedek akçelerinin türleri ve miktarları,
- e) Bankanın yapacağı işlem türleri,

Gösterilir ve bu beyannameye bankanın kuruluşuna ait belgelerin noterce onaylı örnekleri ile kuruluş bilançosu bağlanır.

3. Yabancı ülkelerde kurulmuş olup da Türkiye'de şube açarak faaliyete geçecek olan bankalar da beyannamelerinde;

- a) Bankanın unvanı ile hangi ülke kanunlarına göre kurulmuş olduğu ve merkezinin bulunduğu yeri,
- b) Türkiye'deki şubelerinin buldukları yerlerle bunların açılma tarihlerini,
- c) Türkiye'deki şubelerine ayırdıkları ve ödedikleri sermaye miktarını,
- d) Uğraştıkları işlem türlerini,
- e) Bankanın hangi tarihte kurulduğunu,
- f) Bankanın sermaye miktarı ile ne kadarının ödenmiş ve ne kadarının henüz ödenmemiş bulunduğunu,
- g) Varsa yedek akçelerinin türleri ve miktarlarını,
- h) Merkezinin bulunduğu ülkede ve varsa diğer ülkelerdeki şubelerinin bulunduğu yerleri,

Gösterirler ve Türkiye'deki şubelerin açılmasına ilişkin belgelerin ve son bilançolarının noterce onaylı örneklerini bu beyannameye eklerler.

4. Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyette bulunan yabancı bankalar ikinci şubelerini açtıkları tarihten itibaren en geç 1 ay içinde Maliye Bakanlığına ayrıca bir beyanname vererek Türkiye'deki şubelerinden birini diğer şubeleri temsile yetkili ve sorumlu yönetim merkezi olarak göstermek zorundadırlar.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

ilan edildikten; yabancı ülkelerde kurulan bankaların Türkiye'deki şubeleri ise ticaret siciline tescil ve ilan edildikten ve Türkiye'ye ayrılan özkaynakları döviz olarak getirilip Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına satılarak karşılığı ilgili hesaplara geçirildikten sonra Bakanlık ve Sanayi ve Ticaret Bakanlıklarına birer beyanname verirler.

2. Türk kanunlarına göre kurulan bankaların beyannamelelerinde;

- a) Bankanın unvanı ve kuruluş tarihi,
- b) Bankanın merkezi ve şubelerinin bulunduğu yerlerin adresleri,
- c) Sermaye miktarı ile bunun ne kadarının ödenmiş, ne kadarının henüz ödenmemiş olduğu,
- d) Varsa yedek akçelerinin türleri ve miktarları,
- e) Bankanın yapacağı işlem türleri,

Gösterilir ve bu beyannameye bankanın kuruluşuna ait belgelerin noterce onaylı örnekleri ile kuruluş bilançosu bağlanır.

3. Yabancı ülkelerde kurulmuş olup da Türkiye'de şube açarak faaliyete geçecek olan bankalar da beyannamelelerinde;

- a) Bankanın unvanı ile hangi ülke kanunlarına göre kurulmuş olduğu ve merkezinin bulunduğu yeri,
- b) Türkiye'deki şubelerinin buldukları yerlerle bunların açılma tarihlerini,
- c) Türkiye'deki şubelerine ayırdıkları ve ödedikleri sermaye miktarını,
- d) Uğraştıkları işlem türlerini,
- e) Bankanın hangi tarihte kurulduğunu,
- f) Bankanın sermaye miktarı ile ne kadarının ödenmiş ve ne kadarının henüz ödenmemiş bulunduğunu,
- g) Varsa yedek akçelerinin türleri ve miktarlarını,
- h) Merkezinin bulunduğu ülkede ve varsa diğer ülkelerdeki şubelerinin bulunduğu yerleri,

Gösterirler ve Türkiye'deki şubelerin açılmasına ilişkin belgelerin ve son bilançolarının noterce onaylı örneklerini bu beyannameye eklerler.

4. Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyette bulunan yabancı bankalar ikinci şubelerini açtıkları tarihten itibaren en geç 1 ay içinde Bakanlığa ayrıca bir beyanname vererek Türkiye'deki şubelerinden birini diğer şubeleri temsile yetkili ve sorumlu yönetim merkezi olarak göstermek zorundadırlar.

ilan edildikten; yabancı ülkelerde kurulan bankaların Türkiye'deki şubeleri ise ticaret siciline tescil ve ilan edildikten ve Türkiye'ye ayrılan özkaynakları döviz olarak getirilip Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına satılarak karşılığı ilgili hesaplara geçirildikten sonra Müsteşarlık ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığına birer beyanname verirler.

2. Türk kanunlarına göre kurulan bankaların beyannamelelerinde;

- a) Bankanın unvanı ve kuruluş tarihi,
- b) Bankanın merkezi ve şubelerinin bulunduğu yerlerin adresleri,
- c) Sermaye miktarı ile bunun ne kadarının ödenmiş ne kadarının henüz ödenmemiş olduğu,
- d) Varsa yedek akçelerinin türleri ve miktarları,
- e) Bankanın yapacağı işlem türleri,

Gösterilir ve bu beyannameye bankanın kuruluşuna ait belgelerin noterce onaylı örnekleri ile kuruluş bilançosu bağlanır.

3. Yabancı ülkelerde kurulmuş olup da Türkiye'de şube açarak faaliyete geçecek olan bankalar da beyannamelelerinde;

- a) Bankanın unvanı ile hangi ülke kanunlarına göre kurulmuş olduğu ve merkezinin bulunduğu yeri,
- b) Türkiye'deki şubelerinin buldukları yerlerle bunların açılma tarihlerini,
- c) Türkiye'deki şubelerine ayırdıkları ve ödedikleri sermaye miktarını,
- d) Uğraştıkları işlem türlerini,
- e) Bankanın hangi tarihte kurulduğunu,
- f) Bankanın sermaye miktarı ile ne kadarının ödenmiş ve ne kadarının henüz ödenmemiş bulunduğunu,
- g) Varsa yedek akçelerinin türleri ve miktarlarını,
- h) Merkezinin bulunduğu ülkede ve varsa diğer ülkelerdeki şubelerinin bulunduğu yerleri,

Gösterirler ve Türkiye'deki şubelerin açılmasına ilişkin belgelerin ve son bilançolarının noterce onaylı örneklerini bu beyannameye eklerler.

4. Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyette bulunan yabancı bankalar ikinci şubelerini açtıkları tarihten itibaren en geç 1 ay içinde müsteşarlığa ayrıca bir beyanname vererek Türkiye'deki şubelerinden birini diğer şubeleri temsile yetkili ve sorumlu yönetim merkezi olarak göstermek zorundadırlar.

(Kanun Hükümünde Kararname)

Bankacılık işlemlerine ve mevduat kabulüne izin

MADDE 11. — 1. 10 uncu maddede yazılı beyannamenin alınması üzerine Maliye Bakanlığı, ilgililerin bu Kanun Hükümünde Kararnamede yazılı şartları yerine getirip getirmediğini, bankacılık işlemlerine veya mevduat kabulüne başlamak üzere Kanun Hükümünde Kararnamenin gerekli kıldığı nitelikleri taşıyıp taşımadıklarını inceledikten ve Ticaret Bakanlığının görüşünü aldıktan sonra durumları uygun bulunanlara beyannamenin verildiği tarihten itibaren en geç iki ay içinde bankacılık işlemlerine veya mevduat kabulüne başlamak üzere izin verir.

2. Yapılan inceleme sonucunda durumları uygun bulunmayanlara gerekli düzeltmeleri yapmaları ve eksikleri tamamlamaları için uygun bir süre verilir. Bu süre içinde yeniden başvurular hakkında 1 inci fıkraya hükümlerine göre yeniden yapılan inceleme sonunda durumları uygun bulunmayanlara sonuç tebliğ olunur ve haklarında 9 uncu maddeye göre işlem yapılır.

Bankacılık işlemleri yapma veya mevduat kabulü izinlerinin kaldırılması

MADDE 12. — 11 inci maddede yazılı izinleri almış olan bir bankanın bankacılık işlemleri yapmasında veya mevduat kabul etmesinde daha sonra sakınca görülmesi halinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulu bankanın bankacılık işlemleri yapma veya mevduat kabul etme iznini geçici veya sürekli olarak, kısmen veya tamamen ve tüm teşkilatını veya gerekli görülecek şubeleri kapsayacak şekilde kaldırabilir.

Mevduat kabulüne yetkili olmayanlar

MADDE 13. — 1. Bu Kanun Hükümünde Kararnameye veya özel kanunlarına göre yetkili olanlar dışında hiçbir gerçek veya tüzelkişi, aslen veya fer'an meslek edinerek mevduat kabul edemeyeceği ve bankacılık işlemleri yapamayacağı gibi ticaret unvanları ve her türlü belgeleri ile ilan ve reklamlarında banka kelimesini ya da mevduat kabul ettikleri veya bankacılık işlemleriyle uğraştıkları izlenimini yaratacak hiçbir kelime veya tabiri kullanamazlar.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bankacılık işlemlerine ve mevduat kabulüne izin

MADDE 11. — 1. 10 uncu maddede yazılı beyannamenin alınması üzerine Bakanlık, ilgililerin bu Kanunda yazılı şartları yerine getirip getirmediğini, bankacılık işlemlerine veya mevduat kabulüne başlamak üzere Kanunun gerekli kıldığı nitelikleri taşıyıp taşımadıklarını inceledikten ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığının görüşünü aldıktan sonra durumları uygun bulunanlara beyannamenin verildiği tarihten itibaren en geç iki ay içinde bankacılık işlemlerine veya mevduat kabulüne başlamak üzere izin verir.

2. Yapılan inceleme sonucunda durumları uygun bulunmayanlara gerekli düzeltmeleri yapmaları ve eksikleri tamamlamaları için uygun bir süre verilir. Bu süre içinde yeniden başvuranlar hakkında 1 inci fıkraya hükümlerine göre yeniden yapılan inceleme sonunda durumları uygun bulunmayanlara sonuç tebliğ olunur ve haklarında 9 uncu maddeye göre işlem yapılır.

Bankacılık işlemleri yapma veya mevduat kabulü izinlerinin kaldırılması

MADDE 12. — 1. 11 inci maddede yazılı izinleri almış olan bir bankanın bankacılık işlemleri yapmasında veya mevduat kabul etmesinde daha sonra sakınca görülmesi halinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görüşü alınmak suretiyle Bakanlığın önerisi üzerine Bakanlar Kurulu bankanın bankacılık işlemleri yapma veya mevduat kabul etme iznini geçici veya sürekli olarak, kısmen veya tamamen ve tüm teşkilatını veya gerekli görülecek şubelerini kapsayacak şekilde kaldırabilir.

2. Bu sakıncanın ortadan kalkması halinde mevduat kabul ve bankacılık işlemleri yapma yetkisi Bakanlar Kurulunca aynı usulde verilebilir.

Mevduat kabulüne yetkili olmayanlar

MADDE 13. — 1. Bu Kanun veya özel kanunlarına göre yetkili olanlar dışında hiçbir gerçek veya tüzelkişi, aslen veya fer'an meslek edinerek mevduat kabul edemeyeceği ve bankacılık işlemleri yapamayacağı gibi ticaret unvanları ve her türlü belgeleri ile ilan ve reklamlarında banka kelimesini ya da mevduat kabul ettikleri veya bankacılık işlem-

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

Bankacılık işlemlerine ve mevduat kabulüne izin

MADDE 11. — 1. 10 uncu maddede yazılı beyannamenin alınması üzerine müsteşarlık, ilgililerin bu Kanunda yazılı şartları yerine getirip getirmediğini, bankacılık işlemlerine veya mevduat kabulüne başlamak üzere kanunun gerekli kıldığı nitelikleri taşıyıp taşımadıklarını inceledikten ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığının görüşünü aldıktan sonra durumları uygun bulunanlara beyannamenin verildiği tarihten itibaren en geç iki ay içinde bankacılık işlemlerine veya mevduat kabulüne başlamak üzere izin verir.

2. Yapılan inceleme sonucunda durumları uygun bulunmayanlara gerekli düzeltmeleri yapmaları ve eksikleri tamamlamaları için uygun bir süre verilir. Bu süre içinde yeniden başvuranlar hakkında 1 inci fıkraya hükümlerine göre yeniden yapılan inceleme sonunda durumları uygun bulunmayanlara sonuç tebliğ olunur ve haklarında 9 uncu maddeye göre işlem yapılır.

Bankacılık işlemleri yapma veya mevduat kabulü izinlerinin kaldırılması

MADDE 12. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mevduat kabulüne yetkili olmayanlar

MADDE 13. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 13 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Kanun Hükümünde Kararname)

2. Bu maddenin uygulamasında yazılı veya sözlü olarak veya herhangi bir şekilde, halka duyurulmak suretiyle, faiz veya her ne ad altında olursa olsun bir ivaz karşılığında, istendiğinde veya belli bir vadede aynı veya misli olarak iade edilmek üzere para alınması mevduat kabulü sayılır.

Kabul edilen para karşılığında mevduat hesap çizdani yerine adi veya ticari senetler veya makbuz verilmesi durumu değiştirmez. Ayrıca, faiz veya her ne ad altında olursa olsun, bir ivaz taahhüt edilip edilmediğine bakılmaksızın, menkul kıymetlerin ibrazında veya belli bir vadede geri alınacağı taahhüdünü içeren belgeler eşliğinde satılması da mevduat kabulü hükmündedir.

3. Resmî ve özel kuruluşlar ile ortaklıklarda, yalnız kendi çalışanlarına ait olmak üzere sağlık ve sosyal yardım, ihtiyat ve tasarruf sağlama amaçlarıyla kurulan sandıkların münhasıran kendi üyelerinden ve bu amaçlar için topladıkları paralar mevduat sayılmaz. Bu sandıklar statülerine uygun faaliyette bulunmakla birlikte, nakit mevcutlarını millî bankalara yatırmak zorundadırlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Şubeler

İzin

MADDE 14. — 1. Bankalar, merkez şubeleri hariç olmak üzere, açacakları veya nakledecekleri her şube için Maliye Bakanlığından izin almak zorundadırlar.

2. Şube açma izinleri Ticaret Bakanlığının uygun görüşü alındıktan sonra verilebilir.

3. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası hariç olmak üzere, özel kanunla kurulan bankalar da bu madde hükümlerine tabidir.

Şube açma izninin usul ve şartları

MADDE 15. — 1. Bankalarca şube açmak için yapılacak başvurular yılda bir defa olmak üzere ve Maliye Bakanlığınca belirlenecek zamanlarda yapılır. Başvurulara, şube açılacak yerin iktisadi ve ticari du-

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

leriyle uğraştıkları izlenimini yaratacak hiçbir kelime veya tabiri kullanamazlar.

2. Bu maddenin uygulamasında yazılı veya sözlü olarak veya herhangi bir şekilde, halka duyurulmak suretiyle, faiz veya her ne ad altında olursa olsun bir ivaz karşılığında, istendiğinde veya belli bir vadede aynı veya misli olarak iade edilmek üzere para alınması mevduat kabulü sayılır.

Kabul edilen para karşılığında mevduat hesap çizdani yerine adi veya ticari senetler veya makbuz verilmesi durumu değiştirmez. Ayrıca, faiz veya her ne ad altında olursa olsun, bir ivaz taahhüt edilip edilmediğine bakılmaksızın, menkul kıymetlerin ibrazında veya belli bir vadede geri alınacağı taahhüdünü içeren belgeler eşliğinde satılması da mevduat kabulü hükmündedir.

3. Resmî ve özel kuruluşlar ile ortaklıklarda, yalnız kendi çalışanlarına ait olmak üzere sağlık ve sosyal yardım, ihtiyat ve tasarruf sağlama amaçlarıyla kurulan sandıkların münhasıran kendi üyelerinden ve bu amaçlar için topladıkları paralar mevduat sayılmaz. Bu sandıklar statülerine uygun faaliyette bulunmakla birlikte, nakit mevcutlarını millî bankalara yatırmak zorundadırlar.

4. Kalkınma ve Yatırım Bankalarının genel esaslar dairesinde tahvil, bono ve benzeri menkul kıymet ve kıymetli evrak ihracı suretiyle sermaye piyasasından kaynak sağlamaları mevduat sayılmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Şubeler

İzin

MADDE 14. — 1. Bankalar, merkez şubeleri hariç olmak üzere, açacakları veya nakledecekleri her şube için Bakanlıktan izin almak zorundadırlar.

2. Şube açma izinleri Sanayi ve Ticaret Bakanlığının uygun görüşü alındıktan sonra verilebilir.

3. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası hariç olmak üzere, özel kanunla kurulan bankalar da bu madde hükümlerine tabidir.

Şube açma izninin usul ve şartları

MADDE 15. — 1. Bankalarca şube açmak için yapılacak başvurular yılda bir defa olmak üzere ve Ba-

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Şubeler

İzin

MADDE 14. — 1. Bankalar merkez şubeleri hariç olmak üzere, açacakları veya nakledecekleri her şube için müsteşarlıktan izin almak zorundadırlar.

2. Şube açma izinleri Sanayi ve Ticaret Bakanlığının uygun görüşü alındıktan sonra verilebilir.

3. Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası hariç olmak üzere, özel kanunla kurulan bankalar da bu madde hükümlerine tabidir.

Şube açma izninin usul ve şartları

MADDE 15. — 1. Bankalarca şube açmak için yapılacak başvurular yılda bir defa olmak üzere

(Kanun Hükümünde Kararname)

rumu ile bankanın o yerde şube açmasını gerektiren nedenleri ayrıntılı bir şekilde açıklayan bir rapor ile Maliye ve Ticaret bakanlıklarınca gerekli görülecek diğer bilgi ve belgeler eklenir.

2. Şube açma izninin verilmesinde ayrıca ilgili bankanın malî bünyesi, kanunî yükümlülüklerini yerine getirme bakımından genel tutumu, mevduatındaki gelişme gibi hususlar göz önünde tutulur.

3. İzin tarihinden itibaren 1 yıl içinde açılmayan şubeler için verilmiş olan izinler geçersizdir.

Şubeler için gerekli özkaynak

MADDE 16. — 1. Türkiye'de kurulmuş ve kurulacak bankalarla yabancı ülkelerde kurulmuş olup da Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyette bulunan veya bulunacak bankalar 5 ve 6 ncı maddelere göre sahip olmaları gereken özkaynaklarına ek olarak ayrıca;

a) Nüfusu 1 milyondan fazla olan şehirlerde açılmış ve açılacak her şube için 100 milyon lira,

b) Nüfusu 500 binden fazla 1 milyondan az olan şehirlerde açılmış ve açılacak her şube için 50 milyon lira,

c) Nüfusu 500 binden az şehir ve kasabalarda açılmış ve açılacak her şube için 25 milyon lira,

Özkaynak bulundurmamak zorundadırlar.

2. Bankalar, genel nüfus sayımlarından sonra geçici sonuçların Devlet İstatistik Enstitüsünce yayınlanmasını izleyen 1 yıl içinde şubeleri için bulundurmaları gereken özkaynakların sayım sonuçlarının gerektirdiği miktara çıkarmakla yükümlüdürler.

3. Bankaların şubelerinden biri nam ve hesabına işlem yapmak üzere fuar, konferans ve benzeri yerlerde açtıkları geçici irtibat büroları ve şanj büroları ile T.C. Merkez Bankasının dahili muhabirleri tarafından Devlet daire ve kuruluşları ve askerî kıta ve karangâhlarda açılan sürekli irtibat büroları 1 inci fıkraya hükümlerine tabi değildir.

Şubelerin birleştirilmesi

MADDE 17. — 1. Maliye Bakanlığı, bankalardan, malî bünyelerini veya kanunî yükümlülüklerinin yerine getirilmesindeki tutumlarını gözönünde bulundurarak, gerektiğinde belirteceği şubelerin birleştirilmesini isteyebilir. Bankalar bu şubelerini Maliye Bakanlığınca verilecek süre içinde birleştirmek ve durumu bu sürenin bitimini izleyen bir hafta içinde anılan bakanlığa bildirmek zorundadırlar.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

kanlıkça belirlenecek zamanlarda yapılır. Başvurulara, şube açılacak yerin iktisadi ve ticari durumu ile bankanın o yerde şube açmasını gerektiren nedenleri ayrıntılı bir şekilde açıklayan bir rapor ile Bakanlık ve Sanayi ve Ticaret bakanlıklarınca gerekli görülecek diğer bilgi ve belgeler eklenir.

2. Şube açma izninin verilmesinde ayrıca ilgili bankanın mali bünyesi, kanunî yükümlülüklerini yerine getirme bakımından genel tutumu, mevduatındaki gelişme gibi hususlar göz önünde tutulur.

3. İzin tarihinden itibaren 1 yıl içinde açılmayan şubeler için verilmiş olan izinler geçersizdir.

Şubeler için gerekli özkaynak

MADDE 16. — Kanun Hükümünde Kararname-
nin 16 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul
edilmiştir.

Şubelerin birleştirilmesi

MADDE 17. — 1. Bakanlık, bankalardan, mali bünyelerini veya kanunî yükümlülüklerinin yerine getirilmesindeki tutumlarını göz önünde bulundurarak, gerektiğinde belirteceği şubelerin birleştirilmesini iste-

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

ve müsteşarlıkça belirlenecek zamanlarda yapılır. Başvurulara, şube açılacak yerin iktisadi ve ticari durumu ile bankanın o yerde şube açmasını gerektiren nedenleri ayrıntılı bir şekilde açıklayan bir rapor ile müsteşarlık ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca gerekli görülecek diğer bilgi ve belgeler eklenir.

2. Şube açma izninin verilmesinde ayrıca ilgili bankanın mali bünyesi, kanunî yükümlülüklerini yerine getirme bakımından genel tutumu, mevduatındaki gelişme gibi hususlar göz önünde tutulur.

3. İzin tarihinden itibaren 1 yıl içinde açılmayan şubeler için verilmiş olan izinler geçersizdir.

Şubeler için gerekli özkaynak

MADDE 16. — 1. Türkiye'de kurulmuş ve kurulacak bankalarla yabancı ülkelerde kurulmuş olup da Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyette bulunan veya bulunacak bankalar 5 ve 6 ncı maddelere göre sahip olmaları gereken özkaynaklarına ek olarak en az;

a) Nüfusu 1 milyondan fazla olan şehirlerde açılmış ve açılacak her şube için 100 milyon lira,

b) Nüfusu 500 binden fazla 1 milyondan az olan şehirlerde açılmış ve açılacak her şube için 50 milyon lira,

c) Nüfusu 500 binden az şehir ve kasabalarda açılmış ve açılacak her şube için 25 milyon lira,

Özkaynak bulundurmamak zorundadırlar.

2. Bankalar, genel nüfus sayımlarından sonra geçici sonuçların Devlet İstatistik Enstitüsünce yayınlanmasını izleyen 1 yıl içinde şubeleri için bulundurmaları gereken özkaynaklarını sayım sonuçlarının gerektirdiği miktara çıkartmakla yükümlüdürler.

3. Bankaların şubelerinden biri nam ve hesabına işlem yapmak üzere fuar, konferans ve benzeri yerlerde açtıkları geçici irtibat büroları ve şanj büroları ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının dahiîl muhabirleri tarafından Devlet daire ve kuruluşları ve askerî kıta ve karargâhlarda açılan sürekli irtibat büroları 1 inci fıkra hükümlerine tabi değildir.

Şubelerin birleştirilmesi

MADDE 17. — 1. Müsteşarlık bankalardan, mali bünyelerini veya kanunî yükümlülüklerinin yerine getirilmesindeki tutumlarını göz önünde bulundurarak, gerektiğinde belirteceği şubelerin birleştirilme-

(Kanun Hükümünde Kararname)

2. Şubelerinden bir veya bir kaçının faaliyetlerini tatil ve tasfiye etmek isteyen bankalarında durumu, bu konudaki kararın alındığı tarihten itibaren 15 gün içinde Maliye ve Ticaret Bakanlıklarına bildirmeleri şarttır.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Teşkilat ve Organlar

BİRİNCİ KISIM
Genel Kurul

Genel kurulda oy hakkı ve kullanılması

MADDE 18. — 1. Genel Kurulda ortakların, sahip oldukları pay sayısı kadar oy hakları vardır.

2. Bankaların genel kurullarında, sermayenin % 1 ve daha fazlasına sahip olan ortaklar ile yönetim kurulu başkan ve üyeleri, denetçiler ve birinci derecede imza yetkisine sahip olanlar vekil olarak kullanamazlar.

3. İkinci fıkra dışında kalan kimselerin vekil olarak kullanabilecekleri azami oy sayısı, toplam oy sayısının % 1'ini aşamaz.

Temsilci

MADDE 19. — Banka genel kurullarında, Maliye Bakanlığı bir temsilci bulundurtur. Temsilci, genel kurul tutanağını imzalar.

Sermaye artırımında özel karar nisabı ve ana sözleşme değişikliği

MADDE 20. — 1. 63 üncü madde uyarınca, banka sermayesinin arttırılmasında Maliye Bakanlığınca zorunluluk olduğu bildirilen hallerde, genel kurulların sermaye arttırımı konusundaki kararları sermayeyi temsil eden toplam oyların % 51'i ile alınabilir.

2. Ticaret Bakanlığı tarafından bankaların ana sözleşme değişikliklerine izin verilebilmesi Maliye Bakanlığının uygun görüşünün alınmasına bağlıdır.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

yebilir. Bankalar bu şubelerini Bakanlıkça verilecek süre içinde birleştirmek ve durumu bu sürenin bitimini izleyen bir hafta içinde anılan Bakanlığa bildirmek zorundadırlar.

2. Şubelerinden bir veya bir kaçının faaliyetlerini tatil ve tasfiye etmek isteyen bankaların da durumu, bu konudaki kararın alındığı tarihten itibaren 15 gün içinde Bakanlık ve Sanayi ve Ticaret bakanlıklarına bildirmeleri şarttır.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Teşkilat ve Organlar

BİRİNCİ KISIM
Genel Kurul

Genel Kurulda oy hakkı ve kullanılması

MADDE 18. — Kanun Hükmünde Kararname- nin 18 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Temsilci

MADDE 19. — Banka genel kurullarında, Bakanlık bir temsilci bulundurur. Temsilci, genel kurul tutanağını imzalar.

Sermaye artırımında özel karar nisabı ve anasözleşme değişikliği

MADDE 20. — 1. 63 üncü madde uyarınca, banka sermayesinin artırılmasında Bakanlıkça zorunluluk olduğu bildirilen hallerde, genel kurulların sermaye artırımını konusundaki kararları sermayeyi temsil eden toplam oyların % 51'i ile alınabilir.

2. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından bankaların anasözleşme değişikliklerine izin verilebilmesi Bakanlığın uygun görüşünün alınmasına bağlıdır.

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

sini isteyebilir. Bankalar bu şubelerini müsteşarlıkça verilecek süre içinde birleştirmek ve durumu bu sürenin bitimini izleyen bir hafta içinde müsteşarlığa bildirmek zorundadırlar.

2. Şubelerinden bir veya birkaçının faaliyetlerini tatil ve tasfiye etmek isteyen bankaların da durumu bu konudaki kararın alındığı tarihten itibaren 15 gün içinde müsteşarlık ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığına bildirmeleri şarttır.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Teşkilat ve Organlar

BİRİNCİ KISIM
Genel Kurul

Genel Kurulda oy hakkı ve kullanılması

MADDE 18. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 18 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Temsilci

MADDE 19. — Banka genel kurullarında müsteşarlık bir temsilci bulundurur. Temsilci, genel kurul tutanağını imzalar.

Sermaye artırımında özel karar nisabı ve anasözleşme değişikliği

MADDE 20. — 1. 64 üncü madde uyarınca, banka sermayesinin artırılmasında müsteşarlıkça zorunluluk olduğu bildirilen hallerde, genel kurulların sermaye artırımını konusundaki kararları sermayeyi temsil eden toplam oyların % 51'i ile alınabilir.

2. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından bankaların anasözleşme değişikliklerine izin verilebilmesi müsteşarlığın uygun görüşünün alınmasına bağlıdır.

İKİNCİ KISIM Yönetim Organları

Yönetim kurulu

MADDE 21. — 1. Bankaların yönetim kurulları 5 kişiden az olamaz. Banka genel müdürü, bulunmadığı hallerde vekili yönetim kurulunun tabii üyesidir.

2. Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyette bulunan yabancı bankaların Türkiye'deki yönetim merkezlerinde, yönetim kurulu yetki ve sorumluluklarını taşıyan, bankanın merkez müdürünün de dahil olduğu üç kişilik bir müdürler kurulu kurulur.

Yönetim kurulu üyelerinin hisse senedi tevdi yükümlülüğü

MADDE 22. — 1. Banka yönetim kurulu başkan ve üyelerinden her birinin banka sermayesinin en az % 1'ini temsil eden hisse senedine sahip olmaları ve yönetim kuruluna seçilmelerinden sonra bu hisse senetlerini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına veya bulunmadığı yerlerde Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına makbuz karşılığında yatırmaları zorunludur. Ancak, banka sermayesinin % 1'i 10 milyon lirayı aşyorsa fazlası aranmaz.

2. Türkiye'de faaliyette bulunan yabancı bankaların müdürler kurulu başkan ve üyeleri Türkiye'ye ayrılan ve fiilen ödenen sermaye miktarı üzerinden hesaplanan meblağı nakten veya Devlet tahvili olarak yatırmak zorundadırlar.

3. Devlet daire ve kuruluşları ile bankalar ve diğer kurum ve ortaklıkları temsilen seçilen banka yönetim kurulu üyelerinin hisse senedi tevdi yükümlülüğü temsil ettikleri daire, kuruluş, banka, kurum veya ortaklıklar tarafından yerine getirilir.

4. Yukarıdaki hükümler gereğince tevdi olunan hisse senetleri veya teminat akçeleri bir borca karşılık gösterilemez, terhin ve adına tevdi olundukları kişilerin banka yönetim kurulu üyeliği görevinden doğan malî sorumlulukları dışında haczedilemez.

Kredi komitesi

MADDE 23. — 1. Bankalarda bu Kanun Hükümünde Kararnamede yazılı görevleri yapmak üzere, yönetim kurulu tarafından, üyeler arasından seçilecek iki üye ile banka genel müdür veya vekilinden oluşan bir kredi komitesi kurulur.

2. Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyet gösteren yabancı bankalarda müdürler kurulu aynı zamanda kredi komitesi görevini görür.

3. Herhangi bir toplantıya katılmayacak kredi komitesi üyesi yerine görev yapmak üzere iki yedek üye seçilir.

4. Kredi komitesinin oybirliği ile verdiği kararlar doğrudan doğruya, çoğunlukla verdiği kararlar yönetim kurulunun onayından sonra uygulanır.

5. Yönetim kurulu, kredi komitesinin faaliyetlerini denetlemekle yükümlüdür. Yönetim kurulu üyelerinden herbiri, kredi komitesinden, komitenin faaliyetleri hakkında her türlü bilgiyi istemeye ve gerekli göreceği her türlü kontrolü yapmaya yetkilidir.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

İKİNCİ KISIM
Yönetim Organları

Yönetim Kurulu

MADDE 21. — Kanun Hükmünde Kararname-
nin 21 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul
edilmiştir.

*Yönetim Kurulu üyelerinin hisse senedi tevdi yü-
kümlülüğü*

MADDE 22. — Kanun Hükmünde Kararname-
nin 22 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul
edilmiştir.

Kredi Komitesi

MADDE 23. — 1. Bankalarda bu Kanunda ya-
zılı görevleri yapmak üzere, yönetim kurulu tarafın-
dan, üyeler arasından seçilecek iki üye ile banka ge-
nel müdür veya vekilinden oluşan bir kredi komitesi
kurulur.

2. Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyet gös-
teren yabancı bankalarda müdürler kurulu aynı za-
manda kredi komitesi görevini görür.

3. Herhangi bir toplantıya katılamayacak kre-
di komitesi üyesi yerine görev yapmak üzere iki ye-
dek üye seçilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

İKİNCİ KISIM
Yönetim Organları

Yönetim kurulu

MADDE 21. — 1. Bankaların yönetim kurulları
5 kişiden az olamaz. Banka genel müdürü, bulun-
madığı hallerde vekili yönetim kurulunun tabii üye-
sidir. Bu Kanunun 24 üncü maddesinde genel mü-
dür için öngörülen şartlar, süre hariç yönetim kurulu
üyelerinin yarısından bir fazlası için de aranır.

2. Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyette
bulunan yabancı bankaların Türkiye'deki yönetim
merkezlerinde, yönetim kurulu yetki ve sorumluluk-
larını taşıyan, bankanın merkez müdürünün de da-
hil olduğu üç kişilik bir müdürler kurulu kurulur.

*Yönetim kurulu üyelerinin hisse senedi tevdi yü-
kümlülüğü*

MADDE 22. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret
Komisyonu metninin 22 nci maddesi aynen kabul
edilmiştir.

Kredi komitesi

MADDE 23. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret
Komisyonu metninin 23 üncü maddesi aynen kabul
edilmiştir.

(Kanun Hükümünde Kararname)

Genel müdür ve yardımcıları

MADDE 24. — Banka genel müdür ve yardımcılarının, hukuk, iktisat, maliye, bankacılık veya mühendislik işletmecilik dallarında yükseköğrenim görmüş olmaları ve bankacılık veya işletmecilik dallarında, genel müdürlüğe atanacakların en az 10 yıl, genel müdür yardımcılıklarına atanacakların ise en az 7 yıl tecrübe sahibi olmaları şarttır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

İç Denetim

Denetçiler

MADDE 25. — 1. Bankaların denetçileri ikiden az olamaz.

2. Denetçilerin yükseköğrenim görmüş ve bankacılık konusunda bilgi ve tecrübe sahibi kimselerden seçilmeleri şarttır.

Denetçilerin görevleri

MADDE 26. — Denetçiler Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre banka genel kuruluna hitaben düzenleyecekleri yıllık raporlardan başka yılbaşından itibaren her 3 ayda bir bankanın bu Kanun Hükümünde Kararname ve diğer mevzuat karşısındaki durumuna ilişkin bir rapor düzenlemek ve düzenledikleri raporları ait olduğu dönemi izleyen 1 ay içinde banka yönetim kuruluna ve Maliye Bakanlığına göndermekle yükümlüdürler.

Banka müfettişleri

MADDE 27. — Bankaların, işlemlerinin bankacılık ilkelerine ve mevzuatına uygunluğunu denetlemek üzere yeteri kadar müfettiş çalıştırmaları zorunludur.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

4. Kredi komitesinin oybirliği ile verdiği kararlar doğrudan doğruya, çoğunlukla verdiği kararlar yönetim kurulunun onayından sonra uygulanır.

5. Yönetim kurulu, kredi komitesinin faaliyetlerini denetlemekle yükümlüdür. Yönetim kurulu üyelerinden herbiri, kredi komitesinden, komitenin faaliyetleri hakkında her türlü bilgiyi istemeye ve gerekli göreceği her türlü kontrolü yapmaya yetkilidir.

Genel Müdür ve yardımcıları

MADDE 24. — Kanun Hükmünde Kararnamenin 24 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ KISIM **İç Denetim**

Denetçiler

MADDE 25. — Kanun Hükmünde Kararnamenin 25 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Denetçilerin görevleri

MADDE 26. — Denetçiler Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre banka genel kuruluna hitaben düzenleyecekleri yıllık raporlardan başka yılbaşından itibaren her 3 ayda bir bankanın bu Kanun ve diğer mevzuat karşısındaki durumuna ilişkin bir rapor düzenlemek ve düzenledikleri raporları ait olduğu dönemi izleyen 1 ay içinde banka yönetim kuruluna ve Bankanlığa göndermekle yükümlüdürler.

Banka müfettişleri

MADDE 27. — Kanun Hükmünde Kararnamenin 27 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Metni)

Genel müdür ve yardımcıları

MADDE 24. — Banka genel müdür ve yardımcılarının, hukuk, iktisat, işletmecilik, maliye, bankacılık veya mühendislik - işletmecilik dallarında yükseköğrenim görmüş olmaları ve bankacılık veya işletmecilik dallarında, genel müdürlüğe atanacakların en az 10 yıl genel müdür yardımcılıklarına atanacakların ise en az 7 yıl tecrübe sahibi olmaları şarttır.

ÜÇÜNCÜ KISIM **İç Denetim**

Denetçiler

MADDE 25. — 1. Bankaların Denetçileri ikiden az olamaz.

2. Denetçilerin yükseköğrenim görmüş bankacılık veya muhasebe konusunda bilgi ve tecrübe sahibi kimselerden seçilmeleri şarttır.

Denetçilerin görevleri

MADDE 26. — Denetçiler Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre banka genel kuruluna hitaben düzenleyecekleri yıllık raporlardan başka yılbaşından itibaren her üç ayda bir bankanın bu Kanun ve diğer mevzuat karşısındaki durumuna ilişkin bir rapor düzenlemek ve düzenledikleri raporları ait olduğu dönemi izleyen bir ay içinde banka yönetim kuruluna ve Müsteşarlığa göndermekle yükümlüdürler.

Banka müfettişleri

MADDE 27. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 27 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Kanun Hükümünde Kararname)

DÖRDÜNCÜ KISIM

Ortak Hükümler

Yemin

MADDE 28. — 1. Banka yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile yabancı bankaların müdürler kurulu başkan ve üyeleri seçilmeleri veya atamalarından sonra 22 nci maddede yazılı yükümlülüğü yerine getirdiklerini gösteren belgelerle birlikte mahallî ticaret mahkemesine başvurarak, belirtilecek günde sözü geçen mahkeme huzurunda görevlerini tam bir dikkat ve dürüstlük içinde yapacaklarına, kanun hükümlerine aykırı hareket etmeyeceklerine ve ettirmeyeceklerine dair yemin etmekle yükümlüdürler. Bankaların denetçileri ile genel müdür ve yardımcıları da yemin etmek zorundadırlar.

2. Yemin için yapılan başvurular mahkemelerce acele işlerden sayılır. Yemin tutanaklarının mahkemeye onaylı bir örneği bankaca yemin tarihini izleyen bir hafta içinde Maliye Bakanlığına gönderilir.

3. Yemin yükümlülüğüne tabi kimseler yemin etmeden göreve başlayamazlar. Bu kimselerin yeminli buldukları sürelerin sonunda aynı görevlere tekrar seçilmeleri veya atanmaları halinde yeniden yemin etmeleri gerekmez.

Mal beyanı

MADDE 29. — 28 inci maddeye göre yemin yükümlülüğüne tabi olan kimseler ile bankaların Maliye Bakanlığınca belirlenen birinci derecede imza yetkisini haiz diğer görevlerinde bulunanlar göreve başladıkları ve görevden ayrıldıkları tarihler itibarıyla eş ve velayet altındaki çocuklarını da kapsayacak şekilde Maliye Bakanlığınca, bu Bakanlıkça tespit olunacak örneğe uygun olarak mal beyanında bulunmak zorundadırlar. Bu zorunluluk görev süreleri boyunca 5 yılda bir olmak üzere devam eder.

Karar defterleri

MADDE 30. — 1. Bankaların yönetim kurulu ve kredi komiteleri ile yabancı bankaların müdürler kurullarının kararları, aralarında açıklık bırakılmamak ve satır aralarında çıkıntı olmamak şartıyla, tarih ve numara sırasıyla Türk Ticaret Kanununun defterlerle ilgili hükümleri gereğince onaylanmış müteselsil sayfa numaralı ayrı birer deftere metnin doğruluğundan hiçbir şekilde şüpheyi davet etmeyecek şekilde günü gününe kaydedilir ve her kararın altı üyeler tarafından imza olunur.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ KISIM Ortak Hükümler

Yemin

MADDE 28. — 1. Banka yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile yabancı bankaların müdürler kurulu başkan ve üyeleri seçilmeleri veya atamalarından sonra 22 nci maddede yazılı yükümlülüğü yerine getirdiklerini gösteren belgelerle birlikte mahalli ticaret mahkemesine başvurarak, belirtilecek günde sözü geçen mahkeme huzurunda görevlerini tam bir dikkat ve dürüstlük içinde yapacaklarına, kanun hükümlerine aykırı hareket etmeyeceklerine ve ettirmeyeceklerine dair yemin etmekle yükümlüdürler. Bankaların denetçileri ile genel müdür ve yardımcıları da yemin etmek zorundadırlar.

2. Yemin için yapılan başvurular mahkemelere acele işlerden sayılır. Yemin tutanaklarının mahkemece onaylı bir örneği bankaca yemin tarihini izleyen bir hafta içinde Bakanlığa gönderilir.

3. Yemin yükümlülüğüne tabi kimseler yemin etmeden göreve başlayamazlar. Bu kimselerin, yeminli buldukları sürelerin sonunda aynı görevlere tekrar seçilmeleri veya atanmaları halinde yeniden yemin etmeleri gerekmez.

Mal beyanı

MADDE 29. — 28 inci maddeye göre yemin yükümlülüğüne tabi olan kimseler ile bankaların Bakanlıkça belirlenen birinci derecede imza yetkisini haiz diğer görevlerinde bulunanlar göreve başladıkları ve görevden ayrıldıkları tarihler itibariyle eş ve velayet altındaki çocuklarını da kapsayacak şekilde Bakanlığa, bu Bakanlıkça tespit olunacak örneğe uygun olarak mal beyanında bulunmak zorundadırlar. Bu zorunluluk görev süreleri boyunca 5 yılda bir olmak üzere devam eder.

Karar defterleri

MADDE 30. — 1. Bankaların yönetim kurulu ve kredi komiteleri ile yabancı bankaların müdürler kurullarının kararları, aralarında açıklık bırakılmamak ve satır aralarında çıkıntı olmamak şartıyla, tarih ve numara sırasıyla Türk Ticaret Kanununun defterlerle ilgili hükümleri gereğince onaylanmış müte-

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

DÖRDÜNCÜ KISIM Ortak Hükümler

Yemin

MADDE 28. — 1. Banka yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile yabancı bankaların müdürler kurulu başkan ve üyeleri seçilmeleri veya atamalarından sonra 22 nci maddede yazılı yükümlülüğü yerine getirdiklerini gösteren belgelerle birlikte mahalli ticaret mahkemesine başvurarak, belirtilecek günde sözü geçen mahkeme huzurunda görevlerini tam bir dikkat ve dürüstlük içinde yapacaklarına, kanun hükümlerine aykırı hareket etmeyeceklerine ve ettirmeyeceklerine dair yemin etmekle yükümlüdürler.

Bankaların denetçileri ile genel müdür ve yardımcıları da yemin etmek zorundadırlar.

2. Yemin için yapılan başvurular mahkemelere acele işlerden sayılır. Yemin tutanaklarının mahkemece onaylı bir örneği bankaca yemin tarihini izleyen bir hafta içinde müsteşarlığa gönderilir.

3. Yemin yükümlülüğüne tabi kimseler yemin etmeden göreve başlayamazlar. Bu kimselerin, yeminli buldukları sürelerin sonunda aynı görevlere tekrar seçilmeleri veya atanmaları halinde yeniden yemin etmeleri gerekmez.

Mal beyanı

MADDE 29. — 28 inci maddeye göre yemin yükümlülüğüne tabi olan kimseler ile bankaların Müsteşarlıkça belirtilen birinci derecede imza yetkisini haiz diğer görevlerinde bulunanlar göreve başladıkları ve görevden ayrıldıkları tarihler itibariyle eş ve velayet altındaki çocuklarını da kapsayacak şekilde Müsteşarlığa, bu Müsteşarlıkça tespit olunacak örneğe uygun olarak mal beyanında bulunmak zorundadırlar. Bu zorunluluk görev süreleri boyunca 5 yılda bir olmak üzere devam eder.

Karar defterleri

MADDE 30. — 1. Bankaların yönetim kurulu ve kredi komiteleri ile yabancı bankaların müdürler kurullarının kararları, aralarında açıklık bırakılmamak ve satır aralarında çıkıntı olmamak şartıyla, tarih ve numara sırasıyla Türk Ticaret Kanununun defterlerle ilgili hükümleri gereğince onaylanmış müte-

(Kanun Hükümünde Kararname)

2. İş hacimleri büyük olan bankalarda Maliye Bakanlığının izni ile ve yıl sonlarında ciltlettirilmeleri kaydıyla karar defterleri yerine yapırları noterce tasdikli ve müteselsil sıra numaralı ayrı kalamoza kullanılması caizdir.

Bankalarda çalışması yasak olanlar

MADDE 31. — 1. a) Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerine aykırı hareketlerinden dolayı hapis veya bir defadan fazla ağır para cezası ile cezalandırılan kimseler ile yüz kızartıcı suçlardan dolayı mahkûm olanlar ve müflisler,

b) Menkul kıymetler ve kambiyo borsaları acentaları ile hisse senetleri ve tahvillerin alım ve satımı ve piyasaya ihracı işleriyle uğraşan gerçek kişilerle bankalar dışında bu işlerle uğraşan tüzelkişilerin yönetiminden sorumlu olan ortakları veya yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile müdürler, hiçbir bankada yönetim kurulu başkanı, üyesi, denetçi, genel müdür, genel müdür yardımcısı veya birinci derece imza yetkisini haiz görevli olarak çalıştırılmazlar.

2. Bankalar bu gibi kimselerin işlerine derhal son vermek zorundadırlar.

ALTINCI BÖLÜM

Yedek Akçeler ve Mevduata Ait Hükümler

Muhtemel zararlar karşılığı

MADDE 32. — 1. Bankalar, Türk Ticaret Kanununun ve anasözleşmelerinin ayrılmasını zorunlu kıldığı yedek akçelerden başka yıllık safi kârlarının % 5'ini ödenmiş sermayeleri tutarına ulaşınca kadar «Muhtemel zararlar karşılığı» olarak ayırmak zorundadırlar.

2. Bu karşılıklar ancak zararların mahsubunda kullanılır. Mahsup sonucu ortaya çıkan nokşanlık giderilinceye kadar karşılık ayrılmasına devam olunur.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

teselsil sayfa numaralı ayrı birer deftere metnin doğruluğundan hiçbir şekilde şüpheyi davet etmeyecek şekilde günü gününe kaydedilir ve her kararın altı üyeler tarafından imza olunur.

2. İş hacimleri büyük olan bankalarda Bakanlığın izni ile ve yıl sonlarında ciltlettirilmeleri kaydıyla karar defterleri yerine yaprakları noterce tasdikli ve müteselsil sıra numaralı ayrı kalamoza kullanılması caizdir.

Bankalarda çalışması yasak olanlar

MADDE 31. — 1. a) Bu Kanun hükümlerine aykırı hareketlerinden dolayı hapis veya bir defadan fazla ağır para cezası ile cezalandırılan kimseler ile yüz kızartıcı suçlardan dolayı mahkûm olanlar ve müflisler,

b) Menkul kıymetler ve kambiyo borsaları acentaları ile hisse senetleri ve tahvillerin alım ve satımı ve piyasaya ihracı işleriyle uğraşan gerçek kişilerle bankalar dışında bu işlerle uğraşan tüzelkişilerin yönetiminden sorumlu olan ortakları veya yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile müdürler, hiçbir bankada yönetim kurulu başkanı, üyesi, denetçi, genel müdür, genel müdür yardımcısı veya birinci derece imza yetkisini haiz görevli olarak çalıştırılmazlar.

2. Bankalar bu gibi kimselerin işlerine derhal son vermek zorundadırlar.

ALTINCI BÖLÜM

Yedek Akçeler ve Mevduata Ait Hükümler

Muhtemel zararlar karşılığı

MADDE 32. — Kanun Hükmünde Kararname- nin 32 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

teselsil sayfa numaralı ayrı birer deftere metnin doğruluğundan hiçbir şekilde şüpheyi davet etmeyecek şekilde günü gününe kaydedilir ve her kararın altı üyeler tarafından imza olunur.

2. İş hacimleri büyük olan bankalarda Müsteşarlığın izni ile ve yıl sonlarında ciltlettirilmeleri kaydıyla karar defterleri yerine yaprakları noterce tasdikli ve müteselsil sıra numaralı ayrı kalamoza kullanılması caizdir.

Bankalarda çalışması yasak olanlar

MADDE 31. — 1. a) Bu Kanun hükümlerine aykırı hareketlerinden dolayı hapis veya bir defadan fazla ağır para cezası ile cezalandırılan kimseler ile yüz kızartıcı suçlardan dolayı mahkûm olanlar ve müflisler,

b) Bankalar dışında menkul kıymetler ve kambiyo borsaları üyesi olan gerçek kişilerle, tüzelkişilerin yönetiminden sorumlu bulunan ortakları veya yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile müdürler, hiçbir bankada yönetim kurulu başkanı, üyesi, denetçi, genel müdür, genel müdür yardımcısı veya birinci derecede imza yetkisini haiz görevli olarak çalıştırılmazlar.

2. Bankalar bu gibi kimselerin işlerine derhal son vermek zorundadırlar.

ALTINCI BÖLÜM

Yedek Akçeler ve Mevduata Ait Hükümler

Muhtemel zararlar karşılığı

MADDE 32. — 1. Bankalar, Türk Ticaret Kanununun ve anasözleşmelerinin ayrılmasını zorunlu kıldığı yedek akçelerden başka yıllık safi kârlarının % 5'ini ödenmiş sermayeleri tutarına ulaşmaya kadar «Muhtemel zararlar karşılığı» olarak ayırmak zorundadırlar.

2. Bu karşılıklar ancak zararların mahsubunda kullanılır. Mahsup sonucu ortaya çıkan noksanlık giderilinceye kadar karşılık ayrılmasına devam olunur.

3. Bakanlar Kurulu 1 inci fıkra dışında, bankalarca verilen kredilerin durum ve özelliklerini göz önünde bulundurarak doğabilecek muhtemel zararlar

Yedek akçelerin kullanılması

MADDE 33. — 1. Bankalar, bu Kanun Hükümünde Kararnamenin 32 nci ve Türk Ticaret Kanununun 466 ve 467 nci maddelerine göre ayırdıkları kanunî yedek akçelerine tekabül eden bir meblağı yıllık bilançolarının genel kurullarınca onaylanmasını izleyen 15 gün içinde kanunî karşılık olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde Hazine adına açılacak «Kanunî Yedek Akçeler Karşılığı Devlet Tahvili Hesabına» yatırmak zorundadırlar.

2. Zararların kanunî yedek akçelerle karşılanmasının gerektiği hallerde, zararların kapatılması için kullanılan yedek akçelere tekabül eden karşılıklar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilgili bankaya iade olunur.

3. Kanunî Yedek Akçeler Karşılığı Devlet Tahvili hesaplarının tabi olacağı şartlar ve uygulama esasları Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan olunur.

Mevduatın tasnifi

MADDE 34. — 1. Bankalar tasarruf mevduatını diğer mevduat hesaplarından ayırmak ve mevduat hesaplarını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca tespit edilecek vade ve türlerine göre tasnif etmek zorundadırlar. Mevduat hesaplarının vadesi 6 aydan daha kısa tespit edilemez.

2. Tasarruf mevduatı, gerçek kişiler tarafından bu nam altında açtırılan ve ticarî işlemlere konu olmayan mevduattır. Ancak vadesiz tasarruf mevduatı hesapları üzerine münhasıran çek keşide edilmesi ticarî işlem sayılmaz.

Mevduatın çekilmesi

MADDE 35. — 1. Medenî Kanununun rehinlere ve Borçlar Kanununun alacağın devir ve temlikine ilişkin hükümleri ile diğer kanunların verdiği yetkiler ve koyduğu yükümlülükler saklı kalmak şartıyla, mevduat sahiplerinin mevduatlarını diledikleri anda geri almak hakları hiçbir suretle sınırlandırılmaz. Mevduat sahibi ile banka arasında vade ve ihbar süresi hakkında kararlaştırılan şartlar saklıdır.

2. Ancak, vadeli ve ihbarlı mevduatın vade ve ihbar müddetinden önce çekilmesine bankaların muvafakatı halinde uygulanacak azami faiz oranı mevduatın yapıldığı tarihle çekiliş tarihleri arasındaki müddete göre hesaplanır. Daha önce müdie ödenmiş veya hesabına tahakkuk ettirilmiş fazla faizler mevduattan indirilir.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

Yedek akçelerin kullanılması

MADDE 33. — 1. Bankalar, Bu Kanunun 32 nci ve Türk Ticaret Kanununun 466 ve 467 nci maddelerine göre ayırdıkları kanunî yedek akçelerine tekabül eden bir meblağı yıllık bilançolarının genel kurullarınca onaylanmasını izleyen 15 gün içinde Kanunî karşılık olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde Hazine adına açılacak «Kanunî Yedek Akçeler Karşılığı Devlet Tahvili Hesabına» yatırmak zorundadırlar.

2. Zararların kanunî yedek akçelerle karşılanmasının gerektiği hallerde, zararların kapatılması için kullanılan yedek akçelere tekabül eden karşılıklar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilgili bankaya iade olunur.

3. Kanunî Yedek Akçeler Karşılığı Devlet Tahvili hesaplarının tabi olacağı şartlar ve uygulama esasları Bakanlıkça tespit ve ilan olunur.

Mevduatın tasnifi

MADDE 34. — 1. Bankalar tasarruf mevduatını diğer mevduat hesaplarından ayırmak ve mevduat hesaplarını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca tespit edilecek vade ve türlerine göre tasnif etmek zorundadırlar.

2. Tasarruf mevduatı, gerçek kişiler tarafından bu nam altında açtırılan ve ticarî işlemlere konu olmayan mevduattır. Ancak vadesiz tasarruf mevduatı hesapları üzerine münhasıran çek keşide edilmesi ticarî işlem sayılmaz.

Mevduatın çekilmesi

MADDE 35. — Kanun Hükmünde Kararname- nin 35 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

için karşılık ayrılmasına ve bunlara ilişkin usul ve esasları tespite yetkilidir. Bankaların Bakanlar Kurulu kararı uyarınca ayırmak zorunda kaldıkları karşılıkların teminatsız kalan kredilere tekabül eden kısımları ayrıldıkları yılda kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilir.

Yedek akçelerin kullanılması

MADDE 33. — 1. Bankalar, bu Kanunun 32 nci ve Türk Ticaret Kanununun 466 ve 467 nci maddelerine göre ayırdıkları kanunî yedek akçelerine tekabül eden bir meblağı yıllık bilançolarının genel kurullarınca onaylanmasını izleyen 15 gün içinde kanunî karşılık olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde Hazine adına açılacak «Kanunî Yedek Akçeler Karşılığı Devlet Tahvili Hesabına» yatırmak zorundadırlar.

2. Zararların kanunî yedek akçelerle karşılanmasının gerektiği hallerde zararların kapatılması için kullanılan yedek akçelere tekabül eden karşılıklar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilgili bankaya iade olunur.

3. Kanunî Yedek Akçeler Karşılığı Devlet Tahvili hesaplarının tabi olacağı şartlar ve uygulama esasları Müsteşarlıkça tespit ve ilan olunur.

Mevduatın tasnifi

MADDE 34. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 34 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mevduatın çekilmesi

MADDE 35. — 1. Medenî Kanunun rehînlere ve Borçlar Kanununun alacağın devir ve temlikine ilişkin hükümleri ile diğer kanunların verdiği yetkiler ve koyduğu yükümlülükler saklı kalmak şartıyla, mevduat sahiplerinin mevduatlarını diledikleri anda geri alma hakları hiçbir suretle sınırlandırılmaz. Mevduat

(Kanun Hükümünde Kararname)

Mevduatta zamanlaşımı

MADDE 36. — 1. Bankalar mevduat sahiplerine, aksine yazılı talepleri olmadıkça her yıl ocak ayı içinde birer hesap özeti gönderirler.

2. Her türlü mevduat, emanet ve alacaklardan son talep, işlem veya mudiin herhangi bir şekilde yazılı talimatı tarihinden başlayarak 10 yıl geçtiği halde sahipleri tarafından aranmamış olanlar, bu sürenin bitimini izleyen takvim yılı başından itibaren 6 ay içinde bankalarca sahiplerinin isim, kimlik, adresleri ve haklarının faizleri ile ulaştıkları tutarlar gösterilmek suretiyle düzenlenecek bir cetvel ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına devredilir.

3. İkinci fıkra gereğince Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına devredilen mevduat, emanet ve alacaklardan tutarı veya değeri 5 000 lirayı aşmayanlar Bankaca Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal ettirilir. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tutar veya değeri 5 000 lirayı aşanları Resmî Gazete ile ilan eder. İlandıktan itibaren 1 yıl içinde sahip veya mirasçuları tarafından aranmayan mevduat, emanet ve alacaklar bu sürenin bitiminde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna gelir kaydedilir.

4. Küçükler adına ve yalnızca bunlara ödeme yapılmak kaydıyla açtırılan hesaplarda, bu maddede yazılı zamanlaşımı süreleri küçüğün reşit olduğu tarihte işlemeye başlar.

Mevduata verilecek faizler

MADDE 37. — 1. Mevduata verilecek asgarî veya azamî faiz oranlarının ve temin edilecek diğer menfaatlerin tespitine, mevduat faiz oranlarının kısmen veya tamamen serbest bırakılmasına, bunların yürürlük zamanlarını tespiti Bakanlar Kurulu yetkilidir.

2. Bankalar mevduata peşin faiz veremeyecekleri gibi her ne suret ve şekilde olursa olsun mevduat sahiplerine, yukarıdaki fıkraya göre Bakanlar Kurulunca alınan karar ve tedbirlere aykırı olarak munzam menfaat temin edemezler ve bunlara aykırılığa yol açacak işlemler yapamazlar.

YEDİNCİ BÖLÜM

Krediler ve Diğer Yatırımlar

Genel kredi sınırları

MADDE 38. — 1. a) Bir bankanın vereceği nakdî krediler ve satın alacağı tahvil ve benzeri menkul kıymetlerin tutarı ile teminat mektupları, kefaletler, aval, ciro ve kabuller gibi gayri nakdî kredilerin toplamı öz kaynaklarının 20 katını aşamaz.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

Mevduatta zaman aşımı

MADDE 36. — Kanun Hükümünde Kararname-
nin 36 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul
edilmiştir.

Mevduata verilecek faizler

MADDE 37. — Kanun Hükümünde Kararname-
nin 37 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul
edilmiştir.

YEDİNCİ BÖLÜM
Krediler ve Diğer Yatırımlar

Genel kredi sınırları

MADDE 38. — 1. a) Bir bankanın vereceği
nakdi krediler ve satın alacağı tahvil ve benzeri men-
kul kıymetlerin tutarı ile teminat mektupları, kefalet-

sahibi ile banka arasında vade ve ihbar süresi hakkın-
da kararlaştırılan şartlar saklıdır.

2. Ancak vadeli ve ihbarlı mevduatın bankaların
muvafakatı ile vade ve ihbar müddetinden önce çekil-
mesi halinde bu mevduata uygulanacak azamî faiz
oranını tespitte Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Mevduatta zaman aşımı

MADDE 36. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret
Komisyonu metninin 36 ncı maddesi aynen kabul
edilmiştir.

Mevduata verilecek faizler

MADDE 37. — 1. Mevduata verilecek asgarî veya
azamî faiz oranlarının ve temin edilecek diğer men-
faatlerin tespitine, mevduat faiz oranlarının kısmen
veya tamamen serbest bırakılmasına, bunların yürür-
lük zamanlarını tespitte Bakanlar Kurulu veya Bakan-
lar Kurulunun yetkilisi tarafından yapılması halinde Türkiye
Cumhuriyeti Merkez Bankası yetkilidir.

2. Bankalar mevduata peşin faiz vermeyecekleri
gibi her ne suret ve şekilde olursa olsun mevduat sa-
hiplerine, yukarıdaki fıkraya göre alınan karar ve ted-
birlere aykırı olarak munzam menfaat temin edemez-
ler ve bunlara aykırılığa yol açacak işlemler yapa-
mazlar.

YEDİNCİ BÖLÜM
Krediler ve Diğer Yatırımlar

Genel kredi sınırları

MADDE 38. — 1. a) Bir bankanın vereceği
nakdi krediler ve satın alacağı tahvil ve benzeri men-
kul kıymetlerin tutarı ile teminat mektupları, kefalet-

(Kanun Hükümünde Kararname)

b) Vadesi geçmiş nakdi krediler ile gayri nakdi kredilerin nakde tahvil olan bedelleri kaydedildikleri hesaba bakılmaksızın (a) bendi uygulamasında kredi sayılır.

2. a) Bir banka gerçek ya da tüzel bir kişiye nakit, mal, kefalet ve teminat şekil ve mahiyetinde veya herhangi bir şekil ve surette kendi özkaynakları toplamının % 10'undan fazla kredi veremez, kefaletlerini kabul edemez veya tahvil ve benzeri menkul kıymetlerini satın alamaz.

b) Bu oran, kalkınma planı yıllık programlarında belirtilen sektörlerdeki işlerde ve ihracatta kullanılmak üzere açılan ve fiilen bu işlerde kullanılan kredilerde % 25'dir.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

letler, aval, ciro ve kabuller gibi gayri nakdi kredilerin toplamı özkaynaklarının 20 katını aşamaz.

b) Vadesi geçmiş nakdi krediler ile gayri nakdi kredilerin nakde tahvil olan bedelleri kaydedildikleri hesaba bakılmaksızın (a) bendi uygulamasında kredi sayılır.

2. a) Bir banka gerçek ya da tüzel bir kişiye nakit, mal, kefalet ve teminat şekil ve mahiyetinde veya herhangi bir şekil ve surette kendi özkaynakları toplamının % 10'undan fazla kredi veremez, kefaletlerini kabul edemez veya tahvil ve benzeri menkul kıymetlerini satın alamaz.

b) Bu oran, kalkınma planı yıllık programlarında belirtilen sektörlerdeki işlerde, ihracatta ve yurt dışı müteahhütlik hizmetlerinde kullanılmak üzere açılan ve fiilen bu işlerde kullanılan kredilerde % 25'dir. Bu oran Devlet Planlama Teşkilatının olumlu görüşü alınmak kaydıyla Bakanlıkça % 40'a kadar çıkarılabilir.

c) Bir banka gerçek veya tüzel bir kişiye kalkınma planı yıllık programlarında gösterilecek sektör ve yörelerde yapılacak yatırımların finansmanında kullanılmak üzere yukarıdaki oranların üstünde büyük krediler verebilir. Ancak bir büyük kredinin tutarı banka özkaynakları toplamının % 75'ini, 5 büyük kredinin tutarı banka özkaynakları toplamının 3 katını ve büyük kredilerin toplamı da banka özkaynaklarının 10 katını ve her halde toplam kredilerin yarısını aşamaz. Büyük kredilerin açılmalarını izleyen 1 hafta içinde Bakanlığa ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına bildirilmesi zorunludur.

d) Yukarıda (b) ve (c) bentlerinde belirtilen kredilerin fiilen açıldıkları işlerde kullanıldığının Bakanlıkça belirlenecek esas ve usuller dahilinde belgelenmesi zorunludur. Yıllık programlarda gösterilen sektörlerde değişiklik yapılması halinde bu fıkralardaki oranlardan yararlanan kredilerin durumu değişmez.

3. a) Her birine açılacak kredi miktarı hakkında ikinci fıkradaki sınırlar saklı olmak üzere, bir bankanın dolaylı kredi ilişkisi içinde bulunan gerçek veya tüzelkişilerin tümüne açacağı kredilerin toplamı banka özkaynaklarını aşamaz.

b) Bu Kanunun uygulamasında lehlerine kredi açılıp açılmadığına bakılmaksızın;

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

ler, aval, ciro ve kabuller gibi gayri nakdi kredilerin toplamı öz kaynaklarının 20 katını aşamaz.

b) Vadesi geçmiş nakdi krediler ile gayri nakdi kredilerin nakde tahvil olan bedelleri kaydedildikleri hesaba bakılmaksızın (a) bendi uygulamasında kredi sayılır.

2. a) Bir banka gerçek ya da tüzel bir kişiye nakit, mal, kefalet ve teminat şekil ve mahiyetinde veya herhangi bir şekil ve surette kendi öz kaynakları toplamının % 10'undan fazla kredi veremez, kefaletlerini kabul edemez veya tahvil ve benzeri menkul kıymetlerini satın alamaz.

b) Bu oran, kalkınma planı yıllık programlarında belirtilen sektörlerdeki işlerde, ihracatta ve yurt dışı müteahhütlik hizmetlerinde kullanılmak üzere açılan ve fiilen bu işlerde kullanılan kredilerde % 25'dir. Bu oran Devlet Planlama Teşkilatının olumlu görüşü alınmak kaydıyla Bakanlıkça % 40'a kadar çıkarılabilir.

c) Bir banka gerçek veya tüzel bir kişiye kalkınma planı yıllık programlarında gösterilecek sektör ve yörelerde yapılacak yatırımların finansmanında kullanılmak üzere yukarıdaki oranların üstünde büyük krediler verebilir. Ancak bir büyük kredinin tutarı banka öz kaynakları toplamının % 75 ini, 5 büyük kredinin tutarı banka öz kaynakları toplamının 3 katını ve büyük kredilerin toplamı da banka öz kaynaklarının 10 katını ve her halde toplam kredilerin yarısını aşamaz. Büyük kredilerin açılmalarını izleyen 1 hafta içinde Müsteşarlığa ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına bildirmesi zorunludur.

d) Yukarıda (b) ve (c) bentlerinde belirtilen kredilerin fiilen açıldıkları işlerde kullanıldığının Müsteşarlıkça belirlenecek esas ve usuller dahilinde belgelenmesi zorunludur. Yıllık programlarda gösterilen sektörlerde değişiklik yapılması halinde bu fıkralardaki oranlardan yararlanan kredilerin durumu değişmez.

3. a) Her birine açılacak kredi miktarı hakkında ikinci fıkradaki sınırlar saklı olmak üzere, bir bankanın dolaylı kredi ilişkisi içinde bulunan gerçek veya tüzelkişilerin tümüne açacağı kredilerin toplamı banka öz kaynaklarını aşamaz.

b) Bu Kanunun uygulanmasında lehlerine kredi açılıp açılmadığına bakılmaksızın;

(Kanun Hükümünde Kararname)

c) Bir banka gerçek veya tüzel bir kişiye kalkınma planı yıllık programlarında gösterilecek sektör ve yörelerde yapılacak yatırımların finansmanında kullanılmak üzere yukarıdaki oranların üstünde büyük krediler verebilir. Ancak bir büyük kredinin tutarı banka öz kaynakları toplamının % 75'ini, 5 büyük kredinin tutarı banka öz kaynakları toplamının 3 katını ve büyük kredilerin toplamı da banka öz kaynaklarının 10 katını ve her halde toplam kredilerin yarısını aşamaz. Büyük kredilerin açılmalarını izleyen 1 hafta içinde Maliye Bakanlığı ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına bildirilmesi zorunludur.

d) Yukarıda (b) ve (c) bentlerinde belirtilen kredilerin fiilen açıldıkları işlerde kullanıldığının Maliye Bakanlığınca belirlenecek esas ve usuller dahilinde belgelenmesi zorunludur. Yıllık programlarda gösterilen sektörlerde değişiklik yapılması halinde bu fıkralardaki oranlardan yararlanan kredilerin durumu değişmez.

3. a) Herbirine açılacak kredi miktarı hakkında ikinci fıkradaki sınırlar saklı olmak üzere, bir bankanın dolaylı kredi ilişkisi içinde bulunan gerçek veya tüzelkişilerin tümüne açacağı kredilerin toplamı banka öz kaynaklarını aşamaz.

b) Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin uygulamasında lehlerine kredi açılıp açılmadığına bakılmaksızın;

(i) Bir gerçek kişi ile eş ve reşit olmayan çocuklarına, bunların sınırsız sorumlulukla katıldıkları veya yönetim ve denetimlerinde buldukları ortaklıklara,

(ii) Kamu tüzelkişileri hariç olmak üzere bir tüzelkişinin veya (i) bendinde sayılanların sermayelerinin doğrudan veya dolaylı olarak % 10 ve daha fazlasına iştirak ettikleri ortaklıklara,

Açılan krediler bir gerçek veya tüzelkişiye dolaylı olarak verilmiş kredi sayılır.

c) Dolaylı iştirak oranı, iştirak oranlarının çarpılması suretiyle hesaplanır.

d) Dolaylı kredi ilişkisi içinde bulunan gerçek ya da tüzelkişilerin bu krediler için bankaca kabul edilen kefaletleri kredi sınırının hesabında dikkate alınmaz.

4. Gayrinakdi krediler bu maddenin uygulamasında % 40 oranında nazara alınır. Bu oran her bankanın riskin en az % 15'ini üstlenmesi ve katılan banka sayısının 3'den az olmaması şartıyla konsorsiyum suretiyle verilecek teminat mektuplarında % 20'dir. Yıllık programlarda gösterilen büyük kamu ihaleleri için verilecek teminat mektuplarında, bu oranlar Maliye Bakanlığından izin alınmak kaydıyla yarı yarıya nazara alınır.

5. Aşağıdaki kredi işlemleri bu maddedeki sınırlamalara tabi değildir.

a) Özel kanun hükümlerine göre yapılan işlemler,

b) Maliye Bakanlığı ile ya da bu Bakanlığın uygun görmesi üzerine iktisadî devlet teşekkülleri, kamu iktisadî kuruluşları ve bunların müessese ve bağlı ortaklıklarıyla yapılan işlemler,

c) Hazinece veya Hazinesinin kefaletiyle çıkarılan bono ve tahviller karşılığında yapılan işlemler,

d) Karşılığı nakit olan krediler,

e) Bankaların kendi aralarındaki kredi işlemleri,

f) Diğer bankaların kendi kredi sınırları dahilindeki mukabil kefaletleri ile verilen kredilerin bu kefaletlerle temin edilen kısmı,

g) Dış kredi işlemlerinde kur değişikliklerinin doğurduğu artışlar,

h) T. C. Merkez Bankasından sağlanan reeskont ve avans kredileri için verilen cirolar,

i) T. C. Merkez Bankasının önerisi üzerine Maliye Bakanlığınca kabul edilecek yabancı banka ve kredi kurumlarının bu Bakanlıkça belirlenecek limitler dahilindeki mukabil kefaletlerine dayanılarak verilen teminat mektupları ve kefaletler.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

(i) Bir gerçek kişi ile eş ve reşit olmayan çocuklarına, bunların sınırsız sorumlulukla katıldıkları ve ya yönetim ve denetimlerinde buldukları ortaklıklara,

(ii) Kamu tüzelkişileri hariç olmak üzere bir tüzelkişinin veya (i) bendinde sayılanların sermayelerinin doğrudan veya dolaylı olarak % 25 ve daha fazlasına iştirak ettikleri ortaklıklara,

Açılan krediler, bir gerçek veya tüzelkişiye dolaylı olarak verilmiş kredi sayılır.

c) Dolaylı iştirak oranı, iştirak oranlarının çarpılması suretiyle hesaplanır.

d) Dolaylı kredi ilişkisi içinde bulunan gerçek ya da tüzelkişilerin bu krediler için bankaca kabul edilen kefaletleri kredi sınırının hesabında dikkate alınmaz.

4. Gayri nakdi krediler bu maddenin uygulamasında % 40 oranında nazara alınır. Bu oran her bankanın riskin en az % 15'ini üstlenmesi ve katılan banka sayısının 3'den az olmaması şartıyla konsorsiyum suretiyle verilecek teminat mektuplarında % 20'dir. Yıllık programlarda gösterilen büyük kamu ihaleleri için verilecek teminat mektuplarında, bu oranlar Bakanlıktan izin alınmak kaydıyla yarı yarıya nazara alınır.

5. Aşağıdaki kredi işlemleri bu maddedeki sınırlamalara tabi değildir.

a) Özel kanun hükümlerine göre yapılan işlemler,

b) Bakanlık ile ya da bu Bakanlığın uygun görmesi üzerine iktisadi devlet teşekkülleri, kamu iktisadi kuruluşları ve bunların müessese ve bağlı ortaklıklarıyla yapılan işlemler,

c) Hazinece veya Hazinenin kefaletiyle çıkarılan bono ve tahviller karşılığında yapılan işlemler,

d) Karşılığı nakit olan krediler,

e) Bankaların kendi aralarındaki kredi işlemleri,

f) Diğer bankaların kendi kredi sınırları dahilindeki mukabil kefaletleri ile verilen kredilerin bu kefaletlerle temin edilen kısmı,

g) Dış kredi işlemlerinde kur değişikliklerinin doğurduğu artışlar,

h) T.C. Merkez Bankasından sağlanan reeskont ve avans kredileri için verilen ciroolar,

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

i) Bir gerçek kişi ile eş ve reşit olmayan çocuklarına, bunların sınırsız sorumlulukla katıldıkları ve ya yönetim ve denetimlerinde buldukları ortaklıklara,

ii) Kamu tüzelkişileri hariç olmak üzere bir tüzelkişinin veya (i) bendinde sayılanların sermayelerinin doğrudan veya dolaylı olarak % 25 ve daha fazlasına iştirak ettikleri ortaklıklara,

Açılan krediler, bir gerçek veya tüzelkişiye dolaylı olarak verilmiş kredi sayılır.

c) Dolaylı iştirak oranı, iştirak oranlarının çarpılması suretiyle hesaplanır.

d) Dolaylı kredi ilişkisi içinde bulunan gerçek ya da tüzelkişilerin bu krediler için bankaca kabul edilen kefaletleri kredi sınırının hesabında dikkate alınmaz.

4. Gayri nakdi krediler bu maddenin uygulanmasında % 40 oranında nazara alınır. Bu oran her bankanın riskin en az % 15 ini üstlenmesi ve katılan banka sayısının 3'ten az olmaması şartıyla konsorsiyum suretiyle verilecek teminat mektuplarında % 20'dir. Yıllık programlarda gösterilen büyük kamu ihaleleri için verilecek teminat mektuplarında, bu oranlar Müsteşarlıktan izin alınmak kaydıyla yarı yarıya nazara alınır.

5. Aşağıdaki kredi işlemleri bu maddedeki sınırlamalara tabi değildir.

a) Özel kanun hükümlerine göre yapılan işlemler,

b) Müsteşarlık ile ya da bu Müsteşarlığın uygun görmesi üzerine İktisadi Devlet Teşekkülleri, Kamu İktisadi kuruluşları ve bunların müessese ve bağlı ortaklıklarıyla yapılan işlemler,

c) Hazinece veya Hazinenin kefaletiyle çıkarılan bono ve tahviller karşılığında yapılan işlemler,

d) Karşılığı nakit olan krediler,

e) Bankaların kendi aralarında kredi işlemleri,

f) Diğer bankaların kendi kredi sınırları dahilindeki mukabil kefaletleri ile verilen kredilerin bu kefaletlerle temin edilen kısmı,

g) Dış kredi işlemlerinde kur değişikliklerinin doğurduğu artışlar,

h) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından sağlanan reeskont ve avans kredileri için verilen ciroolar,

i) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının önerisi üzerine Müsteşarlıkça kabul edilecek yabancı ban-

İştirak kredileri sınırı

MADDE 39. — 1. 38 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla bir bankanın;

a) Sermayelerinin % 15 ve daha fazlasına sahip olduğu iştirak ve kuruluşlarıyla bunların ayrı ayrı veya birlikte sermayelerinin % 25'inden fazlasına sahip oldukları ortaklık ve kuruluşlara,

b) (a) bendindeki ortaklık ve kuruluşların kefaletiyle diğer gerçek ve tüzelkişilere,

Vereceği kredilerin toplamı banka özkaynaklarının 3 katını ve herhalde toplam kredilerin % 15'ini aşamaz.

2. İktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşlarının bağlı ortaklıkları şeklindeki iştirakler 1 inci fıkradaki sınırlamalara tabi değildir.

Kredi faizleri

MADDE 40. — 1. Kredi işlemlerinde alınacak faiz oranları ile temin edilecek diğer menfaatlerin ve tahsil olunacak masrafların nitelik ve azamî sınırlarının tespitine, bunların kısmen veya tamamen serbest bırakılmasına, kredilerin kalkınma planlarının amaçlarına yönlendirilebilmesi için fon kurmaya, kaldırmaya, kaynağını kredilere tahakkuk ettirilen faizlerden veya sair suretlerle sağlamaya ve bunların yürürlük zamanlarını tespitte Bakanlar Kurulu yetkilidir.

2. Bankalar, her ne şekil ve surette olursa olsun kendilerine kredi açtıkları gerçek ve tüzelkişilerden birinci fıkraya göre belirlenen sınır ve oranlar üzerinde faiz ve masraf tahsil edemezler veya fiilen bu oranlar üzerinde faiz tahsiline yol açan işlemler yaparak menfaat sağlayamazlar.

3. Bir bankanın;

a) İştirak ve kuruluşlarının,

b) Yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile genel müdürlerinin ve genel müdür yardımcılarının,

c) Banka ortaklarının,

d) Yukarıdaki fıkralarda sayılanların fiilen yönetim ve denetimleri altında bulunan teşebbüs ve ortaklıklarının,

Aracılığı veya garantisi ile açılan kredilerde bu teşebbüs ve ortaklıklara ve kişilere garanti komisyonu veya ücreti, iştirak geliri gibi hakların veya her ne ad ile olursa olsun ödenen paraların toplamı, faiz oran ve sınırlarını tespit eden kararların uygulaması bakımından bankaca tahsil edilmiş faiz, komisyon ve ücret sayılır.

Banka ortaklarına ve mensuplarına kredi

MADDE 41. — 1. 38 inci madde hükümleri saklı olmak üzere, bir bankanın sermayesinin % 5 ve daha fazlasına sahip olan ortaklarına ve bunlarla dolaylı kredi kapsamına giren gerçek veya tüzelkişilere vereceği kredilerin toplamı banka özkaynaklarını ve herhalde toplam kredilerin % 5'ini aşamaz.

2. Bankalar;

a) Yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile genel müdür ve genel müdür yardımcılara, kredi açmaya yetkili diğer mensuplarına ve bunlarla dolaylı kredi kapsamına giren gerçek ve tüzelkişilere,

b) (a) bendinde sayılanlar dışında kalan mensupları ile bunların eş ve velayet altındaki çocuklarına,

c) Banka mensuplarının kurduğu veya bunlar için kurulan sandık, dernek, sendika veya vakıflara,

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

i) T.C. Merkez Bankasının önerisi üzerine Bakanlıkça kabul edilecek yabancı banka ve kredi kurumlarının bu Bakanlıkça belirlenecek limitler dahilindeki mukabil kefaletlerine dayanılarak verilen teminat mektupları ve kefaletler.

İştirak kredileri sınırı

MADDE 39. — Kanun Hükmünde Kararnamenin 39 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kredi faizleri

MADDE 40. — Kanun Hükmünde Kararnamenin 40 ıncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Banka ortaklarına ve mensuplarına kredi

MADDE 41. — Kanun Hükmünde Kararnamenin 41 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

ka ve kredi kurumlarının bu Müsteşarlıkça belirlenecek limitler dahilindeki mukabil kefaletlerine dayanılarak verilen teminat mektupları ve kefaletler.

İştirak kredileri sınırı

MADDE 39. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 39 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kredi faizleri

MADDE 40. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 40 ıncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Banka ortaklarına ve mensuplarına kredi

MADDE 41. — 1. 38 inci madde hükümleri saklı olmak üzere, bir bankanın sermayesinin % 5 ve daha fazlasına sahip olan ortaklarına ve bunlarla dolaylı kredi kapsamına giren gerçek veya tüzelkişilere vereceği kredilerin toplamı banka özkaynaklarını veya toplam kredilerin % 5'ini aşamaz.

2. Bankalar;

a) Yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile genel müdür ve genel müdür yardımcılara kredi açmaya

(Kanun Hükümünde Kararname)

Her ne şekil ve surette olursa olsun kredi veremez, kefaletlerini kabul edemez ve tahvil ya da benzeri menkul kıymetlerini satın alamazlar.

3. Banka mensuplarına teminat karşılığında ve aylık ücretleri toplamının 3 katını aşmamak üzere verilecek krediler ve bu krediler için kabul edilecek kefaletler 2 nci fıkra hükümlerine tabi değildir.

4. Sonradan bu maddeye aykırı hale gelen kredilerin 6 ay içinde tasfiye edilmesi zorunludur. Kredinin vadesi konusunda önceden tespit olunmuş şartlar saklıdır.

Yönetim kurulu üyelerinin akrabalarına kredi

MADDE 42. — Bir bankanın yönetim kurulu ve kredi komitesi başkan ve üyeleri Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 245 inci maddesinin 3 numaralı bendinde yazılı derecelerde akrabalığı bulunan kimselere ait kredi, teminat ve kefalet taleplerinin görüşülmesine katılamazlar ve bu işler hakkında oy veremezler.

İştirak ve kuruluşlarla işlemler

MADDE 43. — Bir bankanın iştirak veya kuruluşlarının yönetim kurullarında bulunan kimselerin aynı zamanda bu bankanın yönetim kurulunda bulunması, bu iştirak veya kuruluşun banka ile işlem yapmasına engel değildir.

Kredi açma yetkileri

MADDE 44. — 1. Gerçek ya da tüzel bir kişiye teminat karşılığı verilecek kredilerden;

a) 10 milyon liraya kadar olanları genel müdürlüklerce ya da kendilerine verilen yetki içerisinde bölge veya şube müdürlüklerince,

b) 100 milyon liraya kadar olanları genel müdürlüğün yazılı önerisi ve kredi komitesi kararı ile,

c) 100 milyondan fazla olanları, genel müdürlüğün yazılı önerisi üzerine yönetim kurulu kararı ile, açılabilir.

2. Yetki sınırlarının tespitinde bir kişiye ve onun sınırsız sorumlulukla katıldığı ortaklıklara açılan kredilerin toplamı birlikte dikkate alınır.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

yetkili diğer mensuplarına ve bunlarla dolaylı kredi kapsamına giren gerçek ve tüzel kişilere,

b) (a) bendinde sayılanlar dışında kalan mensupları ile bunların eş ve velayet altındaki çocuklarına,

c) Banka mensuplarının kurduğu veya bunlar için kurulan sandık, dernek, sendika veya vakıflara,

Her ne şekil ve surette olursa olsun kredi veremez, kefaletlerini kabul edemez ve tahvil ya da benzeri menkul kıymetlerini satın alamazlar.

3. Banka mensuplarına teminat karşılığında ve aylık ücretleri toplamının 3 katını aşmamak üzere verilecek krediler ve bu krediler için kabul edilecek kefaletler 2 nci fıkra hükümlerine tabi değildir.

4. Sonradan bu maddeye aykırı hale gelen kredilerin 6 ay içinde tasfiye edilmesi zorunludur. Kredisinin vadesi konusunda önceden tespit olunmuş şartlar saklıdır.

5. Banka ortağı olan tarım satış, kredi ve üretim kooperatif ve birlikleri ile bunların işletme, kuruluş ve iştiraklerine Bakanlığın uygun görmesi üzerine verilen krediler birinci fıkra hükmüne tabi değildir.

Yönetim kurulu üyelerinin akrabalarına kredi

MADDE 42. — Kanun Hükümünde Kararnemenin 42 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İştirak ve kuruluşlarla işlemler

MADDE 43. — Bir bankanın iştirak veya kuruluşlarının yönetim veya denetim kurullarında bulunan kimselerin aynı zamanda bu bankanın mensubu olması bu iştirak veya kuruluşun banka ile işlem yapmasına engel değildir.

Kredi açma yetkileri

MADDE 44. — 1. Gerçek ya da tüzel bir kişiye teminat karşılığı verilecek kredilerden;

a) 10 milyon liraya kadar olanları genel müdürlüklerce ya da kendilerine verilen yetki içerisinde bölge veya şube müdürlüklerince,

b) 100 milyon liraya kadar olanları genel müdürlüğün yazılı önerisi ve kredi komitesi kararı ile,

Yönetim kurulu üyelerinin akrabalarına kredi

MADDE 42. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 42 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İştirak ve kuruluşlarla işlemler

MADDE 43. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 43 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kredi açma yetkileri

MADDE 44. — 1. Gerçek ya da tüzel bir kişiye teminat karşılığı verilecek kredilerden;

a) 10 milyon liraya kadar olanların genel müdürlüklerce ya da kendilerine verilen yetki içerisinde bölge veya şube müdürlüklerince,

b) 100 milyon liraya kadar olanları genel müdürlüğün yazılı önerisi ve kredi komitesi kararı ile,

(Kanun Hükümünde Kararname)

3. Krediler, yabancı banka ve benzeri kredi kurumlarının mukabil kefaleti ile verilen teminat mektupları ve Maliye Bakanlığınca belirlenecek esas ve şartlar dahilinde yurt dışı müteahhitlik hizmetleri için yurt dışına verilen teminat mektupları hariç olmak üzere, ancak adına açıldıkları kişilere kullanılabilir.

Açık krediler

MADDE 45. — 1. Bir gerçek ya da tüzelkişiyeye kişisel taahhüde dayanan ve tek imza karşılığında verilen açık kredilerden;

a) 1 milyon liraya kadar olanları genel müdürlüklerce veya yönetim kurulunca verilen yetki içerisinde, bölge veya şube müdürlüklerince,

b) 10 milyon liraya kadar olanları genel müdürlüğün yazılı önerisi üzerine kredi komitesi kararı ile,

c) 10 milyon liradan fazla olanları genel müdürlüğün yazılı önerisi üzerine yönetim kurulu kararı ile, açılabilir.

2. 44 üncü maddenin 2 ve 3 üncü fıkrası hükümleri saklıdır.

Hesap durumu belgesi alınması

MADDE 46. — 1. Bankalar açacakları krediler ve verecekleri kefalet ya da teminatlar için, talepte bulunanlardan T. Bankalar Birliğince tespit olunacak örneklerine uygun ve yetkililerin imzalarını taşıyan en son hesap durumunu almak zorundadırlar. Bu hesap durumlarının kredilerin kullanıldığı sürece her yıl hesap dönemini izleyen 7 ay içinde alınmasına devam edilir.

2. Hesap durumu aranmayacak kredi işlemleri Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Türkiye Bankalar Birliğinin görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan olunur.

3. Kurumlar vergisi ya da yıllık beyanname veren gelir vergisi yükümlüsü olan kredi müşterilerine ait hesap durumlarında bağlı bulunulan vergi dairesi ve hesap numaralarının gösterilmesi gereklidir. Bu hesap durumlarına vergi dairesine verilen bilanço ya da işletme hesap özeti eklenir.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

c) 100 milyon liradan fazla olanları, genel müdürlüğün yazılı önerisi üzerine yönetim kurulu kararı ile,

Açılabilir.

2. Yetki sınırlarının tespitinde bir kişiye ve onun sınırsız sorumlulukla katıldığı ortaklıklara açılan kredilerin toplamı birlikte dikkate alınır.

3. Krediler, yabancı banka ve benzeri kredi kurumlarının mukabil kefaleti ile verilen teminat mektupları ve Bakanlıkça belirlenecek esas ve şartlar dahilinde yurt dışı müteahhitlik hizmetleri için yurt dışına verilen teminat mektupları hariç olmak üzere, ancak adına açıldıkları kişilere kullanılabilir.

Açık krediler

MADDE 45. — Kanun Hükmünde Kararname-nin 45 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

c) 100 milyon liradan fazla olanları, genel müdürlüğün yazılı önerisi üzerine yönetim kurulu kararı ile,

Açılabilir.

2. Yetki sınırlarının tespitinde bir kişiye ve onun sınırsız sorumlulukla katıldığı ortaklıklara açılan kredilerin toplamı birlikte dikkate alınır.

3. Krediler, yabancı banka ve benzeri kredi kurumlarının mukabil kefaleti ile verilen teminat mektupları ve Müsteşarlıkça belirlenecek esas ve şartlar dahilinde yurt dışı müteahhitlik hizmetleri için yurt dışına verilen teminat mektupları hariç olmak üzere, ancak adına açıldıkları kişilere kullanılabilir.

Açık krediler

MADDE 45. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 45 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hesap durumu belgesi alınması

MADDE 46. — 1. Bankalar açacakları krediler ve verecekleri kefalet ya da teminatlar için, talepte bulunanlardan T. Bankalar Birliğince tespit olunacak örneklerine uygun ve yetkililerin imzalarını taşıyan en son hesap durumunu almak zorundadırlar. Bu hesap durumlarının kredilerin kullanıldığı sürece her yıl hesap dönemini izleyen 7 ay içinde alınmasına devam edilir.

2. Hesap durumu aranmayacak kredi işlemleri Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Türkiye Bankalar Birliğinin görüşü alınarak Bakanlıkça tespit ve ilan olunur.

3. Kurumlar vergisi ya da yıllık beyanname veren gelir vergisi yükümlüsü olan kredi müşterilerine ait hesap durumlarında bağlı bulunan vergi dairesi ve hesap numaralarının gösterilmesi gereklidir. Bu hesap durumlarına vergi dairesine verilen bilanço ya da işletme hesap özeti eklenir.

Hesap durumu belgesi alınması

MADDE 46. — 1. Bankalar açacakları krediler ve verecekleri kefalet ya da teminatlar için, talepte bulunanlardan Türkiye Bankalar Birliğince tespit olunacak örneklerine uygun ve yetkililerin imzalarını taşıyan en son hesap durumunu almak zorundadırlar. Bu hesap durumlarının kredilerin kullanıldığı sürece her yıl hesap dönemini izleyen 7 ay içinde alınmasına devam edilir.

2. Hesap durumu aranmayacak kredi işlemleri Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası ile Türkiye Bankalar Birliğinin görüşü alınarak müsteşarlıkça tespit ve ilan olunur.

3. Kurumlar vergisi ya da yıllık beyanname veren gelir vergisi yükümlüsü olan kredi müşterilerine ait hesap durumlarında bağlı bulunan vergi dairesi ve hesap numaralarının gösterilmesi gereklidir. Bu hesap durumlarına vergi dairesine verilen bilanço ya da işletme hesap özeti eklenir.

(Kanun Hükmünde Kararname)

İştirakler

MADDE 47. — 1. 38 inci maddenin 1 inci fıkrasındaki sınıra dahil olmak üzere bankaların iştiraklerine yatıracakları kaynakların toplam özkaynaklarını aşamaz.

2. Bankalar ve sermayelerinin % 50'sinden fazlasına sahip oldukları iştirakleri; kamu kuruluşu şeklinde olanlar hariç banka sermayesinin % 10'undan fazlasına sahip olan ortakların, yönetim kurulu başkanı ve üyelerinin, genel müdür ve genel müdür yardımcılarının ayrı ayrı ya da birlikte sermayelerinin % 25' inden fazlasına sahip oldukları ortaklıklara iştirak edemezler.

Sermaye azaltıcı işlem yasağı

MADDE 48. — Bir bankanın iştirak ettiği ortaklık ve kuruluşlar, sermayelerine iştirak eden bankanın hisse senetlerini satın alamazlar, rehin olarak kabul edemezler ve karşılığında avans veremezler.

Emtia ticareti yapma yasağı

MADDE 49. — 1. Bankalar ticaret amacı ile emtia alım ve satımı ile uğraşamazlar. Basılı ve külçe halinde altın alım ve satımı bu hükmün dışındadır.

2. Bankalar, alacaklarından dolayı edinmek zorunda kaldıkları ticarî emtiayı edinme tarihinden itibaren dokuz ay içinde elden çıkarırlar. Elden çıkarmanın imkânsız veya banka için büyük zarar doğuracağı hallerde veya haklı sebepler bulunduğu takdirde, bu süre Maliye Bakanlığı tarafından uzatılabilir.

Gayrimenkul üzerine işlemler

MADDE 50. — 1. 38 inci maddenin 1 inci fıkrasındaki sınıra dahil olmak üzere bankaların gayrimenkullere yatıracakları kaynakların toplamı özkaynaklarını geçemez.

2. Bankalar, ticaret amacıyla gayrimenkul alım ve satımı ile uğraşamazlar ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıncı alınan kararlara uygun olarak bankacılık işlerini yürütebilmek için ihtiyaç duydukları sayı ve büyüklüğün üstünde herhangi bir şekilde gayrimenkul edinemezler.

3. Bankaların, sermayesine % 10'un üstünde katıldıkları ortaklıklarla bunların sermayelerinin çoğunluğuna sahip oldukları ortaklık ve kuruluşların iş konularının gerektirdiği işyeri, fabrika, imalathane ve eklentileri gibi gayrimenkuller dışında gayrimenkul edinmeleri Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının iznine bağlıdır.

4. Bankalar, gayrimenkul inşaat veya ticareti ile uğraşan ortaklıklara katılamazlar ve bu konuda iş yapan gerçek ve tüzelkişilere kredi açamazlar. Ancak aşağıda belirtilen iştirak ve kredilere bu hüküm uygulanmaz.

a) Yol, köprü, baraj, liman, okul ve hastane gibi bayındırlık tesisleri ile sanayi ve turistik tesislerin inşaat taahhüdü ile uğraşan ortaklıklara bankalarca yapılan iştirakler;

b) (a) bendinde belirtilen konularda iş yapan banka iştiraklerine ve diğer gerçek ya da tüzelkişilere yalnız bu alanlarda kullanılmak üzere açılan krediler;

c) Özel kanunlarda belirtilen esas ve şartlar dahilinde sosyal konut edinmek veya bu konutları inşa etmek ya da ettirmek üzere açılan krediler.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

İştirakler

MADDE 47. — Kanun Hükmünde Kararname-
nin 47 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul
edilmiştir.

Sermaye azaltıcı işlem yasağı

MADDE 48. — Kanun Hükmünde Kararname-
nin 48 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul
edilmiştir.

Emtia ticareti yapma yasağı

MADDE 49. — 1. Bankalar ticaret amacı ile
emtia alım ve satımı ile uğraşamazlar. Basılı ve kül-
çe halinde altın alım ve satımı bu hükmün dışındadır.

2. Bankalar, alacaklarından dolayı edinmek zo-
runda kaldıkları ticarî emtiayı edinme tarihinden iti-
baren dokuz ay içinde elden çıkarırlar. Elden çıkar-
manın imkânsız veya banka için büyük zarar doğura-
cağı hallerde veya haklı sebepler bulunduğu takdirde,
bu süre Bakanlık tarafından uzatılabilir.

Gayrimenkul üzerine işlemler

MADDE 50. — 1. 38 inci maddenin 1 inci fı-
rasındaki sınıra dahil olmak üzere bankaların gayri-
menkullere yatıracakları kaynakların toplam özkay-
naklarını geçemez.

2. Bankalar, ticaret amacıyla gayrimenkul alım
ve satım ile uğraşamazlar ve Türkiye Cumhuriyet
Merkez Bankasınca alınan kararlara uygun olarak
bankacılık işlerini yürütebilmek için ihtiyaç duyduk-
ları sayı ve büyüklüğün üstünde herhangi bir şekilde
gayrimenkul edinemezler.

3. Bankaların, sermayesine % 10'un üstünde ka-
tıldıkları ortaklıklarla bunların sermayelerinin çoğun-
luğuna sahip oldukları ortaklık ve kuruluşların iş ko-
nularının gerektirdiği işyeri, fabrika, imalathane ve
eklentileri gibi gayrimenkuller dışında gayrimenkul
edinmeleri Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının
iznine bağlıdır.

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

İştirakler

MADDE 47. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret
Komisyonu metninin 47 nci maddesi aynen kabul
edilmiştir.

Sermaye azaltıcı işlem yasağı

MADDE 48. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret
Komisyonu metninin 48 inci maddesi aynen kabul
edilmiştir.

Emtia ticareti yapma yasağı

MADDE 49. — 1. Bankalar ticaret amacı ile
emtia alım ve satımı ile uğraşamazlar. Basılı ve külçe
halinde altın alım ve satımı bu hükmün dışındadır.

2. Bankalar, alacaklarından dolayı edinmek zo-
runda kaldıkları ticarî emtiayı edinme tarihinden iti-
baren dokuz ay içinde elden çıkarırlar. Elden çıkarma-
nın imkânsız veya banka için büyük zarar doğuracağı
hallerde veya haklı sebepler bulunduğu takdirde, bu
süre Müsteşarlık tarafından uzatılabilir.

Gayrimenkul üzerine işlemler

MADDE 50. — 1. 38 inci maddenin 1 inci fı-
rasındaki sınıra dahil olmak üzere bankaların gayri-
menkullere yatıracakları kaynakların toplamı öz kay-
naklarını geçemez.

2. Bankalar, ticaret amacıyla gayrimenkul alım
ve satımı ile uğraşamazlar ve Türkiye Cumhuriyet
Merkez Bankasınca alınan kararlara uygun olarak
bankacılık işlerini yürütebilmek için ihtiyaç duyduk-
ları sayı ve büyüklüğün üstünde herhangi bir şekilde
gayrimenkul edinemezler.

3. Bankaların, sermayesine % 10'un üstünde ka-
tıldıkları ortaklıklarla bunların sermayelerinin çoğun-
luğuna sahip oldukları ortaklık ve kuruluşların iş ko-
nularının gerektirdiği işyeri, fabrika, imalathane ve
eklentileri gibi gayrimenkuller dışında gayrimenkul
edinmeleri Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının
iznine bağlıdır.

(Kanun Hükümünde Kararname)

d) Her çeşit taşınmaz mal yapımının taahhüdü işleriyle uğraşan gerçek ve tüzelkişilere verilen teminat mektupları;

5. Bankalar;

a) Tarım, sanayi, madencilik, enerji, bayındırlık, ulaştırma, ihracat ve turizm işleri ile 4/c bendindeki sosyal konut yapımına yönelik krediler;

b) Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununun ya da özel şartnamelerinin hükümlerine göre resmî daire ve kurumlara, İktisadî devlet teşekkülleri, kamu İktisadî kuruluşları ve bunların müesseseleri ve bağlı ortaklıklarına, kanunla kurulmuş teşekküllere, banka, ortaklık, dernek ve vakıflara ihaleye koydukları çeşitli işler için ve ayrıca mahkemelere, vergi ve icra daireleriyle gümrüklere hitaben bunlar tarafından istenen konular için verilecek teminat mektupları;

c) Kredi sağlamak amacıyla kalkınma ve yatırım bankalarına ve (a) bendindeki işler için diğer bankalara hitaben verilecek teminat mektupları; dışında gayrimenkul ipoteği karşılığında kredi açamazlar.

Yeniden kredi açılmaması şartıyla, verilen kredilerden tahsili tehlikeye düşenlerin sağlamaştırılması için sonradan ipotek tesis olunabilir.

6. Bankalar, alacaklarından dolayı edinmek zorunda kaldıkları gayrimenkulleri, edinme gününden başlayarak 3 yıl içinde elden çıkarmak zorundadırlar. Bu süre içinde elden çıkarmanın imkânsız olduğunun ya da banka için büyük zarar doğuracağıının belgelendiği hallerde bu süre Maliye Bakanlığı tarafından uzatılabilir.

7. Bankalara gayrimenkul üzerine borç verme konusunda yetki veren özel kanun hükümleri saklıdır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Hesap ve Kayıt Düzeni

Hesap, bilanço ve kâr ve zarar cetvellerinde yeknesaklık

MADDE 51. — 1. Bankaların hesap dönemi takvim yılıdır.

2. Bankalar hesaplarını ve yıllık bilançoları ile kâr ve zarar cetvellerini Türkiye Bankalar Birliği tarafından hazırlanıp Maliye Bakanlığının onayı ile yürürlüğe girecek olan tek düzen hesap planı, tip bilanço ve kâr ve zarar cetveli ile bunların uygulanma ve düzenlenme esaslarına ilişkin izahnameye uygun olarak tutmak ve düzenlemek zorundadırlar.

3. Yabancı bankaların hesap, bilanço ve kâr ve zarar cetvelleri, bunların Türkiye'ye ayırdıkları sermaye ile Türkiye'deki işlemlerini gösterir.

4. Bankalar hesaplarını ve bilançoları ile kâr ve zarar cetvellerini kesirleri dikkate almamak suretiyle Türk Lirası üzerinden düzenlerler.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

4. Bankalar, gayrimenkul inşaat veya ticareti ile uğraşan ortaklıklara katılamazlar ve bu konuda iş yapan gerçek ve tüzel kişilere kredi açamazlar. Ancak aşağıda belirtilen iştirak ve kredilere bu hüküm uygulanmaz.

a) Yol, köprü, baraj, liman, okul ve hastane gibi bayındırlık tesisleri ile sanayi ve turistik tesislerin inşaat taahhüdü ile uğraşan ortaklıklara bankalarca yapılan iştirakler;

b) (a) bendinde belirtilen konularda iş yapan banka iştiraklerine ve diğer gerçek ya da tüzel kişilere yalnız bu alanlarda kullanılmak üzere açılan krediler;

c) Özel kanunlarda belirtilen esas ve şartlar dahilinde sosyal konut edinmeye veya bu konutları inşa etmek ya da ettirmek üzere açılan krediler.

d) Her çeşit taşınmaz mal yapımının taahhüdü işleriyle uğraşan gerçek ve tüzel kişilere verilen teminat mektupları;

5. Bankalar, alacaklarından dolayı edinmek zorunda kaldıkları gayrimenkulleri, edinme gününden başlayarak 3 yıl içinde elden çıkarmak zorundadırlar. Bu süre içinde elden çıkarmanın imkânsız olduğunun ya da banka için büyük zarar doğuracağıının belgelendiği hallerde bu süre Bakanlık tarafından uzatılabilir.

6. Bankalara gayrimenkul üzerine borç verme konusunda yetki veren özel kanun hükümleri saklıdır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM Hesap ve Kayıt Düzeni

Hesap, bilanço ve kâr ve zarar cetvellerinde yeknesaklık

MADDE 51. — 1. Bankaların hesap dönemi takvim yılıdır.

2. Bankalar hesaplarını ve yıllık bilançoları ile kâr ve zarar cetvellerini Türkiye Bankalar Birliği tarafından hazırlanıp Bakanlığın onayı ile yürürlüğe girecek olan tek düzen hesap planı, tip bilanço ve kâr ve zarar cetveli ile bunların uygulanma ve düzenlenme esaslarına ilişkin izahnameye uygun olarak tutmak ve düzenlemek zorundadırlar.

4. Bankalar, gayrimenkul inşaat veya ticareti ile uğraşan ortaklıklara katılamazlar ve bu konuda iş yapan gerçek ve tüzel kişilere kredi açamazlar. Ancak aşağıda belirtilen iştirak ve kredilere bu hüküm uygulanmaz.

a) Yol, köprü, baraj, liman, okul ve hastane gibi bayındırlık tesisleri ile sanayi ve turistik tesislerin inşaat taahhüdü ile uğraşan ortaklıklara bankalarca yapılan iştirakler;

b) (a) bendinde belirtilen konularda iş yapan banka iştiraklerine ve diğer gerçek ya da tüzel kişilere yalnız bu alanlarda kullanılmak üzere açılan krediler;

c) Özel kanunlarda belirtilen esas ve şartlar dahilinde sosyal konut edinmeye veya bu konutları inşa etmek ya da ettirmek üzere açılan krediler.

d) Her çeşit taşınmaz mal yapımının taahhüdü işleriyle uğraşan gerçek ve tüzel kişilere verilen teminat mektupları;

5. Bankalar, alacaklarından dolayı edinmek zorunda kaldıkları gayrimenkulleri, edinme gününden başlayarak 3 yıl içinde elden çıkarmak zorundadırlar. Bu süre içinde elden çıkarmanın imkânsız olduğunun ya da banka için büyük zarar doğuracağıının belgelendiği hallerde bu süre müsteşarlık tarafından uzatılabilir.

6. Bankalara gayrimenkul üzerine borç verme konusunda yetki veren özel kanun hükümleri saklıdır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM Hesap ve Kayıt Düzeni

Hesap, bilanço ve kâr ve zarar cetvellerinde yeknesaklık

MADDE 51. — 1. Bankaların hesap dönemi takvim yılıdır.

2. Bankalar hesaplarını ve yıllık bilançoları ile kâr ve zarar cetvellerini Türkiye Bankalar Birliği tarafından hazırlanıp Müsteşarlığın onayı ile yürürlüğe girecek olan tek düzen hesap planı, tip bilanço ve kâr ve zarar cetveli ile bunların uygulanma ve düzenlenme esaslarına ilişkin izahnameye uygun olarak tutmak ve düzenlemek zorundadırlar.

(Kanun Hükümünde Kararname)

Hesap uygunluğu

MADDE 52. — Bankalar işlemlerini kayıt dışı bırakamayacakları ve gerçek mahiyetlerine uygun düşmeyen bir şekilde muhasebeleştiremeyecekleri gibi kanunî ve yardımcı defterleri ile kayıtları, şubeleri, yurt içi ve yurt dışındaki muhabetleri ile hesap uygunluğu sağlamadan bilançolarını kapatamazlar.

Belgelerin saklanması

MADDE 53. — Bankalar aldıkları yazılarla faaliyetleri ile ilgili belgelerin asıllarını veya mümkün olmadığı hallerde sıhhatlerinden şüpheyi davet etmeyecek kopyalarını ve yazdıkları yazıların makine ile alınmış suretlerini tarih ve numara sırası ile düzenleyerek usulleri dairesinde saklamak zorundadırlar. Bunların Maliye Bakanlığınca tespit olunacak esas ve şartlar dairesinde mikrofilm şeklinde de saklanmaları mümkündür.

Bilanço ile kâr ve zarar cetvelinin ilgili mercilere gönderilmesi ve ilanı

MADDE 54. — 1. Bankalar bilançoları ile kâr ve zarar cetvellerinin denetçilerince onaylı birer örneğini, genel kurullarının toplandığı tarihten itibaren 1 ay içinde yönetim kurulu ve denetçilerinin raporları ile birlikte Maliye ve Ticaret Bakanlıkları ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına tevdi ederek Resmî Gazete ve yurt çapında yayın yapan bir gazete ile ilan etmek zorundadırlar.

2. Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyette bulunan bankaların Türkiye'deki faaliyetlerine ait bilançoları ile kâr ve zarar hesapları Türkiye'deki yönetim merkezleri tarafından düzenlenir ve müdürler kurulları tarafından imzalı olarak merkezlerinin son bilanço ve kâr ve zarar cetvelleri ile birlikte 1 inci fıkradaki mercilere tevdi ve aynı fıkraya göre ilan olunur.

3. İlan olunan bir bilanço veya kâr ve zarar cetvelinin gerçeğe aykırı olduğu tespit olunduğu takdirde, ilgili banka, Maliye Bakanlığının talimatı üzerine 15 gün içinde düzeltilmiş bilanço veya kâr ve zarar cetvelini düzeltme beyanı ile birlikte aynı gazetelerle ilan etmek zorundadır.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

3. Yabancı bankaların hesap, bilanço ve kâr ve zarar cetvelleri, bunların Türkiye'ye ayırdıkları sermaye ile Türkiye'deki işlemlerini gösterir.

4. Bankalar hesaplarını ve bilançoları ile kâr ve zarar cetvellerini kesirleri dikkate almamak suretiyle Türk lirası üzerinden düzenlerler.

Hesap uygunluğu

MADDE 52. — Kanun Hükümünde Kararname-
nin 52 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul
edilmiştir.

Belgelerin saklanması

MADDE 53. — Bankalar aldıkları yazılarla faa-
liyetleri ile ilgili belgelerin asıllarını veya mümkün
olmadığı hallerde sıhhatlerinden şüpheyi davet etme-
yecek kopyalarını ve yazdıkları yazıların makine ile
alınmış suretlerini tarih ve numara sırası ile düzen-
leyerek usulleri dairesinde saklamak zorundadırlar.
Bunların Bakanlıkça tespit olunacak esas ve şartlar
dairesinde mikrofilm şeklinde de saklanmaları müm-
kündür.

*Bilanço ile kâr ve zarar cetvelinin ilgili mercilere
gönderilmesi ve ilanı*

MADDE 54. — 1. Bankalar bilançoları ile kâr
ve zarar cetvellerinin denetçilerince onaylı birer ör-
neğini, genel kurullarının toplandığı tarihten itibaren
1 ay içinde yönetim kurulu ve denetçilerinin raporları
ile birlikte Bakanlık ve Sanayi ve Ticaret Bakan-
lıkları ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına
tevdî ederek Resmî Gazete ile yurt çapında yayın ya-
pan bir gazete ile ilan etmek zorundadırlar.

2. Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyette bu-
lunan bankaların Türkiye'deki faaliyetlerine ait bilan-
çoları ile kâr ve zarar hesapları Türkiye'deki yönetim
merkezleri tarafından düzenlenir ve müdürler kurul-
ları tarafından imzalı olarak merkezlerinin son bilan-
ço ve kâr ve zarar cetvelleri ile birlikte 1 inci fık-
radaki mercilere tevdi ve aynı fıkraya göre ilan olu-
nur.

3. İlan olunan bir bilanço veya kâr ve zarar cet-
velinin gerçeğe aykırı olduğu tespit olunduğu takdir-
de, ilgili banka, Bakanlığın talimatı üzerine 15 gün
içinde düzeltilmiş bilanço veya kâr ve zarar cetve-

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

3. Yabancı bankaların hesap, bilanço ve kâr ve zarar cetvelleri, bunların Türkiye'ye ayırdıkları sermaye ile Türkiye'deki işlemlerini gösterir.

4. Bankalar hesaplarını ve bilançoları ile kâr ve zarar cetvellerini kesirleri dikkate almamak suretiyle Türk Lirası üzerinden düzenlerler.

Hesap uygunluğu

MADDE 52. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret
Komisyonu metninin 52 nci maddesi aynen kabul
edilmiştir.

Belgelerin saklanması

MADDE 53. — Bankalar aldıkları yazılarla faa-
liyetleri ile ilgili belgelerin asıllarını veya mümkün
olmadığı hallerde sıhhatlerinden şüpheyi davet etme-
yecek kopyalarını ve yazdıkları yazıların makine ile
alınmış suretlerini tarih ve numara sırası ile düzen-
leyerek usulleri dairesinde saklamak zorundadırlar.
Bunların Müsteşarlıkça tespit olunacak esas ve şart-
lar dairesinde mikrofilm şeklinde de saklanmaları
mümkündür.

*Bilanço ile kâr ve zarar cetvelinin ilgili mercilere
gönderilmesi ve ilanı*

MADDE 54. — 1. Bankalar bilançoları ile kâr
ve zarar cetvellerinin denetçilerince onaylı birer ör-
neğini genel kurullarının toplandığı tarihten itibaren
1 ay içinde yönetim kurulu ve denetçilerinin raporları
ile birlikte Müsteşarlık ve Sanayi ve Ticaret Bakan-
lığı ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına tevdi
ederek Resmî Gazete ve yurt çapında yayın yapan bir
gazete ile ilan etmek zorundadırlar.

2. Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyette bu-
lunan bankaların Türkiye'deki faaliyetlerine ait bilan-
çoları ile kâr ve zarar hesapları Türkiye'deki yöne-
tim merkezleri tarafından düzenlenir ve müdürler ku-
rulları tarafından imzalı olarak merkezlerinin son
bilanço ve kâr ve zarar cetvelleri ile birlikte 1 inci
fıkradaki mercilere tevdi ve aynı fıkraya göre ilan
olunur.

3. İlan olunan bir bilanço veya kâr ve zarar
cetvelinin gerçeğe aykırı olduğu tespit olunduğu tak-
dirde, ilgili banka, Müsteşarlığın talimatı üzerine 15
gün içinde düzeltilmiş bilanço veya kâr ve zarar cet-

(Kanun Hükümünde Kararname)

Yabancı ülkelerdeki şubelerin hesapları

MADDE 55. — Türkiye’de kurulan bankalar yabancı ülkelerdeki şubelerine ayırdıkları sermaye ile bu şubelerin işlem ve hesaplarını gösteren bir cetveli yıllık bilançoları ile birlikte Maliye ve Ticaret Bakanlıkları ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına tevdi etmek zorundadırlar.

Üç aylık hesap özetleri ile diğer cetveller

MADDE 56. — 1. Bankalar Mart, Haziran, Eylül ve Aralık ayları sonu itibariyle, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Bankalar Birliğinin görüşü alınarak Maliye Bakanlığı tarafından belirlenecek esaslara ve örneğe uygun olarak üç aylık hesap özeti düzenlemek zorundadırlar.

2. Üç aylık hesap özetleri genel müdür ile genel muhasebe müdürü veya sorumlu muhasebeci tarafından imza edilmiş ve mevcutsa denetçiler tarafından onaylanmış olarak Maliye Bakanlığınca belirlenecek süreler içinde bu Bakanlığa ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına gönderilir.

3. Maliye Bakanlığı bu kanun hükümünde kararname uygulamasını izlemek ve denetlemek amacıyla bankalardan belirleyeceği esaslar ve örneklere uygun olarak düzenlenecek cetvel ve raporlar istemeye, mali bün-yeleri ve kaynaklarının kullanımı ile ilgili standart rasyoları Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Türkiye Bankalar Birliğinin görüşlerini alarak tespite yetkilidir. Bankalar istenecek cetvel raporları belirleyeceği esaslar ve örneklere göre düzenleyerek Maliye Bakanlığına tevdi etmek ve bu Bakanlığın tespit edeceği rasyolara uymak zorundadırlar.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Mesleki Disiplin ile Denetime İlişkin Hükümler

BİRİNCİ KISIM

Türkiye Bankalar Birliği

Üye olma zorunluluğu

MADDE 57. — Türkiye’de faaliyet gösteren bütün bankalar, tüzelkişiliği haiz Türkiye Bankalar Birliğine üye olmak zorundadırlar. Bankalar bu yükümlülüğü kuruldukları tarihten itibaren en geç 3 ay içinde yerine getirirler.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

lini düzeltme beyanı ile birlikte aynı gazetelerle ilan etmek zorundadır.

velini düzeltme beyanı ile birlikte aynı gazetelerle ilan etmek zorundadır.

Yabancı ülkelerdeki şubelerin hesapları

Yabancı ülkelerdeki şubelerin hesapları

MADDE 55. — Türkiye'de kurulan bankalar yabancı ülkelerdeki şubelerine ayırdıkları sermaye ile bu şubelerin işlem ve hesaplarını gösteren bir cetveli yıllık bilançoları ile birlikte Bakanlık ve Sanayi ve Ticaret Bakanlıkları ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına tevdi etmek zorundadırlar.

MADDE 55. — Türkiye'de kurulan bankalar yabancı ülkelerdeki şubelerine ayırdıkları sermaye ile bu şubelerin işlem ve hesaplarını gösteren bir cetveli yıllık bilançoları ile birlikte Müsteşarlık ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına tevdi etmek zorundadırlar.

Üç aylık hesap özetleri ile diğer cetveller

Üç aylık hesap özetleri ile diğer cetveller

MADDE 56. — 1. Bankalar, Mart, Haziran, Eylül ve Aralık ayları sonu itibarıyla, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Bankalar Birliğinin görüşü alınarak Bakanlık tarafından belirlenecek esaslara ve örneğe uygun olarak üç aylık hesap özeti düzenlemek zorundadırlar.

MADDE 56. — 1. Bankalar, mart, haziran, eylül ve aralık ayları sonu itibarıyla, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Bankalar Birliğinin görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından belirlenecek esaslara ve örneğe uygun olarak üç aylık hesap özeti düzenlemek zorundadırlar.

2. Üç aylık hesap özetleri genel müdür ile genel muhasebe müdürü veya sorumlu muhasebeci tarafından imza edilmiş ve mevcutsa denetçiler tarafından onaylanmış olarak Bakanlıkça belirlenecek süreler içinde bu Bakanlığa ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına gönderilir.

2. Üç aylık hesap özetleri genel müdür ile genel muhasebe müdürü veya sorumlu muhasebeci tarafından imza edilmiş ve mevcutsa denetçiler tarafından onaylanmış olarak Bakanlıkça belirlenecek süreler içinde bu Müsteşarlığa ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına gönderilir.

3. Bakanlık bu Kanun uygulamasını izlemek amacıyla bankalardan belirleyeceği esaslar ve örnekler uygun olarak cetvel, rapor ve malî tablolar istemeye, malî bünyeleri ve kaynaklarının kullanımı ile ilgili standart rasyoları, bu rasyolar ile malî tabloların gerekli görüldüğü takdirde yayımlanmasına ilişkin usul ve esasları, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Türkiye Bankalar Birliğinin görüşlerini alarak tespiti yetkilidir. Bankalar bu cetvel, rapor ve malî tabloları Bakanlığa tevdi etmek ve tespit edilecek rasyolara uymak zorundadırlar.

3. Müsteşarlık bu Kanun uygulamasını izlemek amacıyla bankalardan belirleyeceği esaslar ve örnekler uygun olarak cetvel, rapor ve malî tablolar istemeye, malî bünyeleri ve kaynaklarının kullanımı ile ilgili standart rasyoları, bu rasyolar ile malî tabloların gerekli görüldüğü takdirde yayımlanmasına ilişkin usul ve esasları, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Türkiye Bankalar Birliğinin görüşlerini alarak tespiti yetkilidir. Bankalar bu cetvel rapor ve malî tabloları Müsteşarlığa tevdi etmek ve tespit edilecek rasyolara uymak zorundadırlar.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Meslekî Disiplin ile Denetime İlişkin Hükümler

DOKUZUNCU BÖLÜM

Meslekî Disiplin ile Denetime İlişkin Hükümler

BİRİNCİ KISIM

Türkiye Bankalar Birliği

BİRİNCİ KISIM

Türkiye Bankalar Birliği

Üye olma zorunluluğu

Üye olma zorunluluğu

MADDE 57. — Türkiye'de faaliyet gösteren bütün bankalar kamu kurumu niteliğindeki, tüzelkişiliği haiz Türkiye Bankalar Birliğine üye olmak zorun-

MADDE 57. — Türkiye'de faaliyet gösteren bütün bankalar, tüzelkişiliği haiz Türkiye Bankalar Birliği'ne üye olmak zorundadırlar. Bankalar bu yüküm-

Birliğin görev ve yetkileri

MADDE 58. — 1. Türkiye Bankalar Birliği;

a) Bankacılık mesleğinin gelişmesini temin etmek;
b) Bankaların birlik ve bankacılık mesleğinin gerektirdiği vakar ve disiplin içinde ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak çalışmalarını sağlamak,

c) Bankalar arasındaki haksız rekabeti önlemek,

Amacıyla gerekli her türlü tedbiri almak ve uygulamakla görevli ve yetkilidir.

2. Birlik bankacılık konusundaki mevzuatı ve aldığı karar ve tedbirlerin uygulamasını takip eder ve Maliye Bakanlığınca alınması istenen tedbirleri alır.

Tüzük

MADDE 59. — 1. Birliğin organları ve çalışma esasları, Ticaret Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görüşleri alındıktan sonra Maliye Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konan tüzüğünde gösterilir.

2. Bankalar Birlik Tüzüğüne ve Birlikçe alınacak karar ve tedbirlere uymak zorundadırlar.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

dadırlar. Bankalar bu yükümlülüğü kuruldukları tarihten itibaren en geç 3 ay içinde yerine getirirler.

Birliğin görev ve yetkileri

MADDE 58. — 1. Türkiye Bankalar Birliği;

- a) Bankacılık mesleğinin gelişmesini temin etmek,
- b) Bankaların birlik ve bankacılık mesleğinin gerektirdiği vakar ve disiplin içinde ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak çalışmalarını sağlamak,
- c) Bankalar arasındaki haksız rekabeti önlemek, amacıyla gerekli her türlü tedbiri almak ve uygulamakla görevli ve yetkilidir.

2. Birlik bankacılık konusundaki mevzuatı ve aldığı karar ve tedbirlerin uygulamasını takip eder ve Bakanlıkça alınması istenen tedbirleri alır.

Organlar ve tüzük

MADDE 59. — 1. Türkiye Bankalar Birliği organ seçimleri bu Kanunda öngörülen esaslar çerçevesinde gizli oyla ve yargı gözetim altında gerçekleştirilir.

2. Seçim yapılacak genel kurul toplantısından en az onbeş gün önce seçimlere katılacak üye bankaları ve temsilcilerini belirleyen liste, toplantının gündemini, yerini, gününü, saatini ve çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususları belirten bir yazı ile birlikte üç nüsha olarak Yüksek Seçim Kurulunca, belirlenecek seçim kurulu başkanı hâkime tevdi edilir. Hâkim gerekli incelemeyi yaparak listeyi ve diğer hususları onaylar; bir sandık kurulu başkanı ve iki sandık kurulu üyesi ile bunlar için birer yedek üye atar. Oy verme işlemi gizli oy, açık tasnif esaslarına göre yapılır. Seçim süresinin sonunda, seçim sonuçları tutanakla tespit edilip seçim sandık kurulu başkan ve üyeler tarafından imzalanır. Tutanağın düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçimlere yapılacak her türlü itirazlar hâkim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır.

3. Birliğin organları ve çalışma esasları, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görüşleri alındıktan sonra Bakanlığın öne-

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

lülüğü, bu Kanunun 11 inci maddesine göre bankacılık işlemlerine başlama iznini aldıkları tarihten itibaren en geç 3 ay içinde yerine getirirler.

Birliğin görev ve yetkileri

MADDE 58. — 1. Türkiye Bankalar Birliği;

- a) Bankacılık mesleğinin gelişmesini temin etmek,
- b) Bankaların birlik ve bankacılık mesleğinin gerektirdiği vakar ve disiplin içinde ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak çalışmalarını sağlamak,
- c) Bankalar arasındaki haksız rekabeti önlemek, amacıyla, gerekli her türlü tedbiri almak ve uygulamakla görevli ve yetkilidir.

2. Birlik bankacılık konusundaki mevzuatı ve aldığı karar ve tedbirlerin uygulamasını takip eder ve Müsteşarlıkça alınması istenen tedbirleri alır.

Organlar ve tüzük

MADDE 59. — 1. Türkiye Bankalar Birliği organ seçimleri bu Kanunda öngörülen esaslar çerçevesinde gizli oyla ve yargı gözetimi altında gerçekleştirilir.

2. Seçim yapılacak genel kurul toplantısından en az onbeş gün önce seçimlere katılacak üye bankaları ve temsilcilerini belirleyen liste, toplantının gündemini, yerini, gününü, saatini ve çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususları belirten bir yazı ile birlikte üç nüsha olarak Yüksek Seçim Kurulunca belirlenecek seçim kurulu başkanı hâkime tevdi edilir. Hâkim gerekli incelemeyi yaparak listeyi ve diğer hususları onaylar; bir sandık kurulu başkanı ve iki sandık kurulu üyesi ile bunlar için birer yedek üye atar. Oy verme işlemi gizli oy, açık tasnif esaslarına göre yapılır. Seçim süresinin sonunda, seçim sonuçları tutanakla tespit edilip seçim sandık kurulu başkan ve üyeler tarafından imzalanır. Tutanağın düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçimlere yapılacak her türlü itirazlar hakim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır.

3. Birliğin organları ve çalışma esasları, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görüşleri alındıktan sonra Bakanlığın öne-

Giderlerin karşılanması

MADDE 60. — Türkiye Bankalar Birliğinin masrafları, her takvim yılı başında, tüzük gereğince tespit olunacak oy sayısına göre bankalara dağıtılır. Bankalar, kendilerine düşen masraf paylarını her yıl şubat ayı sonuna kadar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılacak özel bir hesaba yatırmak zorundadırlar.

İKİNCİ KISIM

Denetim

Bankalar yeminli murakıpları

MADDE 61. — 1. Bu Kanun Hükümünde Kararname ile ek ve değişikliklerinin, diğer kanunların bankalarla ilgili hükümlerinin uygulanmasını ve her türlü bankacılık işlemlerinin denetimi, bankaların varlıkları, alacakları, özkaynakları, borçları, kâr ve zarar hesapları arasındaki ilgi ve dengelerin ve mali bünyeyi etkileyen diğer tüm öğelerin tespit ve tahlihi Maliye Bakanına bağlı bir kurul teşkil eden bankalar yeminli murakıpları ve yardımcıları tarafından yapılır.

2. Bankalar yeminli murakıpları ve yardımcıları; Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun hükümlerine aykırı hareket eden banka ve ilgililer hakkında adı geçen Kanunun Ek 1 inci maddesindeki yetkilere ve Bankalar Kanununda yazılı görevleri ile kayıtlı olmak üzere vergi inceleme yetkisine sahip oldukları gibi Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası ve tüm bankaların kuruluş kanunları hükümleri ile diğer kanunların bankalarla ilgili hükümlerinin uygulamasını da denetlemeye yetkilidirler.

3. Bankalar yeminli murakıpları ve yardımcıları; bankalar, bankaların iştirak ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzelkişilerden yukarıda yazılı kanun hükümleri ile ilgili görecekları bütün bilgileri istemeye, bunların tüm defter, kayıt ve belgelerini incelemeye yetkili olup, bunlar da istenilen bilgileri vermekle, defter kayıt ve belgeleri incelemeye hazır bulundurmakla yükümlüdürler.

4. Devlet daire ve kuruluşları, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Türkiye Bankalar Birliği ve benzeri kuruluşlar ile risk santrali teşkilatı istenecek her türlü bilgiyi gizli de olsa bankalar yeminli murakıplarına ve yardımcılarına verirler.

5. Bankalar yeminli murakıp yardımcıları konuları ile ilgili dallarda yükseköğrenim yapmış adaylar arasından sınavla seçilerek memuriyete alınırlar. En az üç yıl bankalar yeminli murakıp yardımcılığı yaptıktan sonra yeterlik sınavında başarı gösterenler ortak kararlarla bankalar yeminli murakıpları olarak atanırlar. Bankalar yeminli murakıpları kurulu başkanının da bankalar yeminli murakıpları sıfat ve yetkisi vardır.

6. Bankalar yeminli murakıpları ve yardımcıları Ankara'da Asliye Ticaret Mahkemesinde yemin etmedikçe denetim yapamazlar.

7. Bankalar yeminli murakıplarının çalışma tarzı bir yönetmelikle düzenlenir.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

risi üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konan tüzüğünde gösterilir.

4. Bankalar Birlik Tüzüğüne ve Birlikçe alınacak karar ve tedbirlere uymak zorundadırlar.

Giderlerin karşılanması

MADDE 60. — Kanun Hükümünde Kararname-
nin 60' ıncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul
edilmiştir.

İKİNCİ KISIM **Denetim**

Bankalar yeminli murakıpları

MADDE 61. — 1. Bu Kanun ile ek ve değişik-
liklerinin diğer kanunların bankalarla ilgili hükümle-
rinin uygulanmasının ve her türlü bankacılık işlemlerinin denetimi, bankaların varlıkları, alacakları, öz-
kaynakları, borçları, kâr ve zarar hesapları arasındaki ilgi ve dengelerin ve malî bünyeyi etkileyen diğer tüm öğelerin tespit ve tahlili Bakan'a bağlı bir kurul teşkil eden bankalar yeminli murakıpları ve yardımcıları tarafından yapılır.

2. Bankalar yeminli murakıpları ve yardımcıları; Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun hükümlerine aykırı hareket eden banka ve ilgililer hakkında adı geçen Kanunun ek 1' inci maddesindeki yetkilere ve Bankalar Kanununda yazılı görevleri ile kayıtlı olmak üzere vergi inceleme yetkisine sahip oldukları gibi Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası ve tüm bankaların kuruluş kanunları hükümleri ile diğer kanunların bankalarla ilgili hükümlerinin uygulamasını da denetlemeye yetkilidirler.

3. Bankalar yeminli murakıpları ve yardımcıları; bankalar, bankaların iştirak ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzelkişilerden yukarıda yazılı kanun hükümleri ile ilgili görecekları bütün bilgileri istemeye, bunların tüm defter, kayıt ve belgelerini incelemeye yetkili olup, bunlar da istenilen bilgileri vermekle, defter kayıt ve belgeleri incelemeye hazır bulundurmakla yükümlüdürler.

4. Devlet daire ve kuruluşları, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Türkiye Bankalar Birliği ve ben-

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

risi üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konan statüsünde gösterilir.

4. Bankalar Birlik Statüsüne ve Birlikçe alınacak karar ve tedbirlere uymak zorundadırlar.

Giderlerin karşılanması

MADDE 60. — Türkiye Bankalar Birliğinin giderleri Birlik Statüsü gereğince tespit olunan oya göre bankalara dağıtılır. Bankalar kendilerine düşen masraf paylarını statüde belirtilen süre içinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında açılacak bir hesaba yatırmak zorundadırlar.

İKİNCİ KISIM **Denetim**

Bankalar yeminli murakıpları

MADDE 61. — 1. Bu Kanun ile ek ve değişik-
liklerinin diğer kanunların bankalarla ilgili hükümlerinin uygulanmasının ve her türlü bankacılık işlemlerinin denetimi, bankaların varlıkları, alacakları, öz-
kaynakları, borçları, kâr ve zarar hesapları arasındaki ilgi ve dengelerin ve malî bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların tespit ve tahlili bankalar yeminli murakıpları ve yardımcıları tarafından yapılır.

2. Bankalar yeminli murakıpları ve yardımcıları; Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun hükümlerine aykırı hareket eden banka ve ilgililer hakkında adı geçen Kanunun Ek 1' inci maddesindeki yetkilere ve Bankalar Kanununda yazılı görevleri ile kayıtlı olmak üzere vergi inceleme yetkisine sahip oldukları gibi Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası ve tüm bankaların kuruluş kanunları hükümleri ile diğer kanunların bankalarla ilgili hükümlerinin uygulamasını da denetlemeye yetkilidirler.

3. Bankalar yeminli murakıpları ve yardımcıları; bankalar, bankaların iştirak ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzelkişilerden yukarıda yazılı kanun hükümleri ile ilgili görecekları bütün bilgileri istemeye bunların tüm defter, kayıt ve belgelerini incelemeye yetkili olup, bunlar da istenilen bilgileri vermekle, defter kayıt ve belgeleri incelemeye hazır bulundurmakla yükümlüdürler.

4. Devlet daire ve kuruluşları, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Türkiye Bankalar Birliği ve ben-

İdari tedbirler

MADDE 62. — 1. Bankalar yeminli murakıplarınca yapılan denetlemeler sonucunda, bu Kanun Hükümünde Kararname ve ilgili diğer mevzuata aykırı ve bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek nitelikte işlemleri tespit olunan banka mensuplarının, haklarında ayrıca kanunî kovuşturma yapılmakla beraber, Maliye Bakanlığının talebi üzerine görevlerine son verilmesi zorunludur. Bu kimseler, Maliye Bakanlığının izni olmadıkça hiç bir bankada çalıştırılmazlar.

2. Maliye Bakanlığı, bu Kanun Hükümünde Kararname ve ilgili diğer mevzuata aykırı işlemlerini verdiği süre içinde düzeltmeyen ve kanuna aykırılıkların giderilmesi ve önlenmesi konusunda alınmasının istediği tedbirleri almayan bankaların, sorumlular hakkında yapılacak kanunî kovuşturma saklı olmak üzere, avans ve reeskont kredilerinin durdurulmasını, açılan kredilerin geri alınmasını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından istemeye, yararlandıkları teşvikleri durdurmaya yetkilidir.

3. Bu Kanun Hükümünde Kararname veya özel kanunlarına göre yetkili olanlar dışında kalan gerçek veya tüzelkişilerin mevduat kabul ettikleri veya bankacılık işlemleri yaptıkları, ticaret unvanları ve her türlü belgeleri ile ilan ve reklamlarında banka kelimesini ya da mevduat kabul ettikleri veya bankacılıkla uğraştıkları izlenimini veren kelime veya tabirleri kullandıkları tespit olunduğu takdirde, sorumlular hakkında kanunî kovuşturmaya geçilmekle beraber, gecikmesinde sakınca görülen hallerde, Maliye Bakanının talebi üzerine valiliklerce, bunların işyerleri geçici olarak kapatılabileceği ve ilan ve reklamları durdurabileceği gibi kanuna aykırı belgelerle ilan ve reklamları toplatılabilir.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

zeri kuruluşlar ile risk santralî teşkilatı istenecek her türlü bilgiyi gizli de olsa bankalar yeminli murakıplarına ve yardımcılara verirler.

5. Bankalar yeminli murakıp yardımcıları konuları ile ilgili dallarda yükseköğrenim yapmış adaylar arasından sınavla seçilerek memuriyete alınırlar. En az üç yıl bankalar yeminli murakıp yardımcılığı yaptıktan sonra yeterlik sınavında başarı gösterenler ortak kararla bankalar yeminli murakıpları olarak atanırlar. Bankalar yeminli murakıpları kurulu başkanının da bankalar yeminli murakıpları sıfat ve yetkisi vardır.

6. Bankalar yeminli murakıpları ve yardımcıları Ankara'da Asliye Ticaret Mahkemesinde yemin etmedikçe denetim yapamazlar.

7. Bankalar yeminli murakıplarının çalışma tarzı bir yönetmelikle düzenlenir.

İdarî tedbirler

MADDE 62. — 1. Bankalar yeminli murakıplarınca yapılan denetlemeler sonucunda, bu Kanun ve ilgili diğer mevzuata aykırı ve bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek nitelikte işlemleri tespit olunan banka mensuplarının, haklarında ayrıca kanunî kovuşturma yapılmakla beraber, Bakanlığın talebi üzerine görevlerine son verilmesi zorunludur. Bu kimseler, Bakanlığın izni olmadıkça hiçbir bankada çalıştırılmazlar.

2. Bakanlık, bu Kanun ve ilgili diğer mevzuata aykırı işlemlerini verdiği süre içinde düzeltmeyen ve kanuna aykırılıkların giderilmesi ve önlenmesi konusunda alınmasını istediği tedbirleri almayan bankaların, sorumlular hakkında yapılacak kanunî kovuşturma saklı olmak üzere, avans ve reeskont kredilerinin durdurulmasını, açılan kredilerin geri alınmasını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından istemeye, yararlandıkları teşvikleri durdurmaya yetkilidir.

3. Bu Kanun veya özel kanunlarına göre yetkili olanlar dışında kalan gerçek veya tüzelkişilerin mevduat kabul ettikleri veya bankacılık işlemleri yaptıkları, ticaret unvanları ve her türlü belgeleri ile ilan ve reklamlarında banka kelimesini ya da mevduat kabul ettikleri veya bankacılıkla uğraştıkları izlenimini veren kelime veya tabirleri kullandıkları tespit olunduğu takdirde, sorumlular hakkında kanunî kovuşturmayla geçilmekle beraber, gecikmesinde sakınca görülen hal-

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

benzeri kuruluşlar ile risk santralî teşkilatı istenecek her türlü bilgiyi gizli de olsa bankalar yeminli murakıplarına ve yardımcılara verirler.

5. Bankalar yeminli murakıp yardımcıları konuları ile ilgili dallarda yükseköğrenim yapmış adaylar arasından sınavla seçilerek memuriyete alınırlar. En az üç yıl bankalar yeminli murakıp yardımcılığı yaptıktan sonra yeterlik sınavında başarı gösterenler ortak kararla bankalar yeminli murakıpları olarak atanırlar. Bankalar yeminli murakıpları kurulu başkanının da bankalar yeminli murakıpları sıfat ve yetkisi vardır.

6. Bankalar yeminli murakıpları ve yardımcıları Ankara'da Asliye Ticaret Mahkemesinde yemin etmedikçe denetim yapamazlar.

7. Bankalar yeminli murakıplarının çalışma tarzı bir yönetmelikle düzenlenir.

İdarî tedbirler

MADDE 62. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 62 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Kanun Hükümünde Kararname)

Mali bünyenin güçlendirilmesi

MADDE 63. — 1. Denetlemeler sonucunda bir bankanın mali bünyesinin ciddi bir şekilde zayıflamakta olduğunun tespit edilmesi halinde, Maliye Bakanlığı, uygun bir süre vererek banka yönetim kurulundan;

- a) Sermayenin artırılmasını veya sermayenin ödenmeyen kısmının tahsilini,
- b) Kâr dağıtılmamasını, tahsilinde tehlike görülen alacaklar için karşılık ayrılmasını,
- c) Masrafların kısılmasını, yeni personel alımının durdurulmasını,
- d) Risk doğurucu işlemlerden kaçınılmasını, plasmanlarının durdurulmasını veya sınırlandırılmasını,
- e) Mali bünyenin güçlendirilmesi için benzeri diğer tedbirlerin alınmasını,

isteyebilir. Yönetim kurulu bu talimata uymak ve aldığı karar ve tedbirleri aylık raporlar halinde Maliye Bakanlığına bildirmek zorundadır.

2. a) Bu Kanun Hükümünde Kararname ve ilgili diğer mevzuata aykırı ve bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek nitelikte fiillerin ya da banka mali bünyesini zayıflatan karar ve işlemlerin banka yönetim kuruluna ait olması halinde Maliye Bakanlığı bankanın denetçilerinden yeni bir yönetim kurulu teşkili için genel kurulun toplantıya çağrılmasını istemeye yetkilidir. Genel kurul toplanmadığı veya yönetim kurulunun değiştirilmesine karar vermediği ya da seçtiği yeni yönetim kurulu 1 inci fıkraya göre verilecek talimata uymadığı takdirde Maliye Bakanı yönetim kurulunu feshederek yerine geçici bir yönetim kurulu teşkil edebilir.

b) Bankanın geçici yönetim kurulu tarafından yönetildiği dönemde ortaklar genel kurulu ancak Maliye Bakanının gerekli görmesi halinde toplanabilir ve genel kurul kararları Maliye Bakanının onayı ile hüküm ifade eder.

c) Müdahaleyi gerektiren sebeplerin ortadan kalkması halinde geçici yönetim kurulu Maliye Bakanının onayını aldıktan sonra genel kurulu toplantıya çağırarak görevini seçilecek yönetim kuruluna devreder.

d) Geçici yönetim kurulu üyeleri bankalarda çalışanlardan veya bankacılık konusunda bilgi ve tecrübe sahibi kişiler arasından atanır. Bunların ücretleri Maliye Bakanlığınca tespit olunur ve banka tarafından ödenir.

3. Bankalar yeminli murakıplarınca yapılan incelemeler sonucunda mali bünyesinin taahhütlerini karşılamayacak derecede zayıflamış bulunduğu ya da bu durumun gerçekleşmek üzere olduğu tespit olunan bir bankanın; yönetimini geçici bir yönetim kuruluna veya bir bankaya ya da birden fazla bankanın iştirak ettiği bir konsorsiyuma tevdi ederek;

a) Likiditesinin güçlendirilmesi amacıyla iştirak ve gayrimenkuller gibi duran varlıklarının kısmen veya tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından satın alınmasına,

b) Kanunî karşılık yükümlülüklerinin, cezaî faizlerini de kaldırmak suretiyle ertelenmesine,

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

lerde, Bakanın talebi üzerine valiliklerce, bunların işyerleri geçici olarak kapatılabileceği ve ilan ve reklamları durdurabileceği gibi kanuna aykırı belgelerle ilan ve reklamları toplatılabilir.

Mali bünyenin güçlendirilmesi

MADDE 63. — 1. Denetlemeler sonucunda bir bankanın mali bünyesinin ciddi bir şekilde zayıflamakta olduğunun tespit edilmesi halinde Bakanlık; uygun bir süre vererek banka yönetim kurulundan,

a) Sermayenin artırılmasını veya sermayenin ödenmeyen kısmının tahsilini,

b) Kâr dağıtılmamasını, tahsilinde tehlike görülen alacaklar için karşılık ayrılmasını,

c) Bir kısım şubelerin kapatılması, yeni personel alınmasının durdurulması veya sınırlandırılması suretiyle veya benzeri şekilde masrafların kısılmasını,

d) İştirak veya sabit değerlerin kısmen veya tamamen elden çıkarılmasını,

e) Risk doğurucu işlemlerden kaçınılmasını, plasmanların durdurulmasını veya sınırlandırılmasını,

f) Kanun ve kararlara aykırı fiilleri tespit edilen personelin bankayı temsil yetkilerinin kaldırılmasını,

g) Mali bünyenin güçlendirilmesi için benzeri diğer tedbirlerin alınmasını, isteyebilir. Yönetim kurulu bu talimata uymak ve aldığı karar ve tedbirleri aylık raporlar halinde Bakanlığa bildirmek zorundadır.

2. Yönetim kurulu, birinci fıkraya göre alınması istenen tedbirleri kısmen veya tamamen almadığı veya birinci fıkrada belirtilen tedbirler alınsa dahi bankanın mali bünyesindeki zayıflamanın giderilemeyeceği sonucuna varıldığı takdirde bakan;

a) Yönetim veya denetim kurulu üyelerinden bir kısmını veya tamamını görevden alarak veya yönetim ve denetim kurulu üye sayısını artırarak bu kurullara üye atamaya,

b) Likiditenin güçlendirilmesi amacıyla iştirak ve gayrimenkuller gibi duran varlıklarının kısmen veya

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

İdari denetim

MADDE 63. — Mevduatı toplamı genel mevduat hacminin (toplamının) % 3 ünü aşan bankalara Bakanlık bir denetçi atayabilir. Bu denetçi, bu Kanun ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre denetimlerini yapar.

Mali bünyenin güçlendirilmesi

MADDE 64. — 1. Denetlemeler sonucunda bir bankanın mali bünyesinin ciddi bir şekilde zayıflamakta olduğunun tespit edilmesi halinde Bakanlık; uygun bir süre vererek banka yönetim kurulundan,

a) Sermayenin artırılmasını veya sermayenin ödenmeyen kısmının tahsilini,

b) Kâr dağıtılmamasını, tahsilinde tehlike görülen alacaklar için karşılık ayrılmasını,

c) Bir kısım şubelerin kapatılması, yeni personel alınmasının durdurulması veya sınırlandırılması suretiyle veya benzeri, şekilde masrafların kısılmasını,

d) İştirak veya sabit değerlerin kısmen veya tamamen elden çıkarılmasını,

e) Risk doğurucu işlemlerden kaçınılmasını, plasmanların durdurulmasını veya sınırlandırılmasını,

f) Kanun ve kararlara aykırı fiilleri tespit edilen personelin bankayı temsil yetkilerinin kaldırılmasını,

g) Mali bünyenin güçlendirilmesi için benzeri diğer tedbirlerin alınmasını, isteyebilir. Yönetim kurulu bu talimata uymak ve aldığı karar ve tedbirleri aylık raporlar halinde Müsteşarlığa bildirmek zorundadır.

2. Yönetim kurulu, birinci fıkraya göre alınması istenen tedbirleri kısmen veya tamamen almadığı veya birinci fıkrada belirtilen tedbirler alınsa dahi bankanın mali bünyesindeki zayıflamanın giderilemeyeceği sonucuna varıldığı takdirde bakan;

a) Yönetim veya denetim kurulu üyelerinden bir kısmını veya tamamını görevden alarak veya yönetim ve denetim kurulu üye sayısını artırarak bu kurullara üye atamaya,

b) Likiditenin güçlendirilmesi amacıyla iştirak ve gayrimenkuller gibi duran varlıklarının kısmen veya

(Kanun Hükümünde Kararname)

c) Hazineye, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına, T. C. Merkez Bankasına ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna olan borçları ile alacaklarını mahsup ve tahkim ile gerektiğinde bunları Hazine iştiraki olarak banka sermayesine dönüştürmeye, bu işlemlerin gerektirdiği meblağları bütçeye gelir, gider ve ödenek kaydetmeye,

d) Malî bünyesinin takviyesi için gerekli göreceği benzeri diğer tedbirleri almaya, Maliye Bakanı yetkilidir.

4. Yukarıdaki tedbirlerle malî bünyesinin güçlendirilmesine imkân görülemeyen bir bankanın;

a) Bütün aktif ve pasifi ile mevcut veya kurulacak bir bankaya devredilmesine,

b) Bir veya birkaç banka ile birleştirilmesine,

Maliye Bakanının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca karar verilebilir. Bu halde devir veya birleştirmeye ilişkin esas ve usuller Bakanlar Kurulu kararında gösterilir. Hakkında devir veya birleştirme kararı verilen bankalara Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundan malî destek sağlanır.

ONUNCU BÖLÜM

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu

Fonun kuruluşu

MADDE 64. — 1. Bankalardaki tasarruf mevduatını sigorta etmek amacıyla tüzelkişiliği haiz Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu kurulmuştur.

2. Fon, Maliye Bakanlığınca hazırlanacak Fon Yönetmeliği dahilinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından idare ve temsil olunur. Fonun idare ve temsili dolayısıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası personeline ayrıca ücret ödenmez.

3. Fon, 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu, 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu ile 832 sayılı Sayıştay Kanununa tabi değildir.

4. Fon, her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

5. Maliye Bakanlığı Fonun hesap ve işlemlerini denetlemeye ve bu hususta Fondan her türlü bilgiyi istemeye yetkilidir.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu veya başka kurum ve kuruluşlar tarafından satın alınmasına,

c) Kanunî karşılık yükümlülüklerinin, cezaî faizlerini de kaldırmak suretiyle ertelenmesine,

d) Hazineye, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna olan borçları ile alacaklarını mahsup ve tahkim ile gerektiğinde bunları Hazine iştiraki olarak banka sermayesine dönüştürmeye, bu işlemlerin gerektirdiği meblağları bütçeye gelir, gider ve ödenek kaydetmeye,

e) Malî bünyesinin takviyesi için gerekli göreceği diğer tedbirleri almaya,

yetkilidir.

3. Yukarıdaki tedbirlerle malî bünyesinin güçlendirilmesine imkân görülemeyen bir bankanın;

a) Bütün aktif ve pasifi ile mevcut veya kurulacak bir bankaya devredilmesine,

b) Bir veya birkaç banka ile birleştirilmesine, Bankanın önerisi üzerine Bankalar Kurulunca karar verilebilir. Bu halde devir veya birleştirmeye ilişkin esas ve usuller Bakanlar Kurulu kararında gösterilir. Hakkında devir veya birleştirme kararı verilen bankalara Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundan malî destek sağlanır.

ONUNCU BÖLÜM

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu

Fonun kuruluşu

MADDE 64. — 1. Bankalardaki tasarruf mevduatını sigorta etmek amacıyla tüzelkişiliği haiz Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu kurulmuştur.

2. Fon, Bakanlıkça hazırlanacak Fon Yönetmeliği dahilinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından idare ve temsil olunur. Fonun idare ve temsili dolayısıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası personeline ayrıca ücret ödenmez.

tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu veya başka kurum ve kuruluşlar tarafından satın alınmasına,

c) Kanunî karşılık yükümlülüklerinin, cezaî faizlerini de kaldırmak suretiyle ertelenmesine,

d) Hazineye, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna olan borçları ile alacaklarını mahsup ve tahkim ile gerektiğinde bunları hazine iştiraki olarak banka sermayesine dönüştürmeye, bu işlemlerin gerektirdiği meblağları bütçeye gelir gider ve ödenek kaydetmeye,

e) Malî bünyesinin takviyesi için gerekli göreceği diğer tedbirleri almaya,

yetkilidir.

3. Yukarıdaki tedbirlerle malî bünyesinin güçlendirilmesine imkân görülemeyen bir bankanın;

a) Bütün aktif ve pasifi ile mevcut veya kurulacak bir bankaya devredilmesine,

b) Bir veya birkaç banka ile birleştirilmesine, Bakanın önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca karar verilebilir. Bu halde devir veya birleştirmeye ilişkin esas ve usuller Bakanlar Kurulu kararında gösterilir. Devir veya birleştirmeden dolayı ortaya çıkabilecek zararın Hazinece karşılanacağı Bakanlar Kurulu kararında belirtilmiş ise, bu bankaların üçüncü kişilerdeki hak ve alacaklarının takip, tahsil ve tasfiyesi hakkında 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Hakkında devir veya birleştirme kararı verilen bankalara Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundan malî destek sağlanabilir.

ONUNCU BÖLÜM

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu

Fonun kuruluşu

MADDE 65. — 1. Bankalardaki tasarruf mevduatını sigorta etmek amacıyla tüzelkişiliği haiz Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu kurulmuştur.

2. Fon, Bakanlıkça hazırlanacak Fon Yönetmeliği dahilinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından idare ve temsil olunur. Fonun idare ve temsili dolayısıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası personeline ayrıca ücret ödenmez.

(Kanun Hükümünde Kararname)

Fonun kaynakları

MADDE 65. — 1. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonun kaynakları;

- a) Bankaların yıl sonu bilançolarındaki tasarruf mevduatı tutarı üzerinden, tarifesi ile tahsil zaman ve şekilleri Maliye Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca tespit olunacak primlerden,
 - b) Bu Kanun Hükümünde Kararnameye aykırı fiiller dolayısıyla hükmolunacak para cezalarından,
 - c) 153 sayılı Kanuna göre kurulan Bankalar Taşfiye Fonundan devralınacak mevcutlardan,
 - d) 36 ıncı maddeye göre zamanaşımına uğrayan mevduat, emanet ve alacaklardan,
 - e) Fon mevcudunun gelirleri ile sair gelirlerden,
- oluşur.

2. Fon mevcudunun ihtiyacı karşılamadığı hallerde Maliye Bakanlığının talebi üzerine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca Fona avans verilir. Bu avansın miktarı, vadesi, faizi ve sair şartları Maliye Bakanlığınca tespit olunur.

3. Fon kaynaklarının tahsilinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

4. Fon mevcudunun kullanılış şekil ve esasları Fon yönetmeliğinde gösterilir.

5. Bankalarca Fona ödenen primler kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider kabul edilir.

Sigortanın esasları

MADDE 66. — 1. Mevduat kabul eden bütün bankalar, tasarruf mevduatlarını sigorta ettirmek zorundadır.

2. Bir bankadaki bir kişiye ait azami 3 milyon liralık tasarruf mevduatı mevduat sigortasına tabidir.

3. Bir bankanın sermayesinin % 10 ve daha fazlasına sahip ortakları ile yönetim kurulu başkan ve üyelerine, genel müdür ve genel müdür yardımcılara, kredi açmaya yetkili memurlarına, denetçilerine ve bunların eş ve velayet altındaki çocuklarına ait tasarruf mevduatı sigortaya tabi değildir.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

3. Fon, 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 832 sayılı Sayıştay Kanununa tabi değildir.

4. Fon, her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

5. Bakanlık Fonun hesap ve işlemlerini denetlemeye ve bu hususta Fondan her türlü bilgiyi istemeye yetkilidir.

Fonun kaynakları

MADDE 65. — 1. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kaynakları;

a) Bankaların yıl sonu bilançolarındaki tasarruf mevduatı tutarı üzerinden, tarifesi ile tahsil zaman ve şekilleri Bakanlığın önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca tespit olunacak primlerden,

b) Bu Kanuna aykırı fiiller dolayısıyla hükümlenacak para cezalarından,

c) 153 sayılı Kanuna göre kurulan Bankalar Tasfiye Fonundan devralınacak mevcutlardan,

d) 36 ncı maddeye göre zamanaşımına uğrayan mevduat, emanet ve alacaklardan,

e) Fon mevcudunun gelirleri ile sair gelirlere, oluşur.

2. Fon mevcudunun ihtiyacı karşılamadığı hallerde Bakanlığın talebi üzerine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınınca Fona avans verilir. Bu avansın miktarı, vadesi, faizi vesair şartları Bakanlıkça tespit olunur.

3. Fon kaynaklarının tahsilinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

4. Fon mevcudunun kullanılış şekli ve esasları Fon yönetmeliğinde gösterilir.

5. Bankalarca Fona ödenen primler kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider kabul edilir.

Sigortanın esasları

MADDE 66. — Kanun Hükümünde Kararname-nin 66 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

3. Fon, 1050 Sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 832 sayılı Sayıştay Kanununa tabi değildir.

4. Fon her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

5. Müsteşarlık Fonun hesap ve işlemlerini denetlemeye ve bu hususta Fondan her türlü bilgiyi istemeye yetkilidir.

Fonun kaynakları

MADDE 66. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 65 inci maddesi 66 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Sigortanın esasları

MADDE 67. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 66 ncı maddesi 67 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Kanun Hükümünde Kararname)

Sigortanın sonuçları

MADDE 67. — 1. 63 üncü madde uygulanarak malî bünyesinin güçlendirilmesine ve devir veya birleştirilmesine imkân görülmeyen bir bankanın mevduat kabul ve bankacılık işlemleri yapma yetkisi 12 nci maddede göre kaldırılır.

2. Mevduat kabul ve bankacılık işlemleri yapma yetkisi kaldırılan bankanın tasarruf mevduatı aynı şartlarla, karşılığı Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundan ödenmek suretiyle, Maliye Bakanlığınca tayin oluncak bir bankaya devrolunur.

3. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ödediği tasarruf mevduatı için tasarruf mevduatı sahipleri yerine bankanın iflasını ister ve iflas masasına imtiyazlı alacaklı sıfatı ile iştirak eder.

4. İflasına hükmolunan bankanın, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna olan borçları, masanın nakit durumuna göre İcra ve İflas Kanununun 232 nci maddesinde gösterilen sıra cetvelinin kesinleşmesi beklenmeksizin ödenir.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Sigortanın sonuçları

MADDE 67. — 1. 63 üncü madde uygulanarak mallî bünyesinin güçlendirilmesine ve devir veya birleştirilmesine imkân görülmeyen bir bankanın mevduat kabul ve bankacılık işlemleri yapma yetkisi 12 nci maddeye göre kaldırılır.

2. Mevduat kabul ve bankacılık işlemleri yapma yetkisi kaldırılan bankanın tasarruf mevduat, faiz ve sair menfaatler bakımından devralan bankanın uygulamalarını geçmemek üzere aynı şartlarla, karşılığı Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundan ödenmek suretiyle Bakanlıkça tayin olunacak bir bankaya devredilir.

3. Bakanlık, hakkında 2 nci fıkra hükmü uygulanan bir bankanın yönetim ve denetimini Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna veya bir bankaya geçici olarak devredebilir.

Bakanlar Kurulunun mevduat kabul ve bankacılık işlemleri yapma yetkisinin kaldırılmasına ilişkin kararın Resmî Gazetede yayımlandığı tarihten itibaren banka aleyhindeki icra takipleri iflas talebinin kabul veya reddine kadar durur.

4. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, ödediği tasarruf mevduatı için tasarruf mevduatı sahipleri yerine bankanın iflasını ister ve iflas masasına imtiyazlı alacaklı sıfatıyla iştirak eder.

5. İflasına hükmolunan bir banka için İcra İflas Kanununun 221 inci maddesinin 1 inci fıkrasına göre teşkil olunacak büro Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu temsilcisi katılmaksızın toplanamaz. Söz konusu hükmün 2 nci fıkrası iflasına hükmolunan bankalar hakkında uygulanmaz. İflas İdare Memurları, Tasarruf Mevduat Sigorta Fonunca teklif ve Bakanlıkça kabul edilen yeter sayıda kişiden oluşur; iflas idaresinin toplantı ve karar nisabında çoğunluk esası aranır.

6. İflasına hükmolunan bankanın Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna olan borçları, masanın nakit durumuna göre İcra ve İflas Kanununun 232 nci maddesinde gösterilen sıra cetvelinin kesinleşmesi beklenmeksizin ödenir.

7. 5 ve 6 ncı fıkra hükümleri 68 inci maddeye göre iflasına karar verilenler hakkında da uygulanır.

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

Sigortanın sonuçları

MADDE 68. — 1. 64 üncü madde uygulanarak mallî bünyesinin güçlendirilmesine ve devir veya birleştirilmesine imkân görülmeyen bir bankanın mevduat kabul ve bankacılık işlemleri yapma yetkisi 12 nci maddeye göre kaldırılır.

2. Mevduat kabul ve bankacılık işlemleri yapma yetkisi kaldırılan bankanın tasarruf mevduatı, faiz ve sair menfaatlar bakımından devralan bankanın uygulamalarını geçmemek üzere aynı şartlarla, karşılığı Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundan ödenmek suretiyle Bakanlıkça tayin olunacak bir bankaya devredilir.

3. Bakanlık, hakkında 2 nci fıkra hükmü uygulanan bir bankanın yönetim ve denetimini Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna veya bir bankaya geçici olarak devredebilir.

Bakanlar Kurulunun mevduat kabul ve bankacılık işlemleri yapma yetkisinin kaldırılmasına ilişkin kararın Resmî Gazetede yayımlandığı tarihten itibaren banka aleyhindeki icra takipleri iflas talebinin kabul veya reddine kadar durur.

4. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, ödediği tasarruf mevduatı için tasarruf mevduatı sahipleri yerine bankanın iflasını ister ve iflas masasına imtiyazlı alacaklı sıfatıyla iştirak eder.

5. İflasına hükmolunan bir banka için İcra İflas Kanununun 221 inci maddesinin 1 inci fıkrasına göre teşkil olunacak büro Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu temsilcisi katılmaksızın toplanamaz. Söz konusu hükmün 2 nci fıkrası iflasına hükmolunan bankalar hakkında uygulanmaz. İflas İdare Memurları, Tasarruf Mevduat Sigorta Fonunca teklif ve Müsteşarlıkça kabul edilen yeter sayıda kişiden oluşur; iflas idaresinin toplantı ve karar nisabında çoğunluk esası aranır.

6. İflasına hükmolunan bankanın Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna olan borçları, masanın nakit durumuna göre İcra ve İflas Kanununun 232 nci maddesinde gösterilen sıra cetvelinin kesinleşmesi beklenmeksizin ödenir.

7. 5 ve 6 ncı fıkra hükümleri 69 uncu maddeye göre iflasına karar verilenler hakkında da uygulanır.

(Kanun Hükmünde Kararname)

Şahsî sorumluluk

MADDE 68. — Bir bankanın ortakları, yönetim kurulu ve kredi komitesi başkan ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcıları, müdürleri ve imzaları bankayı ilzam eden memurları kanuna aykırı karar ve işlemleri ile bankanın iflasına veya hakkında 63 üncü maddenin 3 ve 4 üncü fıkralarının uygulanmasına sebep olmuşlarsa, Maliye Bakanının talebi üzerine, bunların şahsen iflasına mahkemece karar verilebilir. 63 üncü maddenin uygulandığı hallerde bunların şahsî sorumluluğu, çıkarılacak ara veya devir bilançolarına göre tayin olunur.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Devir, Birleşme ve Tasfiye

Birleşme veya devir

MADDE 69. — 1. Türkiye'de faaliyette bulunan bankalardan birinin diğer bir veya birkaç banka ile birleşmesi veya bütün borç, alacak ve mevduatını Türkiye'de faaliyette bulunan diğer bir bankaya devretmesi Maliye Bakanlığının iznine bağlıdır.

2. Maliye Bakanlığı, devir veya birleşmenin ilgililerin menfaatlerine aykırı düşmeyeceği sonucuna varırsa devir veya birleşme işlemlerine izin verir.

3. İzin tarihinden itibaren 3 ay içinde ilgili bankaların yetkili organlarıncı karar alınarak devir veya birleşme işlemlerine geçilmediği takdirde devir izni geçersiz olur.

4. Devir veya birleşmenin Resmî Gazetede ilanından sonra Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ilgili bankaların mevduat munzam karşılıkları hesaplarından uygun göreceği miktar ve şartlarla devir veya birleşme döneminde iadeler yapabilir.

5. Devir veya birleşme işlemlerinin yürütülmesi ve sonuçlandırılması döneminde, bankalara Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve Bankalar Birliği tarafından her türlü malî ve teknik yardım yapılabilir.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

Şahsi sorumluluk

MADDE 68. — 1. Bir bankanın ortakları, yönetim kurulu ve kredi komitesi başkan ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcıları ve imzaları bankayı ilzam eden memurları kanuna aykırı karar ve işlemleri ile bankanın iflasına veya hakkında 63 üncü maddenin 2 veya 3 üncü fıkralarının uygulanmasına sebep olmuşlarsa, Bakanın talebi üzerine, bunların şahsen iflasına mahkemece karar verilir. 63 üncü maddenin uygulandığı hallerde bunların şahsi sorumluluğu çıkarılacak ara veya devir bilançolarına göre tayin olunur.

2. Bu madde hükmüne göre iflası istenenler hakkında Mahkemece, İcra İflas Kanununun 257 nci ve müteakip maddeleri hükmü uygulanır.

ONBİRİNCİ BÖLÜM Devir, Birleşme ve Tasfiye

Birleşme veya devir

MADDE 69. — 1. Türkiye'de faaliyette bulunan bankalardan birinin diğer bir veya birkaç banka ile birleşmesi veya bütün borç, alacak ve mevduatını Türkiye'de faaliyette bulunan diğer bir bankaya devretmesi Bakanlığın iznine bağlıdır.

2. Bakanlık, devir veya birleşmenin ilgililerin menfaatlerine aykırı düşmeyeceği sonucuna varırsa devir veya birleşme işlemlerine izin verir.

3. İzin tarihinden itibaren 3 ay içinde ilgili bankaların yetkili organlarıncı karar alınarak devir veya birleşme işlemlerine geçilmediği takdirde devir izni geçersiz olur.

4. Devir veya birleşmenin Resmî Gazetede ilanımdan sonra Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ilgili bankaların mevduat munzam karşılıkları hesaplarından uygun göreceği miktar ve şartlarla devir veya birleşme döneminde iadeler yapabilir.

5. Devir veya birleşme işlemlerinin yürütülmesi ve sonuçlandırılması döneminde, bankalara Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve Bankalar Birliği tarafından her türlü malî ve teknik yardım yapılabilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

Şahsi sorumluluk

MADDE 69. — 1. Bir bankanın ortakları, yönetim kurulu ve kredi komitesi başkanı ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcıları ve imzaları bankayı ilzam eden memurları kanuna aykırı karar ve işlemleri ile bankanın iflasına veya hakkında 64 üncü maddenin 2 veya 3 üncü fıkralarının uygulanmasına sebep olmuşlarsa, Bakanın talebi üzerine, bunların şahsen iflasına mahkemece karar verilir. 64 üncü maddenin uygulandığı hallerde bunların şahsi sorumluluğu çıkarılacak ara veya devir bilançolarına göre tayin olunur.

2. Mahkemece iflasına karar verilenler hakkındaki takibi, alacaklı sıfatıyla banka iflas idaresi veya devralan banka yürütür. İflas talebi için Bakanlığa başvuru da bunlar tarafından yapılır.

3. Bu madde hükmüne göre iflası istenenler hakkında Mahkemece İcra İflas Kanununun 257 nci ve müteakip maddeleri hükmü uygulanır.

ONBİRİNCİ BÖLÜM Devir, Birleşme ve Tasfiye

Birleşme veya devir

MADDE 70. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 69 uncu maddesi 70 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Kanun Hükümünde Kararname)

Tasfiye veya faaliyete son verilmesi

MADDE 70. — Türkiye'de faaliyette bulunan bankalar faaliyetlerine son vermek ve bunları tasfiye etmek istedikleri takdirde, durumu Türkiye çapında basımı ve dağıtımı yapılan en az iki gazete ile ilan ve mevduat sahipleri ile alacaklılarına veya bu durumda sayılabilecek kişi ve kurumlara tebliğ ederek ellerinde bulunan aynı ve nakdî her türlü mevduat ile emanet ve cari hesap bakiyelerini vesair borçlarını, vadeli olsalar bile vadelerini beklemezsizin iki ay içinde iadeye ve bu süre içerisinde sahibi başvurmamayan aynı ve nakdî her türlü mevduat, emanet ve alacakları Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına tevdi etmeye mecburdurlar. Merkez Bankası bu suretle verilen değerleri 10 yıl süre ile her yıl başında usulüne göre ilan etmek suretiyle saklar. Bu sürenin bitiminde 36 ncı maddedeki esaslara göre işlem yapılır.

Tasfiye memurlarının görevleri

MADDE 71. — 1. İflasına hükmedilen bankalar ile tasfiyesine karar verilen bankaların işlemlerini tasfiye etmek üzere İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre teşkil olunan iflas idaresi veya tayin olunan tasfiye memurları, tasfiyenin gelişimi hakkında Maliye Bakanlığına, bu Bakanlığın uygun göreceği sürelerde rapor vermekle yükümlüdürler.

2. Maliye Bakanlığı, bankalar yeminli murakıpları vasıtasıyla iflas veya tasfiye işlemlerini incelemek yetkisine sahiptir.

ONİKİNCİ BÖLÜM
Çeşitli Hükümler

Sektör bankaları

MADDE 72. — 1. Banka kaynaklarının kalkınma planı ve yıllık programlarının hedeflerine uygun olarak kullanılmasını ve selektif kredi politikasının etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla, Maliye Bakanının önerisi üzerine uygun göreceği kamu bankalarını sektör bankaları olarak görevlendirmeye veya yeni sektör bankaları kurmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

2. Sektör bankalarının görev ve yetkileri; birbirleriyle, diğer bankalarla ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile ilişkileri, yıllık sektörel finansman programlarının hazırlanması, uygulanması ve koordinasyonuna ilişkin esaslar Bakanlar Kurulu kararında gösterilir.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

Tasfiye veya faaliyete son verilmesi

MADDE 70. — Kanun Hükümünde Kararname-
nin 70 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul
edilmiştir.

Tasfiye memurlarının görevleri

MADDE 71. — 1. İflasına hükmedilen bankalar
ile tasfiyesine karar verilen bankaların işlemlerini tas-
fiye etmek üzere İcra ve İflas Kanun hükümlerine
göre teşkil olunan iflas idaresi veya tayin olunan tas-
fiye memurları, tasfiyenin gelişimi hakkında Bakan-
lığa bu Bakanlığın uygun göreceği sürelerde rapor
vermekle yükümlüdürler.

2. Bakanlık, bankalar yeminli murakıpları vası-
tasıyla iflas veya tasfiye işlemlerini incelemek yetkisi-
ne sahiptir.

ONİKİNCİ BÖLÜM
Çeşitli Hükümler

Sektör bankaları

MADDE 72. — 1. Banka kaynaklarının kalkın-
ma planı ve yıllık programlarının hedeflerine uygun
olarak kullanılmasını ve selektif kredi politikasının et-
kin bir şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla, Ba-
kanın önerisi üzerine uygun göreceği kamu bankaları-
nı sektör bankaları olarak görevlendirmeye veya yeni
sektör bankaları kurmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

2. Sektör bankalarının görev ve yetkileri; bir-
birleriyle, diğer bankalarla ve Türkiye Cumhuriyet
Merkez Bankası ile ilişkileri, yıllık sektörel finansman
programlarının hazırlanması, uygulanması ve koordi-
nasyonuna ilişkin esaslar Bakanlar Kurulu kararında
gösterilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

Tasfiye veya faaliyete son verilmesi

MADDE 71. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret
Komisyonu metninin 70 inci maddesi 71 inci madde
olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasfiye memurlarının görevleri

MADDE 72. — 1. İflasına hükmedilen bankalar
ile tasfiyesine karar verilen bankaların işlemlerini tas-
fiye etmek üzere İcra ve İflas Kanunu hükümlerine
göre teşkil olunan iflas idaresi veya tayin olunan tas-
fiye memurları, tasfiyenin gelişimi hakkında Müste-
şarlığa bu Müsteşarlığın uygun göreceği sürelerde rap-
por vermekle yükümlüdürler.

2. Müsteşarlık bankalar yeminli murakıpları ve
yardımcıları vasıtasıyla iflas veya tasfiye işlemlerini
incelemek yetkisine sahiptir.

ONİKİNCİ BÖLÜM
Çeşitli Hükümler

Sektör bankaları

MADDE 73. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret
Komisyonu metninin 72 nci maddesi 73 üncü madde
olarak aynen kabul edilmiştir.

Serbest bölgelerde bankacılık

MADDE 74. — Serbest bölgelerde banka kurul-
ması veya şube açılması ve bu suretle faaliyet göste-
rilmesi, bu Kanun hükümlerine tabi olur.

(Kanun Hükümünde Kararname)

Bankaların yabancı ülkelerdeki faaliyetleri

MADDE 73. — 1. Türkiye'de kurulan bankaların hariçte şube veya temsilcilik açmaları Maliye Bakanlığının iznine tabidir.

2. Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyet gösteren yabancı bankalar Türkiye'deki şubelerine ayırdıkları sermayeyi ve bütün bankalar mevduat vesair kaynaklarını Maliye Bakanlığının izni olmadan yabancı ülkelerde plasman, tevdiat vesair surette kullanamayacakları gibi, Türk borsalarında kote olmayan menkul kıymetlerin alımına veya bunlara ilişkin kredilere tahsis edemezler.

Yabancı bankaların temsilcilikleri

MADDE 74. — Yabancı bankaların mevduat kabul etmemek ve bankacılık işlemleri yapmamak kaydıyla Türkiye'de temsilcilik açmaları Maliye Bakanlığının iznine tabidir.

İlan ve reklamlar

MADDE 75. — Bankaların ilan ve reklamları; tür, şekil, nitelik ve miktarları itibariyle Türkiye Bankalar Birliği tarafından Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak tespit olunan esas ve şartlara aykırı olamaz.

Parasal miktar ve sınırların artırılması

MADDE 76. — 1. Bakanlar Kurulu, Maliye Bakanlığının önerisi üzerine, bu Kanun Hükümünde Kararname'deki parasal miktar ve sınırları, 1983 yılı temel olmak üzere, Ticaret Bakanlığınca yayımlanan toptan eşya fiyatları indeksinin gerektirdiği miktar ve sınırları aşmamak kaydıyla artırmaya yetkilidir.

2. Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin 38, 39 ve 41 inci maddelerinde yer alan kredi katsayı veya oranları Bakanlar Kurulunca Maliye Bakanlığının önerisi üzerine % 50'yi aşmamak kaydıyla artırılabilir veya azaltılabilir.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

Bankaların yabancı ülkelerdeki faaliyetleri

MADDE 73. — 1. Türkiye'de kurulan bankaların hariçte şube veya temsilcilik açmaları Bakanlığın iznine tabidir.

2. Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyet gösteren yabancı bankalar Türkiye'deki şubelerine ayırdıkları sermayeyi ve bütün bankalar mevduat ve sair kaynaklarını Bakanlığın izni olmadan yabancı ülkelerde plasman, tevdiat ve sair surette kullanamayacakları gibi, Türk borsalarında kote olmayan menkul kıymetlerin alımına veya bunlara ilişkin kredilere tahsis edemezler.

Yabancı bankaların temsilcilikleri

MADDE 74. — Yabancı bankaların mevduat kabul etmemek ve bankacılık işlemleri yapmamak kaydıyla Türkiye'de temsilcilik açmaları Bakanlığın iznine tabidir.

İlan ve reklamlar

MADDE 75. — Bankaların ilan ve reklamları; tür, şekil, nitelik ve miktarları itibarıyla Türkiye Bankalar Birliği tarafından Bakanlığın uygun görüşü alınarak tespit olunan esas ve şartlara aykırı olamaz.

Parasal miktar ve sınırların artırılması

MADDE 76. — 1. Bakanlar Kurulu, Bakanlığın önerisi üzerinde, bu Kanundaki parasal miktar ve sınırları, 1983 yılı temel olmak üzere, Bakanlıkça yayımlanan toptan eşya fiyatları indeksinin gerektirdiği miktar ve sınırları aşmamak kaydıyla artırmaya yetkilidir.

2. Bu Kanunun 38, 39 ve 41 inci maddelerinde yer alan kredi katsayı veya oranları Bakanlar Kurulunca Bakanlığın önerisi üzerine % 50'yi aşmamak kaydıyla artırılabilir veya azaltılabilir.

Ancak, Bakanlar Kurulu serbest bölge bankacılık faaliyetleri için istisnalar ve off - shore bankacılık faaliyetleri için de yeni düzenlemeler getirmeye yetkilidir.

Türkiye'de fiilen bankacılık faaliyetlerinde bulunmamakla beraber, sadece serbest bölgelere münhasır bankacılık işlemleri yapmak üzere şube açılmasına veya müstakil banka kurulmasına, Bakanlar Kurulu'nca açılış veya kuruluş şekil ve şartları belirtilmek suretiyle izin verilir.

Bankaların yabancı ülkelerdeki faaliyetleri

MADDE 75. — 1. Türkiye'de kurulan bankaların hariçte şube veya temsilcilik açmaları Müsteşarlığın iznine tabidir.

2. Türkiye'de şube açmak suretiyle faaliyet gösteren yabancı bankalar Türkiye'deki şubelerine ayırdıkları sermayeyi ve bütün bankalar mevduat ve sair kaynaklarını Müsteşarlığın izni olmadan yabancı ülkelerde plasman, tevdiat ve sair surette kullanamayacakları gibi, Türk borsalarında kote olmayan menkul kıymetlerin alımına veya bunlara ilişkin kredilere tahsis edemezler.

Yabancı bankaların temsilcilikleri

MADDE 76. — Yabancı bankaların mevduat kabul etmemek ve bankacılık işlemleri yapmamak kaydıyla Türkiye'de temsilcilik açmaları Müsteşarlığın iznine tabidir.

İlan ve reklamlar

MADDE 77. — Bankaların ilan ve reklamları; tür, şekil, nitelik ve miktarları itibarıyla Türkiye Bankalar Birliği tarafından Müsteşarlığın uygun görüşü alınarak tespit olunan esas ve şartlara aykırı olamaz.

Parasal miktar ve sınırların artırılması

MADDE 78. — 1. Bakanlar Kurulu, Bakanlığın önerisi üzerine, bu Kanundaki parasal miktar ve sınırları 1 Ocak 1983 tarihi temel olmak üzere, Müsteşarlıkça yayımlanan toptan eşya fiyatları indeksinin gerektirdiği miktar ve sınırları aşmamak kaydıyla artırmaya yetkilidir.

2. Bu Kanunun 38, 39 ve 41 inci maddelerinde yer alan kredi katsayı veya oranları Bakanlar Kurulunca Bakanlığın önerisi üzerine % 50'yi aşmamak kaydıyla artırılabilir veya azaltılabilir.

(Kanun Hükümünde Kararname)

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ceza Hükümleri

Ağır para cezası

MADDE 77. — 1. 5, 6 ve 16 ncı maddelere aykırı durumları tespit olunan bankalar, altı ayı geçmemek üzere Maliye Bakanlığı tarafından verilecek süreler içinde bu durumlarını düzeltmedikleri veya 17 nci maddeye göre verilen şubelerin birleştirilmesi talimatına uymadıkları takdirde haklarında 12 nci maddeye göre işlem yapılabileceği gibi bunların işlerini fiilen yöneten görevli ve ilgili mensupları 500 bin liradan 2 milyon liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilirler.

2. Bankaların, mahkemelerle resmî dairelere hitaben düzenledikleri veya yayımladıkları belgelerde yapılan gerçeğe aykırı beyanlardan dolayı bu belgeleri veya bunların düzenlenmesine esas olan her türlü belgeleri imza edenler görev ve ilgilerine ve fiile katılma derecelerine göre altı aydan iki yıla kadar hapis ve 500 000.— liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasına mahkûm edilirler.

3. 32 ve 33 üncü maddelerde yazılı yükümlülükleri yerine getirmeyen bankalar Maliye Bakanlığınca bir aydan az olmamak kaydıyla bildirilecek süreler içerisinde bu durumlarını düzeltmezlerse bunların mensupları hakkında görev ve ilgilerine göre 500 bin liradan az olmamak üzere ağır para cezası uygulanır.

Ağır para cezası ile birlikte hapis cezası

MADDE 78. — 1. 37, 38, 39, 40, 41, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 62, 63, 69 ve 70 nci maddelerinde yazılı hükümlere uymayan bankaların ve 50 nci maddenin 3 üncü fıkrası hükmüne aykırı hareket eden iştiraklerin ve bunların ortağı olduğu kuruluşların işlerini fiilen yöneten mensupları görev ve ilgilerine ve fiile katılma derecelerine göre 500 bin liradan 2 milyon liraya kadar ağır para cezası ile birlikte 6 aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

2. Şu kadar ki; yukarıda yazılı maddelerin hükümlerine aykırılık bankaya ya da iştirak ve kuruluşlarına ya da ilgili kişilere yarar sağlamayı hedef tuttuğunda ya da bu tür hareketler sonucunda fiilen böyle bir yarar sağlandığında ağır para cezası 2 milyon liradan az olmamak üzere bu yararların 5 katı olarak hükmedilir.

3. Bankaların 49 ve 50 nci madde hükümlerine aykırı olarak edindikleri menkul ve gayrimenkullerin, mahkûmiyet hükmü ile birlikte satılarak tasfiyesine karar verilir. Satış ve tasfiye İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre adliye icra memurları tarafından yapılır. Satış bedelinden satış ve tasfiye giderleri indirilerek artanı bankaya verilir. Satış bedelinden indirilecek giderler, Maliye Bakanlığı bütçesinin mahkeme harçları tertibinden avans suretiyle ödenir.

4. Bankalar yeminli murakıpları ve yardımcılarının görevlerini yapmalarına engel olan ya da istedikleri bilgi ve belgeleri vermeyen gerçek ve tüzelkişiler hakkında birinci fıkra hükmü uygulanır.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Ceza Hükümleri

Ağır para cezası

MADDE 77. — 1. 5, 6 ve 16 ncı maddelere aykırı durumları tespit olunan bankalar, altı ayı geçmemek üzere Bakanlık tarafından verilecek süreler içinde bu durumlarını düzeltmedikleri veya 17 nci maddeye göre verilen şubelerin birleştirilmesi talimatına uymadıkları takdirde haklarında 12 nci maddeye göre işlem yapılabileceği gibi bunların işlerini fiilen yöneten görevli ve ilgili mensupları 500 bin liradan 2 milyon liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilirler.

2. Bankaların, mahkemelerle resmî dairelere hitaben düzenledikleri veya yayımladıkları belgelerde yapılan gerçeğe aykırı beyanlardan dolayı bu belgeleri veya bunların düzenlenmesine esas olan her türlü belgeleri imza edenler görev ve ilgilerine ve fiile katılma derecelerine göre altı aydan iki yıla kadar hapis ve 500 bin liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasına mahkûm edilirler.

3. 32 ve 33 üncü maddelerde yazılı yükümlülükleri yerine getirmeyen bankalar Bakanlıkça bir aydan az olmamak kaydıyla bildirilecek süreler içerisinde bu durumlarını düzeltmezlerse bunların mensupları hakkında görev ve ilgilerine göre 500 bin liradan az olmamak üzere ağır para cezası uygulanır.

Ağır para cezası ile birlikte hapis cezası

MADDE 78. — 1. 37, 38, 39, 40, 41, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 62, 63, 69 ve 70 inci maddelerinde yazılı hükümlere uymayan bankaların ve 50 nci maddenin 3 üncü fıkrası hükmüne aykırı hareket eden iştiraklerin ve bunların ortağı olduğu kuruluşların işlerini fiilen yöneten mensupları görev ve ilgilerine ve fiile katılma derecelerine göre 500 bin liradan 2 milyon liraya kadar ağır para cezası ile birlikte 6 aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

2. Şu kadar ki; yukarıda yazılı maddelerin hükümlerine aykırılık bankaya ya da iştirak ve kuruluşlarına ya da ilgili kişilere yarar sağlamayı hedef tuttuğunda ya da bu tür hareketler sonucunda fiilen böyle bir yarar sağlandığında ağır para cezası 2 mil-

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Ceza Hükümleri

Ağır para cezası ve hapis cezası

MADDE 79. — 1. 5, 6 ve 16 ncı maddelere aykırı durumları tespit olunan bankalar, altı ayı geçmemek üzere Müsteşarlık tarafından verilecek süreler içinde bu durumlarını düzeltmedikleri veya 17 nci maddeye göre verilen şubelerin birleştirilmesi talimatına uymadıkları takdirde haklarında 12 nci maddeye göre işlem yapılabileceği gibi bunların işlerini fiilen yöneten görevli ve ilgili mensupları 500 bin liradan 2 milyon liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilirler.

2. 32 ve 33 üncü maddelerde yazılı yükümlülükleri yerine getirmeyen bankalar Müsteşarlıkça bir aydan az olmamak kaydıyla bildirilecek süreler içerisinde bu durumlarını düzeltmezlerse bunların mensupları hakkında görev ve ilgilerine göre 500 bin liradan az olmamak üzere ağır para cezası uygulanır.

3. Bankaların, mahkemelerle resmî dairelere hitaben düzenledikleri veya yayımladıkları belgelerde yapılan gerçeğe aykırı beyanlardan dolayı bu belgeleri veya bunların düzenlenmesine esas olan her türlü belgeleri imza edenler görev ve ilgilerine ve fiile katılma derecelerine göre altı aydan iki yıla kadar hapis ve 500 bin liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasına mahkûm edilirler.

4. 37, 38, 39, 40, 41, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 62, 64, 70 ve 71 inci maddelerinde yazılı hükümlere uymayan bankaların ve 50 nci maddenin 3 üncü fıkrası hükmüne aykırı hareket eden iştiraklerin ve bunların ortağı olduğu kuruluşların işlerini fiilen yöneten mensupları görev ve ilgilerine ve fiile katılma derecelerine göre 500 bin liradan 2 milyon liraya kadar ağır para cezası ile birlikte 6 aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

5. Şu kadar ki; yukarıda yazılı maddelerin hükümlerine aykırılık bankaya ya da iştirak ve kuruluşlarına ya da ilgili kişilere yarar sağlamayı hedef tuttuğunda ya da bu tür hareketler sonucunda fiilen böyle bir yarar sağlandığında ağır para cezası 2 milyon liradan az olmamak üzere bu yararların 5 katı olarak hükmedilir.

6. Bankaların 49 ve 50 nci madde hükümlerine aykırı olarak edindikleri menkul ve gayrimenkulle-

(Kanun Hükmünde Kararname)

Ağır para cezası ile birlikte hapis cezası ve faaliyetten alıkoyma

MADDE 79. — 1. 4 ve 11 inci maddelerde yazılı izinleri olmaksızın bankacılık işlemleri ile uğraşan veya mevduat kabul eden ya da 13 üncü maddeye aykırı hareket eden gerçek kişiler ile tüzelkişilerin görevli veya ilgili mensupları fiile katılma derecelerine göre 1 milyon liradan 5 milyon liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilmekle birlikte 6 aydan 1 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

2. Ayrıca, Maliye Bakanlığının talebi üzerine, birinci fıkradaki suçları işleyenlerin işyerlerinin geçici veya sürekli olarak kapatılmasına, ilan ve reklamlarının durdurulması veya toplatılmasına mahkemece karar verilir.

Ağır para cezası ile birlikte meslekten alıkoyma ve izinsiz açılan şubelerin kapatılması

MADDE 80. — 1. 14, 18, 22, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 34, 35, 36, 42, 44, 45, 46, 57, 66, 71, 72, 73, 74 ve 75 inci maddelerinde yazılı yükümlülük ve zorunluluklara uymayan bankaların işlerini fiilen yöneten ilgili ve görevli mensupları ile tasfiye memurları hakkında fiile katılma derecelerine göre 200 bin liradan 1 milyon liraya kadar ağır para cezasına hükümlenacağı gibi bu fiilleri bankanın emin bir şekilde çalışmasını engelleyici nitelikte görülen banka mensuplarının üç yıl süre ile bankalarda çalışması yasaklanır.

2. Ayrıca 14 üncü maddedeki izin alınmaksızın veya izin verildiği yerden başka bir yerde açılan ya da başka bir yere nakledilen şubeler Maliye Bakanlığının talebi üzerine valiliklerce kapatılır.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

yon liradan az olmamak üzere bu yararların 5 katı olarak hükmedilir.

3. Bankaların 49 ve 50 inci madde hükümlerine aykırı olarak edindikleri menkul ve gayrimenkullerin, mahkûmiyet hükmü ile birlikte satılarak tasfiyesine karar verilir. Satış ve tasfiye İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre adliye icra memurları tarafından yapılır. Satış bedelinden satış ve tasfiye giderleri indirilerek artanı bankaya verilir. Satış bedelinden indirilecek giderler, Bakanlık bütçesinin mahkeme harçları tertibinden avans suretiyle ödenir.

4. Bankalar Yeminli Murakıpları ve Yardımcılarının görevlerini yapmalarına engel olan ya da istedikleri bilgi ve belgeleri vermeyen gerçek ve tüzelkişiler hakkında da birinci fıkra hükmü uygulanır.

Ağır para cezası ile birlikte hapis cezası ve faaliyetten alıkoyma

MADDE 79. — 1. 4 ve 11 inci maddelerde yazılı izinleri olmaksızın bankacılık işlemleri ile uğraşan veya mevduat kabul eden ya da 13 üncü maddeye aykırı hareket eden gerçek kişiler ile tüzelkişilerin görevli veya ilgili mensupları fiile katılma derecelerine göre 1 milyon liradan 5 milyon liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilmekle birlikte 6 aydan 1 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

2. Ayrıca, Bakanlığın talebi üzerine, birinci fıkradaki suçları işleyenlerin iş yerlerinin geçici veya sürekli olarak kapatılmasına, ilan ve reklamlarının durdurulması veya toplatılmasına mahkemece karar verilir.

Ağır para cezası ile birlikte meslekten alıkoyma ve izinsiz açılan şubelerin kapatılması

MADDE 80. — 1. 14, 18, 22, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 34, 35, 36, 42, 44, 45, 46, 57, 66, 71, 72, 73, 74 ve 75 inci maddelerinde yazılı yükümlülük ve zorunluluklara uymayan bankaların işlerini fiilen yöneten ilgili ve görevli mensupları ile tasfiye memurları hakkında fiile katılma derecelerine göre 200 bin liradan 1 milyon liraya kadar ağır para cezasına hükümlenmesi gibi bu fiilleri bankanın emin bir şekilde

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

rin, mahkûmiyet hükmü ile birlikte satılarak tasfiyesine karar verilir. Satış ve tasfiye İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre adliye icra memurları tarafından yapılır. Satış bedelinden satış ve tasfiye giderleri indirilerek artanı bankaya verilir. Satış bedelinden indirilecek giderler, Müsteşarlık bütçesinin mahkeme harçları tertibinden avans suretiyle ödenir.

7. Bankalar Yeminli Murakıpları ve Yardımcılarının görevlerini yapmalarına engel olan ya da istedikleri bilgi ve belgeleri vermeyen gerçek ve tüzelkişiler hakkında da dördüncü fıkra hükmü uygulanır.

Ağır para cezası ile birlikte hapis cezası ve faaliyetten alıkoyma

MADDE 80. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 79 uncu maddesi 80 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Ağır para cezası ile birlikte meslekten alıkoyma ve izinsiz açılan şubelerin kapatılması

MADDE 81. — 1. 14, 18, 22, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 34, 36, 42, 44, 45, 46, 57, 67, 72, 73, 75, 76 ve 77 nci maddelerde yazılı yükümlülük ve zorunluluklara uymayan bankaların işlerini fiilen yöneten ilgili ve görevli mensupları ile tasfiye memurları hakkında fiile katılma derecelerine göre 200 bin liradan 1 milyon liraya kadar ağır para cezasına hükümlenmesi gibi bu fiilleri bankanın emin bir şekilde çalış-

(Kanun Hükümünde Kararname)

Bankalar Birliğince verilecek cezalar

MADDE 81. — 1. 58, 59 ve 60 ıncı maddelerde yazılı yükümlülüklere uymayan bankalara uygulanacak para cezaları 1 milyon liradan çok olmamak üzere Bankalar Birliği Yönetim Kurulunca tespit ve karara bağlanır.

2. Birlik verdiği cezaları bir taraftan ilgili bankaya tebliğ etmekle beraber diğer taraftan tahsil ve gelir kaydı için Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna bildirir.

3. Bu cezalar 15 gün içinde ödenmediği takdirde Fon tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil olunur.

Sırların saklanması

MADDE 82. — 1. Sifat ve görevleri dolayısıyla öğrendikleri, bankaya ya da müşterilerine ait sırları bu konuda kanunen açıkça yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayan banka mensupları ile diğer görevliler 1 aydan 1 yıla kadar hapis cezası ile 100 bin liradan 500 bin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

2. Birinci fıkrada yazılı kimseler bu sırları kendileri ya da başkaları için yarar sağlamak amacıyla açıklarlarsa, altı aydan 2 yıla kadar hapis ve 200 bin liradan 1 milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

3. Bu madde hükmü banka mensupları ile diğer görevlilerin işlerinden ayrılmaları halinde de uygulanır.

Asılsız yayın ve haber yayma

MADDE 83. — 1. Bir bankanın itibarını kırabilecek ya da şöhretine ya da servetine zarar verebilecek bir hususa sebep olan ya da bu yolda asılsız haberler yayanlar için üç aydan iki yıla kadar hapis, 100 bin liradan 1 milyon liraya kadar ağır para cezası hükmolünür.

2. Bu fiilin Basın Kanununda yazılı ya da radyo, televizyon video gibi yayın araçlarından biri ile işlenmesi ya da nakledilmesi halinde altı aydan 3 yıla kadar hapis ve iki milyon liraya kadar ağır para cezası hükmolünür.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

çalışmasını engelleyici nitelikte görülen banka mensuplarının üç yıl süre ile bankalarda çalışması yasaklanır.

2. Ayrıca 14 üncü maddedeki izin alınmaksızın veya izin verildiği yerden başka bir yerde açılan ya da başka bir yere nakledilen şubeler Bakanlığın talebi üzerine Valiliklerce kapatılır.

Bankalar birliğince verilecek cezalar

MADDE 81. — Kanun Hükmünde Kararname-
nin 81 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Sırların saklanması

MADDE 82. — Kanun Hükmünde Kararname-
nin 82 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Asılsız yayın ve haber yayma

MADDE 83. — Kanun Hükmünde Kararname-
nin 83 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen ka-
bul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

masını engelleyici nitelikte görülen banka mensupla-
rının üç yıl süre ile bankalarda çalışması yasakla-
nır.

2. Ayrıca 14 üncü maddedeki izin alınmaksızın veya izin verildiği yerden başka bir yerde açılan ya da başka bir yere nakledilen şubeler Müsteşarlığın talebi üzerine valiliklerce kapatılır.

Bankalar Birliğince verilecek cezalar

MADDE 82. — 1. 58, 59 ve 60 ıncı maddelerde yazılı yükümlülüklere uymayan bankalara uygulanacak para cezaları 1 milyon liradan çok olmamak üzere Bankalar Birliği Yönetim Kurulunca tespit ve karara bağlanır.

2. Birlik verdiği cezaları bir taraftan ilgili banka-
kaya tebliğ etmekle beraber diğer taraftan tahsil ve gelir kaydı için Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna bildirir ve basın yoluyla ilan eder.

3. Bu cezalar 15 gün içinde ödenmediği takdirde Fon tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil olunur.

Sırların saklanması

MADDE 83. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret
Komisyonu metninin 82 nci maddesi 83 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Asılsız yayın ve haber yayma

MADDE 84. — 1. Bir bankanın itibarını kıra-
bilecek ya da şöhretine ya da servetine zarar vere-
bilecek bir hususa kasten sebep olan ya da bu yol-
da asılsız haberler yayanlar için üç aydan iki yıla
kadar hapis 100 bin liradan 1 milyon liraya kadar
ağır para cezası hükmolunur.

2. Bu fiilin Basın Kanunda yazılı ya da radyo,
televizyon video gibi yayın araçlarından biri ile iş-
lenmesi ya da nakledilmesi halinde altı aydan 3 yıla
kadar hapis ve 2 milyon liraya kadar ağır para ce-
zası hükmolunur.

(Kanun Hükümünde Kararname)

Bankalar yeminli murakıplarının sorumlulukları

MADDE 84. — 1. Görevleri dolayısıyla öğrendikleri sırları yetkili mercilerden başkasına açıklayan bankalar yeminli murakıpları ve yardımcıları için altı aydan iki yıla kadar hapis ve 200 bin liradan az olmamak üzere ağır para cezası hükmolunur.

2. Birinci fıkrada yazılı kimseler sırları kendileri ya da başkaları için yarar sağlamak amacıyla açıklarlarsa, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına ve 500 bin liradan az olmamak üzere ağır para cezasına mahkûm edilmekle birlikte, ayrıca geçici veya sürekli olarak memuriyetten mahrumiyetlerine hükmolunur.

3. Bu madde hükmü yukarıda yazılı kimselerin görevlerinden ayrılmaları halinde de ayrıldıkları tarihten başlayarak 3 yıl süre ile uygulanır.

Genel hükümlerin saklılığı

MADDE 85. — 1. Bankaların veya sorumlu kişilerinin bu kanunda suç teşkil eden hareket ve fiilleri başka kanunlara göre de cezayı gerektirdiği takdirde haklarında en ağır cezayı gerektiren kanun maddesi uygulanır.

2. Türk Ticaret Kanununun sorumluluğu gerektiren hükümleri saklıdır.

Koğuşturma usulü

MADDE 86. — 1. Bu bölümdeki cezalara ilişkin suçlardan dolayı koğuşturma yapılması Maliye Bakanlığı tarafından Cumhuriyet Savcılığına yazılı başvuruda bulunulmasına bağlıdır. Bu başvuru ile Maliye Bakanlığı aynı zamanda müdahil sıfatını kazanır.

2. Cumhuriyet savcıları koğuşturmaya yer olmadığına karar verirlerse, Maliye Bakanlığı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa göre kendisine tebliğ edilecek bu kararlara karşı itiraza yetkilidir.

3. 82 ve 83 üncü maddede yazılı suçlardan dolayı ilgili bankaların dava açma hakkı saklıdır.

4. Bu maddeye göre açılacak davalar, ilgili bankanın merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ceza mahkemelerinde 3005 sayılı Kanun hükümlerine göre görülür. Bu yerlerde birden fazla asliye ceza mahkemesi bulunduğu takdirde bu davalara 2 numaralı asliye ceza mahkemelerinde bakılır.

5. Cumhuriyet savcıları ve mahkemeler yapılacak koğuşturma ve duruşmalarda bilirkişi teşkiline gerek gördükleri takdirde, münhasıran resmî bilirkişi listesinde kayıtlı kişilerden seçecekleri bilirkişilerin görüşlerini alırlar. Resmî bilirkişi listeleri Maliye Bakanlığı tarafından tespit olunur.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bankalar yeminli murakıplarının sorumlulukları

MADDE 84. — Kanun Hükmünde Kararnamenin 84 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Genel hükümlerin saklılığı

MADDE 85. — Kanun Hükmünde Kararnamenin 85 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Koğuşturma usulü

MADDE 86. 1. Bu bölümdeki cezalara ilişkin suçlardan dolayı koğuşturma yapılması Bakanlık tarafından Cumhuriyet Savcılığına yazılı başvuruda bulunulmasına bağlıdır. Bu başvuru ile Bakanlık aynı zamanda müdahil sıfatını kazanır.

2. Cumhuriyet Savcıları koğuşturmaya yer olmadığına karar verirlerse, Bakanlık Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa göre kendisine tebliğ edilecek bu kararlara karşı itiraza yetkilidir.

3. 82 ve 83 üncü maddede yazılı suçlardan dolayı ilgili bankaların dava açma hakkı saklıdır.

4. Bu maddeye göre açılacak davalar, ilgili bankanın merkezinin bulunduğu yerdeki Asliye Ceza Mahkemelerinde 3005 sayılı Kanun hükümlerine göre görülür. Bu yerlerden birden fazla Asliye Ceza Mahkemesi bulunduğu takdirde bu davalara 2 numaralı Asliye Ceza Mahkemelerinde bakılır.

5. Cumhuriyet savcıları ve mahkemeler yapılacak koğuşturma ve duruşmalarda bilirkişi teşkiline gerek gördükleri takdirde, münhasıran resmî bilirkişi listesinde kayıtlı kişilerden seçecekleri bilirkişilerin görüşlerini alırlar, resmî bilirkişi listeleri Bakanlık tarafından tespit olunur.

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

Bankalar yeminli murakıplarının sorumlulukları

MADDE 85. — 1. Görevleri dolayısıyla öğrendikleri sırları yetkili mercilerden başkasına açıklayan Bankalar Yeminli Murakıpları ve yardımcıları için altı aydan iki yıla kadar hapis ve 200 bin liradan az olmamak üzere ağır para cezası hükmolunur.

2. Birinci fıkrada yazılı kimseler sırları kendileri ya da başkaları için yarar sağlamak amacıyla açıklarlarsa, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına ve 500 bin liradan az olmamak üzere ağır para cezasına mahkûm edilmekle birlikte, ayrıca geçici veya sürekli olarak memuriyetten mahrumiyetlerine hükmolunur.

Genel hükümlerin saklılığı

MADDE 86. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 85 inci maddesi 86 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Koğuşturma usulü

MADDE 87. — 1. Bu bölümdeki cezalara ilişkin suçlardan dolayı koğuşturma yapılması Bakanlık tarafından Cumhuriyet Savcılığına yazılı başvuruda bulunulmasına bağlıdır. Bu başvuru ile Müsteşarlık aynı zamanda müdahil sıfatını kazanır.

2. Cumhuriyet savcıları koğuşturmaya yer olmadığına karar verirlerse, Bakanlık Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa göre kendisine tebliğ edilecek bu kararlara karşı itiraza yetkilidir.

3. 83 ve 84 üncü maddede yazılı suçlardan dolayı ilgili bankaların dava açma hakkı saklıdır.

4. Bu maddeye göre açılacak davalar, ilgili bankanın merkezinin bulunduğu yerdeki Asliye Ceza Mahkemelerinde 3005 sayılı Kanun hükümlerine göre görülür. Bu yerlerden birden fazla Asliye Ceza Mahkemesi bulunduğu takdirde bu davalara 2 numaralı Asliye Ceza Mahkemelerinde bakılır.

5. Cumhuriyet savcıları ve mahkemeler yapılacak koğuşturma ve duruşmalarda bilirkişi teşkiline gerek gördükleri takdirde, münhasıran resmî bilirkişi listesinde kayıtlı kişilerden seçecekleri bilirkişilerin görüşlerini alırlar. Resmî bilirkişi listeleri Müsteşarlık tarafından tespit olunur.

(Kanun Hükümünde Kararname)

Para cezalarının tahsili

MADDE 87. — 1. Bu kanunda gösterilen para cezalarında tüzelkişilerin sorumluluğu Türk Ticaret Kanununun 65 inci maddesine göre, tayin olunur.

2. Para cezaları tüzelkişilerden Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun hükümleri gereğince tahsil edilir.

Diğer kanunlarla ilgili hükümler

MADDE 88. — 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 43 ve 44 üncü maddelerinde gösterilen zorunluluk ve yükümlülükleri yerine getirmeyen bankalar ile sorumlu organları hakkında 80 inci maddede; aynı Kanunun 40 inci maddesinin II nci paragrafının (a) bendi uyarınca umumî disponibilite ve mevduat karşılıkları için tespit edilen oranları süresi içinde tesis etmeyen veya noksan tesis eden bankalar hakkında 77 nci maddenin 3 üncü fıkrasında ve (c) bendi uyarınca Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca alınan ayarlama kararlarına uymayan bankalar hakkında 78 inci maddede yazılı cezalar uygulanır.

2. Birinci fıkrada sayılan maddeler dolayısıyla koğuşturma yapılması, kanuna aykırılığın T.C. Merkez Bankasınca tespiti halinde bu bankanın bildirmesi üzerine, diğer hallerde bu bankanın görüşünü alarak Maliye Bakanlığı tarafından Cumhuriyet Savcılığına müzekkere yazılmasına bağlıdır. Bu takdirde, 86 ve 87 nci maddeler hükümleri uygulanır.

3. 1211 sayılı T.C. Merkez Bankası Kanununun 35 inci maddesine aykırı hareket edenler 82 nci madde gereğince cezalandırılırlar.

4. 2279 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Kanununa ve ek ve değişikliklerine aykırı hareket edenler hakkında yapılacak koğuşturma 86 inci madde hükümlerine tabidir.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Para cezalarının tahsili

MADDE 87. — Kanun Hükmünde Kararname- nin 87 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Diğer kanunlarla ilgili hükümler

MADDE 88. — 1. 1211 sayılı Türkiye Cumhu- riyet Merkez Bankası Kanununun 43 ve 44 üncü maddelerinde gösterilen zorunluluk ve yükümlülükleri yerine getirmeyen bankalar ile sorumlu organları hakkında 80 inci maddede; aynı Kanunun 40 ıncı maddesinin II nci paragrafının (a) bendi uyarınca umumî disponibilitè ve mevduat karşılıkları için tespit edilen oranları süresi içinde tesis etmeyen veya noksan tesis eden bankalar hakkında 77 nci madde- nin 3 üncü fıkrasında ve (c) bendi uyarınca Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca alınan ayarlama ka- rarlarına uymayan bankalar hakkında 78 inci mad- dede yazılı cezalar uygulanır.

2. Birinci fıkrada sayılan maddeler dolayısıyla ko- ğuşturma yapılması, kanuna aykırılığın T.C. Merkez Bankasınca tespiti halinde bu bankanın bildirmesi üzerine, diğer hallerde bu bankanın görüşünü alarak Bakanlık tarafından Cumhuriyet Savcılığına müzekke- re yazılmasına bağlıdır. Bu takdirde, 86 ve 87 nci maddeler hükümleri uygulanır.

3. 1211 sayılı T.C. Merkez Bankası Kanununun 35 inci maddesine aykırı hareket edenler 82 nci mad- de gereğince cezalandırılırlar.

4. 2279 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Kanunu- na ve ek ve değişikliklerine aykırı hareket edenler hak- kında yapılacak koğuşturma 86 nci madde hükümlerine tabidir.

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

Para cezalarının tahsili

MADDE 88. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 87 nci maddesi 88 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Diğer kanunlarla ilgili hükümler

MADDE 89. — 1. 1211 sayılı Türkiye Cumhu- riyet Merkez Bankası Kanununun 43 ve 44 üncü mad- delerinde gösterilen zorunluluk ve yükümlülükleri ye- rine getirmeyen bankalar ile sorumlu organları hak- kında 79 uncu maddede; aynı Kanunun 40 ıncı mad- desinin II nci paragrafının (a) bendi uyarınca umumî disponibilitè ve mevduat karşılıkları için tespit edi- len oranları süresi içinde tesis etmeyen veya noksan tesis eden bankalar hakkında 79 uncu maddenin 3 üncü fıkrasında ve (c) bendi uyarınca Türkiye Cum- huriyet Merkez Bankasınca alınan ayarlama kararla- rına uymayan bankalar hakkında 79 uncu maddede ya- zılı cezalar uygulanır.

2. Birinci fıkrada sayılan maddeler dolayısıyla koğuşturma yapılması, kanuna aykırılığın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca tespiti halinde bu bankanın bildirmesi üzerine, diğer hallerde bu Ban- kanın görüşünü alarak Bakanlık tarafından Cumhuriyet Savcılığına müzekkere yazılmasına bağlıdır. Bu tak- dirde, 87 ve 88 inci maddeler hükümleri uygulanır.

3. 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Ban- kası Kanununun 35 inci maddesine aykırı hareket edenler 83 üncü madde gereğince cezalandırılırlar.

4. 2279 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Kanu- nuna ve ek ve değişikliklerine aykırı hareket edenler hakkında yapılacak koğuşturma 87 nci madde hü- kümlerine tabidir.

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bankaların Kredi İşlemlerinden Doğan Alacaklarının Tahsilinin Hızlandırılması

İtirazın kesin olarak kaldırılması

MADDE 90. — Bankalar, kredi sözleşmeleri gereği açtıkları cari hesap hakkında müşterilerinin kredi sözleşmelerinde belirttikleri adreslerine sözleşmede be- lirlenen dönemlerde bir hesap özeti göndermek zorun-

(Kanun Hükümünde Kararname)

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

dadırlar. Kredi sözleşmesinde gösterilen adresin değiştirilmesi ancak noter aracılığı ile bankaya bildirildiği takdirde hüküm ifade eder.

Hesap özeti gönderme dönemleri sonunda gönderilmesi gereken hesap özeti alınmadığını iddia eden borçlu, o döneme ait hesap özeti kredi sözleşmesinde belirtilen tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde noter aracılığıyla bankadan istediğini ispat etmedikçe, bunu almış ve içindekilerini kabul etmiş sayılır.

Borçlu, alındığından itibaren 1 ay içinde itiraz edilmemiş bir hesap özeti gerçeğe aykırılığını ancak borcunu ödedikten sonra dava edebilir.

Bankaların kredi sözleşmeleri ve bunlarla ilgili süresinde itiraz edilmemiş hesap özetleri ile banka tarafından usulüne uygun düzenlenmiş diğer belge ve makbuzlar İcra ve İflas Kanununun 68 inci maddesinin 1 inci Fıkrasında belirtilen belgelerden sayılırlar. Borçlu, itiraz etmediği hesap özeti dayandığı belgelerde kendisine izafe edilen imzayı kabul etmiş sayılır. Bu hüküm İcra ve İflas Kanununun 150 a maddesinin söz konusu olduğu hallerde de aynen uygulanır.

Azami had ipoteğinin paraya çevrilmesi yolu ile takip halinde icra emri

MADDE 91. — Bankanın ibraz ettiği akit tablosu kayıtsız ve şartsız bir para borcu ikrarını ihtiva etmese dahi, banka, borçluya ait hesabın kesilmesine ilişkin hesap özeti noter marifetiyle borçluya gönderildiğine dair noterden tasdikli bir sureti icra memuruna ibraz ederse icra memuru İcra ve İflas Kanununun 149 uncu maddesi uyarınca işlem yapar. Şu kadar ki, borçlunun noter marifetiyle sekiz gün içinde bu hesap özetine itiraz etmiş olduğunu ispat etmek suretiyle tetkik merciine şikâyette bulunmak hakkı saklıdır. Bu takdirde alacaklı 90 ıncı madde çerçevesinde alacağını diğer belgeler ile ispatlayabiliyorsa borçlunun şikâyeti reddedilir.

Borçlunun müracaatıyla iflas

MADDE 92. — Borçlunun kendi iflasını talep etmesi halinde, alacaklılar arasında banka mevcut ise, mahkemeye İcra ve İflas Kanununun 44 üncü maddesinin 1 inci fıkrasında öngörülen mal beyanını ibraz etmesi ve iflas talebinde bulunacağını bankaya noter aracılığıyla ihbar ettiğini iflas talebine eklemesi zo-

(Kanun Hükümünde Kararname)

runludur. Bu belge mahkemeye ibraz edilmedikçe, iflasa karar verilemez. Bu halde, alacaklı bankalar, borçlunun bu talebinin hakkındaki takipleri ertelemek ve borçlarını ödemeyi geciktirmek için yaptığını ileri sürerek talebin reddini isteyebilirler.

İflasın ilanı, iflas idaresinin teşkil edilmesi ve kararların alacaklı bankalara tebliği

MADDE 93. — Bankaların da alacaklı olduğu hallerde İcra ve İflas Kanununun 166 ncı maddesi uyarınca iflas kararı kendisine bildirilen iflas dairesi bu kararı Türkiye çapında yayın yapan ve tirajın en yüksek beş gazeteden birinde ve Ticaret Sicili Gazetesinde ilan ettirmekle mükelleftir. Alacaklılara te-rettüp eden işlemlere ait süreler, İflas Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilmiş olmadıkça işlemeye başlamaz.

İflas masasında banka alacağı bulunduğu takdirde İcra ve İflas Kanununun 223 üncü maddesi uygulanarak iflas idaresinin teşkilinde, bu idare, tüm alacaklıların alacak tutarlarına göre en çok oyu alan iki kişi ile alacaklılar sayısı itibariyle en çok oy alan bir kişiden oluşur. 68 inci madde hükmü saklıdır.

İflas masasına alacaklı olarak müracaat eden alacaklılar tebligatı kabule elverişli adres göstermek ve Adalet Bakanlığınca götürü olarak o yıl için belirlenmiş yazı ve tebliğ masrafları için avans vermek suretiyle iflas idaresince alınacak bilcümle kararların kendilerine tebliğini isteyebilirler. Bu muameleyi yaptırmış alacaklılar hakkında iflas idare memurunun kararlarına karşı kanun yolları kendilerine tebliğ tarihinden itibaren işlemeye başlar.

Özel görevli bankaların ipotekli alacaklarının tahsili

MADDE 94. — 1. 8.6.1984 gün ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 54 üncü maddesinin birinci fıkrasına göre kendilerine özel görevler verilmiş bankalar ticarî krediler dışındaki kredi işlemlerinden doğan alacaklarını, ipotekle temin edilmiş olsun veya olmasın İcra ve İflas Kanununda yer alan takip yollarıyla veya bu madde hükümlerine göre tahsil edebilirler.

2. Birinci fıkrada belirtilen bankaların ipotekle temin edilmiş alacaklarının vadelerinde ödenmemesi veya borca muacceliyet verilmesi hallerinde banka tarafından borçluya ve gayrimenkul üçüncü şahıslara

(Kanun Hükümünde Kararname)

geçmiş ise ayrıca bunlara İcra ve İflas Kanununun 149 uncu maddesinde belirtilen şekilde bir icra emri tebliğ edilir, gayrimenkul kirada ise kiracılar takipten haberdar edilir. İcra emrinin tebliğini müteakip İcra ve İflas Kanununun 149 a ve 33 üncü maddelerine göre işlem yapılır.

3. İcra emri tebliğine süresi içerisinde itiraz olunmadığı veya itiraz icra hâkimliğince reddedildiği ve borç süresinde ödenmediği takdirde ipotekli gayrimenkulün kıymet takdiri yapılır ve başkaca merasime tabi olmaksızın Banka tarafından saptanacak rayiç bedel üzerinden 30 gün süre ile gayrimenkulün bulunduğu yerin örf ve âdetlerine göre uygun görülecek tarzda ve açık artırma suertiyle satışa çıkarılır.

4. Alıcı çıkmadığı veya verilen bedel satışa esas olmak üzere bankaca saptanan kıymetin yüzde yetmişbeşini bulmadığı ve borç, faiz ve masraflar tutarını karşılamadığı takdirde artırma süresi 10 gün daha uzatılır, 10 gün süreyle uzatılan artırmada verilen bedel gayrimenkule biçilen kıymetin yüzde 75'ini bulmazsa veya borç faiz ve masraflar tutarını karşılamazsa ihale yapılmaz. Ancak verilen bedel borç, faiz ve masraflar tutarını karşılasa dahi gayrimenkul hiçbir suretle biçilen kıymetin yüzde 50'sinden aşağıya satılamaz.

5. Banka yukarıda belirtilen şartlarla artırmalara iştirak ederek gayrimenkulü satın alabilir. Bu yolla iktisap edilen gayrimenkuller hakkında bu Kanunun 50 nci maddesi hükmü uygulanmaz.

6. Artırma sonunda bankaca bu hükümler dairesinde gayrimenkulün isteklisine ihalesi veya kendi üzerine alınması yolunda verilecek karar üzerine satış dosyası icra hâkimliğine verilir ve ihale banka tarafından borçluya ve yukarıdaki maddelerde sözü geçen ilgililere tebliğ olunur. Bu tebliğ tarihinden başlayarak 7 gün içinde borçlu ve ilgililer satışa karşı icra hâkimliğinden ihalenin feshini isteyebilirler. Bu itirazlar icra hâkimliğince 10 gün içinde karara bağlanır.

7. İhalenin kesinleşmesi üzerine, ihale üzerinde kalan kişi veya banka adına tescilin yapılması için aynı hâkimlik tarafından tapuya tezkere yazılır ve gayrimenkul tapuda yeni maliki adına tescil olunur.

8. Bankalarca kredilerin teminatı olarak alınan ipotekler her halde muayyen meblağ ipoteği (re'sulmal ipoteği) kabul edilerek banka alacağını, her zaman faiz ve masrafı ile satış bedelinden mahsup eder. Bakiyesi üzerinde ise gayrimenkulün ayından doğan vergi, resim ve sair Devlet alacağı ve tapu kütüğü

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM
İstisnalar, Saklı ve Kaldırılan Hükümler

Kalkınma ve yatırım bankaları

MADDE 89. — 1. Kalkınma ve yatırım bankalarının kuruluş ve faaliyetleri, bu Kanun Hükümünde Kararnamenin 1. 2. 3. 4, 5/1-a, c, f, g, 6, 7, 8, 9, 14, 15, 17/2, 28, 40, 41, 42, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 61, 73. maddelerine tabidir. Mevduat kabul ettikleri takdirde bu bankaların kuruluş ve faaliyetleri hakkında bu Kanun Hükümünde Kararnamenin diğer hükümleri de uygulanır.

2. Kalkınma ve yatırım bankalarının diğer bankalardan 1 yıl ve daha uzun vade ile sağladıkları paralar mevduat sayılmaz.

Diğer malî kuruluşlar

MADDE 90. — 1. Bankalar dışındaki malî kuruluşların kuruluş ve faaliyetleri bu Kanun Hükümünde Kararnameye tabi değildir.

2. Bu kuruluşların tabi olacağı esaslar Bakanlar Kurulunca tespit olunur.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

hacizler sicilinde mevcut üçüncü şahıs alacakları gayrimenkul üzerindeki diğer aynı haklar dışında bankanın borçlu üzerindeki diğer muaccel alacakları oranında kanunî rehin hakkı doğar ve bankaca bloke veya mahsup edilir.

9. Bu madde hükümlerine göre yapılacak takip işlemlerinin herhangi birine karşı herhangi bir safhada borçlu veya üçüncü kişiler tarafından yapılacak itirazlar ve açılacak davalar takibi durdurmaz.

10. Gayrimenkulün banka adına tesciline kadar borçlu borç, faiz ve masraflarını ödeyerek kovuşturmanın durdurulmasını isteyebilir.

11. Gayrimenkul, banka adına tapuda tescili tarihinden başlayarak altı ay içinde elden çıkartılmamışsa banka, borçlular veya kanunî mirasçılarının, ödeme gününe kadar birikmiş borcu, ödeme gününde bankanın uyguladığı iskonto oranına göre hesaplanacak faiz ve masrafları ödeyerek gayrimenkulün iadesi ve bu hususun tapuya tescil yolundaki isteklerini kabul eder.

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İstisnalar, Saklı ve Kaldırılan Hükümler

Kalkınma ve yatırım bankaları

MADDE 89. — 1. Kalkınma ve yatırım bankalarının kuruluş ve faaliyetleri, bu Kanunun 1, 2, 3, 4, 5/1-a, c, f, g, 6, 7, 8, 9, 14, 15, 17/2, 28, 40/1-2, 41/2-3-4, 42, 43, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61 ve 73 üncü maddelerine tabidir. Mevduat kabul ettikleri takdirde bu bankaların kuruluş ve faaliyetleri hakkında bu Kanunun diğer hükümleri de uygulanır.

2. Kalkınma ve yatırım bankalarının bankalardan ve kendi müstakrizlerinden genel esaslar dahilinde sağladıkları her türlü paralar mevduat sayılmaz.

Diğer malî kuruluşlar

MADDE 90. — 1. Bankalar dışındaki malî kuruluşların kuruluş ve faaliyetleri bu Kanuna tabi değildir.

2. Bu kurumların kuruluşlarına, faaliyetlerine, organlarına ve tasfiyelerine ilişkin esas ve usuller Bakanlar Kurulunca düzenlenir. Düzenleme dışı kalan

ONBEŞİNCİ BÖLÜM

İstisnalar, Saklı ve Kaldırılan Hükümler

Kalkınma ve yatırım bankaları

MADDE 95. — 1. Kalkınma ve yatırım bankalarının kuruluş ve faaliyetleri, bu Kanunun 1, 2, 3, 4, 5/1 a, c, f, g, 6, 7, 8, 9, 14, 15, 17/2, 28,40/1 - 2, 41/2 - 3 - 4, 42, 43, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61 ve 75 inci maddelerine tabidir. Mevduat kabul ettikleri takdirde bu bankaların kuruluş ve faaliyetleri hakkında bu Kanunun diğer hükümleri de uygulanır.

2. Kalkınma ve yatırım bankalarının bankalardan ve kendi müstakrizlerinden genel esaslar dahilinde sağladıkları her türlü paralar mevduat sayılmaz.

Diğer malî kuruluşlar

MADDE 96. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metnininin 90 ncı maddesi 96 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Kanun Hükümünde Kararname)

Istanbul Emniyet Sandığı

MADDE 91. — 1. Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası ile İstanbul Emniyet Sandığının bu Kanun Hükümünde Kararnamenin 38, 47 ve 50 nci maddelerinin 1 inci fıkralarına göre açacakları kredilerle iştirak ve gayrimenkullere yatıracakları kaynakların toplamı, bu iki bankanın özkaynakları toplamına göre hesap edilir ve her ikisi bu maddelerin uygulamasında bir banka sayılır.

2. İstanbul Emniyet Sandığı bu Kanun Hükümünde Kararnamenin 5 ve 16 ncı maddeleriyle kuruluş amacına yönelik kredileri dolayısıyla 46 ncı maddeye ve 50 nci maddenin 5 inci fıkrasına tabi değildir.

Kaldırılan hükümler

MADDE 92. — 1. 7129 sayılı Bankalar Kanunu ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

2. 7129 sayılı Bankalar Kanununun 28 inci maddesine göre tesis edilen mevduat munzam karşılıkları ilgili bankalara iade edilir. Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte tahakkuk veya tahsil edilmemiş ozaî faizler ve vergileri talep edilmez.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bankalar, anasözleşmelerini ve diğer geçici maddelerle özel bir süre verilmemiş olan hallerde durumlarını, yayımını izleyen 2 yıl içinde bu Kanun Hükümünde Kararname Hükümlerine intibak ettirmek zorundadırlar.

GEÇİCİ MADDE 2. — Geçici 1 inci maddede belirtilen süre sonunda 5 inci maddeye uygun hale getirilmeyen sermaye payları temettü hariç hiçbir ortaklık hakkından yararlanamaz. Bu paylara ait diğer ortaklık hakları, 5 inci madde hükümlerine intibak ettirilmelerine kadar Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından kullanılır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bankalar, bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yayımını izleyen 2 yıl içinde özkaynaklarını, 5, 6 ve 16 ncı maddelerin gerektirdiği miktarlara çıkarmak zorundadırlar.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

hususlarda; Türk Ticaret Kanunu ve ilgili diğer kanun hükümleri uygulanır.

İstanbul Emniyet Sandığı

MADDE 91. — 1. Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası ile İstanbul Emniyet Sandığının bu Kanunun 38, 47 ve 50 nci maddelerinin 1 inci fıkralarına göre açacakları kredilerle iştirak ve gayrimenkullere yaratacakları kaynakların toplamı, bu iki bankanın öz kaynakları toplamına göre hesap edilir, ve her ikisi bu maddelerin uygulamasında bir banka sayılır.

2. İstanbul Emniyet Sandığı bu Kanunun 5 ve 16 ncı maddeleriyle kuruluş amacına yönelik kredileri dolayısıyla 46 ncı maddeye ve 50 nci maddenin 5 inci fıkrasına tabi değildir.

Kaldırılan hükümler

MADDE 92. — 1. 7129 sayılı Bankalar Kanunu ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

2. 7129 sayılı Bankalar Kanununun 28 inci maddesine göre tesis edilen mevduat munzam karşılıkları ilgili bankalara iade edilir. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte tahakkuk veya tahsil edilmemiş cezaî faizler ve vergileri talep edilmez.

GEÇİCİ MADDE 1. — Kararnamenin Geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Geçici 1 inci maddede belirtilen süre sonunda 5 inci maddeye uygun hale getirilmeyen sermaye payları temettü hariç hiçbir ortaklık hakkından yararlanamaz. Bu paylara ait diğer ortaklık hakları, 5 inci madde hükümlerine intibak ettirilmelerine kadar Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından kullanılır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bankalar, bu Kanunun yayımını izleyen 2 yıl içinde özkaynaklarını 5, 6 ve 16 ncı maddelerin gerektirdiği miktarlara çıkarmak zorundadırlar.

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

Kaldırılan hükümler

MADDE 97. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 92 nci maddesi 97 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bankalar anasözleşmelerini ve diğer geçici maddelerle özel bir süre verilmiş olan hallerde durumlarını 22.7.1985 tarihine kadar bu Kanun hükümlerine intibak ettirmek zorundadırlar.

GEÇİCİ MADDE 2. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin Geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bankalar 22.7.1985 tarihine kadar özkaynaklarını 5, 6 ve 16 ncı maddelerin gerektirdiği miktarlara çıkarmak zorundadırlar.

(Kanun Hükümünde Kararname)

GEÇİCİ MADDE 4. — 1. Banka yönetim kurulu üyeleri ile yabancı bankaların müdürler kurulu üyeleri, tevdi etmiş oldukları hisse senedi veya nakdi 6 ay içinde 22 nci maddede belirtilen oran ve miktara çıkarmak zorundadırlar.

2. 24 üncü madde hükmü, bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yayımı tarihinde banka genel müdürlüğünde ve yardımcılıklarında bulunanlar hakkında münhasıran bu görevleri süresince uygulanmaz.

3. Bankaların durumları 25 inci maddeye uymayan denetçileri ilk olağan genel kurula kadar görevlerine devam ederler.

GEÇİCİ MADDE 5. — 29 uncu maddeye göre mal beyanı yükümlülüğüne tabi olanlar ilk beyanlarını, bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yayımı tarihi itibariyle ve Maliye Bakanlığınca belirlenecek esaslara göre ve vereceği süre içinde yapmak zorundadırlar.

GEÇİCİ MADDE 6. — Mevduatın bu Kanun Hükümünde Kararnamenin 34 üncü maddesine göre tasnifine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirlenecek tarihten itibaren başlanır.

GEÇİCİ MADDE 7. — 1. Bankalar, bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yayımı tarihinde daha önceki mevzuata uygun olarak açtıkları kredilerden bu Kanun Hükümünde Kararnamede belirtilen şartlara aykırı olanları, Kanun Hükümünde Kararname hükümlerine uygun hale getirinceye kadar artıramazlar.

2. Bu Kanun Hükümünde Kararnameye göre açılması yasak olan krediler iki yıl içinde tasfiye edilir.

GEÇİCİ MADDE 8. — 1. Bankalar bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yayımı tarihinden önce, mevzuata uygun olarak yaptıkları iştirakler ve edindikleri gayrimenkulleri bu Kanun Hükümünde Kararnamede gösterilen sınırlara intibak ettirinceye kadar iştiraklerine sermaye yatıramaz ve gayrimenkul edinemezler.

2. Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yapılmasını yasakladığı iştiraklerin 2 yıl içerisinde elden çıkarılması zorunludur.

GEÇİCİ MADDE 9. — Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin 51 ve 56 ncı maddelerine göre çıkarılacak olan tek düzen hesap planı, tip bilanço ve kâr ve zarar cetveli ile üç aylık hesap özetleri ve aylık mevduat ve kredi cetvelleri ile bunların uygulama ve düzenleme esaslarına ilişkin izahname 1984 yılı sonuna kadar hazırlanır ve 1985 yılı başından itibaren yürürlüğe konulur. Bu tarihe kadar 7129 sayılı Kanununun 51 inci maddesine göre düzenlenen belge örneklerinin kullanılmasına devam olunur.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 4. — 1. Banka yönetim kurulu üyeleri ile yabancı bankaların müdürler kurulu üyeleri, tevdi etmiş oldukları hisse senedi veya nakdi 6 ay içinde 22 nci maddede belirtilen oran ve miktara çıkarmak zorundadırlar.

2. 24 üncü madde hükmü, bu Kanunun yayımı tarihinde banka genel müdürlüğünde ve yardımcılıklarında bulunanlar hakkında münhasıran bu görevleri süresince uygulanmaz.

3. Bankaların durumları 25 inci maddeye uymayan denetçileri ilk olağan genel kurula kadar görevlerine devam ederler.

GEÇİCİ MADDE 5. — 29 uncu maddeye göre mal beyanı yükümlülüğüne tabi olanlar ilk beyanlarını, bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ve Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre ve vereceği süre içinde yapmak zorundadırlar.

GEÇİCİ MADDE 6. — Mevduatın bu Kanunun 34 üncü maddesine göre tasnifine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıncı belirlenecek tarihten itibaren başlanır.

GEÇİCİ MADDE 7. — 1. Bankalar, bu Kanunun yayımı tarihinde daha önceki mevzuata uygun olarak açtıkları kredilerden bu Kanunda belirtilen şartlara aykırı olanları, kanun hükümlerine uygun hale getirinceye kadar artıramazlar.

2. Bu Kanuna göre açılması yasak olan krediler iki yıl içinde tasfiye edilir.

GEÇİCİ MADDE 8. — 1. Bankalar bu Kanunun yayımı tarihinden önce, mevzuata uygun olarak yaptıkları iştirakler ve edindikleri gayrimenkulleri bu Kanunda gösterilen sınırlara intibak ettirinceye kadar iştiraklerine sermaye yatıramaz ve gayrimenkul edinemezler.

2. Bu Kanunun yapılmasını yasakladığı iştiraklerin 2 yıl içerisinde elden çıkarılması zorunludur.

GEÇİCİ MADDE 9. — Bu Kanunun 51 ve 56 ncı maddelerine göre çıkarılacak olan tek düzen hesapları, tip bilanço ve kâr ve zarar cetveli ile üç aylık hesap özetleri ve aylık mevduat ve kredi cetveleri ile bunların uygulanma ve düzenlenme esaslarına ilişkin izahname 1985 yılı sonuna kadar hazırlanır ve 1986 yılı başından itibaren yürürlüğe konu-

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

GEÇİCİ MADDE 4. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin Geçici 6 ncı maddesi 4 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 5. — 1. Bankalar, bu Kanunu yayımı tarihinde daha önceki mevzuata uygun olarak açtıkları kredilerden bu Kanunda belirtilen şartlara aykırı olanları, Kanun hükümlerine uygun hale getirinceye kadar artıramazlar.

2. Bu Kanuna göre açılması yasak olan krediler 22.7.1985 tarihine kadar tasfiye edilir.

GEÇİCİ MADDE 96. — 1. Bankalar bu Kanunun yayımı tarihinden önce, mevzuata uygun olarak yaptıkları iştirakler ve edindikleri gayrimenkulleri bu Kanunda gösterilen sınırlara intibak ettirinceye kadar iştiraklerine sermaye yatıramaz ve gayrimenkul edinemezler.

2. Bu Kanunun yapılmasını yasakladığı iştiraklerin 22.7.1985 tarihine kadar elden çıkarılması zorunludur.

GEÇİCİ MADDE 7. — Bu Kanunun 51 ve 56 ncı maddelerine göre çıkarılacak olan tek düzen hesap planı tip bilanço ve kâr ve zarar cetveli ile üç aylık hesap özetleri ve aylık mevduat ve kredi cetveleri ile bunların uygulanma ve düzenlenme esaslarına ilişkin izahname 1985 yılı sonuna kadar hazırlanır ve 1986 yılı başından itibaren yürürlüğe konulur. Bu

(Kanun Hükümünde Kararname)

GEÇİCİ MADDE 10. — 1. 153 sayılı Kanunla kurulan Bankalar Tasfiye Fonu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmiştir.

2. Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yayımından önce 7129 sayılı Bankalar Kanunu ile ek ve değişikliklerine göre tedricen tasfiye edilmekte olan bankaların tasfiyelerine aynı hükümler dahilinde devam olunur. Tasfiyeye nezaret eden bankalar bunların alacaklarından 100 bin liraya kadar olanlarını re'sen, 1 milyon liraya kadar olanlarını Maliye Bakanlığının uygun görmesi üzerine terkinde yetkilidir.

3. Tedricen tasfiye edilmekte olan bankaların aciz vesikasına bağlı alacakları terkin edilir. Tedricen tasfiye edilen bankalarca verilmiş olan teminat mektupları, bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yayımını izleyen 6 ncı ayın sonunda hükümden düşer.

4. Bankalar Tasfiye Fonundan, tedricen tasfiye edilen bankalara verilen avanslara, veriliş tarihlerinden itibaren Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının cari genel reeskont faiz oranı üzerinden faiz yürütülür.

Tebliğler

MADDE 93. — Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin uygulama esasları Maliye Bakanlığınca çıkarılacak tebliğlerle düzenlenir.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

lur. Bu tarihe kadar 7129 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre düzenlenen belge örneklerinin kullanılmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 10. — 1. 153 sayılı Kanunla kurulan Bankalar Tasfiye Fonu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmiştir.

2. Bu Kanunun yayımından önce 7129 sayılı Bankalar Kanunu ile ek ve değişikliklerine göre tedricen tasfiye edilmekte olan bankaların tasfiyelerine aynı hükümler dahilinde devam olunur. Tasfiyeye nezaret eden bankalar bunların alacaklarından 100 bin liraya kadar olanlarını re'sen, 1 milyon liraya kadar olanlarını Bakanlığın uygun görmesi üzerine terkinde yetkilidir.

3. Tedricen tasfiye edilmekte olan bankaların aciz vesikasına bağlı alacakları terkin edilir. Tedricen tasfiye edilen bankalarca verilmiş olan teminat mektupları, bu Kanunun yayımını izleyen 6 ncı ayın sonunda hükümden düşer.

4. Bankalar Tasfiye Fonundan, tedricen tasfiye edilen bankalara verilen avanslara, verilmiş tarihlerinden itibaren Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının cari genel reeskont faiz oranı üzerinden faiz yürütülür.

Tebliğler

MADDE 93. — Bu Kanunun uygulama esasları Bakanlıkça çıkarılacak tebliğlerle düzenlenir.

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

tarihe kadar 7129 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre düzenlenen belge örneklerinin kullanılmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 8. — 1. Bu Kanunun yayımından önce 7129 sayılı Bankalar Kanunu ile ek ve değişikliklerine göre tedricen tasfiye edilmekte olan bankaların tasfiyelerine aynı hükümler dahilinde devam olunur. Tasfiyeye nezaret eden bankalar bunların alacaklarından 100 bin liraya kadar olanlarını re'sen, 1 milyon liraya kadar olanlarını Bakanlığın uygun görmesi üzerine terkinde yetkilidir.

2. Tedricen tasfiye edilmekte olan bankaların aciz vesikasına bağlı alacakları terkin edilir.

3. Bankalar Tasfiye Fonundan, tedricen tasfiye edilen bankalara verilen avanslara, verilmiş tarihlerinden itibaren Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının cari genel reeskont faiz oranı üzerinden faiz yürütülür.

GEÇİCİ MADDE 9. — Bu Kanunun 64 üncü maddesinin 3 üncü fıkrasında yer alan ve 6183 sayılı Kanunun uygulanması ile ilgili olan hüküm, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Bakanlar Kurulu Kararı ile bir Bankaya devredilmiş veya birleştirilmiş bulunan Bankaların üçüncü şahıslardaki alacaklarının tahsili hakkında da uygulanır.

Devralan banka İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre başlamış olduğu takiplere de devam edebilir.

Tebliğler

MADDE 98. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 93 üncü maddesi 98 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Kanun Hükümünde Kararname)

Yürürlük

MADDE 94. — 1. Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin;

a) Onüçüncü bölümü dışındaki hükümleri, yayımı tarihinde,

b) Onüçüncü bölümü hükümleri Kararnamenin Kanunlaştığı tarihte, yürürlüğe girer.

2. Onüçüncü bölümde yazılı hükümler yürürlüğe girinceye kadar, 7129 sayılı Bankalar Kanununun suç saydığı fiiller hakkında, bu Kanunun ceza hükümleri başlıklı X uncu bölümünde yazılı hükümlerin uygulanmasına devam olunur.

Yürütme

MADDE 95. — Bu Kanun Hükümünde Kararnameyi Bakanlar Kurulu yürütür.

Kenan Evren
Cumhurbaşkanı

Başbakan <i>B. Ulusu</i>	Devlet Bak. - Başbakan Yrd. <i>Z. Baykara</i>	Devlet Bakanı <i>Prof. Dr. İ. Öztrak</i>
Devlet Bakanı <i>M. Özgünes</i>	Devlet Bakanı <i>Prof. Dr. M. N. Özdaş</i>	Devlet Bakanı <i>S. R. Pasin</i>
Adalet Bakanı <i>K. Akdoğan</i>	Millî Savunma Bakanı <i>Ü. H. Bayülken</i>	İçişleri Bakanı <i>S. Çetiner</i>
Dışişleri Bakanı V. <i>Ü. H. Bayülken</i>	Maliye Bakanı <i>A. B. Kafaoğlu</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>H. Sağlam</i>
Bayındırlık Bakanı <i>Dr. T. Önalp</i>	Ticaret Bakanı <i>K. Cantürk</i>	Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı <i>Prof. Dr. K. Kılıçturgay</i>
Gümrük ve Tekel Bakanı <i>Prof. Dr. C. T. Sadıklar</i>	Ulaştırma Bakanı <i>Prof. Dr. M. Aysan</i>	Tarım ve Orman Bakanı <i>Prof. Dr. S. Özbek</i>
Çalışma Bakanı <i>Prof. Dr. T. Esener</i>	Sanayi ve Teknoloji Bakanı <i>M. Turgut</i>	Enerji ve Tabii Kay. Bakanı <i>F. İlkel</i>
Kültür ve Turizm Bakanı <i>İ. Evliyaoğlu</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>Prof. Dr. A. Samsunlu</i>	Köy İşleri ve Koop. Bakanı <i>M. R. Güney</i>
Gençlik ve Spor Bakanı <i>V. Özgül</i>	Sosyal Güvenlik Bakanı <i>S. Şide</i>	

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 94. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 95. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

Yürürlük

MADDE 99. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 94 üncü maddesi 99 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 100. — Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu metninin 95 inci maddesi 100 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.